

346

R. P. R.

DOS. Nr. 40005 VOL. Nr. 105

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Serviciul „C.”

Secția „C.”-Regională

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Ancheta

Risquorgy

Emeric

Data

1531915

P 000148, Vol. 105

Urmează Vol. Nr. 106

O P I S

1.- Tabel de arestații implicați in dosar	pag. 1
2.- Mandate de arestare.....	" 2 - 16
3.- Procese verbale de depunere și percheziție corporală.....	" 17 - 19
4.- Procese verbale de interogatoriu ale arestatului KISGYORGY EMERIC.....	" 20 - 173
5.- Declarații martori.....	" 174 - 240
6.- Documente.....	" 241 - 334
7.- Referat de prelungirea cercetarilor....	" 335 - 337
8.- Fisa personala a arestatului KISGYORGY EMERIC.....	" 338 - 339
9.- Referatul în copie de încheierea cercetărilor aprobat de tov. ministru.	" 340 - 342
10. Angajamentul lui Kisgyörgy Emeric	344
11. Confirmare de ~~preț~~ în libertate	345
12. Referat de elosare la orbivă	346

T A B E L

KISGYORGY EMERIC - născut la 11 aug.1912 in com.Someșul Mic Odorhei.- Fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost Director Adjunct la Centrocoop. Cu ultimul domiciliu in București Raionul T.Vladimirescu Bdul.Republicii nr.51.-

- Arestat la 27 aug.1952.-

-- ooOoo --

MANDAT DE ARESTARE

C.N.S.A.S.

MANDAT DE ARESTARE Nr. 170

Data 10 August 1952

In numele legii și al Poporului,

Noi, Lt. Major Caranda Constantin

Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra nimit. ul KISGYARGY
EMERIC (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1912, luna August, ziua 11, în comuna Someseni, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București, Str. Bdul. Republicii Nr. 51 etaj apartament,
Raionul " I Mai " Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru Crimă de Sabotaj
contra-revoluționar.-

199/950 Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d. Decret
cu închisoare dela ou muncă silnică pe viața.-

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului înculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situaținea prevăzută de art. 200 pct. 9.
din Codul de Procedură Penală, întrucât fapta comisă constituie crima de
sabotaj contrarevoluționar.-

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE.

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe KISGYARGY Emeric

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 August 1952 și până la data de 10 Septembrie 1952.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție

MANDAT DE ARESTARE Nr. 470

Data 10 Septembrie 1952

În numele legii și al Poporului,

Noi, Major General Constantin Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numitului KISGYARGY
EMERIC (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1916 luna August, ziua 11, în comuna Coșoveni, Raionul
Coșoveni, Regiunea Coșoveni având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Republicii Nr. 61 etaj apartament,
Raionul "1 Noi" Regiunea București, fiul lui Isac și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru crimă de sabotaj
contra-revoluționară.

129/207 Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d. Decret
cu închisoare de la cu unușă sîmbă pe viață.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpat se găsește în situațiunea prevăzută de art. 300 pct. 3.
din Codul de Procedură Penală, întrucât fapte comise constituie crimă de
sabotaj contra-revoluționară.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

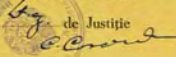

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe KISGYARGY Emeric

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Septembrie 1952 și până la data de 10 Octombrie 1952.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție

MANDAT DE ARESTARE Nr. 180

Data 10 Octombrie 1952

În numele legii și al Poporului,

Noi, St. Dejer Coronea Constantin — Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numitului -KISGYARGY
EMERIC (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1916 luna August, ziua 11, în comuna Bozestii, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Republicii Nr. 61 etaj apartament,
Raionul "1 Noi" Regiunea București, fiul lui Emilio și al Irene,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru Crime de sabotaj
contra-revoluționar.

190/900 Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 2 lit. e, d decret
cu închisoare dela cu o lună și jumătate pe viață.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 par. 3.
din Codul de Procedură Penală, întrucât septe ceasuri constituie crime de
sabotaj contra-revoluționar.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilove pe KISGYARGY EMERIC

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Octombrie 1952 și până la data de 10 Noiembrie 1952.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție
P. P. P.

MANDAT DE ARESTARE Nr. 170

Data 10 Noembrie 1952

In numele legii și al Poporului,

Noi, Major General Constantin — Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra nimit. al KISGYARGY
EMERIC (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1918 luna August, ziua 11, în comuna Grădese, Raionul
Grădese, Regiunea Grădese având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Republicii Nr. 61 etaj apartament,
Raionul "1 Mai" Regiunea București, fiul lui Emerie și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru crimă de sabotaj
contrarevoluționar.

190/960

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. e, d. Decret
cu încheiere dela cu sancț. silnică pe viață.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpat se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 3.
din Codul de Procedură Penală, întrucât fapte ce-l constituie crimă de
sabotaj contrarevoluționar.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilove pe KISGYARGY Emeric

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Noembrie 1952 și până la data de 10 Decembrie 1952.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

Min. de Justiție
[Signature]

MANDAT DE ARESTARE Nr. 130

Data 10 Decembrie 1952

În numele legii și al Poporului,

Noi Ls. Major General Constantin Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit. al RISSYAROV
EMERIC (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1918 luna August, ziua 11, în comuna Soroceni, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Boul. Republicii Nr. 61 etaj apartament,
Raionul "I Moie" Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru crimă de sebotaj
contra revoluționar.

199/950 Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d Decret
cu închisoare dela cu muncă silnică pe viață.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 209 pot. 9.
din Codul de Procedură Penală, întrucât fapta comisă constituie crimă de
sebotaj contra revoluționar.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilova pe RISSYAROV Emeric

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Decembrie 1952 și până la data de 10 Ianuarie 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție

P. C. M. u.

MANDAT DE ARESTARE N. 120

Data 10 Ianuarie 1954

În numele legii și al Poporului,

Not. Le. Major General Gornosteanin

Procuror Militar al Procuraturii
Încăleator Penal Militar

Militare Teritoriale București:

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numitului
EMERIO (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut

în anul 1919 luna August ziua 11, în comuna **SOROSORD** Raionul

Oradea, Regimul zita 11, având ocupația **Funcționar** cu domiciliul

în comuna **București** Sr. **Ștef. Popovici** Nr. 61 din apartament

Raionul "I Sida" Regimul **București**, fiul lui **Emeryle** și al **Treina**

urmrît potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru **Ordn. de Sebotaj**

CONDĂREȘTE ÎN ÎNȚIȘIONARE

Având în vedere că actele faptelor sunt prevăzute și pedepsite de art. 5 **Tit. 9, d. Decret**
cu încheșoare dela **cu nume alinat pe v. a. g.**

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnuminatului încuipari

Văzând că încuipari se găsește în situațuncea prevăzută de art. 800 **par. 9.**
din Codul de Procedură Penală, intrucât **fosis ordn. constituie ordn. de**

sebotaj condărește în înțioșionare
Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonașim tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitențiarul **JILLOVE** pe **KISGYANGY EMERIO**
Punem în vedere administratorului penitențiarului să-l primescă și să-l rețină dela
data de 10 Ianuarie 1953 și până la data de 10 Februarie 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar

Încăleator Penal Militar

de Justiție

MANDAT DE ARESTARE Nr. 130

Data 10 Februarie 1953.

În numele legii și al Poporului,

Noi Lt. Major Granda Constantin Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numitului KISGYARGY
EMERIC (se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1918, luna August, ziua 11, în comuna Someseni, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Bdul. Republicii Nr. 51 etaj apartament,
Raionul "I MeI" Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru Crimă de Sabotaj
contre-revoluționar.

199/950 Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d. Decret
cu închisoare dela cu muncă silnică pe viață.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9.
din Codul de Procedură Penală, întrucât fapta comisă constituie crimă de
sabotaj contrarevoluționar.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE.

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe KISGYARGY Emeric

Putem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Februarie 1953 și până la data de 10 Martie 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justitie
C. Granda

MANDAT DE ARESTARE Nr. 130

Data 10 Martie 1953 75

In numele legii și al Poporului,

Noi, Major Șaranda Constantin Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit. KISGYARGY EMERIC
(se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1912, luna August, ziua 11, în comuna Coșenești, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Boul. Republicii Nr. 51 etaj apartament,
Raionul I mai Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru Crăma de sabotaj
contrarevoluționară.

193/960 Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d decret
cu închisoare dela cu sancha sanchă.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpat — se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pot. 2
din Codul de Procedură Penală, întrucât faptele comise constituie crăma de
sabotaj contrarevoluționară.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe KISGYARGY EMERIC

Putem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Martie 1953 și până la data de 10 Aprilie 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție
C. Șaranda

MANDAT DE ARESTARE Nr. 170

Data 10 aprilie 1953.

În numele legii și al Poporului,

Noi, Șt. Major Șarandă Constantin

Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit. KISGYARGY EMERIC
(se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1912, luna August, ziua 11, în comuna Bosneseni, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Școl. Republicii Nr. 51 etaj apartament,
Raionul "I Măi" Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru crimă de sebotaj
contrarevoluționară.

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d decret
100/950 cu încheiere de la cu muncă silnică.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din Codul de Procedură Penală, întrucât faptele comise constituie crimă de
sebotaj contrarevoluționară.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE.

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilove pe KISGYARGY EMERIC

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 aprilie 1953 și până la data de 10 Mai 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

MANDAT DE ARESTARE Nr. 170

Data 10 Mai 1953. 95

În numele legii și al Poporului,

Noi, Lt. Major Coranda Constantin — Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit. KISGYARGY Emeric
(se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1912, luna August, ziua 11, în comuna Somoseni, Raionul
Orodea, Regiunea Orodea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Boul. Republicii Nr. 51 etaj apartament,
Raionul "I Mai" Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru crimă de sabotaj
contrarevoluționară.

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. e, d Decret
199/950 cu închisoare dela cu muncă silnică.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 par. 9
din Codul de Procedură Penală, întrucât faptele comise constituie crimă de
sabotaj contrarevoluționară.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe KISGYARGY Emeric

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Mai 1953 și până la data de 10 Iunie 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție
C. Coranda

MANDAT DE ARESTARE Nr. 130

Data 10 Iunie 1953

În numele legii și al Poporului,

Noi, Lt. Major Coradea Constantin — Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra nimit. **KISSYARGY EBERIC**
(se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1912, luna August, ziua 11, în comuna Someseni, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Str. Bdul. Republicii Nr. 61 etaj apartament,
Raionul "I Mai" Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru Crime de sabotaj
contrarevoluționară.

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d Decret
199/950 cu închisoare dela cu muncă silnică.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpat — se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din Codul de Procedură Penală, întrucât faptele comise constituie crimă de
sabotaj contrarevoluționară.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordinăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe **KISSYARGY EBERIC**

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină dela
data de 10 Iunie 1953 și până la data de 10 Iulie 1953.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție

14

MANDAT DE ARESTARE Nr. 130

Data 10 Iulie 1953

În numele legii și al Poporului,

Noi, Lt. Major Caranda Constantin Procuror Militar al Procuraturii
Anchetator Penal Militar

Militare Teritoriale București;

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numit. KISGYARGY EMERIC

(se va trece numele de familie urmat de prenume), născut
în anul 1912, luna August, ziua 11, în comuna Someseni, Raionul
Oradea, Regiunea Oradea având ocupația, funcționar cu domiciliul
în comuna București Sr. Edul. Republicii Nr. 51 etaj apartament,
Raionul "I Mai" Regiunea București, fiul lui Emeric și al Irina,
urmărit potrivit art. 218 din Codul de Procedură Penală, pentru Crima de sabotaj
contrarevoluționara.

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 3 lit. a, d) Decret
199/950 cu încheșoare dela cu munca silnică.

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra
susnumitului inculpat

Văzând că inculpat se găsește în situațiunea prevăzută de art. 200 pct. 9
din Codul de Procedură Penală, întrucât fapta comisă constituie crima de
sabotaj contrarevoluționara.

Văzând și dispozițiunile art. 253 C. Pr. Pen.

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii să aresteze și să
conducă la Penitenciarul Jilava pe KISGYARGY EMERIC

Punem în vedere administratorului penitenciarului să-l primească și să-l rețină, dela
data de 10 Iulie 1953 și până la data de 1 Aprilie 1954.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror Militar
Anchetator Penal Militar

de Justiție

Dosar Nr. _____ / 1954

MANDAT DE ARESTARE Nr. 130

Data: 2 aprilie 1954

În numele legii și al Poporului:

Nr. Major DUMITRESCU M.

Procuror Milit. al Procuraturii Milit. Terit. Buc.
~~Interdicție-penală~~

Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numii KISGYORGY

ENERGIC

(se va trece numele de familie în pronume) născut

în anul 1912, luna august

ziua 11, în comuna Somenegul Mic

Raionul

Regiunea Aut. Maghiară, având ocupația Funcț. superior

cu domiciliul în comuna București

str. Bd. Republicii Nr. 51 etaj apar-

tament _____ Raionul _____

Regiunea București, fiul lui

și al _____, urmăriți potrivit art. 218 din codul de proc. penală, pentru

sabotaaj contrararevoluționar.-

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 209²

cu încheiere dela 5 Ia 25 ani

Considerând că din cercetările făcute rezulă probe suficiente de culpabilitate

contra susnumitului inculpat KISGYORGY ENERIG

200 pct.9

Văzând că inculpatul se găsește în situaținea prevăzută de art.

din codul de procedură penală, întrucât fapta comisă este gravă și

interesează siguranța statului.-

Văzând și dispozițiunile art. 253 codul de Procedură Penală

PENTRU ACESTE MOTIVE.

Ordonăm tuturor agenților forței publice cu conformându-se legii, să aresteze și să conducă la Penitenciarul JILAVA

pe KISGYORGY ENERIG

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină dela data de 2 aprilie 1954/95 până la data de 31 Iulie 1954

Dat în Cabinetul nostru, azi 2 aprilie 1954

PROCUROR MILITAR.

Major general.

MAJOR DE JUVEȚIE

DUMITRESCU

C ă t r e,
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

La adresa Nr. 007500/1954,

Vă facem cunoscut că mandatul de arestare Nr. 130
954, privind pe Kisgyorgy, Emec se prelungește pînă la
data de 1 Noembrie 1954

După efectuarea cercetărilor, vă rugăm a se trimite
dosarul cauzei.-

PROCURORUL PROCURATURII MILIT. TERIT. BUC.
Lt. Col. de Justitie

[Signature]
N. Dumitrescu

PROCESE VERBALE DE PERCHEZITIE
CORPORALA .-

C.N.S.A.S.

UNITATEA D 655

51

18

Sel Nr. Valiza

PROCES VERBAL Nr. 636

DE DEPURARE ȘI PERCHEZIȚIE CORPORALĂ

Făcut astăzi, 27 August 1952 ora 16¹⁵ în București

Noi, Slt. Mocanescu Nicolae din D 655

în virtutea drepturilor ce ne sunt acordate dispunem depunerea în arest în interesul cercetărilor

a nămintului Kis George Emilian născut la 11 Aug. 1912 în comuna Săimăș

Raionul Odorhei fiul lui Emilian și Solima

de profesie Contabil căsătorit cu Elisabeta domiciliat în București

Bul. Republicii Nr. 51 primit conform ordinului
raportului

Nr. _____ din _____

Procedând la percheziția corporală a susnumitului, am găsit asupra lui următoarele obiecte și valori:

Un ciros de mână mare Doxor, patru betiste
donor, jec eioropi, una și janya completă, una
cașmă, una per eșilati, un inel, un
inș, una curea, una verighetă, un lăcrăș populat
una pieptule Suro de lei, trisprezece.

Depr care am încheiat prezentul proces verbal.

OFIȚER DE SERVICIU,

Slt. Mocanescu Nicolae

Percheziționat

M. M. M.

Transferat la _____ conform Ordinului Nr. _____ din _____

Am predat,

OFIȚER DE SERVICIU,

Am primit,

reținutul și obiectele
menționate în prezen-
tul proces verbal.

D O V A D A

Am primit obiectele și valorile menționate în prezentul proces verbal.

Data _____

PROCESSELE VERBALE DE INTEROGATORIU ALE
ARESTATULUI KISGYORGY EMEIC

2 116

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

2 Oct. 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9,15

" s'a terminat la " 1,15.-

Eu, Maior de Securitate F. SIMION, am interogat în calitate de anchetator pe reținutul:

KISGHIRGY EMERIC, născut la 11 August 1912 în Com. Soimașul Mic, Reg. Mureș, cetățenia română, de naționalitate maghiară, exclus din P.M.R., licențiat la Academia Comercială, de profesie contabil, Dir. adjunct Centrocoop - Fructexport tehnician, - cu ultimul domiciliu în B-dul Republicii Nr. 51, căsătorit cu ELISABETA, un copil adoptat cu numele de IOSIF de 9 ani, soția casnică și locuște Tg. Mureș. Origina socială, părinții posedă avere de 15 hectare pământ 11 hectare arabil și 4 ha. pășune. Înainte de 23 August 1944 am fost înscris în Partidul Ardelenesc Maghiar. - În anul 1945 m'am înscris în U.P.M. și în anul 1947 m'am înscris în P.C.R. Decorat cu medalia muncii în anul 1950. Nu am făcut armată, nu am fost prizonier; nu am fost judecat sau condamnat. -

Intrebare:

De când lucrezi în Cooperatie?

Răspuns:

În cooperatie lucrez din anul 1937 luna Februarie. -

Intrebare

Ce funcție ai avut în cooperatie?

Răspuns:

Din anul 1937 până în anul 1938 am fost contabil la Centrala cooperativelor din Aiud. - În anii 1939-40 am fost revizor contabil la cooperativele din jud. Ciuc. - În anul 1940-41 am fost șeful serviciului administrativ la Centrala Cooperativelor "Furnica" din Tg. Mureș. - Din anul 1942-45 am fost șef contabil la Centrala Cooperativelor din Tg. Mureș. În anul 1946 am fost director tot la această centrală, care în acel timp își schimbase denumirea în "Federala Cooperativelor Kalaca". - La 31 Decembrie 1946 am fost suspendat din serviciu de către președintele EDUARD KOROPARICHI pe motivul că am depășit atribuțiunile mele, privind fuzionarea cooperativelor maghiare cu cooperativele române. -

//.

Ss/Kyghirgy Emeric.

Această depășire a constat în faptul că în anul 1946 luna Decembrie, când a avut loc o conferință a directorilor de federale cooperatiste din Ardeal, prezidată de Dir. General MAIN LUPU, eu mi-am luat angajamentul în această conferință că voi acționa ca cooperativele maghiare să fuzioneze cu cooperativele române.-

In luna Ianuarie 1947 m'am prezentat lui ^{ca}TEKO FERDINAND care era în secretariatul Comitetului Executiv al U.P.M-ului, expunându-i situația mea.-

Studiindu-se situația cooperatției maghiare, s'a hotărât convocarea unei ședințe la I.C.P., pentru clarificarea acestei stări de fapt.- În urma acestei ședințe s'a hotărât fuzionarea cooperativelor maghiare cu cele române, numindu-mă pe mine consilier tehnic la I.C.P.- În această funcție am stat până în anul 1948 30 Iulie.- După această dată terminându-se operațiile fuzionării, eu am fost numit director la federala Kaleca din Tg.Mureș care după fuziune a rămas o unitate de producție, având o serie de fabrici și ateliere.-

In această funcție am stat până în anul 1949 - Iulie sau August, fiind numit consilier în Comisia de organizare a cooperatției din Reg. Tg.Mureș funcționând în această comisie până la 5 Septembrie 1950 când am fost transferat la Centrocoop în funcție de Director adjunct la Dir. Comercială, primind conducerea subdirecției desfacerea produselor alimentare agricole.- La 1 Aprilie 1951 am trecut la subdirecția textile și încălțăminte tot în cadrul Dir. Comerciale.- Aci am funcționat până la data de 5 Ianuarie 1952, când am trecut la Dir. Planificării în funcție de Dir. Adjunct stând până la 15 Aprilie 1952,- când am fost pus în disponibilitate.-

Intrebare:

Cum repartizai d-ta produsele alimentare agricole la centrele muncitorești?

Răspuns:

Aprovizionarea centrelor muncitorești s'a făcut pe baza cifrei de plan, pe care subdirecția condusă de mine a comunica în scris Dir. produselor vegetale din sectorul valorificării, care făcea repartiția cantității integrale sau parțiale din stocurile sale dela Uniunile cooperatiste.-

ss/Kyşgyorgi Emeric.

Aceste stocuri erau cunoscute numai de Dir. valorificări produse vegetale, condusă de Directorul MARIN STEFAN și ne informa locul de livrare și dădea dispoziție de livrare.- Aceasta s'a făcut așa, pentru că Dir. produse vegetale avea și alți beneficiari și ei știau urgența livrării.-

Intrebare:

Au existat goluri de aprovizionare în centrele muncitorești

Răspuns:

Au existat goluri de aprovizionare în centrele muncitorești

Intrebare:

Ce măsuri ai luat d-ta în calitatea de conducătorul sub-direcției produse alimentare în evitarea acestor goluri?

Răspuns:

În măsură când aveam cunoștință că sunt goluri în anumite centre interveneam la Dir. vegetale pentru trimiteri de cantități necesare de aprovizionare.-

Intrebare:

Dece ai repartizat Valei Jiului, cartofi, dela Făgărași când știai că această regiune nu are suficienți cartofi?

Răspuns:

Repartizarea sau indicarea locului de livrare nu cădea în atribuțiunile subdirecției condusă de mine, ci în atribuția și competența sectorului de valorificări, care cunoștea regiunile producătoare de cartofi deci nu eu am repartizat la Valea Jiului cartofi dela Făgărași.-

După ce am cetit cuvânt cu cuvânt cele declarate de mine și consemnate în prezentul proces verbal de interogatoriu și co-risponzând întocmai cu cele declarate, susțin și semnez propriu.-

ss/Kisghyorgy Emeric.-

Maior de Securitate

F. Simion.-

24
169

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

8 octombrie 1958. Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 15 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 1. și 15. minute.

Eu, Major de securitate R. Simion
am interogat în calitate de anchetator

1. Numele *Kisacsoz* (pe arestatul, reținutul, martorai)
2. Pronumele *Emeric*
3. Anul, luna și ziua nașterii *născut 11 aug 1913.*
4. Locul nașterii *in Comuna Toimozul Mic Reg. Mures*
5. Cetățenia *Română*
6. Naționalitatea *Maghiară*
7. Apartenența politică *exclus din P.M.R.* din ce an
8. Studii *licențiat la acadimia Comercială*
când, unde și ce școală a absolvit.
9. Profesia *cantărit Dunăgul centaur*. Ultimul loc de muncă și funcția *Funcționar tehnician*
11. Ultimul domiciliu *Bul. Republicei 51*
12. Situația familială *Căsătorit cu blizănela în copil*
(soția, copii, numele lor, vârsta)
adoptat cu numele Janif de 9 ani. soția cosmică
n' locuiește Jg. Mureș.

13. Origina socială *Părinți posedă avere de 15 hectare plus 11 hectare arabil și 4 hectare pășune.*
(averea părinților până la 23 August 1944 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947. *Învarate de 33 aug 1944 am fost*
(în ce partide politice a fost)
înseris în partidul Ardelenese Maghiar. Per anul
Participare în alegeri.
1948 mam înseris în N.P.M. și în anul 1947. mam
înseris în P.C.R.

Încălitura,

[Signature]

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale decret cu medalie
(înainte și după 23 August 1944)
anunci în anul 1970

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție _____

17. Dacă a fost prizonier _____

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când, și în legătură cu ce _____

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare _____

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat _____

Intrebare: Se cunoșt lucrăz în Cooperative.

Răspuns În cooperative lucrăz din anul 1937
luna februarie

Intrebare Ce funcție ai avut în Cooperative

Răspuns Din anul 1937 până în anul 1938
am fost contabil la centrala cooperativelor din Hînd
În anii 1939-40 am fost rezizor contabil la cooperativa
din jud. Ciuc. În anul 1940-41 am fost șeful serviciului
administrativ la centrala cooperativelor „Sarmica” din
Ig-Mureș. Din anul 1942-45 am fost șef contabil la
centrala cooperativelor din Ig-Mureș. În anul 1946 am
fost director tot la aceeași centrală, core în acel
timp își schimbare denumirea în „Federația cooperativelor

Îscălitura,

Urmare: Kalaca P. La 31 decembrie 1946 am fost suspendat
din serviciu de către președintele Eduard Kotorișki pe
motivul că am depozitat atribuțiunile mele, privind fuziunea
Cooperativelor Maghiore cu cooperativa Ramâneu. 25

Acosta depășire a constatat în faptul că în anul 1946 luna
decembrie, când a avut loc o conferință a directorilor de
federale cooperatiste din arddeal, prezidată de Dir. General
Marius Lupu, eu mi-am luat angajamentul în această
conferință să voi acționa ca cooperativa Maghiore
să fie fuzionată cu cooperativa Ramâneu.

În luna Ianuarie 1947 m-am prezentat lui Ștefă
Ferdinand care era în secretariatul comitetului executiv
al N. P. M-ului, expunându-i situația mea.

Studiându-se situația Cooperativii Maghiore, sa
hotărât convocarea unei sesiuni la J. C. P. pentru clarificarea
acestei stări de fapt. În urma acestei sesiuni sa
hotărât fuziunea Cooperativelor Maghiore cu cele
Ramâneu, numindu-mă pe mine Consilier tehnic la
J. C. P. În această funcție am stat până în anul 1948
soluție. După această dată terminându-se operațiile
fuzionări, eu am fost numit director la federația
Kalaca din Jg. Mureș care după fuziune a rămas
a unitate de producție, având a urii de fabrici și ateliere.
În această funcție am stat până în anul 1949. În luna
august, fiind numit Consilier în Comisia de organizare
a Cooperativii din Reg. Jg. Mureș, funcționând în această
comisie până la 5 septembrie 1950 când am fost
transferat la Centrocăp în funcție de Director adjunct
la Dir. Comercială, primind ca ducere sub direcția
desfășurarea producerii alimentelor agricole. La 1 aprilie
1951 am trecut la subdirecția textilă și încălțăminte tot
în cadrul Dir. Comercială. Aici am funcționat până

Îscălitura

Urmare: până la data de 5 Ianuarie 1972. când au trecut la Dir. Glaușiceni în funcție de Dir. apunt. stând până la 15 aprilie 1972. când au fost puși în disponibilitate.

Intrebare Cum repartizai D-ta produsele alimentare agricole la centrele muncitorești?

Răspuns Aprovizionarea centrelor muncitorești sa făcut ^{pe baza} ~~pe baza~~ cifrelor de plan, pe care subdirectia condusă de mine a comunicat în scris Dir. producătorilor vegetale din sectorul valorificării, care făcea repartitia cantităților integrale sau parțiale din stocurile sale de la Unitățile Cooperatiste. Aceste stocuri erau cumasute numai de Dir. valorificării produse vegetale, condusă de Directorul Marin Ștefan și ne informa locul de livrare și dașdea dispoziția de livrare. Această sa făcut așa, pentru că Dir. produse vegetale avea și alți beneficiari și ei stiau urgența livrării.

Intrebare Au existat goluri de aprovizionare în centrele muncitorești?

Răspuns Au existat goluri de aprovizionare în centrele muncitorești.

Intrebare Ce măsuri ai luat D-ta în calitate de conducătorul al subdirectiei produse alimentare în evitarea acestor goluri?

Răspuns În măsura când aveam cunoștința că sunt ~~avute~~ goluri în anumite centre interveneam la Dir. vegetale pentru trimiterea de cantități necesare de aprovizionare.

Intrebare De ce ai repartizat și alții zucchini, cartofi, de la Făgărași când stiai că această regiune nu are necesarul cartofi?

Răspuns Repartizarea sau indicarea locului de

Observație: Fiecare pagină a procesului verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator,

Urmare: leznare nu cadea in atributiunile 'subdirectiei'

Comandul de mine, si in atributiile si competenta nectarului de valorificari, care cumastea regimului produselor tuare de cartofi desi nu au au repartizat la inceputul cartofii de la Vajana.

Dupa ce am citit cuibut cu cuibut cea declarate de mine si cumnumate in preputet proces verbor che interogatoriul si carosuzatul intoc mai este declamate sustie si sume propriu.

anchetator

Major de securitate

Spune a

F. SIMION

Dijon?

Semnatura,

24   III

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISSGYORGY Emeric, născut la 11 August 1912, în comuna Soimoșul Mic Regiunea Mureș, fiul lui Emeric și Irina, de profesie contabil, fost director adjunct Centrococp, cu ultimul domiciliu în București Bd. Republicii nr. 51.-

17 Octombrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 10,45

" s'a terminat " 15,00.

Intrebare:

Care sunt sarcinile Dir. Circulației Mărfurilor Industriale din Centrococp?

Răspuns:

Sarcinile Dir. Circulației Mărfurilor Industriale din Centrococp, sunt: 1). Pe baza cifrelor de plan primite dela Dir. Planificării a Centrococpului, se lua contact cu centralele industriale ale Ministerului Ind. Ușoare, cu care se discuta sortimentele de mărfuri necesare Cooperăției până la acoperirea cifrelor de plan, precum și indicarea fabricilor furnizoare.-

2). Pe baza sortimentelor convenite, Dir. Circ. Mărfurilor Industriale din Centrococp, încheia contracte cu fabricile furnizoare. Această operațiune de încheiere a contractelor cu fabricile furnizoare, de către Dir. Circulației Mărfurilor Ind. din Centrococp, s'a făcut până la 30 Sept. 1951, când s'a pus în aplicare H. C. M. nr. 524 care prevedea ca contractul general care este un contract de cadru, se încheie între Dir. Circulației Mărfurilor Ind. din Centrococp și Dir. Generală de desfacere din Min. Ind. Ușoare, iar contractele locale care cuprindea sortimentele de mărfuri, se încheia între Uniunea Raională și depositul regional al Dir. Generale de Desfacere din Min. Industriei Ușoare.-

3). Centralizarea necesarilor dela uniunile regionale și formarea unui material documentar pentru întocmirea planului pe trimestrul următor.

4). Urmărirea executării contractelor încheiate.-

5). Instruirea serviciilor comerciale dela uniunile raionale pentru îmbunătățirea muncii lor.-

ss. Kissgyorgy Emeric

- 6). Luarea măsurilor pentru lichidarea stocurilor.-
- 7). Repartizarea mărfurilor pe uniuni regionale, pe baza coeficienților primiți de la Dir. Planificării Centrocoop.-

Intrebare:

Cum ai făcut repartitia mărfurilor industriale la uniunile raionale pe anul 1951?

Răspuns:

Repartitia mărfurilor industriale la uniunile raionale le făceam în felul următor: Aplicam coeficientul fixat și primit de la Dir. Planificării asupra cantității integrale din fiecare sortiment de marfă în cadrul planului, cantitate care era acceptată de Centrala Industrială respectivă. După această operațiune anunțam prin adrese raionale, prin care le indicam fabricile furnizoare, desemnate de Centrala Industrială, de unde și vor ridica mărfurile.-

Intrebare:

Repartizarea mărfurilor industriale a fost făcută uniunilor raionale conform sarcinilor de plan?

Răspuns:

Repartizarea mărfurilor industriale pentru uniunile raionale s'a făcut conform sarcinilor de plan, care însă nu întodeauna corespundea cantitativ cerințelor uniunilor raionale.-

Intrebare:

Au existat goluri în aprovizionarea uniunilor raionale cu produse industriale?

Răspuns:

Da, au existat goluri în aprovizionarea uniunilor raionale cu produse industriale. Din cauză că cantitățile de produse industriale erau repartizate pe bază de plan, ele nu acopereau întodeauna cerințele uniunilor raionale, deoarece repartizarea mărfurilor erau strâns legate de cifra de plan și de posibilitățile (respectiv planul de producție) furnizorilor. De exemplu: Dir. Regională Bacău nu a putut acoperi cerințele de raglans loden, din cauza cantității mici pe care o primeau. Dir. Circ. Mărfurilor, nu a putut da mai mult Dir. Reg. Bacău din cauza cantității mici primită de la C.S.P. prin plan.-

ss. Kysgyorgy Emeric

///.

Intrebare:

Au fost făcute repartiții anarhice de mărfuri industriale la uniunile raionale?

Răspuns:

Au fost făcute repartiții anarhice din cauză că o serie de mărfuri din import, care **completeau** sortimentul vandabil din mărfuri de import care trebuia deasemenea vândut și care mărfuri erau cuprinse în repartiția C.S.A.-ului pentru acoperirea sarcinilor de plan, sau trebuia să preluăm anumite mărfuri dela fabrici care erau greu vandabile din cauza calității lor. De exemplu, stofele din import care s'au trimis la raioane din cauza prețului mare nu s'a vândut, sau țesăturile de vigogne dela fabrica Prejmer care din cauza calității proaste, deasemenea se vindeau foarte greu.-

Intrebare:

Care au fost consecințele acestei repartiții anarhice de mărfuri industriale la uniunile raionale?

Răspuns:

Consecințele acestei repartiții anarhice a fost că planul de desfacere al uniunilor raionale nu a putut fi îndeplinit. O altă consecință a acestei repartiții anarhice a fost și aceea că populația nu a găsit mărfurile de care aveau nevoie și la un preț accesibil.-

Intrebare:

Cine se face vinovat de această repartiție anarhică de mărfuri industriale uniunilor raionale?

Răspuns:

Vinovați de această repartiție anarhică se face Dir.FODOR VASILE și subsemnatul.-

Intrebare:

In ce constă vinovăția celor de mai sus?

Răspuns:

FODOR VASILE Dir.Circulației Mărfurilor Industriale, se face vinovat că a acceptat să primească aceste mărfuri dela furnizori și mi-a dat dispoziție pentru repartiția acestor mărfuri către uniunile raionale.-

Subsemnatul mă fac vinovat că executând dispoziția verbală a dir.FODOR VASILE am repartizat acele mărfuri uniunilor raionale.-

Acest proces verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde intrutotul cu cele declarate de mine, susțin și semnez, nesilit de nimeni.-

SIT.DS SECURITATE

ss.Kysgyorgy Emeric

Drăgan Vasile

30

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat z Kiss Gergely Emeric născ la 11 August 1922 în Com. Saimosul Mic
Reg. Mureș, f.ului Emeric și Irina, de profesie contabil part. birou / (cât timp cu
ultima / domiciliu în București Bd. Republicii Nr. 51
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

17 - Octombrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 10 și 15 minute

„ s'a terminat la „ 15 și 00 „

Intrebare: Care sunt sarcinile Bir. Circulației mărfurilor
industriale din Centrocop?

Răspuns. Sarcinile Bir. Circulației mărfurilor industriale
din Centrocop sunt: 1. Pe baza cifrelor de plan primite de la
Dir. Planificării a Centrocopului, se lua contact cu Centrălele
industriale ale Min. Ind. Uoare, cu care se discuta sortimentele
de mărfuri necesare (cooperării) până la acoperirea cifrelor
de plan, precum și indicarea fabricilor furnizoare.

2. Pe baza sortimentelor corectate, Bir. Circ. mărf. ind. din Centrocop
pacheta contractele cu fabricile furnizoare. Această operațiune
de încheiere a contractelor cu fabricile furnizoare, de către Bir.
Circ. mărf. ind. din Centrocop, s'a făcut până la 30 Sept 1951 când
s'a pus în aplicare H.S.M. Nr. 524 care prevedea ca contractul s'ar
care este un contract de cadru, se încheie între Bir. Circ. mărf. ind. din
Centrocop și Bir. Sls de desfacere din Min. Industriei, iar contractele locale
care cuprindea sortimentele de mărfuri, se încheia între Uniunea
Ratională și Depozitul regional al Bir. Sls de desfacere din Min. Ind. Uoare.

3. Centralizarea necesarilor de la Uniunile raionale și formarea

Urmare: urmi material/documentar pentru ratificarea planului pe trimestrul urmator. 1. Urmărirea executării contractelor încheiate
6. Înstrinerea leonicilor comerciale dela Uniunile rationale pentru
rebușăritarea muncii lor. 7. Suaviza măsurilor pentru lichidarea
stocurilor. 8. Repartizarea mărfurilor pe Uniuni Regionale pe baza
coeficienților primiti dela Bir Planificării din Cereșocog.

Intrebare - Cum ai făcut repartitia mărfurilor industriale la Uniunile
rationale regionale pe anul 1951?

Răspuns - Repartitia mărfurilor industriale la uniunile ^{rationale} regionale
le făceam în felul următor. Aplicam coeficientul fixat și primit
dela Bir Planificării asupra cantității integrale din fiecare sortiment
de marfă în cadrul planului, cantitate care era acceptată
de Centrala Industrială respectivă. După această operațiune
amurțam prin adrese ^{rationale} regionale, prin care se indicau
fabricile furnizoare, desemnate de Centrala industrială, de
unde și vor ridica mărfurile.

Intrebare - Repartizarea mărfurilor industriale a fost făcută
uniunilor rationale conform sarcinilor de plan.

Răspuns - Repartizarea mărfurilor industriale pentru uniunile
rationale s-a făcut conform sarcinilor de plan, care însă nu
întodeauau corespundea cantității cerințelor uniunilor rationale.

Intrebare - Au existat goluri în aprovizionarea uniunilor ra-
tionale cu produse industriale?

Răspuns - Da, au existat goluri în aprovizionarea uniunilor ra-
tionale cu produse industriale din cauza că cantitățile de produse
industriale erau repartizate pe bătă de plan, ele nu acopereau
întodeauau cerințele uniunilor rationale, deoarece repartizarea
mărfurilor erau strâns legate de cifra de plan și de posibilită-
țile (respectiv planul de producție) furnizorilor. De exemplu
Bir Regională Bacău nu a putut acoperii cerințele de
raglance ledier, din cauza cantității mici pe care o primiseră.
Bir. Cereșocog, nu a putut da mai mult Bir. Reg. Bacău

Semnătura,

31
111

Urmare: din cauza cantitatii mici primite de la C.S.P prin plan.

Intrebare - Au fost facute repartitii anarhice de marfuri industriale la uniunile rasonale?

Raspuns - Au fost facute repartitii anarhice din cauza ca o serie de marfuri din import, care complectau sortimentul vandabil din marfuri de import care trebuia deasemenea vandut si care marfuri erau cuprinse in repartitia C.S.A-ului pentru acoperirea sarcinilor de plan, sau trebuia sa preluam anumite marfuri de la fabrici care erau greu vandabile din cauza calitatii lor de ex. Hojele din import care sau trimis la reparare din cauza pretului mare nu sa vandut, sau tesaturile de viscopre de la fabrica Prejmer care din cauza calitatii proaste, deasemenea se vandeau foarte greu.

Intrebare - Care au fost consecintele acestei repartitii anarhice de marfuri industriale la uniunile rasonale?

Raspuns - Consecintele acestei repartitii anarhice a fost ca planul de desfacere al uniunilor rasonale nu a putut fi indeplinit. O alta consecinta a acestei repartitii anarhice a fost si aceea ca populatia nu a putut marfuri de care aveau nevoie si la un pret accesibil.

Wing Emerig

Intrebare - Cine se face vinovat de aceasta repartitie anarhica de marfuri industriale uniunilor rasonale?

Raspuns - Inuorali de aceasta repartitie anarhica se face in Fodor forile si tubsema ahil

Intrebare - In ce consta inuoralia celor de mai sus.

Raspuns - Fodor vante in acumularea marf, ind se face vinovate cu a acceptat sa primeasca aceste marfuri de la furnizori si mi-a dat dispozitie pentru repartitia acestor marfuri catre uniunile rasonale.

Semnatura,

Wing Emerig

Urmare: subsemnatul mă fac vinovat să executând
dispoziția verbală a Br. Todor Vorik am repartizat
acele mărfuri urzicilor raionale.

Acest proces verbal de interogatoriu după ce l-am
citit subțent eu curănt și am constatat că coor-
punde într-o totală cu cele dictate de mine, sustin
și nemură vential de nimeni.

Interogator

Interzuit

St. de Securitate
Interogator

Interzuit

Declarație

Subsemnatul Hagiorgiu Emone, născut la 11 August 1912, în Comuna Sărmășel, județ. Harghita. fiul lui Emone și Dura, de profesie contabil, fost director adj. la Cămin, din în București, Jrd. Republicii 51, privind persoana lui MARIN Ștefan, fost director la Cămin, declar următoarele:

El cunoște pe Marin Ștefan din anul 1948, când a fost el instructor central la C. Organizații, A la nivel în regiunea Constanța.

La anul 1949 a venit în țară și a fost director adj. la sectorul Valorificări, lucrând la Direcția Vegetale. După îngrămășirea cooperativă resorturile de valorificări s-au creat și el a rămas timpă consilierul Ștefan Ștefan în post de director adj.

Eu am avut contact în acest timp foarte rar, urmând numai prin telefon de la J. Mareș unde era consilier la valorificări, deci și la problemele produse vegetale. În contact mai strâns am avut cu el începând din luna Octombrie 1950 până în Martie 1951.

În luna Octombrie eu am stat oarecât timp pe lângă Comisia de Cercetare Coop. raionale din București, urmărind marșul apropiării de ieruri, conform planului întocmit de Direc. Con. Interior, Cămin prin Direc. Prod. Vegetale, Spital

Populer Sectra Com. Guc. v. v. v.

În acest timp am fost de câteva ori chemat pe
Marin Stefan la Pres. Voicic Stefan, plată a se raport
de mersul aprovizionării. Planul de aprovizionare
va să fie din Marin Stefan, el a curat toate tipurile
de plan, el a curat localitățile de expedire,
cantitățile pe se potrivește echitabil, și beneficiarii de
livrat și alții beneficiarii decât populația locală.
În acest interval și pe urmă și în luna Noemrie
sunt mersurile agricole la, legume, zarzavaturi și în
special cartofi solan și să expediam conform planului
lui Marin.

Aprovizionarea restale, ferii și în special al cantelor
muncitorilor și a făcut tot pe baza dispozițiilor date
de Marin Stefan.

Marin Stefan și-a ocupat și pe direcția cartofilor
și legumelor în toamna anului 1950.

Director Prod. Min. agricole a lui furat doar în
luna Noemrie 1950 și apoi efector, când în în calitate
de director al ecotei directe, am primit doar la dis-
fuzurarea planului de aprovizionare de iarnă al, Ferii pe
anul 1950-51.

Marin Stefan încă din vara 1950 a luat personal
parte la toate măsurile de planificare a aprov. de iarnă
și el va avea care cunoștea toate punctele problemelor
de aprovizionare. Unii mei prieteni se adresau lui Marin Stefan
atât în probleme de achiziție cât și în probleme de aprovi-

zire. Marin Stefan a lucrat sub direcția cantelor
Lăbă și în occas. cameră la Carcin Maria ref. din
de specialitate, care ținea local lui Marin când el lipsea.

Problema de echitizare a produselor a fost sarcina principala a lui Marin. Intocmirea planului de distribuție și expedierea marfii a fost sarcina lui Marin, pe care îl întocmea și înainte, pe baza planului general de distribuție și repartiziții pe care le detinea și pe care trebuia să le satisfacă. Tot sarcina lui Marin stătea în problema încheierii contractelor pe cultivatori de legume.

În luna Oct. 1950, când am venit de mai multe ori la Marin și problema aprovizionării de iarnă, și aceste mai mult pentru București, în linia generală Marin mi-a dat anumite indicații, în special, că mi nu am grijă, că marfa va fi în cea mai mare măsură, ca să am grijă de asigurarea locurilor de depozitare. În acest timp Marin mi mi-a pus la dispoziție două planuri de export al Capitalei.

În luna Noiembrie când director Prod. Lim. Spicului a luat parte am găsit planul dela el și pentru restul țării, dar când aprovizionarea în special la cortofi se terminase deja. În acest moment am avut convorbiri pe linia la Marin, care se desfășurau din două motive, ca: 1) localitățile repartizate pentru o anumită regiune nu ajunge și 2) pentru faptul, că localitățile deservite ca localități de exportare nu trimite produsele necesare, ca să am dispoziție de marfă cantitativă.

În această convorbire și discutăm, unde am vădit dela el că pe lângă situația localităților neaprovizionate, Marin stătea pe arătat două feluri de atitudine. În unele cazuri le găsea mijlocii pentru a sădea o sarcină cantitativă din alte părți, alte date în această privință însă nu am avut

acsa de primit cartofi dintr-o regiune la sarcina mari de achiziti, au a dat din alte parti, spunand, ca unince designate de H. Prod Vegetale, trebuie sa expedie, ca: are sarcina de achiziti si ca se va prezenta la inceput, din alte parti si are de unde da. Maria Stefan (intona pe de alte parti contabilitate mica planificata cu faptul, ca Centrocogel are si alti beneficiari mari, pe care trebuie sa le aprovizioneze in primul plan si ca el are un plan repartitii egal cu planul de achiziti si cu toate ca din alte parti. Recomanda, ca unince beneficiara sa trimite un delegat la unince designata la furnizore si sa miste acolo.

Maria Stefan in aceasta privinta era intronimpant si mentiona ca planul de achiziti primit de la C.S.P. si ca planul de repartitie primit tot de la C.S.P. prin Directia Planificarii din Centrocogel.

La multe ori, cand o unince s'a adresat direct lui a servit unince respectivei, capal Constante pe care l'a servit de mai multe ori.

Planul de repartitie pe anul 1950 trimis IV, care intronimpant de H. Prod Vegetale, pe baza sarcina fiecare unince raionale achizitoare, pe care disponant cui are de licet va intronimpant de Maria Stefan. Acest plan a avut defectuaini, care au provocat aprovizionarea adit localitate care auca ca furnizori raionale protate ca raionale producatoare de cartofi si care in fond nu erau cartofi beneficiari mica parte nevoie proprie.

Cartofii de lapuri unde contabilitate planificata pentru aprovizionare sau aprovizionare necesarul au fost in

speciel pentru punctelor de la Dorita, Flumbaru
 Ploesti, Turm-Severin, Calbata si Galati, a caror
 cantitate planificata pentru aprovizionare era sub necesarul
 regimii respective.

Localitati deservite sa furnizeze si care nu avea
 productie au fost: Campeni, Purda, Brad, Cluj.

Marin postura, si planul lui de Agriculturi vorate
 ca producatoare peste necesar si ci nu poate face nimic.

In contextul de legume prezenta lui Marin Stefan
 dupa parerea mea - emana de la nicherca contractelor
 cu cultivatori de legume. In contracte trebuia speci-
 ficat ce legume amme si putine contractanti, ceea
 ce nu s'a facut era si in tramva, 80% din legume
 s'a livrat numai morcovi. Planul de aprovizionare al
 Capitalei si al restului tarii si legume cantitativ era
 aproape satisfactor, dar nu a existat totu-meat si elicitant
 (telina, pester-nac, ridichi) lipseau, toti producand numai
 morcov. Astfel cantitati mari de morcovi nu s'a elicitat
 si s'a dat la urmelade si mult nu s'a pehat de la
 producatori si s'a stricat acole, fapt ce a provocat
 nemulțamiri si pagube.

Stiu ca Marin Stefan a avut la surina si recuperarea
 avansurilor de la producatori, unde la Festivalul din
 1970, a primit o suma mare recuperata, fata ca
 fapt ce parte din ea a si fost in departat din Cautocorp
 in 1951.

Stiu ca a intrat la Fructepot, unde a stat circa
 2 saptamini si a fost vers si de acole si a intrat pe urma
 la Agrorap, unde s'o ocupat tot cu problemele aprovizionarii
 Capitalei.

Strii, în a fost în relații bune cu Leoni, șeful sectorii
comerciale dela Fataș Poplar și Capitală, cu care discuta
împreună problemele de aprovizionare.

A fost inclus în Partidul Socialist Român în
nu a fost admis ca membru ca ocazia verificării. Trăiește
de a veni în cooperativă a fost invitată. Are un salar
de a vorbi și de multe ori vorbește pe un ton pe la ton.
Cu colegii lui are în relații bune.

Radușcu Indriș.

35 106

VV

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arrestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912, în comuna Solymaşul Mic - Odorhei, fiul lui Emeric și Irina, de profesie contabil, fost director adjunct la Centrococop, cu ultimul domiciliu în București Raionul Tudor Vladimirescu Bd. Republicii nr. 51.-

20 Noembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 21,55

" s'a terminat " o,30

Intrebare:

La ancheta anterioară din 20 Noembrie 1952, D-ta ai arătat că în timpul când armata hortistă a intrat în Ardeal te-ai găsit la Cluj. Arată anchetei unde ai lucrat, ce funcții ai îndeplinit și ce activitate ai depus în timpul ocupației maghiare?

Răspuns:

În luna Septembrie 1940, împreună cu NAGY ZOLTAN și KORB ALEXANDRU (în prezent pensionar, domiciliază la Cluj), am lucrat ca reprezentanți ai cooperativelor de consum din Ardealul de Nord la Cluj și am organizat transportul de chibrituri, băuturi, lemne de foc în cele 7 județe ale Ardealului de Nord, pentru asigurarea salariilor șoferilor și repararea mașinilor achiziționate. Comioanele sosite din Budapesta au stat în Ardeal până la sfârșitul lunii Septembrie 1940. Pe lângă aceasta am lucrat la organizarea cooperativelor de consum din orașul Cluj și satele învecinate.-

La sfârșitul lunii Septembrie am primit dispoziție ca să trec la noua Centrală înființată la Tg. Mureș. Am refuzat ordinul pentru faptul că vroiam să dau examen de doctorat la Cluj.

După 3 sau 4 zile am primit aprobarea demisiei și prin NAGY ZOLTAN am fost numit profesor la Școala Comercială Superioară din Cluj. Ca profesor am lucrat aproximativ 6 săptămâni până la 15 Noembrie 1940 când mi-am dat demisia pe baza rechemării mele la Centrala Cooperativelor "Furnica" din Tg. Mureș. La 15 Noembrie am plecat la Tg. Mureș unde mi s'a încredințat postul de șef al serviciului administrativ, funcție în care am lucrat până în luna August sau Septembrie 1942, când am fost numit șef ss. Kisgyorgy Emeric

36 107

contabil la Centrala Cooperativelor "Hangya" din Ardealul de Nord - cu sediul în Tg. Mureș, funcție pe care am îndeplinit-o până la 23 August 1944.-

Intrebare:

Pe cine cunoști d-ta din Școala Superioară de Comerț din Cluj unde erai profesor?

Răspuns:

Cunosc pe numiții: CSUROȘ STEFAN în prezent profesor la Universitatea Bolyai din Cluj Facultatea de Științe Naturale; KOCS ANDREI fost profesor de desen în prezent profesor tot în aceeași școală, etc.-

Intrebare:

Din ce organizație politică ai făcut parte?

Răspuns:

N'am desfășurat nici o activitate în cadrul partidelor mai sus arătate.-

În partidul ardelenesc m'am încadrat cu ocazia cererii unui certificat de *fideliitate* de care aveam nevoie pentru justificarea dreptului de termen redus la armată. Am semnat adeziunea, am primit certificatul iar după aceea n'am mai activat.-

În Partidul Imredyst m'am încadrat la insistența avocatului întreprinderii KOVAC LADISLAU care în anul 1941 toamna ne-a cerut cotizație de un "pengo" lunar pentru acțiunea de redobândire pe seama țăranilor a pământurilor redede conților. Mai târziu, când a luat ființă Partidul Imredyst la Tg. Mureș spre sfârșitul anului 1942 a venit tot KOVACS cu o adeziune de înscriere pe care am semnat-o. N'am depus nici o activitate în cadrul Partidului.-

Intrebare:

Care era atitudinea d-tale față de Uniunea Sovietică?

Răspuns:

În timpul regimului hortist când eram (direct) șeful serviciului administrativ și șef contabil, am semnat circuli prin care anumite broșuri - ca exemplu: "Stalin călăul milioaneilor" sau "Primejdia bolșevismului" și altele, au fost trimise la subunitățile întreprinderii ca material propagandistic.-

Ca funcționar superior - am aprobat politica lui HORTY și am aprobat ducerea războiului antisovietic.-

ss. Kysgyorgy Emeric

37/118

- 2 -

Acest proces verbal de interogatoriu după ce l-am citit
cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele de-
clarate de mine, susțin și semnez.-

ss. Kysgyorgy Emerio

SIT. DE SECURITATE

Nagy Iosif

C.N.S.A.S.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatul MISZYÓRSY-EMERIK născut la 11 August 1912 com. Solyusovon
mic - Oclarhei - judec. în Emeri și Trina, de profesie contabil, pat. obișn. adpănat
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Centrosop, cu ultimul domiciliu în București, Rai. T. Haid. nr. 1000
Postul Republicii nr. 51.

20 November 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 21 și 57 minute

s'a terminat la „ 0 și 30 „

Intrebare: La ancheta anterioară din 20 November 1952 s'a
ai arătat că în timpul când armata horthystă a intrat
în ardeal te-ai găsit la Cluj. Arătați anchetei unde
ai lucrat, ce funcții ai îndeplinit și ce activitate ai
drept în timpul ocupației maghiare?

Răspuns: La luna Septembrie 1940 împreună cu Nagy Zoltán
și mare Alexander (în prezent posesorul domiciliului la Cluj)
am lucrat ca reprezentanți al cooperativelor de consum din
Ardealului de Nord la Cluj, și am organizat transportul de
chibrituri, băuturi, lemn de foc în cele 7 județe al Arde-
alului de Nord pentru asigurarea salariilor muncitorilor, și
repararea magazinelor încluzinate. Camioanele noastre
din Budapesta au stat în ardeal până la sfârșitul
lunii Septembrie 1940. Pe lângă aceasta am lucrat la
organizarea cooperativelor de consum din deșutul Cluj
și satelor învecinate.

La sfârșitul lunii Septembrie am
primit dispoziție ca să trec la noua centrală infim-

Miszyórsy

Urmare: Dati la Tg. Mures. Am refuzat ordinul pentru faptul
ca vroiam sa duceti la examen de dictat la Cluj.

Pezi 3 sau 4 zile au primit aprobarea deciziei
si prin Stjep Lellau am putut merge profesor la sc.
comerciala superioara din Cluj. Ca profesor au lucrat
aproximativ 6 luni: pana la 15 noiembrie 1944
cand m'au dat degnisia pe baza recenziilor mele
la centrul cooperativist "Stavru" (Farmacia) din Targu-
Mures. La 15 noiembrie am plecat la Targu Mures
unde mi sa incredintat postul de seful serviciului
administrativ justitiei in care am lucrat pana
la luna August sau Septembrie 1944 cand
am putut merge contabil la centrul coopera-
tivist "Stavru" din ardealul de nord - cu actiunea in
Tg. Mures, functie pe care am indeplinit pana
la 20. August 1944.

Intrebare: Ce curec curati: Sta din la supervizarea de
Emerti din Cluj unde era profesor?

Raspuns: El curse pe curati: Curios Stjepa in
prezent profesor la Universitatea Postelari din Cluj,
fac. de Studii nat.; Koss Andreei pt profesor de dictionar
in prezent profesor tot in acest oras, etc.

Intrebare: In ce organizatia politica ai putut
parte?

Raspuns: Am putut parte la Tg. Mures din Partidul
Ardelenilor; in Partidul Reconciliere Maghiare
sub conducerea lui Bela Turcsy.

Intrebare: Ce activitate ai dezvoltat in
cadrele partidelor noastre?

Raspuns: N'au dezvoltat nicio activitate in
cadrele partidelor noastre.

In partidul Ardelenilor m'au numit

Semnatura,

Stjep Lellau

Urmare: rat eu scija cereri unui certificat deabilitate
de care aveam nevoie pentru jup. pearea deservului
de teruna rodus la armata. Am semnat ade-
punea, am primit certificatul iar dupa aceea m-am
mai activat.

In partidul Turcedyst m-am implicat
la iniatiata avocaturii reprezentarii Kvas
Ladislav care in anul 1921 boavia, m-a
cerut cotigata de un „pegi” lunar pentru acti-
unea de restandura pe seama tatarilor
al pamaniturilor relate an. Insa tarziu, cand
a luat jute partidul Turcedyst la Targu Mures
opre la ofit. In anul 1922 a venit tot do-
vaco cu ocolismul de niseriere pe care am
semnat. N-am depus nicio activitate in cadrul
partidului.

Intrebare: care era atitudinea Statului
de atunci in privinta?

Raspuns: La timpul regimului Hertlyst cand
eram direct, seful serviciului administrativ
si sef executiv, am semnat circulati. prin
care amintit persoane - ca exemplu: „Statul
catalul multonului” sau „Principia bolonismului”
si altele - au fost trimise la comunitatilor repre-
zentarii ca material propagandistic.

Ca functionari superiori - am aprobat
politica lui Hertlyst si am aprobat deserea
regimului autoritar.

Acost P.V. de interogatoriului dupa
ce l-am cedit curand cu curand si am constat
tal ca expropriez intru totul cu cele altele -

Semnatura
Mig. in. 1927

Urmare: kate de nuce al matorii si alungu propriu
mentit de nuce
Al de kurbitala
Acchetator:

1919

Semnatura,

77
10

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912 în com. Solymaşul Mic- Odozhei, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost dir. Adjunct Centrococp, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Raional T. Vladimirescu, B-dul Republicii Nr. 51.-

20-Noembrie 1952, Bucureşti

Interogatoriul a început la ora 9,25

" s'a terminat la " 15,10

Intrebare:

Unde ai lucrat d-ta în anii 1936-37?

Răspuns:

În anii 1936-37 am lucrat la cariera de piatră din Valea Bogăţi în calitate de contabil.-

Intrebare:

În ce împrejurări te-ai încadrat la cariera de piatră din Valea Bogăţi?

Răspuns:

În comuna Kochis unde locuiam, am făcut cunoştinţă cu FLORIAN ABRUDARU chiriaşul carierei de piatră de pe Valea Bogăţi care căuta un funcţionar pentru întocmirea statelor de plată etc, şi m'a încadrat pe mine în calitate de contabil..

În luna Septembrie, Oct. - Nov. şi Decembrie am lucrat la cariera vecină al lui GAL.-

Intrebare:

Cu cine ai întreţinut legături de prietenie şi unde sunt ei în prezent?

Răspuns:

Am întreţinut legături de prietenie cu MESTER MIHAIL în prezent funcţionar I.P.Ş. I.L la Craiova- Domiciliază în Str. 1 Mai Nr. 30- 3, cu ROMAN TECELELE învăţător la Sîngeorgiu la Sc. Elementară dela Dealul Vailor, FERINTEZ MOISE fost cântăreţ la biserica Nativarian, în prezent domiciliază la Miercurea Ciucului Str. nu ştiu, vicepreşedinte la Uniunea Raională a Cooperativei de consum din Miercurea Ciucului; OPREA IOAN, funcţionar la B.R.P.R. orşul Stalin, etc.-

ss/Kisgyorgy Emeric.-

Intrebare:
Până la ce dată ai lucrat la cariera de piatră și pen-
tru care motiv ai demisionat?

Răspuns:
La cariera de piatră am lucrat până în luna Decembrie
1939 când s'a încheis lucrările.- Până în luna Februarie 1947
n'am lucrat nicăieri am stat acasă.-

Intrebare:
Unde ai lucrat între anii 1937-40 și de cine ai fost
recomandat?

Răspuns:
Între anii 1937-40 am lucrat la Centrala cooperative-
lor "Furnica" din Aiud și am intrat pe baza unui concurs.-

Intrebare:
Ce funcție ai avut și ce activitate ai depus în cadrul
cooperativei?

Răspuns:
Timp de 4 luni am fost practicant la serviciul mărfuri
de unde am trecut la serviciul contabilității tot ca practicant.-
La 1 Ianuarie 1938 am fost numit ajutor contabil funcție pe care
am îndeplinit-o până în anul 1938 luna Iunie, când m'a numit
revizor (controlor) contabil la serviciul tehnic.- Practica ca
organ de control, am făcut-o în județul Cluj la cooperativele
afiliate și în luna Noembrie am fost numit controlor de coope-
rativă în județul Ciuc.- Aici am activat până în luna Septembrie
1940, între timp de mai multe ori am fost concentrat la detașa-
mente de muncă la Ghioroc comuna Buceica și Deva. Am fost concen-
trat aproximativ 15 luni.-

Intrebare:
Cu cine ai întreținut legături de prietenie?

Răspuns:
Am întreținut legături de bună prietenie cu numiții:
BIAJENAC ALEXANDRU fost gestionar, în prezent director adjunct la
Alimentara din Arad, MAIAJI IULIU fost contabil, la Furnica - Aiud
în prezent pensionar și domiciliază la Aiud Str. nu știu, în
sediul fostei Centrale Furnica (fost Str. Sandor Nr. 2), KECOKES
IOSIF fost profesor în prezent profesor universitar la Institutul
de Economie și planificare din Cluj, domiciliază la Cluj Str.
eu nu știu.-

Intrebare:
Cu cine ai întreținut legături de prietenie din armată
ss/Kisgyörgy Emeric.-

Răspuns:

In cadrul armatei am întreținut legături de prietenie cu GROSZAN ALEXANDRU (soldat) în prezent domiciliază în București B-dul Republicii Nr. 51, în prezent director adjunct la Dir. Gen. de desfacere din Ministerul Comerțului Interior, VERES dela Dej, KALPAS LADISLAU din Miercurea Ciucului domiciliază via-a-vis cu sediul partidului, etc.-

Întrebare:

Unde te găseai d-ta în timpul dictatului dela Wiena?

Răspuns:

În momentul dictatului dela Wiena mă găseam în com. Meca de Jos, județul Făgăraș la detașamentul de lucrări din Deva.-

Întrebare:

Care era atitudinea d-tale față de dictatul dela Wiena?

Răspuns:

Imediat după dictatul dela Wiena am fost desconcentrat. Am fost bucuros că am scăpat de concentrare, și că voi trăi în patria mea.- Apoi am stat la Bellu împreună cu părinți, iar după aceea am plecat la Cluj. -

Întrebare:

Cu cine ai luat legătura la Cluj?

Răspuns:

La Cluj am căutat pe logodnica mea care n'a fost la Cluj.- Am luat legătura cu chiriașul principal, farmacistul KLEIN care mi-a dat cheia locuinței.- După aceea am căutat să iau legătura cu URMOSI IOSIF membru în consiliul de Administrație al Centralei "Hangya" pe care le-am găsit la liceul unitarian unde avea biroul.- Acolo m'am întâlnit și cu profesorul NAGY ZOITAN, tot salariatul dela Centrala "Hangya".- Am primit sarcina din partea lui URMOSI IOSIF de a merge la liceul reformat pentru amenajarea unui magazin de mărfuri și în același timp mi-a spus că a doua zi va sosi camioane cu mărfuri din Budapesta și că să luăm înprimire mărfurile sosite pe baza de inventar.-

Prima zi am aranjat curățirea magaziei, iar a doua zi în care au intrat armatele hortyste am așteptat sosirea camioanelor cu mărfuri.- Văzând că nu sosesc, împreună cu NAGY ZOITAN am eșit pe calea Moșilor ca să așteptăm camioanele. Până seara la ora 10 (22) am stat la Calea Moșilor și ne-am uitat la intrarea armatei.-

ss/Kisgyorgy Emeric.-

Seara ne-am întors la liceul reformat unde am găsit 24-32 camioane fără mărfuri, venind din Budapesta sub conducerea unui locotenent din Armata maghiară.-

Am luat contact cu locotenentul care mi-a comunicat că a venit fără mărfuri și să-i facem rost de locuințe.- Intre timp locotenentul a dispărut și vreo 5 zile nu l-am văzut.-

Am procurat locuință pentru șoferi și însoțitori iar după aceea ne-am dus acasă.-

Acest P.V. de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/Kisgyorgy Emeric.-

Slt. de Securitate

Nagy Iosif.-

BN/5/ex.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ul KISYOVASU - EMILIE născut la 11. August 1912 în com. Silymeson
sic - Odalhei, fiul lui Emere și Anna, de profesie contabil, fost dir. adjunct
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Centrocrop, cu ultimul domiciliu în Poneurești, Rai. T. I. de județ Bacău Bolșo Re-
publică Nr. 51.

10 Noiembrie 1952

Orașul Poneurești.

Interogatorul a început la ora 9 și 25 minute
" s'a terminat la " 15 și 10 "

Intrebare: Unde ai lucrat în anii 1926-37?

Răspuns: În anii 1926-37 am lucrat la cariera de pătrăchioi
la Valea Bogat, în calitate de contabil.

Intrebare: În ce împrejurări te-ai încadrat la cariera
de pătrăchioi la Valea Bogat?

Răspuns: În comuna Hociș unde locuiam, am făcut cu-
stribuția cu Florian Aburduan directorul carierei de pătră-
chioi pe Valea Bogat, care căuta un funcționar pt. întrețin-
rea statelor de plăți etc. - și m-a încadrat pe mine în calita-
te de contabil.

În luna Septembrie, Oct. Nov. și Decembrie am
lucrat la cariera vecină al lui Gal.

Intrebare: cu cine ai întreținut legături de prietenie
și unde sunt ei în prezent?

Răspuns: Am întreținut legături de prietenie cu
Măster Iulian în prezent funcționar S.P.E.T. la
Craiova - Lomniceni la Str. T. Nr. 30; cu Roman
Teodor, învățător la Sigheava la Șc. Elementară

Semnătura,
[Signature]

Urmasare: de la debutul vietii; Ferent Moise fost cantier la
biserica unitarian, in prezent dinuicilteaza la Miercurea
Cucului str. nr. 42 - mic procedinta la minea daco-
nala a Corp. de Comun din Miercurea Cucului;
Grea Tomu functiuar la P.R.P.R. Arsenal Hala et.

Intrebare: Pina la ce data ai lucrat la cari-
era de piatra si pentru care motive ai demisionat?

Raspuns: La cariera de piatra am lucrat
pina in luna Decembrie 1939 cand sa micles
lucrările. Pina in luna Februarie 1941 n'au lucrat
nicăiri am stat acasa

Intrebare: Unde ai lucrat intre anii 1931-40
si de cine ai fost recomandat?

Raspuns: Intre anii 1931-40 am lucrat la centrata
cooperativă "Turmea" din Ciud si am intrat pe
baza unui concurs.

Intrebare: La functia si avut si pe activitate ai
depus in cadrul cooperativă?

Raspuns: Timp de 4 luni am fost practicant la ser-
viciul marfuri de unde am trecut la serviciul
contabilitatei este ca practicant. La 1 Ianuarie
1938 am fost numit ajutor contabil functia pe
care am indeplinit-o pina in anul 1938 luna Iunie,
cand m'a numit rezervat contabil la serviciul
tehnico. Practica ca organ de control am facut
in jidetul Cluj la cooperativă aplicata si in luna
Noiembrie am fost numit controlor de cooperativă -
in jidetul Cluj. Aici am activat pina in luna
Septembrie 1940. Intre timp de mai multe ori
am fost concentrat la detasamente de munca
la Glusoc - comuna Poncea si Sava. Am fost concentrat
aproximativ 18 luni (cu inapoi)

Semnatura

Dorința
7.

Urmare: Intrebare: Cu cine avea intretinut legaturile de prietenie?

Raspuns: Am intretinut legaturile de buna prietenie cu multi: Bogdan Alexandru fost gospodar, in prezent director adjunct la Alimentarea din Arad; Haidji, Iuliu fost contabil la "Turmea" Auid, in prezent pensionar in domiciliu la Auid str. nu stiu - in sediul fantei centrale, "Turmea" (fost str. Munder Nr. 3); Seculescu Traj fost profesor in prezent profesor universitar la Facultatea de Economie si planificarea din Cluj. Intretinut la Cluj str. nu stiu.

Intrebare: Cu cine ai intretinut legaturile de prietenie din armata?

Raspuns: In cadrul armatei am intretinut legaturile de prietenie cu Grosman Alexandru (soldat) in prezent domiciliu in Poneuroag; Podul Republicii St. in prezent dir. adjunct la Str. Gen. de depozit din Tim. Com. Intaris. Veres dela Dej, Dal. Jap. La diploma din Muncirea Circului - domiciliu in vizaj in sediul partidului, etc.

Intrebare: Unde te gasesti? Este in timpul dictaturii dela Venus?

Raspuns: In momentul dictaturii dela Venus ma gaseam in casa mea de jos, pistolul bagat, de deplasamentul de lucru din Sava.

Intrebare: Care era abtitudinea totala fata de dictaturii dela Venus?

Raspuns: Imediat dupa dictatura dela Venus am fost desamcentrat. Am fost bucurat ca am reusit de evadare, si ca mi s-a permis sa ma intorc in patria mea.

Semnatura,
Haidji Iuliu

Urmare: Op' am stat la Belin impuneata cu parinte iar
dupa asta am plecat la Cluj.

Retrebare. Cu cine ai luat legatura la Cluj?

Magnum. La Cluj am cautat pe legatura mea
care nu joi la Cluj. Am luat legatura cu
Jelciriaoul principal, farmacistul Klein care
m-a dat elcica Securitatei. Dupi acia am cau-
tat sa iau legatura cu Urnisi. Sont membru
in comitit de administratie al centralei
„Haugza” pe care le-am gasit la liceul uni-
tarian unde avea birou. Acolo m'au intalnit
si cu profesorul Nagy Loltan, tot malarist de la
centrale „Haugza”. Am primit sarcina din
partea lui Urnisi, s'oi de a merge la liceu
reformat pentru amenajarea unui magazin de
marfuris in acela. Inuq sau moa spus ca
a doua zi va sosi camioane cu marfuri
din Bondopenta si ca sa luam la muncu-
mire marfuris s'oi pe beza de inventar.

Prima zi am aranjat curatirea
magazii iar a doua zi in care am intrat
armata horthyete au ardeptat s'oi pea Camioa-
nelor cu marfuri. Vajind ca nu oroc, m'pre-
mua cu Nagy Loltan am sot pe calca
Mortilor ca sa asoptam camioanele. S'oi
scara la ora 10/32 am stat la calca Mortilor
si ne-am nitat intrarea armatei. Scara
ne-am nitro la liceu la reformat unde
am gasit 24-32 camioane cu marfuri
marfuris venind din Bondopenta m'conduce-
rea unui horthyent din armata maghiara.

Semnatura,

Nagy Loltan

Urmare: Am luat contact cu testamentul care
mi-a comunicat ca a venit fara marfuri
si sa-i facem rost de brucite. In tre timp
testamentul a disparut si vreo 5 zile nu
l-am vazut.

Am procurat brucita pentru
sofari si insotitori iar dupa aceea ne-am
dus acasa.

Acest P.V. de interzalmi dupa
ce l-am cotit cuvant cu cuvant si am
constatat ca cerogamula intru totul se cele
declarate de mine si nostri si alungu
propriu mesit de muncii:

Slt. de Securitate
Achelatalm

Indraghina

Semnatura,

45
67

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la Solymașul Mic - Odorhei, în anul 1912, August 11, fiul lui Emeric și Irina, căsătorit, de profesie contabil, fost subdirector la Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București Raionul T. Vladimirescu, Bd. Republicii nr. 51.-

22 Noembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 9,50

" s'a terminat " 12,30

Intrebare:

În interogatoriul din 20 Noembrie a.c., d-ta ai arătat că în timpul ocupației maghiare ai fost funcționar superior la Federala Cooperat. "Hangya". Arată anchetei dacă ai avut și alte ocupații?

Răspuns:

În timpul celor 4 ani am fost profesor la liceul industrial din Tg. Mureș. În afară de asta n'am reprezentat tatălui meu ca acționant la o întreprindere de olărie al lui KOCSIS ELEMÉR din Tg. Mureș. Era vorba despre o societate anonimă iar eu dela părinți am primit 10.000 pengó (zece mii), cu scopul de a fructifica. În acest scop am dat lui KOCSIS ELEMÉR 10.000 pengó. KOCSIS l-a investit în uzină. A mai avut nevoie de bani dar eu n'am avut numai munca mai sus arătată.-

Intrebare:

Cine erau acționarii?

Răspuns:

Activanții erau următorii: NAGY CAROL cu suma de 10.000 pengó, VERTES BELA căpitan la Reg. de Vânători de Munte, cu 10.000 pengó, NAGY ALEXANDRU cu 10.000 pengó și eu tot cu 10.000 pengó.-

Intrebare:

Ce beneficii a avut întreprinderea?

Răspuns:

În timp de doi ani (1943-1944) noi n'am făcut nici o decontare și nu știu ce beneficii a avut. Când m'am interesat la KOCSIS el totdeauna plângea că are nevoie de bani și că n'a făcut bilanțul.-

ss. Kisgyorgy Emeric

Intrebare:

Ce activitate ai depus d-ta în cadrul întreprinderii?

Răspuns:

La început am organizat contabilitatea sistem american și am pus bazele contabilității,-

Intrebare:

Până la ce dată ai fost acționant?

Răspuns:

Am fost acționant până la 23 August 1944.-

Intrebare:

Cu ce sumă de bani ai fost plătit când ai ieșit din întreprindere?

Răspuns:

Când am ieșit din întreprindere n'am primit nici o sumă de bani, dar în anul 1945 am primit aproximativ 140 m. stofă care a fost vândută de NAGY ALEXANDRU iar eu am primit circa 180.000 lei.-

Intrebare:

Întreprinderea a lucrat cu beneficii sau pierderi?

Răspuns:

Întreprinderea a lucrat cu beneficii.-

Intrebare:

Ce ai făcut cu banii primiți?

Răspuns:

Am vândut imobilul (loc de casă) pe care l-am avut din 1941 și cu banii primiți am cumpărat o casă în Tg. Mureș str. Gârgei nr.1.- Această casă am cumpărat-o pe numele nevestei.-

Intrebare:

Ceilalți acționanți cum au fost achitați?

Răspuns:

NAGY SANDOR a fost achitat împreună cu mine, adică cu o sumă de bani egală.-

Căpitanul VERTES a fugit din Tg. Mureș în anul 1944, n'a luat bani, iar NAGY CAROL a luat direct contact cu KOC SIS și s'a lichidat.-

După ce am citit cele declarate, susțin și semnez.

SIA. DE SECURITATE

ss. Kysgyorgy Emeric

Nagy Iosif

94
69

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat al Hingayz Emorie născut la Săporeni mic-ărieșii în anul
1912, august 11, fiul lui Emorie și Maria, căsătorii, de profesie contabil, fost sub-
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
direct Centrosep, ex ultimul domiciliu în Trănești, Rai. T. Vaslui aurescu
Batal. Republicii nr. 11.

ed. Decembrie 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 9 și 50 minute

" s'a terminat la " 12 și 30 "

Intrebare: În interogatoriul din 2 Oct. a.c. Sta. ai arătat
că în timpul ocupației maghiare ai fost funcționar impo-
riar la federația cooperat. "Hingayz". Arăta amănunțit dacă
ai avut și alte ocupații?

Răspuns: În timpul celui patru ani am fost profesor
la Liceul Industrial din Tg. Mureș. În afară de asta
n-am reprezentat tatălui meu ca acționant la + reînpru-
dere de stare al lui Hrois Elemer din Tg. Mureș.

Era vorba despre + societate anonimă iar eu dela
părinte am primit 10000 Lei / peștii / cu scopul de a
funcționa. În acest scop am dat lui Hrois
Elemer 10000 Lei. Hrois le investit în uzina
și mai avut nevoie de bani dar eu n-am avut
numai omnia au arătat.

Intrebare: Cei erau acționari?

Răspuns: Acționari erau următoarele: Nagy
Carol cu omnia de 10000 Lei, Veres Bela capită
la Reg. de vânțări de munte - cu 10000 Lei, Nagy Aladar

Nagy S.

Urmare: cu 10000 Lei și cu tot cu 10000 Lei.

Intrebare: Ce beneficiu a avut întreprinderea?

Răspuns: În timpul de doi ani (1944) nu m'am făcut
mai a decanta și nu știu ce beneficiu a avut.
Când m'am întors pe la școală și taboarea
plângea că are nevoie de bani și că nu m'au făcut
bănuț.

Intrebare: Ce activitate ai despus de în cadrul
întreprinderii?

Răspuns: La început am organizat contabilitate
la un sistem american și am pus bojele contabi-
lității.

Intrebare: Până la ce dată ai fost activant?

Răspuns: Am fost activant până la 26. August
1944.

Intrebare: Cu ce sumă de bani ai fost plătit
când ai părăsit întreprinderea?

Răspuns: Când am părăsit întreprinderea
m'am primit și o sumă de bani dar în
anul 1945 am primit aproximativ 140 M. stăpă
care a fost vândut de Nagy Alexandru iar
eu am primit ca. 18000 lei.

Intrebare: Întreprinderea a lucrat cu beneficiu
sau pierdere?

Răspuns: Întreprinderea a lucrat cu beneficiu.

Intrebare: Ce ai făcut cu banii primiti?

Răspuns: Am vândut mobilul (lic de casă) pe care
am avut din 1941 și cu banii primiti am cum-
părat o casă în Șt. Putea Șt. Gârgei No. 1.

Acum: cași am cumpărat pe numele meu.

Intrebare: Căleții activanți cum au fost
activități?

Semnătura,

Nagy György

Urmare:

Wagner: Nagy Sándor a fost achitat
impresurii cu nume adiacent cu o sumă de bani
egal. 50

Capitanul Hirtz a fugit din Tg. Mureș
în anul 1944 - nu a luat bani, iar Nagy Carol a
 luat direct contact cu Krosi și s-a lichidat.

Acet P.N. de război după ce l-au cunoscut
cursant cu cursant și am constatat că într-adevăr
coregunde cu cel declarat de mine, el nu mi
a permis propria mesură de sume:

It. de la
Declinator

Nagy Sándor

40
51

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arrestatul KISGEORGY EMERIC, răscut la Solymaşul Mic - Odorhei, în anul 1912, August 11, fiul lui Emeric și Irina, de profesie contabil, fost subdirector la Centrococop, cu ultimul domiciliu în Bucureşti Raionul T. Vladimirescu Bă. Republicii nr. 51.-

22 Noembrie 1952, Bucureşti.

Interogatoriul a început la ora 12,30

" " s'a terminat " 14,00

Întrebare:

Ce activitate politică ai desfăşurat d-ta după eliberarea Ardealului de Nord?

Răspuns:

După eliberarea Ardealului de Nord în 1944, Decembrie, m'am încadrat în U.M.P. din TS. Aureş şi am lucrat pe linia cooperăţiei.-

Întrebare:

Care a fost politica U.P.M.-ului pe linia cooperăţiei?

Răspuns:

Uniunea Populară Maghiară în anul 1945, a susţinut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare.-

Întrebare:

Care era punctul de vedere al d-tale?

Răspuns:

Si eu am susţinut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare.-

Întrebare:

In ce ai văzut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare?

Răspuns:

Pe baza directivelor trasate de preşedintele U.P.M.-ului KURKO GYARFAS, în luna Mai 1945 şi eu am văzut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare în aceea ca: 1). cooperati-vele existente şi Centrala să fie conduse de maghiari, numiţi de U.P.M.; 2). cooperati-a maghiară să bucură de drepturi egale cu cooperati-vele româneşti; 3). cooperati-vele maghiare să primească mărfa şi credite dela INCOP, adică după obti-

nerea drepturilor politice să se obțină și drepturi economice.-

Intrebare:

Cu cine ai discutat pentru a lămurii această problemă?

Răspuns:

Pentru lămurirea acestei probleme în cadrul unei ședințe la Centrala U.P.M. din București, din luna Mai 1945, am discutat cu KURKO GYARFAS, TAKACS LUDOVIC, SIGMOND AKOS și alții, iar din partea cooperativei "Alianța" a fost GYORGY ANDREI avocatul Centralei Hadnagy Kalmar și din partea cooperativei "Hangya" eram eu KYSGYORGY EMERIC și HUSPAR (COLOMAN) CAROL.-

Intrebare:

Despre ce ați discutat în cadrul ședinței și care era punctul de vedere al lui KURKO?

Răspuns:

La ședință KURKO ne-a arătat însemnătatea eliberării, drepturile naționalităților conlocuitoare și ca o consecință a drepturilor se vor naște și drepturile economice adică ca organizațiile economice ale naționalităților să fie conduse de naționalitățile respective și să se organizeze și conducă autonom aceste instituții.-

Intrebare:

Cine a făcut parte din grupul lui KURKO GYARFAS?

Răspuns:

În grupul lui KURKO GYARFAS au făcut parte: TAKACS LUDOVIC, SIGMOND AKOS, KALMAN SLEK, KORPARICH EDUARD, eu KYSGYORGY EMERIC, GYORGY ANDREI, LAKATOS STEFAN și alții.-

Intrebare:

Ce activitate ați desfășurat?

Răspuns:

În cursul anului 1945 am reșus în funcție magazinele existente, am făcut reparație la Mureșeni, am cumpărat mărfuri dela fabrici și din comerțul particular și am solicitat credite dela CEC.-

Intrebare:

Ce consideri d-ta - părerea grupului lui KURKO despre autonomia cooperativei maghiare, a fost just sau nejust?

Răspuns:

Consider că politica grupului lui KURKO GYARFAS nu era justă, deoarece aduce o politică naționalistă separată într'un alt stat, este o politică profund greșită iar pe de altă parte cerând și obținând credite și împrumuturi ne încadram automat în dispozițiunile Inceputului.-

Stiu că în cursul anului 1945 am dus o politică greșită
naționalistă, încadrând în grupul lui KURKO GYARFAS.-

După ce am citit cele declarate în prezentul proces
verbal, susțin și semnez,-

ss. Kysgyorgy Emeric

SIT. DE SECURITATE

Nagy Iosif

CM/5 ex.

1 -

93
54

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Koppitz, Emeric născut la Selymónd, în Căducia în 2-mai 1912 August Koppitz Emeric și soția, de profesie contabil, fost subdirector centriscop, cu ultimul domiciliu în București Ra. T. Vladi-
Măreșca Babil Republicii noastre.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

22 Noiembrie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 12 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 14 și 00 „

Intrebare: Ce activitate politică ai desfășurat după eliberarea Ardăului de Nord?

Răspuns: După eliberarea Ardăului de Nord în 1944 sekuniar n-au lucrat în U. P. N. din Târgu Mureș, n' am lucrat pe linia cooperativă.

Intrebare: Care a fost politica U. P. N.ului pe linia cooperativă?

Răspuns: Unirea Populare Maghiară în 1946 a avut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare.

Intrebare: Care era punctul de vedere a Statului?

Răspuns: Fi cu am avut necesitatea cooperativă autonomiei cooperativelor maghiare.

Intrebare: În ce ai vădit necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare?

Răspuns: Pe baza directivelor trase de președintele U. P. N.-ului Kibick György din luna Mai 1946 n' am vădit necesitatea cooperativă autonomiei cooperativelor maghiare în acia ca: 1) cooperativă existente

Semnătura, Koppitz

Urmare: 1) centrale sa fie condus de maghiari, uniti de V.P.A.; 2) cooperati maghiara ca si bucuria de drepturi egale cu cooperatiile romanesti 3) cooperatiile maghiare sa primeasca maghiari si cretine de cooperatiile din Romania drepturi politice ca si romanii si drepturi economice.

Intrebare: Cu cine ai discutat pentru a lamuri aceasta problema?

Raspuns: Pentru lamurirea acestei probleme in cadrul unui sedinta la centrala V.P.A. din Bucuresti din luna Iunie 1944-am discutat cu Turko Gyorgy Takacs Ludovik, Augustin Alos si alti iar din partea cooperatiilor: Alanta a put Gyorgy Andrei avandul centralii Gladnag, Kalmanc, si din partea corp. Haulza erau cu Higggygygy Emorie si Hugar (German) Carol.

Intrebare: Segre ce ati discutat in cadrul sedintei? si care era punctul de vedere al lui Turko?

Raspuns: La solutiile Turko nu a existat niciun fel de eliberare, drepturile nationalitatilor emlociitate si ca o consecinta a drepturilor se vor veni si drepturile economice adica ca organizatiile economice ale nationalitatilor sa fie conduse de nationalitatile respective si sa se organizeze ^{secrete} ⁱⁿ ^{sub} ^{nume} ^{aceste} ^{instituti}.

Intrebare: Cine au facut parte in grupul lui Turko Gyorgy?

Raspuns: In grupul lui Turko Gyorgy au facut parte: Takacs Ludovik, Augustin Alos, Kalmanc Elek, Karpalich Eduard, cu Higggygy Emorie, Gyorgy Andrei, Lakatos Stefan si alti.

Semnatura, *Higggygy*

Urmare: Intrebare: Ce activitate ati desfasurat?
 Raspuns: In cursul anului 1945 am reusit sa punem
 in aplicare ideile noastre, am facut reparatii la Mașinile,
 am cumparat mașini de fabrica si din
 comertul particular si am solicitat credit de la
 C.E.C.

Intrebare: Ce considerati ca - parerea grupului
 Karla despre autonomia cooperativelor, in general
 a fost just sau nepus?

Raspuns: Consider ca politica grupului la Karla
 Gyarfas nu era justa deoarece aduce o poli-
 tica nationalista separatista intr-un stat, este o politica
 profund greșita, iar de pe alta parte cerand si obti-
 nand credite si imprumuturi ne incalcam
 automat in dispozitiunile (statutului) Cooperativelor.

Stiu ca in cursul anului 1945 am dus o
 politica greșita nationalista incalcand in grupul
 la Karla Gyarfas.

Acum P.V. de interogatori dupa ce
 l-am citit curant cu curant si am constatat
 ca cooperurile intru totul ca cele declarate de
 mine, il contrazic prin propriul continut de
 natura:

Act de recuzare

[Handwritten signature]

Semnatura,

4
56

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut în 1912, August 11, la Solymoșul-Mic Odorhei, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost director adjunct la Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București Raionul T.Vladimirescu Bdl. Republicii Nr.51.-

24 Noembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 22.-
" s'a terminat " 4,40

Intrebare :

În declarațiile anterioare d-ta ai arătat că după 23 August 1944 de mai multe ori ai fost în București.-Arată anchetei la cine ai locuit în acest timp ?

Răspuns :

Între anii 1945 și 1952, de mai multe ori am fost în București și am locuit la OLGA CIRICI - Str. Doamnei Nr.1 și la LAURENTIU STEFANESCU - Calea Moșilor Nr.103 și la DRĂGHICI CRISTINA Bdl. Republicii Nr.51.-

Intrebare :

Cât timp ai locuit la OLGA CIRICI ?

Răspuns :

La OLGA CIRICI am locuit începând din luna Decembrie 1945 până la 30 Septembrie 1950, adică 3-4 zile lunar.-

Intrebare :

Când și în ce împrejurări ai făcut cunoștință cu OLGA CIRICI ?

Răspuns :

Cu OLGA CIRICI am făcut cunoștință prin IULIAN FRANCISC salariatul Intreprinderii "Federala Kalakă", care cunoștea dela HÖHN CAROL salariatul Federala Kalaka -depoziti-

tul Sfântul Gheorghe.-

In luna Decembrie am fost delegatul Federalei Kalaka, pentru a duce tratative cu Incoop-ul - Ministerul Economiei Naționale și U.P.M., în problema fuzionării cooperativele maghiare și române.- Negăsind cameră la hotelul "Continental" IUHASZ FRANCISCO, ne-a dus la OLGA CIRICI, care a pus la dispoziția noastră o cameră.- Am fost împreună la ZIMANYI PETRE șef contabil și PARKAS MARTIN, șoferul Federalei Kalaka.-

Intrebare :

Ce știi d-ta despre OLGA CIRICI ?

Răspuns :

Despre OLGA CIRICI știu că a fost soția lui FRENKIAN NICOLAE (decedat), fost armator de vase și acționar la fabrica de zahăr Chitila, că a călătorit în Turcia și Austria, a întreținut legături de prietenie cu un diplomat englez CHARLES.- Este cetățeană Jugoslavă de naționalitate austriacă.- Pe ușa locuinței sale era afișată o tablă a Legăției jugoslave în care scria : OLGA CIRICI - este cetățeană jugoslavă - ea și locuința ei sunt luate sub protecția legăției jugoslave.- Locuința ei se compune din 3 camere, hal și bucătărie, din care o cameră a fost închiriată firmei DANUBIA (societate forestieră din Sft.Gheorghe), într'o cameră locuia ea cu sora sa, iar camera a treia o închiria ocazional, pe care am închiriat-o noi pe seama salariaților Federației "Kalaka".-

Știu că a întreținut legături cu legația jugoslavă și italiană și cu indivizi străini.- Știu că a întreținut legături cu familiile foștilor miniștri și generali.- Știu că avea o prietenă în Italia, cu care întreținea legături prin corespondență și primea pachete dela ea.-

După hotărârea Biroului Informativ, era speriată și avea gânduri de plecare din țară în Italia.-

Știu că în primăvara anului 1951, vindea lucrurile și se pregătea serios pentru plecare.- În anul 1951 luna Mai, a fost expulzată din țară și a plecat în Jugoslavia.-

Intrebare :

Cine au mai locuit la OLGA CIRICI ?

ss/. KISGIORGY Emeric

Răspuns :

Eu cunosc următorii care au locuit la OLGA CIRIGI : KORPARICH EDUARD președintele Federației Kalaka, ZIMANYI PETRE șef contabil, NAGY ALEXANDRU dela Federația Kalaka din Trg. Mureș, ZENTE BELA inginer la Kalaka Trg. Mureș, KOCOȘ STEFAN dela Uzinele Kalaka Trg. Mureș, BAKO IOSIF - mecanic la frigorigera Trg. Mureș, Dr. IMRE ERNEST și DR. HUSAR KOLOMAN avocată - Federația Kalaka și încă vre-o 15 persoane dela Federația Kalaka din Trg. Mureș.-

Dintre străinii care locuiau la OLGA CIRIGI îl cunosc pe fostul director al (fabricii de petrol) din Trg. Mureș - de naționalitate italiană, un inginer căruia numele nu mi-l amintesc ; profesorul chirurg din Budapesta KLIMKO - fost profesor la Universitatea "Bolyai" din Trg. Mureș ; prietena ei italiancă - PAULETE (numele de familie nu-l știu).-

Intrebare :

Ce discuții ai avut cu OLGA CIRIGI ?

Răspuns :

Caracterul discuțiilor se referea la modul de viață al ei, înainte de eliberare.- A povestit că făcea excursii în Turcia și Austria, s'a lăudat cu viața pe care o trăia atunci, că este înconjurată cu elemente care în trecut au avut post de răspundere.- S'a interesat de viața noastră a celor care locuim acolo ; funcțiile noastre, posturile pe care le deținem, care sunt căsătoriți, cum trăiesc, etc.-

Intrebare :

În ce au constat legăturile lui OLGA CIRIGI cu diplomatul englez CHARLES și ministrul jugoslav ? (Ambasadorul Jugoslaviei) ?

Răspuns :

Spunea că diplomatul englez CHARLES, a fost înainte de al doilea război mondial, prietenul ei și ea a revenit în R.P.R. și că ea merge la el la Athene Palace.-

Legăturile ei cu diplomatul jugoslav, al cărui nume nu-mi amintesc, constă în aceea că ea era invitată deseori la masă la el și că se ducea de multe ori la Legăția Jugoslavă pentru sfaturi.-

Intrebare :

Ce legături a întreținut OLGA CIRIGI cu străinătatea ?

ss/. KISGYORGY EMBERIC

Răspuns :

Intreținerea relații prin corespondență cu Italia și Austria.- In Italia era prietena ei PAULETTE, dela care primea deseori corespondența și pachete prin legatia-Italia-nă din București.- Pachetele conțineau stăfă de damă și bărbătești.-

In Austria era un fost bancher din România (numele nu-l știu), cu care a întreținut legături prin corespondență.

Intrebare :

Ce legături ai avut d-ta cu OLGA CIRICI ?

Răspuns :

Propriu zis legături apropiate n'am avut cu dânsa, am avut legături care exista între chiriaș și proprietar.- Nu știu cum am câștigat încrederea dânsai-

Intrebare :

Care era atitudinea lui OLGA CIRICI înainte de hotărârea Biroului Informativ ?

Răspuns :

Atitudinea lui OLGA CIRICI înainte de hotărârea Biroului Informativ, a fost bucuroasă, deoarece se bucura de protecția Legației Jugoslaviei - locuința ei a fost asigurată de jugoslavi.- Era în bune relații cu ministrul Jugoslaviei, primea sfaturi și se bucura de protecția legației din toate punctele de vedere.-

Intrebare :

Care era atitudinea lui OLGA CIRICI după hotărârea Biroului Informativ ?

Răspuns :

După hotărârea Biroului Informativ, OLGA CIRICI era speriată pentru faptul că în urma hotărârii, a așteptat să fie scosă din locuință și expulzată din R.P.R.-

Intrebare :

Până la ce dată a întreținut legături OLGA CIRICI cu legatia jugoslavă și în afară de ministrul plenipotențiar al Jugoslaviei, cu cine a întreținut legături din Jugoslavia?

Răspuns :

OLGA CIRICI a întreținut legături cu legatia jugoslavă din București până la data expulzării ei din R.P.R. (luna Aprilie 1951).- Ministrul a spus lui OLGA CIRICI să

stea liniștită pentrucă cu ea nu se întâmplă absolut nimic.
OLGA a cerut prelungirea termenului de expulzare -
care odată a fost prelungit cu 2 săptămâni, iar după aceea
a fost expulzată.-

Stiu că a întreținut legături cu TOMA ALDEA - fost
"partizan" al lui tito între anii 1940-1944 cu care vorbea în
limba jugoslavă, iar eu n'am înțeles nimic.- TOMA ALDEA în
prezent lucrează la Dir.Generală a Forțelor de Muncă - Calea
Moșilor Nr.197 ca inginer.- Domiciliază în București Str.
Dionisie Lupu Nr. 36 sau 32.-

Despre TOMA ALDEA știu că a fost partizan al lui
tito - nu știu în ce împrejurări a ajuns în Jugoslavia - și
a povestit despre viața lui pe care a trăit-o în munții Ju-
goslaviei.-

După 1944 s'a reîntors în țară și a fost consilier
technic la Ministerul Economiei Naționale.-

Intrebare :

Când te-ai întâlnit ultima dată cu OLGA CIRICI ?

Răspuns :

Cu OLGA CIRICI m'am întâlnit înainte de plecarea
ei cu vre-o 2 săptămâni acasă la ea.-

După plecarea ei din țară, am primit o carte poș-
tală scrisă în limba germană, prin care înștiințează că a so-
sit bine, a fost bine primită, că primește cartele de alimen-
te dublă și intenționează să plece mai departe spre Italia.-
Cartea poștală a fost scrisă într'un oraș jugoslav - căruia
numele nu-mi amintesc.-

Intrebare :

Ce ai făcut d-ta cu cartea poștală ?

Răspuns :

Am citit cartea poștală, iar după aceea am rupt-o
pentru faptul că am știut că poate să am neplăceri pentru
aceasta.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Inte-
rogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde în-
trutotul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez
propriu, nesilit de nimeni.-

SLT.DE SECURITATE,

ss/. KISGYORGY EMERIC

Nagy Iosif

4

61

Proces-Verbal de interogator

Arestat el Vasylsij Emeric născut în 1912, August 11 la Mlynovec
Mie - Odarci, fiul lui Emeric și Dorca, de profesie contabil, fost
director adjunct la Centracoop, cu ultimul domiciliu în București
Roi. T. Mădămircoiu Bd-ului Republicii Nr. 51.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

24. Noiembrie 1952

Orașul

București

Interogatoriul a început la ora 22 și   min.
" s'a terminat la " 4 și 40 "

Intrebare: De declaratiile anterioare S-a ară-
tat că după 28. August 1944 mai multe ori ai
fost în București. Ceată aneetă: la cine ai locuit
în acest timp?

Răspuns: Între anii 1945 și 1952 mai multe ori am
fost în București și am locuit la Olga Căciș St.
Ioanici Nr. 1 și la Laurența Ștefănișcu - casa nr. 1031
și la Stăgluța Cristina Bd-ului Republicii Nr. 51.

Intrebare: Cât timp ai locuit la Olga Căciș?

Răspuns: La Olga Căciș am locuit începând din
 luna decembrie 1945 până la 30 Septembrie 1950
adică 3-4 zile lunar.

Intrebare: Când și în ce împrejurări ai făcut cu-
noștința cu Olga Căciș?

Răspuns: Cu Olga Căciș m-am făcut cunoștință prin
Fulhaș Francisc salariatul Intreprinderii Federale Kalala
care cunoștea adresa dela Lohu Casel salariatul Fede-
rala Kaka - depozitul ființel Ghazylu.

Semnătura,

[Semnătură]

Urmare: La luna Decembrie 1945 am fost delegatul Federala
 "Kalaka" pentru a duce tratative cu Trucopul, Min. Ec. Nat.
 cu U. P. R. in problema Juponara cooperativa maghiara
 si romani. Inaginand camera la hotelul "Crosimindal"
 Suiang Franca me-a dus la Olga Ciciu care a
 pus la dispozitia noastra o camera. Am fost impreuna
 cu Limany, Petre, pe esutabil, Tarkas Karbu si serul
 federala "Kalaka".

Intrebare: Ce sti Stea despre Olga Ciciu?

Raspuns: Stie Olga Ciciu sti ca a fost sotia
 lui Frohlician Nicolae plecedat, fost armator de vase si acti-
 onar la fca de Calcar Chitila; ca a satatorit cu Tur-
 cia si Austria; ca intretinut legaturii de prietenii
 cu un diplomat englez, Charles, care sui tate ceti-
 teanu Ungroslava si nationalitate austriaca. Pe apa
 locuintei sale era aprata a bula a legatiei Ungro-
 slava in care scria: Olga Ciciu - este cetateanu
 Ungroslava - ea, si locuinta ei sunt luata sub protectia
 legatiei Ungroslava. Locuinta ei al compunea alui
 3 camera, hol, si bucatarie, din care o camera
 a fost niclucita princi. Sambria societate foresti-
 ere din Haintul gheorghiu mii o camera locuia ea
 cu sora sa iar camera treia o niclucita
 scaporal, pe care am niclucita o noi pe
 salariu salariu filn Federala "Kalaka".

Sti ca a intretinut legaturii cu
 legatia Ungroslava si Italiana si cu nidiu
 Argui. Sti ca a intretinut legaturii cu familia
 filn nidiu si general. Sti ca avea o prietenii
 in Italia, cu care intretinut legaturii prin exem-
 plenta si prumea pastata dela ei.

Semnatura,

62

Urmare: Sipi hotarirea Biroului Informativ era operata si avea zinduri de plecare din tara - in Italia.

Am ca in primavara anului 1951 si midea Therurite si se pregatea scrieri pentru plecare. In anul 1951 luna Mai a fost expulzata din tara si a plecat in Iugoslavia.

Intrebare: Cine au mai venit la Olga Cirici?

Raspuns: Eu curios amatori care au venit la Olga Cirici: Kargavich Eduard proiectiunile Federale. Kalata, Lianavici Petro sef contabil, Nagy Alexandru dela Federale. Kalata din Tg. Mures, Zente Bela inginer la Kalata Tg. Mures, Kocoi Stefan dela supraveghe Kalata Tg. Mures, Potho Tanc muscauic la Figariera Tg. Mures, si Suresi Ernest in Aluar Colonuan asociati. Federalei Kalata si inca ves 11 persoane dela Federale Kalata din Tg. Mures.

Altre strain care locuiau la Olga Cirici il curios pe; Jozsef director al policaii de Partid din Tg. Mures, de nationalitate Hongaria - un inginer carer amele nu mi amintesc; Profesorul chirurg din Poudaposta Klimko - fost profesor la universitatea, Baljai din Tg. Mures; preteha si - intalianca - Paulose (musa de familie nu stiu)

Intrebare: Ce discutii ai avut cu Olga Cirici?

Raspuns: Caracterul discutiei se referea la modul de viata al ei si inaintea de eliberare. A povestit ca facia excursii in Turcia si Austria, s'a taceat cu viata pe care traia atunci, ca este mestejurate cu elemente care in trecut au avut

Semnatura

Urmare: put de raspundere. Sa intereseat de arata
noastra - celo sare locuiau acolo; jumatele usade;
potrivile pe care dleat-veu, care sunt casa si vit, cum
traiesc etc.

Intrebare: In ce au constat legaturile lui Olga
Circi cu diplomatul englez, Charles si ministrul
Tugoslav? (Ambasadorul Tugoslav)

Raspuns: Inmarea cu diplomatul englez Charles
a put niaruit de al n-lee ragoza susocial
prieleul ei si ca a revenit in R.P.R. si ca ea
merge la el la Athene Palace.

Legaturile ei cu diplomatul
Tugoslav carsi numele nu mi amintex, consta
in acia ca ea era invitata deoseu la
masa la el si ca ducea multe arile la
gafia Tugoslava pentru sfaturu.

Intrebare: Ce legaturi a intrat-uit Olga Circi cu
strai naritate?

Raspuns: Intretinea relate priu corepondenta cu
Italia in Austria. In Italia era prebena
si Paulita de la care primea deoseu corepse-
denta si prebena priu legatia Italianu
dus Bucuresti. Pachetele cont-veu stofa
de dame si hanburle.

In Austria era un put banier
din Romania, inmulte un stru/ cu care a intr-
put legaturi priu corepondenta.

Intrebare: Ce legaturi ai avut s-ta cu
Olga Circi?

Raspuns: Priu priu legaturi apropiate n-ave
avut cu d-asa - cum d-ave legaturi care

Semnatura,

Urmare: erioke nistre chrisas si proprietarul. Im stiu cum am castigat sacerdotia darsiei.

Intrebare: Care era atitudinea lui Olga Cirice in privinta de histarirea Pironului Suprumat?

Raspuns: Atitudinea lui Olga Cirice inainte de histarirea Pironului Suprumat a fost bucurasa deoarece se bucura de protectia legatiei Supt-lavri - bucurata si a fost asigurata de Supt-lavri sa se bucura de protectia legatiei din toate punctele de vedere.

Intrebare: Care era atitudinea lui Olga Cirice dupa histarirea Pironului Suprumat?

Raspuns: După histarirea Pironului Suprumat Olga Cirice era sperata pentru faptul ca in urma histaririi s-a alesentat sa fie adus din bucurata si repulzata din R. P. R.

Intrebare: Pasa la ce data a intrat in contact legaturii Olga Cirice cu legatia Supt-lavri in manara de ministru plenipotentiar al Supt-lavrii cu cine a intrat in contact legaturii din Supt-lavri?

Raspuns: Olga Cirice a intrat in contact legaturii cu legatia Supt-lavri din Bucuresti pas la data repulzarii si din R. P. R. (luna Aprilie 1951) Ministru a spus lui Olga Cirice sa stea linistita pentru ca cu ea nu se intrampta absolut nimic.

Olga a cerut prelungirea atelmenului de repulzare - care adata a fost prelungit cu 2 saptamani iar dupa aceea

Semnatura, [Signature]

Urmare: a fost repulșată.

Său că a intrat în legătură cu Toma Aldea - fost „partizan” al lui Tito în anul 1940-44 - cu care vorbea în limbă Srposlavă iar eu nu am înțeles nimic. Toma Aldea în prezent lucrează la Str. Gen. a Fartels de Ulușai, casea nr. 197 - ca inginer. Tomăi lege în București Str. Știrbei Super. 86 sau 82.

Știrea Toma Aldea săi că a fost partizan al lui Tito - nu o știu în ce împrejurări, a apărut în Srposlavă - și la printr-o degrețată lui pe care a trăit-o în munți Srposlavici.

După 1944 s-a reîntors în țară și e fost consilier tehnic la Ministerul Economiei Naționale.

Intrebare: Când te-ai întâlnit ultima dată cu Olga Cîrîci?

Răspuns: Cu Olga Cîrîci nu am întâlnit înainte de plecarea ei cu vras la septămană - acasă la ea.

După plecarea ei din țară am primit o carte postată scrisă în limba germană prin care mă înștiințea că a sosit în țară, a fost bine primită, că primesc cartea de alimente dublă și mă înștiințea să plec mai departe spre Italia. Cartea postată a fost scrisă dintr-un vras Srposlav - căru știrea nu am avut-o.

Intrebare: Ce ai făcut după aceea cu cartea postată?

Răspuns: Am citit cartea postată iar după aceea am rupt-o pentru faptul

Semnătura,

Urmare: ca am sosit in parte ca ^{am} ~~am~~ neglij-
eri pentru aceasta.

dupa ce am citit procesul P.Y.
de interogatoriul carnat eu cubant si am
constatat ca corespunde intru totul cu cele
declarate de mine si sustin si semnez
propriu mentit de mine.

St. de Securitate
Anchetator:

Semnatura,

Declarație

Subsemnatul **Dragoș Emic**, născut la 11 August 1912 în comuna **Șimonești** mic-Adorhei - fiul lui **Emic** și **Orsina**, de profesie contabil, fost director adj. la **Coop. domeniului în Jucurești, Jal. Republicii 51**, delor **Șef Fodor Vasile**, director la **Coop. următorele:**

El cunoște pe **Fodor Vasile** din anul 1947. El cunoaște la **Grada la Federația Gibor**, cu scopul unei reînnoiri la **coop. din comuna Șimonești** la care au fost delegați **dela Șimonești** iar el din partea **Federației Gibor**.

La această soborare **Fodor Vasile** a vorbit din partea **Federației Gibor** și a arătat necesitatea încheierii contractelor maghiare în unitățile **Șimonești**. **Acosta** a fost în luna **Sept. 1947**, după ce hotărât fuziunea pe linia **Șimonești** superioare.

În anul 1948 **Emic** au fost delegați la **adunarea generală a Uniunii Gibor**, **Satu Mare** și **Șimonești**, fiind în calitate de **delegat** din partea **Fodor Vasile**. El a fost în acest timp **conștient** la **problemele comerciale** la **Federația Gibor**. Au stat de vorbă despre **mărfurile** ce se desfășoară prin **coop. și** mi-a arătat **depozitele** de **mărfuri**. A arătat și mi-a explicat cum a organizat **producția** de **produse** **lemnare**, în special de **cărbune** în regiunea **Șimonești** din **Gibor**.

si In special populatia din jurul Gaisului sa ocu-
pat cu aceasta industrie. A aratat, ca are un stoc mare
de cindere si mi s-a spus ca se ofer si cu la Gaurast.
La Romano export sau in alta parte la export, aici pot
produce mult.

In un obiect aceste produse terosicului de export
din Turoop si Romacomului, dar din cauza cererii
nu s-a putut exporta. S'a cerut ca cercuri de fier si
de la Oran la cercuri de lemn. Mai la raju au
preluat cantitati mai mici de la noi, pe care le vindem
in interiorul tarii.

Ca ocazie fuzionarii fapt care s'a facut tot atunci
Federati Kalaka a avut la Orada, chiar linga sediul
Federatiei Gibor, un depozit de minipuri, care s'a predat
cu personal cu tot de catre Federatia Gibor. Ca ocazie
ocazie deosebita au fost impregnati la fata si ne sa
carosant mai de aproape. Au fost impregnati la cooperati
ocasionale la pres Lakatos, la scoala cooperatiune unde
el a predat si intr-o ora au fost nasa impregnati.
Astia au asociat problema legata de fuziune, de
preluarea depozitelor Kalaka, faptul cum sa organizeze
cooperatiune ocazionale si planurile pe care le au de
gand si face. In le-am aratat un functionaraj upral
dela Maresomi, pe tipul terminia si si orian tar impregnate
si au si infinalul o serie de secte de productie.
Fodor Partu s'a aratat un om foarte activ, capabil si cu
multe viziuni pentru prelucarea terosicului care s'a facut in
fata lor.

si au intalnit cu el de 2-3 ori la Gaurast.

cu scopul conferințelor se s-au ținut la Turoop. 66
 de multe ori ca stat împreună la conferințe și în timpul
 liber. A fost de cele mai multe ori de față Șerbu Ioan
 președintele Federației Ghid, mai târziu Șerbu Ioan președintele
 care a urmat după Șerbu, sau consilierul la valorificări.
 Am discutat problemele desinate la conferințe și problema legat
 de aprovizionare de morșuri, de valorificări și produse. În anul
 1950 ne-am ocupat de întocirea planului realizarea sarcinilor
 de plan. Cu scopul acestor întâlniri s'a legat și a practica
 într-o Șerbu Ioan, Fodor Vasile și mine.

În anul 1950 în luna Iunie Comisia Centrală pt. Org. Coopera-
 tivei a organizat un curs pentru recrutarea cadrelor din țară.
 La curs s'a luat parte de la Oradea Șerbu Ioan și Fodor
 Vasile și de la Turoop eu. La curs s'a vorbit și s'a scris
 3 săptămâni am fost mult timp. Erau în total circa
 50 persoane și am avut ocupația în ziua de ieri. În acest
 interval am luat multe împreună la cantină, am fost de
 câteva ori împreună la cinema și la teatru. Într-o zi am fost
 s'au dus la domeniul în jurnal problema de cooperativă. Astfel
 am discutat întregul de organizare a cooperativei sătești,
 întregul de contabilitate la cooperative, lipsurile la gospodăria
 probleme cooperative, problema de aprovizionare, mijloace de transport
 și toate celelalte probleme. Există din partea altor și lui Fodor
 și a mea un local patriotism, fiecare tânărul se alina
 și gândul neapărat prezintă celălalt.

Astfel Fodor cit și la am fost chemat la C. C. P. M. R.
 și verificat.

Fodor Vasile la Comitetul cooperativei, care s'a ținut
 tot în luna Iunie a fost ales președinte în consiliul birourilor
 și în prezidiul organizației unde a lucrat la masa prezidențială
 în tot timpul organizării.

După terminarea Congresului, la începutul datei de început
am stat împreună și am vorbit despre el. După ce
după Congres s-a dus la săptămânii Fodor a fost chemat
în Centrală și a fost repartizat la Direcția Organizații, fiind
totuși, ocupând un post de contractant Central.

Acum post l-a ocupat circa o lună de zile, când
a fost delegat la Comisia de Org. a Corp. de Cosm din
Capitală, a cărei misiune anterioară a fost disoluție. Hele
Fodor l. a fost locuitor de pres. până când a fost numit
Buri Solovista președinte. Fodor a mai stat acolo vreme puțin
la sfârșitul lui război, când s-a întors la Centrală la Direc.
Organizații. La Direc. Org. a jucat deplin la dispoziție
unii judeceni.

La 1 Sept. 1970 a fost la Iași Mures, la ocazia unei fi-
canii activității Unirii Mures. Cu această ocazie a organizat
secțiile și unitățile Unirii în jud. Mures și am fost împreună
pe teren pe ocazia deosebită timp de 2 zile. În cursul
conferinței mi-a arătat că în Centrală sunt multe greutăți
la toate direcțiile, că după Congres sunt o serie de probleme
și că unitățile sunt foarte slab organizate, că la Unirea
Capitală este o mare deosebire și mi-a exprimat grija și
de fiind chemat în Centrală și să fie foarte greu.
Ne-am despărțit la Topolita, el a venit la Gălbenești și
ca până întors la Iași Mures, unde mi-a arătat telegrama
prin care am fost chemat și în Centrală. Afel peste
3 zile ne-am întâlnit la Gălbenești.

La acel timp la Direcția Prod. Industrială, și
Direcția Comercială, a fost director Adrian Gonișanu.

În anul fost reportizat la Subdirecția Prod. Alimentare
care făcea parte din Dir. Prod. Industriale și care a
fost condus de Petre Guraliuc, iar pe la 1 Octombrie
Fodor Văbile a fost transferat la această direcție lângă
Adriaan G. directorul coordonator.

La 12 Octombrie¹⁹⁵⁰ Fodor Văbile a fost numit director
coordonator la Direcția Prod. Industriale în locul lui
Adriaan Beriamini, care a fost transferat la Direcția
Planificării și part. de Control tehnic.

Fodor Văbile a preluat conducerea direcției Prod.
Industriale la 15 Oct. 1950. A început pe apă de vor-
viciu și din adm. și a convocat întrunirea Comite-
tului 'Executiv' și a arătat sarcinile mari care stau în
fața direcției în anul inaugural.

În acest timp s'au dat lucrările cifrelor de
plan pentru anul 1951, primul ca al țării. Fodor
Văbile a luat parte la toate ședințele la Direcția
Planificării și la C.S.T. Planul a apăsare de
prod. și de distribuție și planul de distribuție
al întregului organism cooperativ de consum era
într'un timp plan cuprins, nu era separat produse
industriale de cele agricole și astfel Fodor Văbile în
calitate de director coordonator a discutat planul global.
Direcția Prod. Alimentare Agricole, a început să facă
numeri în Noiembrie 1950 și cifrele ei de plan erau cuprins
în planul Dir. Prod. Industriale într'un capitol aparte.
Fodor Văbile s'a ocupat deci cu stabilirea cifrelor
de plan pe anul 1951, în cadrul cifrelor de

plan din planul cincinal, întocmit ulterior de
Direcția Planificării.

Planul anual și pe trim. I/1951 l'a primit
Fondul Național de Planificării, iar la am. Copiat
de la Fondul planul producerii alimentare pe trim. I/1951. Au
am. primit la de la Fondul planul de aprovizionare și de
distribuire pentru sectorul alimentar, pentru întocmirea
cărui am. am. fost ulterior întărit. Planul prod.
elim. agricole s'a făcut pe baza planului de achiziție
de către Direcția Planificării.

Fondul Național la ocazia întocmirii măsurilor de
marfuri pe anul 1951 și cu ocazia discutării volumului
de marfuri pentru planul anului 1951 la C.S.P. a avut
ocazie să cunoască dinaintea cantităților de produse
industriale pe grupe de marfuri și să primească cooperativă.

În luna Noiembrie și Decembrie, când s'a desfurat
Direcția Prod. Industriale în dom. și la un pas în
cu problemele alimentare agricole, Guvernul în prod. elimen-
tore industriale și Fondul cu subdirecția Textil, Încălțăminte
Libranerie și subdirecția Metalurgică, se coordonau,
am. luat zilnic contact cu Fondul și ne-am consultat despre
problemele în curs, i-am arătat și lui greutatea pe
care o înfăptuiește în special la aprovizionarea cu
cotofei care nu ajung și pe stățile previz. planificate.
Fondul Național mi-a grațiat la cunoaștere și a fost
un om colaborator.

În anul 1951 planul pe trim. I și planul anual
a fost la întocmire. După un an erănt erau doi

planul a cuprins sarcinile analizei Directiei si astfel cu
un copiat sarcinile de plan pentru sectorul alimentelor dela
Fodor Varile.

Mediat intr-o lucrare comună ne-am făcut observa-
tiunile noastre, in care am aratat ca pentru textile reparti-
tate pentru cooperative si special in produse alimentare
industriale sunt mult prea mici fabrici de toate cele marea
crescand, lucrare care a fost prezentata la Planificarea pentru
a p. p. cote: ~~duplume~~.

Stim ca Fodor Varile sa plece la Krasny Dne Plete
si la gospodaria textile Stefan de care rulate in aceasta
directie, care promitau, la interviu la C.S.P. si mai departe
pentru invidina cotelor abscate.

Fodor Varile in luna I/1951 s-a ocupat suri numai cu
problemele de textile, miccaltamint, metalo-chimica, pe care
le coordona. La subdirectia textile a fost directia adj.
Caraghiorgheopol, cu activitatea teruina Fodor. Cu
un multumit. A mai achizit pe seful sov. textile
si pe seful sov. de miccaltamint, numind la sov.
textile pe Kahane Jacob si pe Kola H. la sov.
de miccaltamint. Inandori erau oameni noi, sau au
putut cuprinda sarcinile seful sov. miccaltamint e
si fost independent in luna Iunie 1951.

Fodor Varile, care are la baza profesia de
vanzator textilist, deoarece a lucrat la magazine
de mode M. Neumana din Oradul Stalin, a luptat
bine problemele de textile, a luptat hotarandele
de mersuri si piete de textile.

dela prelucrare conducerea directiei s-a aratat foarte activ in toate directiile.

La 1 Aprilie 1971 s-a facut unificarea celor doi directii in directorat denumit Directia Comerciala. Fodor Vasile a fost incredintat la conducerea Directiei, iar eu am preluat dela Craghiozghiu si Cindrea subdirectiile de textile, inaltimanti si librerie, Starea Plaghe la Directia Metale Chimice si Garajele Petrolului. Prod. Alimentare.

Lucrurile lui Fodor Vasile nu s-au prezentat foarte bine. Eu am preluat probleme de textile, inaltim. si librerie la care Fodor Vasile mi-a comunicat, in el paraste, bine adese probleme si mi va ajuta in toate problemele. Planul pe trim. II/71 era tocmai in defalcare. Eu am aratat la aceasta comisie faptul ca am avut o bresa de textile si in special metoda de lucru care s-a practicat si controlat la prod. industriale.

Coficientii fixarii venimii rionale a fost stabilit de Directia Planificarii impreuna cu Directia Comerciala si a fost aprobat de Fodor Vasile. Deci pe baza acestor coeficienti s-a facut repartitia de textile inaltimanti si articole de papetarie la toate unitatile rionale si cooperative rionale.

Fodor Vasile a verificat si a avut contabilitate de marfuri pe cantitati pe s-a primit dela C.S.P. si a vizat si tabloul de repartitie pe unitati.

A avut de asemenea si cantitatile date pe trim. II/71 si trim. IV/71, putandu-se da si starea de statura trim. II/71, deci este suficienta sa nu.

În luna Aprilie 1951, în primul rând a trimis Ilieși, după
primirea repartițiilor de mărfuri textile, după ce au
fost primit lucrarile, au arătat lui Fodor Vădele, șeful
mărfurilor pe care le primim de la Direcția Generală
Industrială ale M. I. U.-ului, discutând cu el, că, calitate
mărfurilor nu s-a dat pe baza măștilor primite, că mi s-a
dat mărfuri care nu se vinde din național primărie,
mărfuri rezonabile etc. Fodor trimite toate acestea, că
poate face prin el și la sedințele de la C. I. P. să pun
aceste probleme.

Ștefel s-a dat tricotate țărănești de proastă
calitate, ciorapi de lână în cantități prea mare,
bluze viziatoresc prea multe, măști artișicale
prea mult, mi s-a dat mult prea puțin
piești amatori, șamburi șamburi de culoare
năchisă foarte puțină, alții prea puțină, țerături
cu carouri prea puțină, stoffe de lână aproape de la
mi s-a dat să repartizat stoffe țerape din import
foarte mult care nu va merge țeră, confetti de
lână și rimeac, țerape de copii, ștergători prea mult,
ciorapi de mătase prea mult, ciorapi în mătase
(dimensiune) necorespunzătoare, încălțăminte de dame
decapate, încălțăminte de țerapă prea mult.

Fodor a răspuns, că trimite lucrul, a plecat
la șeful M. I. U. și la Comandă și se ardește o sedință la
Căminul de ministri la Vădele lăsa, unde vor fi convocat
organele competente pentru punerea în discuție.
Mărfurile nu se poate face altceva, trebuie să

Lucrăm pe acest tratat. Sunt grătate încă la început și se privesc ca mai târziu se va ameliora situația.

A urmat încheierea contractelor pe această perioadă.

Contractele s-au încheiat de serviciul textile și micșornate cu fabricile indicate de Direcția Gen. respectiv din Liva.

Lud. Usare. Contractele s-au încheiat pe întregul și formalul tipărit pentru trim. II/1911.

Contractele au fost încheiate de mine și de Fodor Petile. Săci și Fodor Petile a încheiat toate contractele contractate. Deși pe fabricile au dus tratativele de cele mai multe ori la Fodor P. sau cu în duceau la Fodor și știau să impresii.

Fodor Petile a fost personal la Helcom și a dus tratative acolo cu Landman consideră ca fiind încheiate, pentru îmbunătățirea calității produselor de confecție.

Sub direcția lui Fodor Petile s-au încheiat Bugetele Centrocogalari. Fodor a vizitat câteva bugete după înființarea și funcționarea lor. El a intrat în relații de funcționare a bugetelor și a redactat impresii cu Direcția Financiară planul de finanțare al bugetelor, care s-a deplasat din planul general de finanțare al circulației mărfurilor. Fodor Petile a ținut contact permanent cu direcția bugetelor, dându-le dispozițiile necesare. Fodor a urmat realizarea planului de costuri pe țară și el trimite delegați la unele uniuni care erau în lucru.

Fodor Petile a ținut pe lângă el pe prof. tehnic de specialitate pe Cuvicaru Andrei, care era un vechiu tehnician și consultator în probleme textile, care în Iulie 1911 s-a îmbolnăvit și a lipsit 80% din restul anului.

Fonda Văile este timp în luna Iunie 1971 a fost ales în Comitetul Executiv și Calitatea de Contabil.

În această calitate Fonda Văile putea să fie mai combativ și în special să sustină direct în fața Comitetului Executiv problemele a aprovizionării cu mărfuri, deasemenea putea să ie contact direct la organele de conducere dela C.S.P. și C.S.A., precum la participării și ministrilor cu care cooperativele erau în relație și să pregătească problemele direct, personal și un prin intermediul vreunui vicepreședinte.

Fonda Văile a secretariat această funcțiune un timp mult prea scurt deoarece a fost trimis la un curs de perfecționare la Moscow. Fonda din luna Iulie 1971 a plecat din Direcție.

În timpul a stat contabil, fiind, să a luat parte în 2 rânduri la sesiunile Comitetului de Ministri președinte de Văile Lucia. Aceste sesiuni au avut loc în luna Iunie și Iulie 1971, când prin memori și chier prin prepararea de modele de mărfuri livrate de M. T. U. prin fabricile sale, sau sustinut și Fonda a arătat structura incorectă, nesatisfăcătoare și greșită a aprovizionării rețelei de cooperative prin mijlocul de reprezentare de C.S.A., privind calitatea și cantitatea acestor mărfuri.

În urma sesiunii a urmat planul trim. III/1971, care nu a prezentat nici o îmbunătățire substanțială în aprovizionarea mărfurilor.

Stii, ca mi curmal trim: Ilipri, Fodor Verile a
fost de mai multe ori la C.S.P la Comitetul Lingvistic
la seful diviziei Sobera si chiar la Kypres. Gatacarea
si a arat suplimente de mijlocuri, a eritat stivurile stii-
teate si alte greutati. Rezultatul interviului tale mi
mi a adus inbrunatatura situatiiei.

Stii, ca Fodor Verile a fost de foarte multe ori
la Comitetul sovietic si i-a erut ofatul in aproape
toate problemele.

Fodor Verile a colaborat la intronarea deciziei pentru
fondal-unic si a curvent amanuntele raportului de
Corelatie la fondal unic. A luat parte la stabilirea
mijloacelor care fac parte din fondal unic, paime la placarea
si.

Fodor Verile a luat parte in curvia pentru stabilirea
sistemului de salarizare socialista.

Fodor Verile, dupa aliperea sa in Comitetul Executiv
a fost foarte mult timp retras la sedintele Comitetului
Executiv chiar in diminetile zilelor de lucru.

Fodor Verile a inchisat contractul in trim Ilipri pentru
stifele din impozit si pentru confectii de pasii.

A urmat univorsitat de Partid unde a rivostat foarte
mult si ca curvia sedintelor lumre ceu in tragea si
i-a folosit mult in vatalura catlogata.

Ca salarizati a fost autoritar si a stiat sa
mipal vorbeste.

La Bucuresti dupa luna Sept. 1950, paime cand
sa mutat in familia sa nu luat mana imprenu
si a fost de cativa ori imprenu si sava la masu.

Am fost învitat să lucrez în el ca să odă la muncă, după ce
 s-a mutat la București. La vremea aceea cât timp a fost
 la Lucecra am dat o mână de ajutor familial: să
 canal a folosită în calitate de aprovizionare cu alimente.
 Fodor Terile s'a întors în luna Februarie 1952, când
 eu lucram la Direcția Planificării. Eu l'am vizitat la
 birou unde am stat de vorbi cu el, împreună cu
 Adrian Blănișanu și alți colegi, când Fodor mi-a vorbit
 cu mare admirație despre cele văzute în vizită la
 Lucecra. Am mai luat parte la o expediție la
 viciuștii Solonoi în luna Martie 1952, unde s'a
 discutat planul financiar al Direcției Comerciale.
 După îndepărtarea mea din Centrul m'am întâlnit
 cu el pe strada, mergând cu el la expoziția
 Arheologică. Am fost împreună circa o jumătate oră, când
 mi'a arătat unele lucruri, de asemenea mi-a spus următoarele
 acuma introducerea lucrurilor învitate.
 În luna mai întâlnit cu el într-o dimineață la Strada
 Kiesel în luna August 1952. A fost prezent și Godmann
 dela Comitetul de Stat și Fodor mi-a spus, că a scris
 un articol în Gazeta Cooperativă despre contractul
 încheiat și că David Elena directă adică la Propagandă
 și-a spus să mi dea pe mine le exemplare gratis, la el
 Chibron. Articolul s'a apărut etc. Eu am eu etc.
 articolul, căi într timp am fost arestat.

Ști, că este originar din Olina, unde trăse
 părinții lui. Tatăl său este țineșchiu. Și el e
 învitat muncă de țineșchiu, are carte de lucru.

A învățat la meșter de țesător și a lucrat la
 Nr. Numism., magazine de modă din Orșara Stăniș.

A fost arestat înaintea de 1940 și a fost în lagăr.

Are o decorație antifascistă. Este membru de Partid.

Are încredințate de Partid. A fost activist în 1945

la org. de Partid din Orșara. Este căsătorit, are

2 copii mici.

Ind. g. g. g. g.

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Higgyrzy Emeric născut la 11. August 1912 în com.

Mlinovul Mic - Odorhei, fiul lui Emeric și Irina, de profesie - contabil,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
fat. din adjuncț. Contorasp, cu sibi. num. Amiri-lui în București
Rai. 10440. Portal Republicii 20. 57

26. Iun 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora _____ și _____ minute

s'a terminat la „ _____ și _____ ”

Intrebare: În interogatoriul din 10 Noiembrie a.c. S-tă
ai arătat că în timpul ocupației haitoyote ai făcut
parte din organizația fasciștă - Partidul Turedypt -
și Partidul Ardeltan. Arată amănunțit cănel și în ce
împrejurări te-ai încaadrat în Partidul Remeria Magt.
al lui Turedy?

Răspuns: În anul 1942 luna Iunie m'am înscris
în Partidul Remeria Maghiora prin avocatul Horac La-
dislav. Tot în zi în luna Iunie s'a prezentat la mine
Horac Ladisla avocatul centralei care m'a arătat
scopul urmării de partidul Turedypt și a solicitat
sa m'înscris și eu în partid. Am completat adezi-
nua și după ce am primit am dat lui Horac.

Intrebare: Ce activitate ai deșpus în cadrul part-
idului?

Răspuns: În cadrul partidului n'am deșpus nici o
activitate numai am plătit cotizația timp de 3 luni.

Intrebare: Cu ce scop te-ai încaadrat în

Semnătura,
Higgyrzy

Urmare:

particulul Turecdyest?

Raspuns: In particulul Turecdyest n-au incadrat cu scopul de a lupta pentru reforma agrara, nustru, cont'le si grup'le maghiar.

Sutra si Hany

Magyar

Intrebare: Sa ai facut parte si in particulul ardeleni condus de Tekki. Arata amuletet cand te-ai incadrat in particulul ardeleni si ca cine a fost Tekki conducatorul particulului?

Raspuns: In particulul ardeleni n-au incadrat in anul 1941. Particulul a fost condus de cosak Tekki Bela mare rusierii din ardeleni.

Sutra si Hany

Magyar

Intrebare: Lupta nustru cont'le si grup'le a nscunat lupta nustru regimului fascist al lui Hartly?

Raspuns: Lupta nustru cont'le si grup'le a nscunat lupta nustru regimului fascist al lui Hartly.

Sutra si Hany

Magyar

Intrebare: Sa ai luptat nustru cont'le si grup'le care au condus ^{intra} politica a nustru cum a putut sa fie functionar nustru activi def centralii cooperativelor pe ardeleni de Nord?

Raspuns: Leclor, ca raspunsurile date mai sus de mine, sunt in contrazicere unul la altul. Sa declarat ecoste, se de o parte parte a - mi urma statul, se de alta parte imi pierdusea echilibrul moral.

Leclor, ca de acum incante voi da raspunsuri clare si corecte schorului.

Recunosc ca au fost atitudine agitata si nervoasa, iar in rita voi avea o atitudine serioasa.

St. de leura Sate
ambulator

Magyar

Semnatura,

23

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912, în comuna Selmosul Mic-Odorhei, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost director adjunct Centrocop, cu ultimul domiciliu în București- Raionul T-Vladimirescu Bdl.Republicii Nr.51.-

27 Noembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 21,40

" " s'a terminat " 0,50

Intrebare :

În interogatoriul din 20 Noembrie a.c., d-ta ai arătat că în timpul ocupației hortyste, ai făcut parte din organizația fascistă - Partidul Ardelean și Partidul Reinovării maghiare condus de IMREDY.- Arată anchetei ce activitate ai depus în cadrul Partidelor ?

Răspuns :

În cadrul Partidului Ardelean, n'am depus nici o activitate, numai am complectat adeziunea, iar în cadrul partidului Imredyst am plătit cotizație timp de circa 2 ani și jumătate.- La ședințele ținute n'am luat parte, dar am întreținut legături cu avocatul KOVACS LADISLAU (în prezent domiciliază la Budapesta) care era avocatul Centralei, membru în comitetul de conducere al partidului, cu care am avut discuții politice și profesionale.-

Intrebare :

Ce discuții ai avut cu KOVACS LADISLAU ?

Răspuns :

Am discutat situația evreilor - îngrădirile ce se fac evreilor - politica Ungariei hotyste față de Uniunea

././.

ss/. KISGYORGY EMERIC

74
Sovietică, situația maghiarilor din Ardealul de Nord, -adică convenției intervenite între Statul Român și Statul Maghiar, privind tratamentul egal al salariaților din Cooperație.- KOVACS mi-a arătat că Ungaria a dat prea puțini soldați Germaniei pentru a lupta împotriva Uniunii Sovietice și că unitățile din țară sunt înarmate slab - eu am ascultat cele expuse de el și am aprobat părerea lui și susținem părerea lui KALLAI prim ministru în Ungaria și politica lui.- Primul ministru al Ungariei a întreținut legături- a avut relații strănse cu HITLER și cu CHURCHILL).-

Am discutat cu el despre politica internă a Ungariei, despre politica financiară, cooperățile, agrară, etc., cu care eu am fost de acord, iar KOVACS tot îmul a cerut măsuri mai drastice, impozite mai mari, excluderea comerțului evreesc, etc.

Intrebare :

Care era atitudinea d-tale față de regimul hortyst?

Răspuns :

Privind atitudinea mea față de regimul hortyst, eu am acceptat în general politica regimului și în postul de șef contabil și șef al serviciului administrativ, am executat ordinele și dispozițiunile primite.- Astfel la angajarea personalului am avut în vedere dispozițiunile rasiale, am difuzat la cele 14 subunități materialul propagandistic cu conținut antisovietic primit de la Ministerul Agriculturii.-

Am ținut secretul dispozițiunii de a nu divulga nimănui suma împrumuturilor și ajutoarele de Stat ce a primit întreprinderea etc.- În tot timpul ocupației maghiare, am slujit credincios regimul fascist al lui HARTNEY.-

Intrebare :

Care era atitudinea d-tale față de Uniunea Sovietică?

Răspuns :

Atitudinea mea față de Uniunea Sovietică în baza propagandei învățate a fost greșită.- Imi era frică de apropierea și venirea trupelor sovietice, despre care nu am auzit decât că ne vor distruge și în consecință nu așteptam victoria Uniunii Sovietice.-

Am difuzat la cele 14 subunități materialul propagandistic cu conținut antisovietic ca : "STALIN călăul milioaneilor", "Primejdia bolșevismului" și altele, cărora numele nu mi-l amintesc.-

Prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu după ce

75

l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde
întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez
propriu nesilit de nimeni.-

ss/. KISGYORGY EMERIC

SLT.DE SECURITATE,

Nagy Iosif

SE/5 ex.

-1-

29
16

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Tringyicz Emere născut la 11 August 1918 în com. Sir-
nomul lui - Odarha - fiul lui Emerei și Tama, de profesie contabil,
fiat director, adjunct Centrocosp, cu ultimul domiciliu în București
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)
fiat fiul T. Hachourian, B-dul Republicii Nr. 51.

27. Noiembrie 1952.

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 81 și 40 min.

" s'a terminat la " 0 și 50 "

Intrebare: La interogatoriul din 20 Nov. a.c. S'a arătat
că în timpul ocupației horthyste a făcut parte din organizația
fasistă - Partidul Ardelean și Partidul Reunirii maghiare
condus de Turody. Arăta amănunțit ce activitate
ai deținut în cadrul partidului?

Răspuns: În cadrul Partidului Ardelean nu am deținut
nică activitate, numai am completat adeziunea iar
în cadrul Partidului Turodyst am plătit cotizatul timp
de cea 2 ani și jumătate. La activitate fiind nu am
făcut parte dar am intrat în legătură cu avocatul
Thomas Ladislau (în prezent domiciliu la Budapesta)
care era avocatul centralii, membru în comitetul
de conducere al partidului; - eu care am avut discuții
politice și profesionale.

Intrebare: Ce discuții ai avut cu Thomas Ladislau?

Răspuns: Am discutat situația evreilor - maghiarilor ce
ce pe careils - politica maghiară horthyste față de evreii
Slovacia, situația maghiarilor din ardeleul de Nord-

Semnătura,

Tringyicz

Urmare: adica conventia intervinut intre statul roman
 si statul unguriar privind tratamentul egal, al sala-
 riatului din cooperativa. Tomis mi-a aratat ca ungarii
 n-au dat niciuna preta putii soldat germaniei pentru
 a lupta impotriva armii sovietice, in ca unitatilor
 din tara sunt inarmati slab - nu au accuzat cele
 expuse de el si au aprobat parerea lui in motiunea
 parerea lui Hallai primu ministru a ungarii si
 politica lui. / Primu ministru al ungarii Hallai a intru-
 nit legaturii - a avut relatii straine cu Hitler si cu Churchill)

Am discutat cu el despre politica interna a
 ungarii, despre politica financiara, cooperatiei, agresi-
 on. cu care nu au fost de acord iar totu-
 lat timpul a cerut masuri mai drastice, in
 poporul mai mare, excluderea comertului curecilor etc.

Intrebare: Care era atitudinea statului fata
 de regimul herbylist?

Raspuns: Privind atitudinea mea fata de regi-
 mul herbylist, eu am acceptat in general politica
 regimului si in special de ref. contabil si ref. al
 serviciului administrativ, am executat ordinele
 si dispozitiunile primite. Astfel la angajarea per-
 sonalului am avut in vedere dispozitiunile
 rasiale, am dezvoltat la cele 14 subunitati
 materialul propagandistic cu contributii
 autonome primite de la Ministerul Agriculturii -
 am primit secretul dispozitiunii de a nu di-
 vulga nimic din omnia imprenuntau-
 rilor si apitarale de stat ce au primit in trep-
 sinderea etc. In tot timpul regimului herbylist
 am slujit credincios regimul fascist al lui Herbylist.

Semnatura, *[Signature]*

48

✓

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912 în comuna Soimogul Mic-Odorhei, fiul lui EMERIC și IRINA de profesie contabil, fost director adjunct Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București - Raionul T. Vladimirescu, Bdl. Republicii Nr. 51.-

27 Noembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 0,50
" s'a terminat " 3,20

Intrebare :

În interogatoriul din 21 Noembrie a.c., d-ta ai arătat că până în anul 1945 ai susținut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare.- Care a fost atitudinea d-tale după 1945 ?

Răspuns ?

În urma discuțiilor ce am avut cu FLAVIU SANGEORGIA-NU inspectorul Incoop-ului, iar mai târziu cu NITA IOAN inspector general la Incoop și ION DRAGOMIR inspector Incoop precum și cu inspectorul general IGNAT IOAN din orașul STALIN la sfârșitul anului 1945, ne-am însușit punctul de vedere al Incoop-ului și am fost de părere că singura rezolvare a situației cooperativelor maghiare, constă în fuzionarea cooperativelor la sate și încadrarea cooperativelor în Federația Județeană a Incoop-ului.-

Privind scarta Centralei din Trg.Mureș, urma ca aceasta să se transforme într-o federație de producție la care să rămână fostele cooperative afiliate și de mai departe membru și astfel se rezolvă și problema avutului comun concentrate la Trg.Mureș.-

În cursul anului 1946 U.P.M.-șui, a luat ființă un grup care a susținut necesitatea fuzionării cooperativelor românești cu cele maghiare.- Acest grup a fost condus de
ss/. KISGYORGY EMERIC

CZIKO FERDINAND, KACSO ALEXANDRU și KSAKANY BELA.- Am fost de acord și am susținut politica grupului CZIKO și KAKSO.-

Intrebare :

Cine a făcut parte din grupul lui CZIKO și KACSO ?

Răspuns :

Din grupul lui CZIKO și KACSO făceau parte ; CSAKANY BELA, TAKACS LUDOVIC, CZIKO LAURENTIU, IMEES IOAN, eu KISGYORGY EMERIC și alții .-

Intrebare :

Dacă a existat o luptă între grupul condus de CZIKO și grupul lui KUSKO GYARFAS ?

Răspuns :

Eu nu știu dacă a existat o luptă între grupul lui CZIKO și KUSKO în cadrul C.C. al P.M.R., dar știu că la ședința din Ianuarie 1947, când eu am arătat în fața grupului parlamentar maghiar, declarația mea făcută în luna Decembrie 1946 la Incoop, conform căruia cooperativele maghiare vor funcționa cu cooperativele românești - divergența de părere a eșit la iveală.- CZIKO și cei arătați mai sus din grupul lui au fost de acord cu mine, iar KURKO GYORFAS a tras la răspundere pentru declarația făcută.-

KURKO GYORFAS a declarat că el și grupul lui vor lupta mai departe pentru obținerea autonomiei cooperăției maghiare.-

Intrebare :

Cine au luat cuvântul în cadrul ședinței în afară de cei arătați mai sus ?

Răspuns :

Au luat cuvântul CZIKO FERDINAND și LAURENTIU, Dr. CSAKANY BELA, TAKACS LUDOVIC și FEJER IANOS din orașul Stalin și am susținut necesitatea fuzionării.-

Din partea grupului lui KURKO GYORFAS, n'a vorbit numai SZUBS MARGIT- nevasta lui TAKACS - și KURKO, care au susținut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare.-

După ce am citit prezentul Proces-Verbal de Interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru-totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. KISGYORGY EMERIC

SIT.DE SECURITATE,

Proces-Verbal de interogator

Arestat la Kinging Emeric, născut la 11 August 1912 în com. Armonul
Mii-Căderhei, fiul lui Emeric și Trina, de profesie contabil, fost director
 adjunct Centrocopp, cu ultimul domiciliu în București, Căminul
17 Vladimirescu, Bolul Republicii nr 51.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

27 November 1952
 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 0 și 50 min.
 „ s'a terminat la „ 3 și 20 „

Intrebare: La interogatoriul din 21 November a.c. s'au
aratat că până în anul 1945 ai avut în vedere
autonomia cooperativelor maghiare. Care a fost
atitudinea ta după 1945?

Răspuns: În urma discuțiilor ce am avut cu
Flamin Bărgășan înspectorul Sucopului în
mai târziu cu
Ion înspecto general la timp și
Tr. Dragomir înspecto
Șucop precum cu înspectorul general
Ștefan Ștefan
din
me-am înscris punctul de vedere al
Șucopului
și au fost de părere că
singura
regalare
a
situației
cooperativelor
maghiare
constă
în
suprimarea
cooperativelor
la
sate
și
încadrarea
cooperativelor
în
Federatia
Industria
a
Șucopu-
lui.

Prin urmare
se
transforma
în
Federatia
de
productie
la
care
se
ra
re
ma
na

Semnătura, [Signature]

Urmare:

2
Societate cooperativă afiliată și de aici depus
membru, în astfel de rezolvare în problema
avutului comun existentă la Ty. Mures.

La curoul anului 1946 în cadrul U.P.N.-ei
a luat ființă un grup care a susținut necesitatea
japoneză cooperativă românească în cel maghiar. Acest
grup a fost condus de Gikas Ferdinand și Haco
Alexandru, și Coștany Bela. Am fost de acord și am
susținut petiția grupul lui Gikas și Haco.

Subiect: Cine au făcut parte din grupul lui
Gikas și Haco?

Răspuns: Din grupul lui Gikas și Haco făceau
parte: Coștany Bela, Takacs Lualovic, Gikas Laurentiu,
Bucsu Ioan, și Kiggirgyz Emerik și alții.

Subiect: Dacă a existat o luptă între
grupul condus de Gikas și grupul lui Kerk
Kerker Gyurfas?

Răspuns: Eu nu cunosc stări dacă a existat
o luptă între grupul lui Gikas și Kerker
în cadrul C.C. al U.P.N. dar stii că la
reședința din Timișoara 1947 când eu am
arătat în fața grupului parlamentar maghiar
declarația mea făcută în luna decembrie
1946 la Tuzsod conform căreia cooperativă
maghiară sau japoneză cu cooperativă
românească - divergența de păreri a fost la
nivelul. Gikas și cei arătați mai sus din
grupul lui au fost de acord cu mine
dar Kerker Gyurfas a tras la răspundere
pentru declarația făcută.

Kerker Gyurfas a declarat

Semnătura,

La Tuzay

Retin la Tuzay...
declaratiile care au fost
marinate und cu un noi act egal
si trimis la Minister. ei
positiv pt. si expluat
si arhivat
Blum

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Shipping Emorie, nascut la 11. August 1912 in com.

Strasburgului - Oderei fiul lui Emorie si Trina, ale persoanelor

(Date de stare civila, ultimul domiciliu)

int. dis. adjunsi centrocop, cu ultimul domiciliu in Bucuresti

Rezi. T. Vladimirescu Bulet Republicii No. 67

1. Decembrie 1952

Oraşul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 8.30 si 0 min.

„ s'a terminat la „ 11. si 00 „

Intrebare: Interogatoriul din 22. iul. a.c. sta ca in-
tal ca cumat pe cpt. Vertes Bela. Arata - ce sti despre
cpt. Vertes.

Raspuns: Pe capitanul Vertes Bela l'am cunoscut in vara
anului 1943 prin capitanul de rez. Nagy Carl, insoziant de tase
din Ghemes. Pe Nagy Carl l'am cunoscut prin intermediarul
Koss Elias ce care au dus tratative pentru cumpararea unei case
sau pentru plasarea banilor. Cu Nagy Carl am intrat in tratative
de a plati banii impozitii la intreprinderea lui Koss Elias
ca pare cu dosarul tratative anterior. Nagy Carl a fost de
acord ca sa se amaze si el, urmand sa dea La ora Tuzay.
A doua zi Nagy Carl a venit cu cap Vertes Bela recomandandu-l
ca si pe impozitii acesti, adusa 10.000 T Nagy Carl si 10.000 T
Vertes Bela. Pe urma ne-am dus impozitii la Koss Elias
si am negociat uzina de olarie. Este catorze zile ne-am intal-
nit la tota la avocatul Egeri si am creat, ca urma sa faca
o societate unde se fie un capital de 60.000 T. din care
Koss E. aduce in natura 20.000., Nagy Carl impozitii cu

Semnatura, Nagy Carl

Urmare: Hortos Jela 2000. 9. si ca cu Reg Alexandra 2000 -
Helle au parmas la comitatul Egri pe intamare si se-au
despartit. Loris E. a venit la mine la i-ca pedat
partea noastra, iar cu Nagy L. si la Hortos a trait contact direct
Loris E. -

Peste vreo 2 saptamini se-au mai vizitat la fabrica
la chemare lui Kottis unde s-au discutat necesitatea a tehnici
facute. In luna noiembrie a venit Hortos la mine la birou
si a facut propuneri pentru ca Antala Flangya sa inchirieze
pomițele Republicii din Cetate si sa faca cultura de
Cimporci. Propunerea lui nu a fost acceptata de Kottis.
Pe urma nu l-am mai vizitat prima in Iasi 1944, cand
mi-a chemat la telefon si se au dat intalnire la Kottis la
usina. Se-au intalnit acolo din nou si au vorbit de probleme
de fabricatie. El cere sa mi contul linificarii lui. Kottis n'a
dat boni motivand, ca mai are nevoie de bani pentru inte-
prindere. Mi-a mai dat odata telefon, cerand sa revist lape
Kottis, ca sa-i dea bani.

dupa 23 August, ca pe la 12-15 septembrie a venit
la Antala Flangya si cu ofiterul de rez. Urmasoay Foa din
Togolita, care era profesor la prof. Koppasich Ede, vrand sa-l ridice
si sa-l depeze pe Koppasich la sa plece din Tr. Lures. Koppasich
s'a oprit si atunci a cerut turismele intreprinderii. In an
fost mi cont, cand a colaborat dea prezidinte si cu Urmasoay
si un alt ofiter au creat sa se desfacina garajele, unde erau
turismele. La intreprindere erau 2 ofisieri, unul Kalanin
Ludovic a fugit si atunci l'a calamitat pe celebrul ofiter
Koble, ca sa pina toate turismele in functie, ca si armata
la ridice si deca se opra in singurati. In tot timp a venit
cu un camion si ofiterul Radosz Jela la Antala. In seara
aceli si cei 5 turisme si camionul au fost ridicati de

Urmare: ³ solatii trimisi de Kirtos Bela.

Leprie Cap. Kirtos Bela stiu urmatoarele: Este, cunoscut
a fost vitelar, a fost ofiter de stat major. Era capitan
avea circa 30 de ani. Leprieum mi-a spus Reg Carol, cap.
de rezervă, Kirtos lucra la Comandamentul Reg. de Kavatori de
Munte din Jp. Iures. Când mi-a telefonat mi-a spus că vorbesc
dela Comandamentul Reg. Kavatoriilor de Munte. Stiu dela Reg. ca
că va plecat în munte Calimankai pentru instrucția sa
cu un cor. Stiu, că în iarna 1943-44 a plecat cu Coman-
damentul Diviziei de Kavatori la lucrarea Cincului, unde a de-
ceput de 23 August 1944. Totu timpul l'am văzut pe strada
de vechi 3 ori în zile de Xmas. Am auzit dela Kipler
care era destul de profund la Comanda și care era funcționar la
Hauger și a plecat în Ungaria, de unde venise, că Kirtos el
nu a fost scârbit, ironic și brutal. Stiu dela Kelmán
Hlauciu funcționar la Tricteș Jp. Iures, că avea o mare
la Jp. Iures, o fată din orașul de la, cu unchi de gal, cu
care pe la 15 Sept. 1944, când degețete cu lucrările sovietice
nici un oraș spera de hitleristi, Kirtos sa ghit în fata
degețetei de Blănuș și covari și a dus în munte
soldații care erau în el, au rămas covari și Blănuș și
au plecat din Jp. Iures. Numai a dispărut în el din Jp. Iures
Stiu, că înainte de 15 Sept, avea în timpul când țigărele sovietice
situații în Ardealul de Nord, a făcut propagandă activă cu
lumea să plece din partea țigărele sovietice. M'a îndemnat
pe mine să plec, chiar când a părăsit țigărele.
Stiu dela Reg. Carol, că în 1944 avea să facă și o fabrică de
dar într-o timp a fost mutat la lucrarea Cincului.
Pe strada l'am văzut în societate ofiterilor supiori și de
câteva ori într-o țigăre al Brașov. L'am văzut cu generalul
Kozma și cu un capitan român.

Îrmare: După plecarea lui Nag la oraș a lucrat cu colonelul Kesiș
la Comandamentul. Eu cu Fintor pe la ea am avut numai legături
materiale privind uzura țeserii. Nu am avut alte legături cu el.
Această este declarația pe care o dau, înștiințându-vă în
rezultat de persoane: -

St. de bucurie *Andrei Ștefănescu*
Ambasador Nag *Ștefănescu*

A

Semnătura,

✓

84

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912, în comuna Soimașul Mic - Odorhei, fiul lui Emeric și Irina, de profesie contabil, fost director adjunct Centrescoop, cu ultimul domiciliu în București Bd. Republicii nr. 51.-

1 Decembrie 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 10,00

" s'a terminat " 18,05

Intrebare:

În interogatoriul din 20 Noembrie a.c., d-ta ai arătat că în timpul ocupației maghiare ai fost funcționar superior la Federala Cooperatistă "Hanga". Arată anchetei dacă ai avut și alte ocupații?

Răspuns:

În timpul celor 4 ani am fost profesor la liceul industrial din Tg. Mureș. În afară de asta am fost acționar la o întreprindere de olărie al lui KOCSIS ELMER din Tg. Mureș. Am primit de la părinți 13.000 pengó din care partea mea de moștenire 7000 pengó iar restul 6000 pengó am primit ca împrumut. Era vorba despre o societate anonimă - iar eu am dat lui KOCSIS ELMER 10.000 pengó sub formă de participație în întreprinderea lui.-

Intrebare:

Cine erau acționarii?

Răspuns:

Acționarii erau următorii: 1). NAGY CAROL, căpitan de rezervă la Reg. Vânători din Tg. Mureș, cu suma de bani 10.000 pengó (în prezent în Ungaria), 2). VERES BEIA căpitan de Stat Major cu suma de bani 10.000 pengó (în prezent nu știu unde domiciliază), 3). NAGY ALEXANDRU funcționar la "Kalaka", cu 10.000 pengó în prezent în Tg. Mureș, eu KISGYORGY EMERIC șef contabil, cu 10.000 pengó și KOCSIS ELMER proprietarul întreprinderii cu 20.000 pengó.-

Intrebare:

Ce beneficii a avut întreprinderea?

ss. Kisgyorgy Emeric

85

Răspuns:

În timp de doi ani (1943-1944) noi n'am făcut nici o decontare și n'a făcut nici bilanțul.-

Întrebare:

Ce activitate ai depus d-ta în cadrul întreprinderii?

Răspuns:

La început am organizat contabilitatea sistem american și am pus bazele contabilității.-

Întrebare:

Până la ce dată ai fost acționar?

Răspuns:

Am fost acționar până la 15 Sept.1944.-

Întrebare:

Cu ce sumă de bani ai fost plătit când ai eșit din întreprindere?

Răspuns:

Când am eșit din întreprindere n'am primit nici o sumă de bani dar în anul 1945 pentru achitarea mea completă am primit 140 m.stoafă (KOCIS ELEMER a avut stoafă din producție proprie). Stofa a fost vândută de NAGY ALEXANDRU iar eu am primit circa 180.000 lei.-

Întrebare:

Întreprinderea a lucrat cu beneficii sau pierderi?

Răspuns:

Întreprinderea a lucrat cu beneficii.-

Întrebare:

Ce ai făcut cu banii primiți dela KOCIS ELEMER?

Răspuns:

Cu banii primiți dela KOCIS am făcut diferite afaceri, cu scopul de a salva banii față de depreciere și cu scopul de a-i fructifica.-

Am împrumutat lui KOVACS FRANCISC lei 100.000 care a intrat în combinație cu BRAUDNER ALEXANDRU și i-au închiriat moara "Urban" pentru exploatare. Am legat munca de restituit (am condiționat) față de prețul liber al grâului. Pentru folosirea banilor (ca dobândă) pe 6 luni de zile, KOVACS mi-a plătit: mi-a îngrășat un porc cumpărat de mine, mi-a dat zilnic 2 kgr. de lapte timp de 5 luni de zile și mi-a dat circa 45-50 kgr. făină.-

ss.Kisgyörgy Emerik

86

La restituire mi-a făcut propunerea ca să cumpăr, respectiv să primesc dela el lână țigae.- Eu am acceptat propunerea făcând un calcul și care corespundea cu valoarea banilor de atunci. (Bani i-am dat împrumut în luna Iulie 1946, iar lână am primit în luna Ianuarie 1947). Am primit 45 kgr.lână pe care am vândut-o în luna Octombrie 1947, comercianților de stofă și covoare pentru circa 55.000 lei stabilizați.-

După ce am primit banii dela KOCIS am mai cumpărat un ceas de aur "Omega"(cu scopul arătat mai sus) pentru 30 lei și am vândut la începutul anului 1948 pentru 23.000 lei.-

Tot în anul 1948, luna Septembrie am vândut locul de casă pe care l-am avut din anul 1941 și lemne de construcție cu 200.000 lei.-

Cu banii ce am avut din afacerea arătată mai sus am cumpărat o casă în Tg.Mureș str.Girgei nr.1, cu 280.000. Această casă am cumpărat-o pe numele nevastei.-

Intrebare:

Ceialți acționari cum au fost achitați?

Răspuns:

NAGY ALEXANDRU a fost achitat cu suma de lei circa 180.000.-

Căpitanul VERTES a fugit din Tg.Mureș în anul 1944 luna Septembrie, n'a luat bani, iar NAGY CAROL a luat direct contact cu KOCIS și s'a lichidat.-

Acest proces verbal de interogatoriu după ce l-am citit cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss.Kiygyorgy BERIC

SECT. DE SECURITATE

Nagy Iosif

CM/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Viojizgy Emere născut la 11 August 1912 în com. Sîr-
 murul lui Odorhei, fiul lui Emere și Terza, de profesie contabil,
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 în dir. adjunet Cendroșop, cu ultimul domiciliu în Procureștii
 Raii, T. Vladimireștii, Statul Republica 1957)

1. Decembrie 1957

Orașul Procurești

Interogatoriul a început la ora 10 și 00 min.
 „ s'a terminat la „ 18 și 05 .

Intrebare: În interogatoriul din 20 Oct. a.c. da ai arătat că în timpul ocupației maghiare ai fost fost reșar superior la Federația Cooperat. Harghza? Căta anchetei dacă ai sret în alte ocupații?

Răspuns: În timpul celor 4 ani am fost profesor la Liceul industrial din Tg. Mures. În afară de asta am fost activant la o întreprindere de stăric al lui Kovacs Elemer din Tg. Mures. Am primit de la părinți 13000 Pengi, partea mea de susținere 7000 Pengi iar restul 6000. - P. am primit ca împrumut. Era vorba despre o societate anonimă - iar eu am dat lui Kovacs Elemer 10000 pengi sub formă de participare în întreprinderea lui.

Intrebare: Cine erau activanții?

Răspuns: Activarii erau următorii: 1) Nagy Carol - căpitan de rezervă la Reg. Vânători din Tg. Mures cu suma de bani 10000 P. - în prezent în Ungaria 2) Nemes Bela căpitan de stat major cu suma de bani 10000 P. în prezent în sta. (unde domănește) 3) Nagy Alexandru

Semnătura *Viojizgy*

Urmare: multi mar la Kalala cu 10000 - P. si prezent in Sj. Hurst,
cu cu Hoogberg Emorie - ref contabil - cu 10000 P.,
si Horis Elemer - proprietarul intreprinderii - cu 20000 -
P.

Intrebare: Ce beneficiu a avut intreprinderea?

Raspuns: In timpul de la anii (1943-44) noi nu am
fcut nici-o declarare si nu a facut nici bilantul.

Intrebare: Ce activitate ai depus Sti in cadrul intreprin-
derii?

Raspuns: La inceput am organizat contabilitatea
sistem american si am pus bejele contabile. Ca Sti.

Intrebare: Pana la ce data ai fost actionar?

Raspuns: Am fost actionar pana la ^{15 April 1944} (Sti. August 1944)

Intrebare: Cu ce suma de bani ai fost platit cand
ai fost intreprindere?

Raspuns: Cand am fost din intreprindere nu am
primit nici o suma de bani dar in anul 1944
pentru acutizarea mea completa am primit 140m.

Sti: (Horis Elemer a avut o staja din productia
proprie) Sti a fost vanduta de Regy Alexander
iar eu am primit cca. 150.000. Lei -

Intrebare: Intreprinderea a lucrat cu beneficiu sau
pierdere?

Raspuns: Intreprinderea a lucrat cu beneficiu.

Intrebare: Ce ai primit cu banii primiti de la Horis
Elemer?

Raspuns: Cu banii primiti de la Horis am facut diferite
afaceri, cu scopul de a salva banii jati de depre-
ciere si cu scopul de a specula.

Am imprumutat lui Horis Francois
Lei 100.000 - care a intrat in contributie cu

Semnatura,

Urmare: Grandner Alexandru și s-au vândat moșara
„Urban” pentru explorare. Am luat omnia de restituire (am
credințat) jate de pretul liber al grăului. Pentru folosirea
banilor (la dobândă) pe 6 luni de zile lăsis mi-a plătit:
mi-a răgrănit un porc cumpărat de mine, mi-a dat pînă
2 kg. de lapte timp de 5 luni de zile și mi-a dat cea. 4550
kg. pînă.

La restituire mi-a făcut propuneri ce să
cumpăr, răgrănit și primuse dela el laia. țigac.
Eu am acceptat propunerea pînă cînd un calcul și care
cercurenda cu valoarea banilor de atunci. (Prin care dat
măsurat în luna Iulie 1946 iar laia am primit în luna
Iunie 1947) Am primit 45 kg. laia pe care am
vîndat-o în luna Octombrie 1947 comercianților de
știa și corană pentru cea. 55000 Lei stabilizat.

După ce am primit banii dela
Vocis am mai cumpărat un ceas de aur „oniga”
peu deșul arătat (mai nou) pentru 30 Lei și am vîndut
la începutul anului 1948 pentru 23000 Lei.

Tot în anul 1948 din septembrie am
vîndut locul de casă pe care am avut din anul
1944, și lăune de comerț, cu 200000 Lei.

Cu banii ce am avut din afuera
arătate mai sus am cumpărat + casă în Tg. Mures,
Str. Gîrzi Nr. 1, cu 250.000. — Această casă am cumpărat-o
pe rîmnele nevoștei.

Intrebare: Ceibaltă achizită cum au fost achizitate?

Răspuns: Nagy Alexandru a fost achizitat cu
suma de lei cea 150.000. —

Căp. Ștefan Țerșes a fugit din Tg. Mures
în anul 1944 luna Septembrie, și a luat banii,

Semnătura Nagy

Urmare: iar Nagy Carol a luat direct contact cu Keres
si s'a lucrat.

Acum P.V. de victorizatiuni dupa ce
l-am cunoscut eu curvant, si am constatat ca
nu este totul care punde cu cele declarate de mine, il
consta si se vede pe propria ramba de ruzina:

Ata de securitate
Auctoritate: Nagy Carol

[Handwritten signature]

61
89

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYARGY EMERIC, născut la 11 August 1912 în com. Scimoșul Mic-Ōdorhei, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost director adjunct Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București Raionul T.Vladimirescu, Bdul.Republicii No.51.

8 Decembrie 1952- București
Interogatoriul a început la ora 20,30.
" s'a terminat la ora 0,40.

Intrebare :

Arată anchetei unde ai lucrat după eliberarea (1944) până la data arestării?

Răspuns:

În anul 1944 luna Septembrie până în luna Mai 1945 am fost șef contabil la Centrala Cooperativelor "Hangya". 1 Iunie 1945, până în luna Decembrie 1946 am fost directorul acestei federale (Kolaka).

Dela 1 Aprilie 1947- 30 Iunie 1948 am fost consilier tehnic la dir.organizatorică din Incop. 1 Iulie 1948 până în luna Iunie 1949 am fost director al federalei "Kalaka". Din luna Iunie 1949 Aprilie 1950 am fost membru în comisia de organizare a cooperativelor din Jud.Mureș. 1 Aprilie - 5 Septembrie 1950 am fost consilier cu valorificări și producție la Uniunea Județeană a Cooperativelor din Tg.Mureș. Dela 5 Septembrie 1950-15 Aprilie 1950 am fost director adjunct în Centrocoop (direcția comercială- circulația mărfurilor). Dela 3 Mai 1952- 26 August 1952 am fost tehnician la serviciul fructe la Fructexport (Centrala București).

Intrebare :

Arată anchetei, când și în ce împrejurări ai fost angajat la Centrocoop ca director adjunct?

Răspuns:

La data de 2 sau 3 Septembrie 1950 am primit o telegramă dela vicepreședintele Centrocoopului NAE ALEXE prin care am fost chemat la cabinetul lui și ca să mă îngrijesc ca în lipsa mea munca să nu sufere. Între timp BIRTALAU AUGUSTIN, președintele Uniunii Județene Mureș a vorbit prin telefon cu NAE ALEXE aflând că

90

este vorba despre numirea mea într-o funcție la Centrală.

Lucrările am predat lui BIRTALAN și șefilor de serviciu și la data de 5 Septembrie 1950 m'am prezentat la NAE ALEXE.

Intrebare :

Ce discuții ai avut cu NAE ALEXE?

Răspuns;

NAE ALEXE mi-a vorbit că în curând trebuie să ia ființă direcția circulației produselor alimentare și agricole și că eu am fost propus de comitetul Executiv- ca director al acestei direcțiuni. Mi-a arătat că până la terminarea lucrărilor, în legătură cu înființarea acestei direcțiuni, eu trebuie să lucrez lângă PETRE GURALIUC- director adjunct la mărf.,alim. și industr.

Intrebare :

De cine ai fost propus director în direcția circulației mărfurilor.

Răspuns;

Concret nu știu de cine am fost propus dar cred că de NAE ALEXE NAE ALEXE a cunoscut activitatea mea pe care am depus până în anul 1950, și că el s'a ocupat cu problema cadrelor. Nu știu pe ce bază și după ce criterii am fost numit director.

Intrebare :

Dacă ai avut și alte discuții cu NAE ALEXE ?

Răspuns;

Bu i-am arătat că soția mea este bolnavă- situația copilului meu și am explicat că vreau să întorc la Tg.Mureș. Am mai arătat că originea mea socială nu este corespunzătoare deoarece sunt băiat de chiabur (fiu de preot) și că voi avea greutăți în munca politică. El a răspuns că situația mea este cunoscută și la secția de Partid C.C. al P.M.R.-ului și că postul meu s'a limitat la postul de director adjunct. El mi-a spus că sunt membru de Partid și trebuie să execut (ordinele) dispozițiunile forurului superior.

Acest proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că corespunde intru totul cu cele declarate de mine, îl seamănă propriu nesilit de nimeni.

Anchetator,
SIT. DE SECURITATE ,

ss.KISGYARGI EMBRIC

Nagy Iosif,

Proces-Verbal de interogator

Arestat Tringuz, Emeric născut la 11. August 1912 în com.
 Soironosul, Mier-Blănești, județ la Emeric și Trinka, de profesie ex-
 tală, fost director adjunct Centrocopp, cu ultimul domiciliu
 în Mierosș Rai, T. Mădăraș, Bd.ul Republicii nr. 51.
 J. Keembere 195 2

Orașul Ponorești

Interogatoriul a început la ora 20 și 30 min.
 „ s'a terminat la „ 0 și 40 „

Intrebare: Orată-anchetei unde ai lucrat
după eliberare până la data aceasta?
Răspuns: Din anul 1944 luna septembrie până la luna
 Mai 1945 am fost șef contabil la Centrul cooper-
 ativ „Haușga”. 1 Iunie 1945 - până în luna Decembrie
 1946 am fost directorul acadei federale (Kalaka).
 De la 1 Aprilie 1947 - 30 Iunie 1948 am fost comisie
 tehnic la dir. organizații din Ducep. 1 Iulie
 1948 până în luna Iunie 1949 am fost director al
 federalei „KALAKO”. Din luna Iunie 1949 - aprilie
 1950 am fost membru în comisia de organizarea
 cooperativelor din județul Mureș. 1 Aprilie - 5
 Septembrie 1950 am fost comisie cu valeri-
 pean în producție la Uniunea Trădăteana
 a Cooperativelor din Tg. Mureș. De la 5 Sept.
 1950 - 15 Aprilie 1952 am fost director adjunct
 în Centrocopp / direcția comerțului circulației
 marfuri (m). De la 3 Iunie 1952 - 26 August

Semnătura Tringuz

Urmare: 1952 am fost belucian la serviciul judec
la Trustopart (centrala Bucuresti)

Intrebare: Arata amplitudii - cind si in ce imprejurari
ai fost angajat la Centrocopp ca director adjunsi?

Raspuns: La data de 2 sau 3 sept. 1950 am primit
o telegrama dela vicepresedintele Centrocoppului Nae
Alexe prin care am fost chemat la cabinetul lui
si ca mi s'a rugat ca in lipsa mea sa lucrez cu un
femei. In acel timp Britalan Augustin presedintele uni-
unii industriale Mures a vorbit prin telefon cu Nae
Alexe afland ca este vorba despre numirea mea
in functia la centrala.

Suravitu am predat lui Brita-
lan in vederea de serviciu in la data de
5 septembrie 1950 m'am prezentat la Nae
Alexe.

Intrebare: Ce discutii ai avut Nae Alexe?

Raspuns: Nae Alexe mi-a aratat ca in cursul
trebe sa se inalta directia circulatiei produse-
lor alimentare si agricole si ca eu am fost propus
de comitetul executiv - ca director al acestor direc-
tione. Mi-a aratat ca pana la terminarea lucrari-
lor, in lipsura cu infiintarea acestor directiune,
eu trebe sa lucrez langa Petre Guradine - director
adjunsi la unalt. alim. si industria.

Intrebare: De cine ai fost propus director in direc-
tia circulatiei marfurilor?

Raspuns: Cuvert am stia de cine vai fost propus dar
cred ca de Nae Alexe.

Nae Alexe a empuent activitate
teu ceea pe care am deplasat pana in anul 1950

Semnatura,

[Signature]

Urmare: si ca' el s'a ocupat cu problema cadrelor.

Ma itii pe ce baza si dupa ce cristerii au fost numiti directi.

Intrebare: Dacia ai avut si alte discutii cu Uae Alsee?

Raspuns: Eu iam aratat ca' actiunea mea este total - individualista copulului meu - si am replicat ca' nimeni mi' nitare la Tg. Mure. Am mai aratat ca' originea mea sociala nu este corect prezenta deoarece sunt batut de chinurile - presurii si ca' voi avea greutatea in lumea politica. El a raspuns ca' initiatia mea este corecta si la sectia de partid C.C. al P.M.R.-lui si ca' postul meu sa' limitat la postul de director adjunt. El mi-a spus ca' sunt membru de partid si trebuie sa' dec - cut (ordinale) dispozitiunile pruden' superio.

Actul P.P. de interogatoriu a fost celut de mine curmat cu curmat si dupa el am cristerat ca' corectitudinea si den' total cu cele declarate de mine, si sunny propriei mesitit de mine.

M. de Securitate
Auctoritate

M. Jif.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arrestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912, în comuna Soimoșul Mic-Odorhei, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost director adjuncț Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București Raional P. Vladimirescu Bld.Republicei Nr.51.-

12 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9.-

" " s'a terminat " 15.-

Întrebare :

În interogatoriul din 9.XII.1952, ai arătat că de la data de 5 Septembrie 1950, ai fost angajat la Centrocoop ca subdirector. - Arată amănunț ce sarcini ai avut în cadrul Centrocoop-ului ca director adjuncț ?

Răspuns :

În cadrul Direcției Circulației Mărfurilor, sub-direcția produselor alimentare, am avut următoarele sarcini: urmărirea organizării și executării aprovizionării de iarnă pe anul 1950-1951 la produsele alimentare și agricole prin Dir.Reg.București, urmărirea organizării și executării silozurilor pentru legume și fructe de către Cooperele, -urmărirea organizării magazinelor proluante dela Aprozar de către Cooperele.-

La Direcția Circulației produselor alimentare agricole, am avut următoarele sarcini : repartizarea produselor alimentare, animale pe centrele muncitorești și orașe, puse la dispoziție de către Direcția de Achiziții (sarcinile arătate mai sus, au revenit ca sarcină Dir.Circ.produselor alimentare agricole), repartizarea semințelor și expedierea lor) pe Unități Rationale, conform planului dat de Ministerul Agriculturii ; reorganizarea restaurantelor cooperatiste și

ss/. KISGYORGY EMERIC

///.

imbuștățirea alimentației publice prin restaurantele cooperative ; aprovizionarea centrelor muncitorești și a orașelor (conform cifrelor de plan și peste cifre de plan unde era posibil), cu produse alimentare agricole.-

La Subdirecția Textilă, am avut următoarele sarcini : centralizarea necesarelor de textile și îmbrăcăminte dela Uniuni Raionale și confruntarea lor cu cifrele de control și de plan ; luarea de contact și coordonarea necesarelor de sortimente cu direcțiile generale de producție din Ministerul Industriei Ușoare ; coordonarea necesarelor pe sortimente la C.S.A., cu repartiția C-S.A-ului pe sortimente; coordonarea necesarului la C.S.P. cu cifrele C.S.P-ului; coordonarea necesarelor de sortimente cu direcția planificării din Centrocoop.- După definitivarea sortimentelor la C.S.A., defalcarea acestor mărfuri la Uniuni Raionale, încheierea contractelor cu fabricile furnizoare ; urmărirea lucrărilor de către fabrici și ridicarea de către unii a mărfurilor dela fabrici și bazele Centrocoop-ului, aprovizionările Uniunilor cu mărfuri din resurse locale și fond descentralizat prin bazele Centrocoop-ului; urmărirea aprovizionării planului de aprovizionare și de repartizare al Uniunilor ; urmărirea realizării planului de cassă ; lărgirea sortimentelor de mărfuri; instructaj și conferințe dela sectorul comercial, dela Uniuni și întocmirea proiectului de necesar pe trimestrele viitoare.-

Intrebare :

Generalizând sarcinile ce ai avut, arată cum ți le-ai dus la îndeplinire ?

Răspuns :

Generalizând sarcinile de mai sus, în parte au fost duse la îndeplinire, iar o parte nu au fost îndeplinite din cauza nelivrării mărfurilor convenite cu direcția de achiziții sau fabrici și în parte din cauza lipsurilor ce am avut - neglijență față de sarcini - că nu am urmărit până la capăt fiecare poziție.-

Intrebare :

Arată concret lipsurile pe care le-ai avut în timpul cât ai funcționat la Centrocoop ca director adjunct ?

Răspuns :

Lipsa generală că n'am avut autoritatea necesară asupra direcțiilor de achiziții la executarea sarcinilor,

ss/. KISGYORGY EMERIC

adică aprovizionarea populației, s'a făcut numai după aprovizionarea celorlalți beneficiari ;

- N'am urmărit executarea fiecărei operațiuni până la sfârșit (ca urmărit) adică unele reparații n'au fost executate ;

- N'am cunoscut destul de bine munca pe care am avut-o la sectorul textile și înclășminte, adică de multe ori am lucrat pe baza informațiilor greșite ;

- N'am avut legătura strânsă (suficientă) cu Direcția Planificării, adică dispozițiile date de mine de multe ori contraziceau, sau făceau paralale ambele servicii celeași lucrare ;

- Am acceptat de multe ori dispozițiile dela superiorii, cu toate că am văzut că nu poate să dea rezultate bune și în sensul arătat mai sus, am dat ordin și eu. - ;

- M'am controlat îndeaproape bazele privind lichidarea stocurilor, lucru prin care s'a blocat fondurile bazei (produceau pagubă), cu toate că am știut că acest lucru spre împiedicarea circulației monetare ;

- De mai multe ori am făcut repartițiile de mărfuri (agrate și textile) anarhic, iar în urma acestui fapt, centrele muncitorești și orașele au rămas neaprovizionate. - ;

- Am livrat mărfuri în regiuni unde n'a fost necesar (de unde n'a fost cerut), ca urmare - stocare de mărfuri și blocarea fondurilor ;

- De multe ori (de 2 ori), s'a întâmplat că am întârziat cu predarea proiectului de necesar pe sortimente către Direcția Planificării - lucru prin care am întârziat întocmirea proiectului de plan la Direcția Planificării. -

Întrebare :

Cum ai privit lucrurile când ai comis greșelile de arătate mai sus ?

Răspuns :

Am fost conștient când am comis greșelile arătate mai sus, am știut că unele măsuri nu dau rezultate ci împiedică dăunarea realizării planului, dar țin să arăt că nu numai eu ^{am} am înovot pentru noaste greșeli, ci se fac vinovații și superiorii mei. -

Pe linie agricolă MARIN ȘTEFAN directorul Direcției Vegetale; SZABO ADALBERG - consilier cu sectorul vegetal ; HUIDUBAN VASILE vice președintele Centrococoo-ului. -

Pe linia mărfurilor industriale : POPOR VASILE di-

...//.

as/. KISSGYONGY EMERIK

96

rectorul circulației mărfurilor industriale și NAE ALEXE vice-
președintele Centrocoop-ului și HULDUBAN VASILE, iar vinovăția
acestora pot să o dovedesc.-

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu, a fost citit
de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că corespunde
intrutotul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez pro-
priu nesilit de nimeni.-

ss/. KISGYORGY EMERIC

SLT.DE SECURITATE,

Nagy Iosif

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Trăgăz, Emere născut la 11 August 1912 în com. Prun
cu Iașu Odărușii, fiul lui Emere și Dorca, de profesie contabil, fost director
adjunct Centrosop, cu ultimul domiciliu în Prunest, Cal. T. Vladimirescu
Reșcu Republicii 51. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12. Decembrie 1952

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9 și 22 min.

„ s'a terminat la „ 15 și 22 „

Intrebare:

La interogatoriul din 9. 12. 1952 ai arătat că
dela data de 5. Sept. 1950 ai fost angajat la Centrosop
ca subdirector. Arată amănunțit ce sarcini ai avut în
cadrul Centrosopului ca director adj.?

Răspuns: În cadrul direcției: circulația mărfurilor, mobilizării
produselor alimentare am avut următoarele sarcini: urmări-
rea organizării și executării aprovizionării de carne pe țară și
la produsele alimentare și agricole prin dir. Reg. București;
urmărirea organizării și executării mărfurilor pentru legume
și fructe de către cooperative; urmărirea organizării marge-
rilor preluate dela aproviz. de către cooperative;

La direcția circulației produselor alimentare
agricole am avut următoarele sarcini: repartizarea pro-
dușilor alimentare, animale pe centrele municipale și
orace, până la dispoziția de către direcția de acțiune;
mărfurile arătate au în venit sarcina dir. circ. produse
de alimentare-agricole repartizarea venimilor și expedierea lor
pe unii raportați enfașcu planului dat de Anunțuri

Semnătura, Trăgăz

Urmare: real agriculturii; reorganizarea restaurantelor cooperatiste și îmbunătățirea alimentației publice prin restaurantele cooperatiste; apropiimarea centrului municipal și a orașelor împreună cu planul în producere alimentară agricolă.

La îmbunătățirea treburilor avem următoarele sarcini: centralizarea necesarilor de treburile și mijloacele de la un nivel național și coordonarea lor în cifrele de control și de plan; luarea de contact și coordonarea necesarilor de sortimente cu direcțiile generale de producție din țară. Urmare; coordonarea necesarilor pe sortimente la C.S.P. cu repartiziile C.S.A. lui pe sortimente; coordonarea necesarului la C.S.P. cu cifrele C.S.P.ului; coordonarea necesarilor de sortimente cu direcțiile planificării din întreprinderi. Tipul de furnizare a sortimentelor la C.S.A., defalcarea acestor mărfuri la nivel național; încheierea contractelor cu fabricile furnizoare; urmărirea îndeplinirii de către fabricii și realizarea de către unii a mărfurilor de la fabricii și bazelor întreprinderii; apropiimarea nivelului cu mărfuri din țară locale și fond descentralizat prin bazele întreprinderii; urmărirea realizării planurilor de apropiimare și de repartizare la nivel; urmărirea realizării planurilor de casă; luarea sortimentelor de mărfuri; instruirea și confruntarea de la sectorul comercial de la nivel național; întreprinderea procesului de necesar pe trimestrele viitoare.

Întrebare: Generalizând sarcinile ce vi am dat, arată cum te-ai duce la îndeplinire?

Răspuns: Generalizând sarcinile de mai sus,

Semnătura,

Urmasare: in parte au fost duse la indeplinire iar
o parte au a fost indeplinit din cauza neplacerii
marfurilor cunoscute cu directia de activitate au fabricii;
in alta parte din cauza lipurilor ce au avut - neglijen-
ta fata de sarcini - ca nu au urmarit pana la
capat fiecare pozitie.

Intrebare: Aratai cum sunt lipurile pe care ai avut in
tranzitul cat ai fost la centrul ca directia adjunct?

Raspuns: Lipsa generala ca nu au avut autoritatea neco-
marii asupra directiei de activitate la executarea
sarcinilor adica organizarea populatiei s'a putut numai dupa
organizarea celeratai bunastarii;

- Nu au urmarit executarea pe carei opera-
tiuni pana la sfarsit - ca unii adica unele operatiuni nu au
fost executate;

- Nu au curatat dobor la bine multa
pe care au avut la sectorul teorii si inalta munita a-
dica multa ari au lucrat pe baza injunghiilor grele;

- Nu au avut legaturii straine (impresc) in
directia planificarii - adica dispozitiunile date de
misiunile arii controlorului sau pe piea paralel ambelor
servicii asaza lucrare;

- Au acceptat multe arii dispozitiuni dela
superior cu titlu ca au vizat ca nu poate - si l' dea
reputata buna - si in cazul arabat mai sus am
dat ardin si au;

- Nu au controlat indeaproape baza
prin intermediul staurilor ^{lucru prin care} ^{instaurat} dar bineat fudurite
bazei (produsul propriu) cu titlu ca au putut ca acest
lucru duse spre impiedicarea circulatiei monetaie;

- Mai multe arii au putut

Semnatura, *[Signature]*

Urmare: repartiție de mărfuri (agrară și textile) amăruiască iar
în urma acestui fapt centrele municipale și orașe
au rămas neaprovizionate;

- Am livrat mărfuri în regiuni unde
nu a fost necesar (de unde s'ar fi putut fi cerut) ca urmare -
stocare de mărfuri și blocarea produselor.

- Multe ori (de ori) se întâmplat ca
am întârziat cu predarea produsului de necesar
pe motivele către direcția planificării - lucru
pe care am întârziat întreprinderea produsului
de plan la dir. planific.

Intrebare: Ci cum ai putut lucra când ai avut
greșile arătate mai sus?

~~Intrebare:~~ ^{Intrebare:} Am fost conștient când am avut greșile
arătate mai sus, am știut că unele măsuri nu
dau rezultate și împiedică, întârzi realizarea pla-
nului dar mi s'ar arătat că nu numai eu fac
vinoșii pentru greșile și fac vinoșii și imperiul meu.

Marș pe linia agricolă Marșul Helyu directnul
direcției vegetale; faza Adalbert cavaler cu sectoul
vegetal; Gulalubau Vanik reprezentanțele Centrului.

Pe linia mărfurilor industriale Todor Vanik directnul
circ. marș. viciului. și Hae Allee reprezentanțele
centrului. Acet și Gulalubau Vanik iar viciu-
la acestna pot să dovedesc.

Acet P.V. de interogatoriul a fost
celt de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am
combatat că între totul carepunde ex cele ses-
larate de mine, il motu și semuz propriu
venit de mine:

It de semuz (sech) și
decluata

Semnătura,

[Signature]

27
99

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 August 1912, în comuna Soimoșul Mic-Odorhei fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost director adjunct Centrococp, cu ultimul domiciliu în București, Raionul T.Vladimirescu Bdl.Republicii Nr.51.-

15 Decembrie 1952, București

Interogatoriul a început la ora 9 .-

" s'a terminat " 3.-

Întrebare :

În procesul-verbal de interogatoriu din 12 Decembrie a.c., d-ta ai arătat că în perioada când ai funcționat ca director adjunct la Direcția Circulației Mărfurilor, ai făcut repartiții de mărfuri anarhic, fapt pentru care n'au fost aprovizionate centrele muncitorești și orașele cu produse alimentare agricole și industriale.- Arată în mod concret la ce regiuni s'a procedat în acest fel ?

Răspuns :

În timpul cât am lucrat la Centrococp ca director adjunct la Direcția Circulației mărfurilor, am făcut repartiții de mărfuri anarhice la produsele agricole, din câte îmi amintesc în următoarele cazuri ; Regiunea (Petroșani) Hunedoara, a cerut cartofi, iar noi am repartizat dela Regiunea Stalin-Făgăraș, care n'a livrat cartofii, pentru faptul că nu i-a achiziționat - n'a avut ; Aradul a cerut cartofi iar noi am repartizat dela Turda (Reg.Cluj) care n'a livrat cartofii pentru faptul că n'a avut.- Asemenea cazuri s'au mai întâmplat și între Craiova-Iași, Constanța-Făgăraș, Oradea-Cluj, Floești - Regiunea Stalin, tot așa noi am repartizat cartofii ceruți, iar furnizorul n'a dispus de mărfuri.-

Au fost cerute cca 500-700 tone (50-70) vag.cartofi care n'au fost livrați.-

Reg.Stalin a cerut fructe - s'a repartizat dela Ca-

ss/. KISGYORGY EMERIC

././.

ransebeș care n'a livrat, a cerut și fasole care a fost repartizată dela Tecuci.- Nici Caransebeșul și nici Tecuciul, n'au livrat produsele cerute pentru faptul că n'au avut, etc.-

Intrebare :

Ce consecințe au avut la Regiuni ?

Răspuns :

Consecințele repartiției anarhice - nelivrării produselor agricole au fost :

- Populația a rămas neaprovizionată cu această cantitate ;

- Populația a trebuit să se aprovizioneze după piața neorganizată cu alte produse similare sau chiar cartofi la preț de speculă, fapt care a dus la cheltueli în plus și care a provocat nemulțumiri în rândul muncitorimii ;

- A dat ocazie anglo-americanilor să comenteze această situație, au adus acuzații împotriva R.F.R-ului în legătură cu neaprovizionarea populației ;

- Pe linia achizițiilor, s'au lăsat aceste cantități la producători, lăsându-i să valorifice aceste cantități pe piața neorganizată.-

- Nu s'a realizat planul general de achiziții.-

Intrebare :

Dacă ai fost sesizat d-ta că populația a rămas neaprovizionată cu produse agrare, de cine și dacă ai luat măsuri ?

Răspuns :

De mai multe ori am fost sesizat că populația a rămas neaprovizionată cu produse alimentare- agricole și am solicitat să iau măsuri.- Am fost sesizat de Uniunile Raionale, de către secțiile comerciale, în luna Noembrie, Decembrie și Februarie de către Ministerul Comerțului Interior.- Cererile în mică parte au fost satisfăcute, dar centrele muncitorești au rămas insuficient satisfăcute.-

Intrebare :

Despre ce ai fost sesizat de către Ministerul Comerțului Interior ?

Răspuns :

Am fost sesizat din partea Ministerului Comerțului Interior, ca să luăm măsuri ca stocurile în silozate, să fie în așa fel desfăcute ca să rămână și pe luna Martie căci se vor bloca stocurile pentru însemnări.-

Intrebare :

Cum ai procedat la defalcarea planului trimestrial pe luni ? (1951 I.-II.-III) ?

100A

Răspuns :

La defalcarea planului trimestrial pe luni, s'a urmărit ca stocurile însilozate să fie desființate în lunile Ianuarie și Februarie, iar în luna Martie să se facă aprovizionarea din achiziții, adică să dăm consumului cantitatea de carțofi achiziționați în luna Martie.-

Intrebare :

Pentru care fapte a rămas neaprovizionată populația ?

Răspuns :

Deoarece faptul că din achiziții nu s'a putut da consumului în urma blocării stocurilor, iar Uniunile Rationale au epuizat stocurile însilozate înainte de termen.-

Intrebare :

D-ta ai fost sesizat de Ministerul Comerțului Interior despre blocarea stocurilor - cum a rămas populația totuși neaprovizionată cu produse agricole și alimentare ?

Răspuns :

Am blocat mai departe stocurile la uniti care deja au epuizat stocurile însilozate, am sesizat conducerea despre situația creiată, dar în practică n'am luat nici o măsură pentru aprovizionarea populației cu carțofi.-

Intrebare :

Cine este vinovat pentru neaprovizionarea populației cu produse alimentare și agricole ?

Răspuns :

Pentru neaprovizionarea populației cu produse alimentare și agricole, se face vinovat MARTIN ȘEFAN fostul director la Direcția Vegetale și eu, prima dată pentru că am informat greșit regiunile adică să aștepte sosirea mărfii, iar furnizorul (regiunea care trebuia să trimită), nu discusera de mărfurile respective.- Pentru asta se face vinovat MARTIN ȘEFAN, care în totdeauna a informat greșit în legătură cu furnizorul.-

A doua oară mă fac vinovat, pentru faptul că Ministerul Comerțului Interior, ne-a sesizat la timp despre blocarea stocurilor - iar în practică nu am luat nici o măsură pentru rezolvarea situației.-

ss/. KISSYORAGY ENERIO

///.

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu, a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu, nesilit de nimeni.-

ss/. KISGIORGY EMERIC

SLT.DE SECURITATE,

Nagy Iosif

SE/5 ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat Mr. Higgins, Americ născut la 11 August 1912 în com. Sionom
Mr. Odorici fiul lui Emeric-Dina, de profesie contabil, fost di-
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
rector adjunct centrocrop, cu ultimul domiciliu în Poneuresti, Rai.
1. Vladimirescu, Bulet Republicii Nr. 51.

15 Decembrie 1952
 Orașul Poneuresti.

Interogatoriul a inceput la ora 9 și 00 min.
 „ s'a terminat la „ 3 și 00 „

Intrebare :- La P.V. de interogatoriul din 12. Decembrie a. c. S'z
ai aratat ca în perioada când ai fost: dat ca director
adjunct la Srs. circ. nașfurts ai făcut repartitii de maș-
furi anarhice - fapt pentru care nu ai fost aproprizionate cantu-
le muneciment și arare cu produse alimentare-agricole și
industriale. Arata în mod concret la ce Regiuni ai
procedat în acest fel?

Răspuns: În timpul când am lucrat la centrocrop
ca director adjunct la Srs. circ. nașf am făcut repartitii
de mașfuri anarhice la produse agricole cât și mi comi-
tere în următoarele cazuri: Regiunea (Petrosani) Hunedoara
a cerut cartofi iar noi am repartizat dela Reg. Statii
Făgăraș care n'a livrat cartofii pentru faptul ca
nu l'a achiziționat - n'a avut; Orașul a cerut cartofi
iar noi am repartizat dela Turda (Reg. Cluj) care n'a
livrat cartofi pentru faptul ca n'a avut. Aseme-
nea cazuri s'au mai întâmplat și între Craiova-
Tai, Constanta-Făgăraș, Oradea-Cluj, Ploiești-Reg.

Semnătura, Higgins

Urmare: Stalin - dar asa noi am repartizat cartofii ceruti
iar furnizorul nu a digausat marfura.

A fost cerut cea 500-700 tone la 70 mg
cartof care nu a fost livrat.

Ref. Stalin a cerut puse - sa repartizat dela
Caramube, care nu a livrat, - a cerut si prola care
a fost repartizat dela Tsimi. Cui Caramube si
nici Tsimiul nu au livrat produsele cerute pentru
spital ca nu au avut. et.

Intrebare: ce consecinte au avut la Regiumi?

Raspuns: Consecintele repartitiei marfure - nelivrării
produselor agricole au fost:

- Populatia a rămas neaproșimată cu
aceasta cantitate;

- populatia a trebuit sa ^{sa cumpere marf} ~~sa cumpere marf~~
de pe piata neorganizata, cu alte produse similare
sau chiar cartofi, la preti de trecut, fapt care
a planat ^{si} chestiuni in plus si care a provocat
nemulțămiri in rândul muncitorimii;

- a dat ocazi anglo-americanilor
si comentez aceasta situatie - au dus acuzi impotriva
R.P.R.ului in legatura cu neaproșimarea populatiei;

- Pe lina a achizitiei sa sunt avute
cantitati pe la producatori, la rândul si sa valorifice
aceste cantitati pe piata neorganizata;

- Nu sa realizat planul general
de achizitie.

Intrebare: Dacă ai fost cerut și sa populatia
a rămas neaproșimată de produse agricole
de cine si dacă ai luat marfuri?

Raspuns: Mai multe ori am fost cerut

Semnătura,

[Signature]

104
Urmare: ca populatia a rãmas neaprovizionata cu produse alimentare - agricole si aut. solicitã si sau mãsurã. Am fost rezizat de cãminele Rasnãk, de cãtre rețã comerciale, în luna Noiembrie, Decembrie si Februarie de cãtre Miu. Com. Interit. Cererile în mura parte au fost satisfãcutã dar controlul munitãterilor au rãmas nesatisfãcutã.

Intrebare: De ce nu au fost rezizat de cãtre Miu. Com. Interit?

Rãspuns: Am fost rezizat din partea Miu. Com. Interit ca sã luãm mãsurã ce stocurile sã se defãcute ca sã rãmãne si pe luna Martie cãci se vor bloca stocurile pentru mãmãmãrã.

Intrebare: Cum ai procedat la defalcarea planului trimestrial pe luni? (1951 - I - I - III)

Rãspuns: La defalcarea planului trimestrial pe luni sã urmãrit ca stocurile sã se defãcute în luna Ianuarie si Februarie iar în luna Martie sã se facã astã aprovizionarea sã acuzitã adicã sã dau consumului cantitatea de carbohidrat acuzitã în luna Martie.

Intrebare: Pentru care faptã a rãmas neaprovizionatã populatia?

Rãspuns: Sãceritã faptul cã din acuzitã au sã putut da consumului în urma blocãrii stocurilor iar munitãterile au apruzit stocurile sã se mãmãmãrã de termen.

Intrebare: De ce au fost rezizat de Miu. Com. Interit de cãtre blocarea stocurilor - cum

Semnãtura, *[Signature]*

Urmare: a ramasa populatia totmai neaprovizionate
cu produse agricole si alimentare ?

Răspuns: Am blorast mai departe stocurile la
urmu care deji au epuizat stocurile vinlozate,
am rezizat conduseru depre situatia creati dar
in practica nu am luat nici o masura pentru
aprovizionarea populatiei cu cartofi.

Intrebare: Cine este responsat pentru neaprovizionarea
populatiei cu produse alimentare si agricole?

Răspuns: Pentru neaprovizionarea populatiei
cu produse alimentare si agricole se face
responsat Marim Stefan fata de directia
vegetala si eu, prima data pentru faptul ca
am informast greut regiunile adica si este de
osea marim iar furnizorul (regiunea care a
trebit sa furnize) nu a putut dispune de
marfurile respective. Pentru asta face responsat
si Marim Stefan care in Etolacium a
informast greut in legatura cu furnizorul.

A doua oara fac responsat pentru
faptul ca Ilie Com. Intercomuna a rezizat la
fina blorarea stocurilor - iar in practica
nu am luat nici o masura pentru regh-
narea situatii.

Amint P.V. de interogatoriului a fost
cel de mine curant cu curant si dupa
ce am constatat ca ^{intra fata} cartogreunde cu a cele
declarate de mine il mosta si pleu
rez propriu veni lit de intercomuni:

Alt. de securitate
Analistator:
Semnatura,

105

V 17

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul KISGYORGY EMBERIC, născut la 11 August 1912, în comuna Scimoșul Mic-Odorhei, fiul lui EMBERIC și IRINA, de profesie contabil, fost director adjunct Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București, Raionul T. Vladimirescu Bdl. Republicii Nr. 51.-

16 Decembrie 1952, București
Interogatoriul a început la ora 20,30
" s'a terminat " 3,10

Intrebare :

În Procesul-Verbal de Interogatoriu din 12 Aprilie a.c., ai arătat că în perioada când ai funcționat ca director la Direcția Circulației Mărfurilor din Centrocoop, ai livrat mărfuri în regiuni unde n'a fost necesar și n'au cerut diferite mărfuri, în urma cărora au fost blocate diferite fonduri ale bazei - stocare de mărfuri, iar pe de altă parte lipsea această valoare din planul de desfășurare și din planul de cash.- Arată în mod concret la ce regiuni s'a procedat în acest fel ?

Răspuns :

În timpul când am lucrat la Centrocoop ca director adjunct la Dir. Circulației mărfurilor, am făcut repartiții de mărfuri anarhice (livrări) în următoarele cazuri :

- Pantofi de damă decupați, am repartizat la majoritatea uniunilor, cu toate că această marfă nu era căutată la țară ;

- Stofuliță de Prejmer - am repartizat la majoritatea Uniunilor.- Era o marfă de calitate inferioară și nu era căutată ;

- Rochii de dame - am repartizat la majoritatea Uniunilor fără a fi cerute.- Se vindeau foarte greu pentru faptul că erau scumpe ;

ss/. KISGYORGY EMBERIC

- Pulovere țărănești de culoare neagră.- Era o marfă de calitate inferioară, nu se cumpăra decât în anumite regiuni ca București, iar eu am repartizat și la alte regiuni;

- Inlet - am repartizat prea mult la Uniunile din Moldova, cu toată că am știut că nu este căutată ;

- Cojoace, am repartizat un număr de cca 1200 buc. la Uniuni - fără a fi cerute- S'a vândut încet și puțin ;

- Confecții de copii (haine de stofe și de tricotaje) Am repartizat la Uniuni asemenea mărfuri, care însă din cauza prețurilor mari s'au vândut foarte greu.-

Pentru mărfurile din fondul unic :

N'am atras atenția Direcției Cereale, că cantitățile dintr'o marfă cerută pentru o uniune oarecare, nu va putea fi desfăcută, fiind prea mare ;

În legătură cu cultivatorii de bumbac :

- Cooperativele n'au fost organizate cu localuri separate și magazinele n'au fost deschise conform orarului special fixat, nefiind vânzători suficienți pentru deservirea producătorilor.-

- N'au fost aprovizionați cu sodă caustică în regiunile Craiova, Teleorman, etc.-

Intrebare :

Dacă ai fost sesizat d-ta că populația a rămas neaprovizionată cu produse industriale ?

Răspuns :

Am fost sesizat de mai multe ori de către D.G.S.S., Ministerul Comerțului Interior, Secții comerciale și Uniunile Raionale, că populația nu este aprovizionată suficient cu anumite produse industriale și au cerut să iau măsuri urgente pentru rezolvarea aprovizionării populației.-

Intrebare :

Ce consecințe au avut în regiuni lucrurile arătate mai sus și pentru ce fapte ?

Răspuns :

Consecințele repartiției anarhice și livrările de mărfuri industriale regiunilor care n'au avut nevoie au fost:

- Populația s'a lipsit de produsele cerute, adică mărfurile căutate au lipsit după piață.-

- Planul de desfacere și planul de cassă cu această valoare nu au fost realizate (5-10%) ;

ss/ KISGYORGY EMERIC

10x
- Populația rurală a fost lipsită de mărfurile ce-
rute, pentru care trebuiau să meargă în oraș pentru a le pro-
cura.-

- Blocarea fondurilor cu valoarea acestor mărfuri
nevândute.-

- Lipsa controlului îndeaproape și mai des a bazelor
a contribuit la mărirea stocurilor și la blocarea fondurilor.-

- La cultivatorii de bumbac, a provocat nemulțumire
în rândurile producătorilor de bumbac ;

- În centre muncitorești deasemenea, au lipsit măr-
furile cerute în egală valoare cu valoarea mărfurilor repar-
tizate în mod anarhic.-

Aceste greșeli mari s'au întâmplat pentru faptul că:

- Nu am avut delă început un control asupra livră-
rilor din partea M.I.U, fapt care a avut ca consecință că
multe Uniuni nu s'au dus după marfă și au rămas neaprovizio-
nate, cazul cu U.R.C.C.-Năsăud, care n'a ridicat pe trim. III,
întraga cotă ;

- Nu am insistat cu destulă tărie pe lângă M.I.U.
ca să prezinte înainte cataloage din fiecare marfă.- Insis-
tența mea nu a avut rezultat și contractele locale s'au în-
cheiat fără mostre.-

- Eu sunt vinovat pentru că nu am putut organiza și-
nerea deschisă a magazinelor timp de cel puțin 16 ore pe zi,
negăsind gestionari în toate comunele.-

- N'am putut cuprinde sarcinile pe care le-am pri-
mit delă început, am lucrat uneori pe baza informațiilor
greșit primite delă BEICU, TUFOVEANU, ADLER ARMAND, MALCIU,
NITESCU RUDOLF, CAVALERU EUGENIA, iar eu n'am verificat ace-
ste informațiuni, n'am avut nici o bază ;

- Nu am controlat la regiuni dacă au sau nu nevoie
de toate mărfurile repartizate - lucru care a dus la reparti-
ții de mărfuri anarhice.-

- Nu am cunoscut stocurile existente la Uniuni în
momentul repartizării, lucru care a dus la stocarea mărfurilor
și blocarea lor.-

Acest Proces-Verbal de Interogatoriu a fost citit
de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că corespunde
întrutotul cu cele declarate de mine și susțin și semnez pro-
pria, nesilit de nimeni.-

SLT.DE SECURITATE,

ss/. KISGYORGY EMERIC

Nagy Iosif

108

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Tringier Emeric născut la 11 August 1916 în com. Sir-
nepoul Nic Debarhei, fiul lui Emeric și Birna, de profesie contabil,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
fiu directorașului Centrocopp, cu ultimul domiciliu în Ponea-
rest, Rai T. Vladimireanu Sub Repub. nr. 57.

16 Decembrie 1952
Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 20 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 3 și 15 .

Intrebare: La P.V. de interogatori din 12 Septembrie. a.c.
ai arătat că în perioada când ai funcționat ca di-
rector da dir. cerc. marfurilor din Centrocopp, ai livrat mar-
furi în regimul unde n'a fost necesar, și n'au cerut dif.
marfuri, în urma cărora a fost blocate diferite produse
ale bazei - stocare de marfuri - iar de pe altă parte
lipsea această valoare din planul de deplasare și din
planul de casă. - Arăta în mod concret la
ce regim s'a procedat în acest fel?

Răspuns: În timpul când am lucrat la Centrocopp ca
director adjuț la dir. cerc. marf. am fost repartizat
de marfuri marfuri (marfuri) în următoarele categorii:

- Marfuri de dansă demontabile am repartizat la ma-
joritatea marelui cu totul și această marfă nu erau căntate
la țară;

- Marfuri de bijuterii am repartizat la ma-
joritatea marelui. Era o marfă de calitate inferioară și
nu era căntată;

Semnătura [Signature]

Urmare: - Politi de dame - am repartizat la majoritatea u-
niunilor fara a fi ceruti. Se vandau foarte greu pentru faptul
ca erau simple;

- Palovse totuincot de cul. neagra. Era o mar-
fi de calit. inferioara. Nu se cumpara decat in anumite
reg. ca Bucuresti iar eu am repartizat in la alte regiuni;

- Ialoh - am repartizat prea mult la minile
din Moldava cu totul ca am stat ca nu este ca
statati;

- Cozoiase - am repartizat un numar de cea
1200. - buc la Unirii - fara a fi ceruti - Se vandut incet si
putin;

- Cozoiase de copii / haine de stofa si
de bumbac) Am repartizat la Unirii asemenea marfuri
car nu s'au dus cauza preturilor mari s'au vandut greu.

Intre marfurile din fondul meu:

- si am atras atentia directiei cereale
ca cantitatile dintr-o ^{an} cerute pentru a nu exista oarecare
nu sa putesc sa se deplaseze fiind prea mare;

In legatura cu activitatea de bumbac:

- Cooperativele nu au fost organizate
cu localuri separate si magazinele nu au fost deschise
cuferu marfurilor special fixat - astfel vanzi-
tori suferim pentru deservirea produselor;

- nu au fost aprovizionati cu soda
caustica in Reg. Craiova, Teleorman etc.

Intrebare: Sa nu ai fost obligat sa ca populatia a
pamas neaprovizionata cu produse industriale?

Raspuns: Am fost obligat de mai multe ori de
catre S. G. Min. Comertului Interne - sectia comertului
si consumului rural ca populatia nu este apro-

Semnatura, [Signature]

Urmare: regionala insuficienta cu anumite produse industriale si
au cerut sa iau masuri urgente pentru rezolvarea
aprovizionarii populatiei.

Probleme: Ce consecinte au avut in regiunile lucurate
aratarea mai no si pentru ce fapte?

Probleme: Consecintele repartitiei anarhice - si modurile
de masuri industriale regiunile care si-au avut
nevoia au fost:

- Populatia sa lipnit de produse cerute ad:
ca masurile cantele au lipnit de la piata
- Planul de desfacere si planul de
cursa in aceasta valoare au au fost realizate (5-10%)
- Populatia rurala sa lipnit de masuri
cerute pentru care trebuiau sa renunse in secol pentru
a le procura
- Blnarea fondurilor cu valsoarea
acestor masuri nesemnificative
- Lipsa controlului si deapropo si
mai dese al bogel a contribuit la marirea oportunitatilor
si la blocarea fondurilor
- La cultivarea de bumbac a poptat
renuntauarea in randul producerii bumbac
- In centrele muncitoresti deosebita au
lipnit masurile cerute - in gale valsoare cu valsoarea
masurilor repartizate in mod anarhic

Aceste greseli mari sau nu s-au bntimplat pentru
faptul ca:

- nu au avut de la inceput un control
completa livrarii lor din partea bogelului M. S. U.,
fapt care a avut ca consecinta ca multe
lucru nu s-au dus dupa marfa si au traimes

Semnatura

Urmare: Reorganizare, cazul cu V.R.C.C. Usând care n'a
fidelitate în breaga cota pe drum 10.

- Eu am negociat cu destulă bărie pe
lanțul A.T.H. ca să prindă rezanțe catalbaze
din fiecare marfă. Trusente mica nu a avut
reputat în contractele locale sau în celelalte părți
morte.

- Eu sunt convins, că nu am putut
organiza trusente declusă a marajului timp de
cel puțin 10 ore pe zi negociind gestiunari în toate
comunele.

- N'am putut cuprinde sarcinile
pe care am primit de la ministru - am lucrat numai
pe baza informațiilor date de primarul de la Bercu
Tutoveanu, Adler (Mauricio) Armand, Malciu,
Nutescu Rudolf, Cavaleru Eugenia - iar eu n'am veri-
ficat aceste informații n'am avut nici o bază,

- Eu am controlat la depunerea
daca au sau nu marje de toate marfurile
repartizate - lucru care a dus la repartizarea
marfurii marile

- Eu am curat stocurile
existente la Unii în momentul repartizării -
lucru care a dus la stocarea marfurilor
în balcoana bn.

Acet P. V. de interogatori a
fost citit de mine curant cu curant și
după ce am controlat că corectează întru
total cu cele declarate de mine și asupra
și penunș proprie menit de mine:

St. de securitate
Am hotărât:

Semnătura,

37
110

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYORGY-EMERIC, născut la 11 August 1912 în com. Soimogul Mic- Odozhei, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, Post dir. adjunct-Centrocoop- cu ultimul domiciliu în București, Raionul T. Vladimirescu, Bdul-Republicii No.51.

6 Ianuarie 1953 - București

Interogatoriul a început la ora 20,50
" s'a terminat la ora 0,30.

Intrebare :

În interogatoriul din 12 Decembrie 1952, Dta ai arătat că ai acceptat de mai multe ori dispozițiile superiorilor, cu toate că ai știut că nu poate să dea rezultate bune și că în sensul arătat mai sus ai dat ordine și Dta. Arată anchetei de la cine ai primit asemenea ordine ?

Răspuns:

Asemenea ordine am primit din partea lui a) HULDUBAN (vicepreședinte) prin directorul BURI SILVESTRU; b) de la CERNICICA- vicepreședinte Centrocoop; c) de la FODOR-directorul direcției comerciale; d) de la NAE ALEXE vicepreședinte Centrocoop.

Intrebare :

În ce au constat aceste ordine și de ce n'au fost juste?

Răspuns:

a) Din partea lui HULDUBAN am primit ordin de a bloca bocanci cu talpă de piele pentru fondul unic, lucru care n'a fost just pentru faptul că comerțul de Stat a vândut la liber bocanci mai departe și a creat o atmosferă nesănătoasă în jurul Cooperăției- iar mărfurile nu se vindeau din cooperative.

b) Din partea lui CERNICICA DUMITRU am primit ordin de a prelua din import firele de bumbac - proprietatea Min.Ind.Ușoară- cu scopul de a depozita în depozitele și uniunilor Centrocoop lucru care a însemnat o muncă în plus pentru Centrocoop, ocuparea depozitelor și deranjarea desfășurării activității normale ;

c) FODOR VASILE s'a dat ordin direct referenților și șefilor de serviciu pentru comandarea și preluarea unor mărfuri greu vandabile cum este cazul cojoșcelor, scurtelor, stofulițe, pantalon de la Coop.de producție (Vapniarosa) fapt care a scăzut viteza de circulație a mărfurilor.

d) Din partea lui NAB ALEXE am primit deasemeni dispozițiuni de a prelua mărfuri greu vandabilă cum este cazul cu ciorapi de mătăasă, cămăși de nefin, tricotațe dela Teba Arad, etc. lucru care a însemnat împiedecarea vitezei circulației mărfurilor și ca efect- împiedecarea și lipsirea populației de mărfuri curente cu valoare egală acestor mărfuri și producerea de dobânzi. Preluarea acestor mărfuri a împiedicat realizarea planului de desfacer, fapt care a produs nemulțumire în rândul populației. A produs pagubă materială în dobânzi.

Intrebare ;

Ai discutat cu cineva în legătură cu ordinele, dispozițiunile despre care ai știut că nu dă rezultate bune ?

Răspuns;

Am discutat cu directori de resort - FODOR și BUREI, cu vicepreședinții NAB ALEXE, GÂMBETȚI și CERNICIOGA arătând greutățile pe care vom avea cu desfacerea acestor produse și urmările ce vor avea.

Intrebare ;

Dece ai executat ordinele dacă ai știut ce urmări au acești

Răspuns;

Am fost conștient și am văzut că urmări pot avea pentru aceste ordine - dar am executat în parte pe baza motivelor arătate de superiori mei iar depe altă parte am executat ordinele ordinate. Problema în reducerii băcancilor în fond unic a fost discutat de HULDUBAN și cu VASILE LUCA care a fost de acord cu el.

Intrebare ;

Ce ordin ai dat Dta despre care ai știut că nu dă rezultate bune? Ce urmări au avut?

Răspuns;

În afara cazurilor mai sus arătate n'am dat nici-un fel de ordin despre care am știut că nu dă rezultate bune.

Intrebare ;

A sesizat cineva Dta că ordinele date nu sunt juste - pun piedici în executarea în bune condițiuni a sarcinilor ?

Răspuns;

Bazele mi-au arătat că ordinele date nu sunt juste - și că au greutăți cu desfacerea unor produse mai sus arătate- iar eu am făcut recerțări și o parte din ei a fost vândute în orașe.

Pentru lucrările arătate de mai sus se face vinovat persoanele care au dat asemenea ordine. Cu totul că am știut că ordinele date nu dă rezultate bune- am executat- neclătând o altă rezolvare- lucru pentru care fac vinovat și eu.

Prezentul Proces Verbal de Interogatoriu a fost citit de

LT
ML

mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că întru totul corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.

SIT. DE SECURITATE,
Anchetator,

ss. KISGYORGY EMERIC

4 ex./E.M.

C.N.S.A.S.

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul KISGYÖRBY-EMERIC născut la 11. August 1912 în
com. Sorocovul Mic - Odorhei, fiul lui EMERIC și Trina, de
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
profesie contabil, fost dir. adjunct - Centrosco - cu ultimul domiciliu
în București, kai T. Vladimirescu, Reș. Republicii nr. 51.

6. Ianuarie 1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 10 și 50 min.
„ s'a terminat la „ 0 și 30 „

Intrebare: În interogatoriul din 11. decembrie 1952

Și ai arătat că ai acceptat de mai multe ori
dispozițiile superioare, cu toate că ai știut că nu
puteai să-și dea rezultate bune și că în sensul a-
rătat nu ai dat ordine și Șt. Arată unele
dela care ai primit asemenea ordine?

Răspuns: Acestea ordine am primit din partea
lui a) Hulduban (vicepreședinte) prin directorul Buri
Librescu, b) dela Corniciu - vicepreședinte Centrosco,
c) dela Fodor - directorul direcției comerciale, d) dela
Mar Alese vicepreședinte Centrosco.

Intrebare: În ce au constatat aceste ordine și de ce
nu au fost juste?

Răspuns: a) din partea lui Hulduban am primit
ordin de a bloca birouii cu talpa de piatră pentru
fondul mic, lucru care nu a fost just pentru faptul
că comertul de stat a rădădit la liber birouii -
mai departe - și a creat o atmosferă necaoasă.

Semnătura.

Urmare: au în jurul cooperatiei - iar mărfurile nu se
vindeau din cooperative;

b) În partea lui Cernicea Simion
au primit ordin de a prelua din mizerie firele
de bumbac - proprietatea lui Fed. Uovară - cu scopul
de a depozita în depozitele byden și unimultr centrucop
pp lucru care a însemnat și unirea în plus
pentru centrucop, scuparea depozitelor și deranjarea des-
fășurării activității normale;

c) Toader Varile și-a dat ordin
direct reprezentanților și seful de serviciu pentru coman-
darea și preluarea unei mărfuri greu vandabile
cum este ceapă, cyracet, murleto, șifule, (candesci) panta-
lon dele cop. de producție (propunerea) fapt pentru care
a răzbit viteje de circulație a mărfurilor;

d) În partea lui Uac Albea au
primit deasemenea dispoziții de a prelua mărfuri
 greu vandabile cum este ceapă cu cărapi de mătăsii,
 cancan, de geapă; tractoare dele teta urad, etc. lucru care
 a însemnat îngrădirea și îngrădirea circulației mărfurilor,
 și ce efect - îngrădirea și lipsirea populației de mărfuri
 curente cu valoare egală acestor mărfuri și pro-
 ducerea de dărăbă. Preluarea acestor mărfuri a îngră-
 deat realizarea planului de desfacere, fapt care a pro-
 dus o cumtătură în rândul populației. A produs paguba
 materiale în dărăbă.

Intrebare: Ai discutat cu cineva în legătura cu
 ordinele, dispozițiile despre care ai știut că nu da
 rezultate bune?

Răspuns: Am discutat cu directori de resort - FODOR
 și BURU, cu vicepreședinți NAE-ALBEA, GĂNETI și CER

Semnătura,

Urmare: NICICA arătând greutatea pe care vom avea cu
desfășurarea acestor produse și urmările ce vom avea.

Subțire: Dacă ai executat ordinele dacă ai știut
ce urmări au acestea?

Răspuns: Am fost conștient și am văzut ce urmări pot
avea pentru aceste ordine - dar am executat în parte sau
pe baza motivelor arătate de experții mei iar de pe alte
parte am executat ordinele primite. Problema introducerii
brancilor în fond unice a fost discutată de Huldubau
și cu Vărite Luca care a fost de acord cu el.

Subțire: Ce ordin ai dat în deosebi care ai știut
că nu dă rezultate bune? Ce urmări au avut?

Răspuns: În afară de cele mai noi arătate nu am dat
mai un fel de ordin deosebi care am știut că nu
dă rezultate bune.

Subțire: A renunțat cineva să dă ordinele
date care sunt joase - pentru producția în executarea
în bune condiții a acestor sarcini?

Răspuns: Peșele mi-au arătat că ordinele date
nu sunt joase - și că au greutate în desfășurarea
unor produse mai noi arătate - iar eu am făcut
recartări și o parte din ei a fost vândute în arse.

Pentru lucrurile arătate de mai sus
se fac remunerați persoanele care au dat asemenea
ordine. Cu știut că am știut că ordinele
date nu dă rezultate bune - am executat - recarti-
tând și alte reșchizări - lucruri pentru care fac remunerați
și eu.

Președintele P.V. de interogatoriului a fost cert
de mine căvând eu căvând și după ce am arătat că mi-au
fost răspunsuri cu cele declarate de mine și motiv și am
meu propriu venit de mine.

Semnătura,

24
115

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul KISGYARGY Emeric născut la 11 August 1912 în comuna Someșul Mic Odorhei, fiul lui Emeric și Irina, contabil, fost director adjunct Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București Raion T. Vladimirescu B-dul Republicii Nr. 51.

20 Ianuarie 1953 București.

Interogatoriul a început la ora 9 și 20 min.

" s'a terminat la " 14 și oo "

Intrebare:

În interogatoriul din 12 Decembrie 1952 ai arătat că n'ai urmărit executarea fiecăruia operațiuni până la sfârșit. Arată anchetei ce sarcini ai avut în acest punct de vedere?

Răspuns:

Nu am urmărit executarea reparațiilor până la sfârșit în următoarele categorii; I încheierea contractelor cu fabrica și livrarea de mărfuri către unele raionale sau cu D.G.D.-ul tot pentru livrarea de mărfuri, unde ridicarea mărfurilor trebuia să facă Uniunea. Sarcina subdirecției al cărei director adjunct eram, cum am fost de-a urmărit executarea operațiilor de livrarea a mărfurilor dela fabrică la unele raionale în cursul trimestrului II iar în cursul trimestrului III-IV 1951 ridicarea mărfurilor de către Uniuni dela depozitele D.G.D. Eu trebuia să controlez activitatea sefilor de servicii, lucru pe care în unele copuri le-am neglijat.

Intrebare:

Arată prin exemplu concrete, ce urmări ai avut neurmărirea executării operațiilor ?

Răspuns:

Cooperativele de producție meșteșugărești de textile am livrat docul și stâmburi în loc de luna Mai 1951 împarte în cursul lunii Iunie și împarte în cursul lunii Iulie 1951 lucru care sa întâmplat cu toate cooperativele de textile din București

(apropo de cooperative).

Fabrica "TALPA" care trebuia să livreze 116

atunci a întârziat cu livrarea opinărilor pentru faptul că serviciul nostru n'a urmărit la timp executarea livrării.

Din cooperative de producție cum îmi amintesc "SPORUL" din București și una din Arad au întârziat cu livrările confecțiilor, tot din cauza neurmării îndeaproape a executării operațiilor.

Fabrica "VICTORIA" al Centrocopului din Cluj n'a livrat la timp palteanșele de iarnă, deoarece n'a putut urmări livrarea de către noi în termen. Deasemeni mai sunt și alte cazuri.

Intrebare:

Din ce motive nu ai controlat executarea fiecăruia operațiune înapte ?

Răspuns:

- a) N'am depărtat sarcinile.
- b) N'am avut personal suficient din cauza schemei mici.
- c) N'am avut evidență bună pentru urmărirea operațiilor de livrare.
- d) N'am avut timp suficient, în special când am lucrat și la arbitraj.
- e) Nu am cunoscut brânșă de textăle și încățăminte îndeajuns.
- f) Nu am avut o evidență a reclamațiilor noastre făcute la fabrică.

Neglijerea urmăririi a constatat din faptul că de pre puțin era verificat cartotecile, furnizoarelor împarte și am urmărit procentajul livrărilor medii și nu am ținut personal o evidență a reclamațiilor făcute la fabrica. Am acceptat de câteva ori motivările furnizoarelor pentru întârzierea livrărilor.

Intrebare:

Ce urmări-ai avut lucrările arătate de mai sus ?

Răspuns:

Urmarea-a fost această mărfuri au ajuns cu întârziere în circulație fapt care a întârziat realizarea planului de desfacere și populația sa lipsit în acest timp de aceste mărfuri, provocând nemulțămiri în rândul populației-

Intrebare:

///.

ss/ Kisgyergy Americ,

Intrebare
Tot in procesul verbal de interogatoriu mai sus ai aratat si ai declarat ca nai avut legaturi suficiente cu Directia Planificarii- adica dispozitiunile date de D-voastra de multe ori contrazicandu sau facandu paralele ambele servicii azeias lucru. Arata anchetei cum au apărut asemenea lucrări, prin exemple concrete ?

Răspuns:

Datorită faptului că a existat o neînțelegere profesională între sectorul comercial și de plan la uniunea, deseori se întâmplat cazuri că necesarele trimestriale cerute și trimise de mine ~~au~~ conținut date diferite care a provocat greutateți la stabilirea necesarului definitiv.

Asemenea azuri a fost în regiunea Galați Buzău, la raionul Aiud, Adpîd și altele.

Intrebare:

Ce urmări au avut ?

Răspuns:

Urmări au fost că direcția planificării la intrunirea necesarului defirmat a fixat o cantitate arbitrată între cele două date sau a luat ca cifre necorespunzătoare, fie cifra comunicată de plan sau de sectorul comercial. Astfel de cifra definitivă în multe cazuri nu corespuns realitatea, lucru care preda deprinformarea organelor de plan (C.S.P.)

Intrebare:

Cine face vinovat pentru lucrările arătate mai sus ?

Răspuns:

Pentru problema neurmării operațiunilor principaul vinovat sânt eu. iar pentru a doua problemă se fac vinovați președinți Uniunii Raionale(din regiunile respective) și directorii coordonator PAUL LESSEN și FODOR VASILE.

Intrebare:

Ai cunoscut ce urmări au faptele comise ?

Răspuns:

Da, am fost constient și am cunoscut că urmări au faptele comise. totul sa întâmplat pentru motivele arătate mai sus.

După ce am citit prezentu, proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde intrutotul cu cele declarate de mine, îl susțin și îl semenz propriu nesilit de nimeni.

Slt. de Securitate.

ss/ Kisgyargy, Emeric

Nagy Iosif,

50
118

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Trigazilor Emeric născut la 11 August 1912 în com. Șir-
noval Mii-Lăbășii, fiul lui Emeric și Soana, contabil pentru directia
adjuvint Centroscoop, cu ultimul domiciliu în Bucuresti Șir... Șirnoava
reșea Republicii R. G. R. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

20. Ianuarie 1953.

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 14 și 00 „

Intrebare: La interogatoriul din 12 decembrie 1952 ai ară-
tat că ți urmasi evacuarea șirnoavei operatiunii pină
la sfârșit. Arată ancheta ce surse ai avut în acest
scop de rezolvare?

Răspuns: Nu am urmasit evacuarea operatiunilor pină la
sfârșit în urmatoarele cazuri: 1. încheierea contractelor
cu fabrica și livrare de mășuri de către unui raional
cu cu D.S.B. al tot pentru livrare de mășuri, unde re-
dicarea mășurilor trebuia și face unimica.

Sarcina subdirectiei al cărui director adjuvint eram
eu a put de a urmasi evacuarea interconector operatiunilor
de livrare a mășurilor dela fabrica la unui raional în
curoul Șirnoava - iar în curoul Trin și Șirnoava - re-
dicarea mășurilor de către unimica dela depozitele D.S.B.

Eu a trebut și controle activitatea raport de ser-
via, lucru pe care în unele cazuri am neglijat.

Intrebare: Arată prin exemple concrete, ce urmasi am avut
reurmărirea evacuării operatiunilor?

Semnătura

Urmare: Răzvan: operațiile de producție desfășurate de
Teșile au lăsat locul și schimbri în loc de luna Mai
1997 - raport în sursele lunii Terrie și raport în sursele
lunii Iulie 1997, lucru care s'a întâmplat cu toate coopera-
tivele de țevite din Poneurest (aprox. vrea să scrie...);

ca "țevite" care trebuia să livreze spumă a în-
târziat cu livrarea spumelor pentru faptul că serviciul nostru
nu a urmărit la timp recutarea livrării;

cu cooperativele de producție - cum din anul 1996
operat' din Poneurest și una din Arad au întârziat cu livrarea
coștelor - tot din cauza neurmării îndebăzrate a ec-
cutării operațiilor;

"Făclăria" și "Centrul" din Cluj n'a lărat
la timp petrolele de țevite - desigur n'a put' urmări liv-
rarea de către noi în Terrie. Proveniența nuă sunt și alte cazuri.

Teșile: în ce măsură au ai controlat recutarea și
operațiilor raporte?

Răzvan: a) N'am depozitat nimic;

b) N'am avut personal operat' din cauza bolnavii
mei;

c) N'am avut o evidență bună pentru urmărirea
operațiilor de țevite;

d) N'am avut timp operat', în special când
am lucrat în la Arbitraj;

e) Nu am avut cunoștința de țevite și înaltă
măsură îndebăzrate;

f) Nu am avut o evidență a reclamațiilor
raportate față de fabrica.

Neglijarea urmării a constat din faptul că - de prea puțin ori am verificat cartu-
șele furnizorilor raporte și am urmărit prezența

Semnătura, *[Signature]*

38
119

Urmare: ful lucrărilor medii și nu am trimis și personal
și mîndră a reclamațiilor făcute la fabrică. Am
acceptat de cădere și susținerea furnizorilor pentru
satisfacerea lucrărilor.

Întrebare: Ce urmări au avut lucrurile arătate de oușaci
șos?

Răspuns: Urmașia a fost, aceste mărfuri au ajuns cu
întârziere în circulație fapt care a întârziat realiza-
rea planului de desfacere în populația sa lipsit în
acest timp de aceste mărfuri, provocând nemulțumiri în
rîndul populației. —

Întrebare: Tot în P.T. la verificarea mai sus arătate ai
declarat că nu ai avut legături nefundate cu Direcția Pla-
nificării - adică dispozițiile date de Șta de multe
ori contrăziceau sau făceau paralel ambele servicii -
seca, lucrare. Arată anchetele cum au apărut ne-
menea lucrări - prin exemple concrete?

Răspuns: Satisfacerea popului că a existat o înțelegere
profundă între sectorul comercial și de plan la uni-
cuni decizi și întâmplat ca și în necesarele și
necesitățile cerute și trimise de unii și au existat
date diferite care a provocat greutate la stabilirea
necesitatii definitive.

Asemenea cazuri a fost în Rey Galati,

Buzău, la noi. Avid, Adjud, și altele —

Întrebare: Ce urmări au avut?

Răspuns: Urmări a fost că la direcția Co planificării
la întreprinderea necesitatii definitive a fost o cau-
tă-late arbitrar între cele două date sau a avut
ca și o corecție - fie că se comunică de
plan sau de sectorul comercial.

Semnătura, *[Signature]*

Urmare:

Asfel cipa definitivă în multe cazuri nu a
corespus realității, lucru care a produs - deznădăjduirea
arghivelor de plan (C.S.P.)

Întrebare: Cine face urmări pentru lucrurile ară-
tate de mai sus?

Răspuns: Pentru problema urmărirea executării opera-
țiunilor principale urmări sunt eu - iar pentru a se
problema se fac urmări procedurii urmăriilor naționale (la
regimul asigurat) și directorii coordonatori Paul Lăscu și
Tudor

Întrebare: Ai urmări ce urmări au fost la comit?

Răspuns: Nu am fost evident și nu urmări ce
urmări au fost la comit. Totul s'a întâmplat pentru
arătate de mai sus.

Să se ce am cetit prezentul P.V. de
interogatori și am curănt cu curănt și am esota-
lat că coreșunde întru totul cu cele declarate de
mine, și mă înțeleg și sunuș propriu mesit de mine:

Ht. de Securitate
Amelidator

Dogăruș

Semnătura,

✓

110

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

*****

Araratul KISRYARZ EMERIC născut la 11 August 1912 în comuna Bomeşul Mic- Odorhei, fiul lui Emeric şi Irina contabil, fost director adjunct entrococp, cu ultimul domiciliu în Bucureşti. Raion. E- Vladimirescu B-dul Republicii Nr. 51

21 Ianuarie 1955 Bucureşti.

Interogatoriul a început la ora 21 şi 25 min.
" s'a terminat la " 0 şi 30 "

Întrebare:

În interogatoriul din 12 Decembrie 1952 ai arătat că nu ai controlat îndeaproaşă bazele, privind lichidarea stocurilor. Arată anchetei ce sarcini ai avut în acest timp de vedere ?

Răspuns:

Că director adjunct în legătură cu bazele entrococpului am avut următoarele sarcini. de a urmări activitatea acestor baze privind felul cum se fac aprovizionări din rezerva locală, cum desfăşoară activitatea privind recrearea mărurilor sezoniere şi creşterea vendabile de uniani şi încercarea de a vinde în alte regiuni.

Întrebare:

Cum vezi schitat sarcinile ?

Răspuns:

N'am dus la îndeplinire sarcinile ce am avut în întregime deoarece din 10 baze n'am controlat numai 8 (sapte) şi pe ceaşta numai de 2 ori, iar la Arad, Timişoara şi Oradea n'am controlat niciodată.

Întrebare:

Ce consecinţe poate să aibe necontrolarea îndeaproaşă a bazelor privind lichidarea stocurilor ?

Răspuns:

././.

ss, KISRYARZ Emeric,

Recontrolarea indeaproape a bazelor privind lichidarea stocurilor ere următoarele c&nsenține. 30
121

-Intarzierea în desfăcarea acestor mărfuri.
Blocarea fondurilor bazei și producerea do-

bânzi,

Nemulțămirea în rândul populației.

Duce spre împiedicarea circulației monetare.

Intrebare:

Aracă concret ce consecințe ai avut în regi-

na ?

Răspuns:

În regiunea Galați au stat în depozitul ba-
zei pufoaice, combinăzoane, și articole de mătase care a fost p-
reluat de Focșani și Buzău după controlul ce am făcut la baza
Bacău stăteau stocuri de încălțăminte, zefir ațică și st&mburi
care au fost preluate de Mionaști, starea de mărfuri la regiu-
nile bazele Galați, Bacău, București Cluj.

Blocarea fondurilor la bazele Timișoara, Bu-
curești, Bacău și Iași.

Intrebare:

Dacă ai fost sesizat despre aceste lucruri
și ce m&sură ai luat ?

Răspuns:

De mai multe ori am fost sesizat de condu-
cera bazelor și cum nu-mi amintesc că toate cazurile au luat m&
suri pentru rezolvarea problemelor sesizate.

Acest proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că într&ntul corespunde cu cele declarate de mine înșuștin și semenz nesilit de nimeni.

Slt. de Securitate.

Arestat

sa. Kiggyargy Emeric

Nagy Iosif,

501 ²²
122

Proces-Verbal de interogator

Arestat Vioggerz Emeric născut la 8 August 1912 în comuna
Comunală mică - Olahiei, județului Emeric în Trina - contabil, fost dirigiu-
tor adjunct centrocamp, cu ultimul domiciliu în București, Rd.
5. Madarusan Bulei Republicii 10-51 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

21. Ianuarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 21 și 21 min.
„ s'a terminat la „ 0 și 20 .

Intrebare: Pe interogatoriile din 12. decembrie 1952, ai
aratat că n-ai controlat îndeaproape bazele privind
lichidarea stocurilor. Arată anchetei ce sarcini ai
avut în acest punct de vedere?

Răspuns: Ca director adjunct - în legătură cu bazele centra-
lopului am avut următoarele sarcini: de a urmări ac-
tivitatea acestor baze privind felul cum se aprindzică
din rezerve locale; cum deservesc activitatea privind
recartarea mărfurilor negre și greu vandabile de unii
și încercarea de a cruce în alte regiuni.

Intrebare: Cum s-a aceluț sarcinile

Răspuns: Am dus la îndeplinire sarcinile ce am
avut de a face din 10 baze și am controlat numai
7 (sept) și pe acestea numai (în singura dată) de 2 ori
iar la Arad, Timișoara și Bradu n-am controlat ni-
ciodată.

Intrebare: Ce sarcini poate să aibă reconstrucția înde-
aproape a bazei privind lichidarea stocurilor?

Semnătura,

Vioggerz Emeric

Urmare: Răspuns: Necontrolarea îndelungată a bazei
privind lichidarea stocurilor are următoarele consecințe:
- întârziere în depășirea acestor mărfuri!

- blocarea producției bazei și producerea de deșeurii
- amenințămări în rândul populației -
- duce spre împiedicarea circulației numerarului -
Întrebare: Arată concret ce consecințe ai avut în
regimul?

Răspuns: În regiunea Galați au stat în depozitul bazei
pulverice; combuziune și articole de mătase care de a
fost preluate de Focșani și Buzău după controlul ce am
făcut; la baza Bacău stăteau stocuri de încălțăminte
munte - zepi, atici și stămburi care au fost preluate
de Soroceni; stocuri de mărfuri la regiunile; bazele -
Galați, Bacău, București, Cluj.

- Blocarea producției la bazele Timișoara, București,
Bacău și Iași.

Întrebare: Săci ai fost sesizat despre aceste lucruri și
ce măsuri ai luat?

Răspuns: Încă mai multe ari au fost sesizat de
conducerea bazei - și cum mi am înțeles în toate
capitole am luat măsuri pentru rezolvarea prob-
lemelor existente.

Întrebare: De interogatoriul a fost cel de urmă
cuvânt în urmă și după ce am constatat că între
baza București și cele declarate de mine îl motivezi și
peștii proprii veniți de mine.

St. de încredere

Valeriu

Semnătura,

✓
Ch
24
123

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
*****

Arestatul KISGYARGY EMBERIC născut la 11 August 1912 în comuna Someșul Mic Odorhei, contabil, fost director adjunct Centrocoop cu ultimul domiciliu în București Raion T. Vladimirescu B-dul Republicii Nr. 51.

22 Ianuarie 1953 București

Interogatoriul a început la ora 21 și o min.

" s'a terminat la " o și 30 "

Intrebare:

În interogatoriul din 12 Decembrie 1952 ai arătat că de mai multe ori ai întârziat cu predarea proiectului necesar la întocmirea planului. Arată anchetei ce directori adjun, ce sar cini ai avut în acestepuncte de vedere?

Răspuns:

Sarcina mea în legătură cu predarea proiectului necesar pe trimestri și pe anul 1952 a fost aceea de a cere dela Uniunii și Cooperative Raionale necesarul întocmit pe sortimente de a totaliza aceste necesare pe sortimente și apre. da Directorul Planificării din entrocoop pe termenul fixat și.

Intrebare:

De câte ori ai întârziat cu predarea procentului necesar ?

Răspuns:

Am întârziat cu predarea procentului necesar la plan pe asortimente pe trimestrul IV 1951 și cu necesarul anual pe anul 1952 și pe trimestrul I 1952.

Intrebare:

Arată anchetei ce urmări ai avut predării întârziate a proiectului necesar la planuri pe trimestru sau anual ?

Răspuns:

Urmarea predării întârziate a proiectului necesar pe trimestru sau anual a fost aceea că Directorul Planifi-

./. ss/ Kisgyargy Emeric,

cării trebuia să întocmească procentul de plan fără acesta situație numai pe baza necesarului pe care ¹²⁴ avea din partea serviciului de plan dela mine. Procedura de plan întocmit fără aceste necesare cuprinde alte date decât necesarul. Astfel că proiectul de plan se cerut mărfuri necuprinse în proiect. Proiectele de plan într'o măsură n'a corespuns realității.

Intrebare:

De ce n'au dat la timp proiectele necesare la întocmirea planului ?

Răspuns:

An întârziat cu predarea proiectului necesar la plan pentru faptele că unele raionale au întârziat cu predarea lor, și pentru faptul că a existat o neînțelegere între serviciul comercial și de plan. Uniunile au întârziat cu predarea proiectelor necesare circa 10-12 zile care direcția cu oca 2 zile în plus.

Intrebare:

Câte zile a stat la dispoziția uniunilor pentru monitorizarea proiectelor necesare ?

Răspuns:

Uniunile au avut aproximativ 8-9 zile pentru întocmirea proiectului necesar de plan.

Intrebare:

Dacă Uniunile au avut 8-9 zile pentru întocmirea proiectelor necesare de plan, cum este posibil că totuși au întârziat cu predarea proiectelor necesare 18-21 zile ?

Răspuns:

Nu pot să explic faptul pentru care au întârziat unele uniunii cu 18-21 zile cu predarea proiectului necesar.

Intrebare:

Cine se face vinovat pentru nepredarea la timp a proiectelor necesare de planuri ?

Răspuns:

În fața direcției comerciale se fac vinovați vice președinți și șefi serviciului comercial dela uniune iar în cadrul Centrocoopului față de direcția Planificare se face vinovat deoarece ea atrebuie să răspundă pentru predarea la timp a proiectelor necesare. Presentul proces va fi de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că întru totul corespunde cu cele desalrte de mine îl susțin și semnez nesilit de nimeni.

Sex ⁴
125

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul. Gheorghe Emeric născut la 11 August 1912 în com.
Arinimul-ului Colarici, contabil, fost director adjuncț Centracoop,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București, cai. T. Vladimirescu, Ap. Republicii nr. 17.

Ld. Tamaric 1953

Orașul Aneurești

Interogatoriul a început la ora 21 și 00 min.

„ s'a terminat la „ 0 și 30 „

Intrebare: La interogatoriul din 11. Decembrie

1952 ai arătat că de mai multe ori ai întâr-
ziat cu predarea proiectului necesar la întocmirea pla-
nușului. Arată anchetei - ce motive ai avut - ce surse
ai avut în acest punct de vedere?

Răspuns: Prima mea în legătura cu predarea proiectului
necesar pe termenii și pe anul 1952 a fost aceea de a
cere dela uniunii și cooperative raionale necesarul în-
termit pe cartonaște - de a statiza acest necesare
pe cartonaște și a preda în Planificării din Centracoop
pe termenul fixat?

Intrebare: De câte ori ai întârziat cu predarea ^{proiectului} necesar?

Răspuns: Am întârziat cu predarea proiectului
necesar la plan pe cartonaște pe trei trimestre
IV. 1951 și cu necesarul anual pe anul 1952. și
pe trimestrul I. 1952.

Intrebare: Arată anchetei ce surse ai avut pre-
dării întârziate a proiectului necesar la planuri

Semnătura [Signature]

Urmare: pe trimestru sau anual?

Răspuns: Unirea prestării întârziată a proiectului necesar pe trimestre sau anual a fost aceea că în Planul trebuia să întreprindă proiectul de plan fără această situație numai pe baza necesarului pe care avea din partea serviciului de plan de la unime;

- Proiectul de plan întreprins fără aceste necesare cuprindea alte date decât necesarul;
- Astfel în proiectul de plan s'a cerut mășuri recuperative în proiect -
- Proiectul de plan într-o măsură să se corectas realitate -

Întrebare: Dacă n'ai dat le timp proiectului necesar la întreprinderea planului?

Răspuns: Am întârziat cu predarea proiectului necesar la plan pentru faptul că unimile la nivel au întârziat cu predarea lor - și pentru faptul că a existat o neînțelegere între serviciul comercial și de plan.

Unimile au întârziat cu predarea proiectelor necesare circa 10 zile sau direct în cea și zile în plus.

Întrebare: Câte zile a stat la dispoziția unimilor pentru înaintarea proiectelor necesare?

Răspuns: Unimile au avut aproximativ 8-9 zile pentru întreprinderea proiectului necesar de plan.

Întrebare: Dacă unimile au avut 8-9 zile pentru întreprinderea proiectelor necesare de plan - cum este posibil că totuși au întârziat cu predarea proiectelor necesare 11-21 zile?

Răspuns: Am put să explic faptul pentru care au

Semnătura, [Signature]

Urmare: ²⁰interpret unele muniri cu 18-21 zile cu predarea proiectului necesar.

¹⁰⁹Intrebare: Cine face aranjat pentru repredarea la timp a proiectului necesar de planuri?

Răspuns: În fața direcției comerciale se fac aranjate vicepreședinții și sefi serviciilor comerciale dela unimiri iar în fața Centrului cadru de lucru se face aranjat în fața direcției planificării se fac aranjate cu clarare ce au a trebuit să răspund pentru predarea la timp a proiectului necesar.

Prezentul P.V. de interogatori a fost citit de mine curant cu curant și după ce am constatat că între totul corespunde cu cele declarate de mine și omții și renunț propriu zis să lit de mine:

M. J. J.

Alt. de securitate
Anchetator

23
127

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYARGY EMERIC, născut la 11 August 1912 în com. Soimoșul-Mic-Odorhei, fiul lui EMERIC și IRINA, contabil, fost dir.adj.Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București Raionul T.Vladimirescu No.51.

9 Februarie 1953- București
Interogatoriul a început la ora.....
" s'a terminat la ora.....

Intrebare ;

Până la ce dată ai lucrat la Centrocoop?

Răspuns;

La Centrocoop am lucrat până la 15 Aprilie 1952 la care dată am fost îndepărtat din serviciu.

Intrebare ;

Pentru care motiv ai fost îndepărtat?

Răspuns;

Am fost îndepărtat în urma hotărârii Comitetului Executiv, în urma excluderii mele din Partid care s'a întâmplat la data de 15 Aprilie 1952.

Intrebare ;

Pentru care motive ai fost exclus din Partid?

Răspuns ;

Am fost exclus din Partid pentru originea mea socială- sunt (băiat) de chiabur, precum fapt pentru care am fost un element necorespunzător , pentru faptul că în timpul ocupației maghiare am fost funcționar superior la Centrala Cooperativelor " Hangya" din Ardealul de Nord și pentru faptul că am fost membru în Partidul Reinvoirii Maghiare- Imredyot și pentru faptul că m'am dus la îndeplinire sarcinile în întregime.

Intrebare ;

Cine a luat cuvânt și despre ce au vorbit ?

Răspuns;

Prima dată a luat cuvânt vicepreședintele SOLYMOS IVAN care a arătat că sunt un element chiaburesc, nu pot să ocup un post de

răspundere în Centrococop, că nu învăț destul și că sunt o fire servilă, că a primit multe lucruri pe care nici nu pot să aranjez și că în punct de vedere ideologic a așteptat mult mai mult de la mine- fapte pentru care a propus excluderea mea din Partid.

Au mai luat cuvântul consilierul GH. LAZAR, directorul TOROK, dir.adj.LUSTGARTEN EMIL, președintele sindicatului MOCANU GH. și încă un om al cărui nume nu îmi amintesc. Toți au arătat că sunt element chiaburesc, dușmănos regimului (TOROK) că am și deservit regimul hortyst etc. lucru pentru care și ei au propus excluderea mea din Partid.

Intrebare ;

Ce părere ai avut Dta ?

Răspuns;

Părerea mea era că ei au avut dreptate, că măsura era just luată. Din anul 1950 am așteptat excluderea mea din Partid-știam că sunt un element necorespunzător regimului- ca să ocup un post de răspundere și că elementele chiaburești nu pot să ocupe vreun post într'o organizație de massă.

Intrebare ;

Ce ai făcut după îndepăratea Dtale dela Centrococop?

Răspuns;

Încă înainte de îndepărtării dar după predarea subdirecției am fost la Fructexport- unde am discutat cu directorul coordonator BALAN MARCEL și la dir.comercială SACHILARDIS și am oferit serviciile mele.

Directorul BALAN vroia să trimită în postul de director al Agenției Tg.Mureș. Eu m'am opus spunându-i că după câteva zile voi fi exclus din Partid și atunci nu pot să mă ocup un post de răspundere . Am cerut un post de tehnician în sectorul de fructe. El totuși a insistat spunând că el merge laTg.Mureș și aranjează situația mea de Partid.

Între timp am fost exclus din Partid ceea ce am comunicat lui SACHILARIDI care a comunicat lui BALAN telefonic. BALAN n'a făcut nimic la Tg.Mureș în interesul meu și după întoarcerea lui m'a numit ca tehnician sezonier la serviciul de fructe.

Tot între timp am depus ofertă și la Min.Ind.Alimentare, de unde am primit răspuns negativ.

24
129

Prezentul Proces Verbal de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că întru totul corespunde cu cele declarate de mine îl susțin și seamnez propriu nesilit de nimeni.

SIT. DE SECURITATE,
Anchetator,

ss. KISGYARGY EMERIC,

5 ex./E.M.

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Thozgery, Emorie născut la 11 August 1912 în com.
Socorob-~~nie~~-Ederici Judec. lui Emorie și Sira, contabil, frnt. al. 2.
acti. Centrocopp, cu ultimul domiciliu în Pancușeni, Rai. Judec. S. Ra.
diviziun Nr. 51

15. Februarie 1953

Orașul Pancușeni

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ s'a terminat la „ _____ și _____ .

Intrebare: Până la ce dată ai lucrat la Centrocopp?

Răspuns: La Centrocopp am lucrat până la 15. Aprilie
1952 la care dată am fost îndepărtat din serviciu.

Intrebare: Pentru care motive ai fost îndepărtat?

Răspuns: Am fost îndepărtat în urma listării în
Comitetului Executiv, în urma acelușor mele din
partid care s'a întâmplat la data de 15. IV. 1952.

Intrebare: Pentru care motive ai fost scos din
Partid?

Răspuns: Am fost scos din Partid pentru activitatea
mea socială - sunt înaint de chiabur - prost, fapt pentru
care am fost un element nerecomandat; pentru
faptul că în timpul ocupației maghiare am fost
funcționar superior la centralele cooperativiste „Hanga”
din Oradea și pentru faptul că am fost
membru în Partidul Românii Maghiari - Sursedyet, și
pentru faptul că n'am dus la îndeplinire sarcinile
în regiune.

Semnătura, [Signature]

Urmare: Tutubare: Cine au luat cuvânt și depre ce au vorbit?

Răspuns: Pr. madara a luat cuvânt neapăsându-se
pe faptul că au arătat că sunt un element
chiar bun, au put să se poartă cu noi de răzvrătire
în Centrocop, că au înțeles de ce și că sunt și fire
serioasă; și au multe lucruri pe care noi nu pot să înțelegem,
și că în punct de vedere ideologic a adoptat mult
cuvânt mult de la mine - poate pentru care
a propus excluderea mea din Partid.

Au mai luat cuvânt com. Gh.
Lăzar, directorul Ter. dir. ad. Lugarten Emil, președ.
Municipalității Bocam Gh, și încă un om al cărui nume
nu mi amintesc. Toți au arătat că sunt ele-
ment chiar bun - din partea regiunii, - înțeleg că au
descriș regiunea herdușt etc. Nu era pentru care
și a propus excluderea mea din Partid.

Tutubare: Ce părere ai avut Stă?

Răspuns: Părerea mea era că și au avut drept-
ate, că marea era puțin luată. În anul 1950
am adoptat excluderea mea din Partid - știu
că sunt un element neapăsător regiunii - ca
și se poartă cu noi de răzvrătire, și că elemente chiar bune
au put să se poartă cu noi de răzvrătire de
masă.

Tutubare: Ce ai făcut după independența și
de la Centrocop?

Răspuns: Încă înainte de independență - după prestarea
subscripției am fost la Trucșepet - unde am
diciat cu directorul eurostatului Bataș Maruș
și la dir. comercial Zăchăradu și am fost

Urmare: serviciile mele. Directorul Biroua scria întru
minte în postul de director al agentiei Tg. Hurus.
ca eu am spus spunându-i că după câteva zile
nu s'aplas din Partid și atunci nu pot să mă
ocup un post de răspundere. Am cerut un post de
telefonist în sectorul de județe. El bolivi a insistat
spunându-mi că el merge la Tg. Hurus și aranjază
situația mea la Partid.

Între timp am fost exclus din Partid
ceace am comunicat lui Iacubovici care a
comunicat lui Biroua telefonic. Biroua nu a făcut
nimic la Tg. Hurus în interesul meu și după
într-o vreme mi-a numit ca telefonist să rezolv
la serviciul de județe.

Tot între timp am depus o cerere
la Muir. Ind. Alimentară, - de unde am pri-
mit răspuns negativ.

Prezentul P.T. de interogatori
a fost cel de mine curând cu curând și
după ce am constatat că între țările respective
cu cele declarate de mine și moșii și
semn. prețului, rezultat de mine.

Progr. 2

Alt. de Securitate
Aubelator

Mil

Semnătura,

132

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul KISGYORGY EMERIC născut la 11 August 1912 în comuna Soimoșul Mic- Odorhei fiul lui EMERIC și IRINA contabil, fost director la Centrocoop cu ultimul domiciliu în București Raion T. Vladimirescu B-dul Republicii Nr. 51.-

28 Februarie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 9
" s'a terminat la " 11

Intrebare:

Ce activitatea politică ai desfășurat d-ta după eliberarea Ardealului de Nord ?

Răspuns:

După eliberarea Ardealului de Nord în 1944, Decembrie m'am încadrat în U.P.M. din Tg- Mureș și am lucrat pe linia cooperatției. Am fost responsabilul resortului (secției) cooperatției în Organizația Județeană U.P.M. până în 1947. ^Martie.-

Intrebare:

Ce linie ai urmat d-ta ?

Răspuns:

Am urmat linia șovinistă a lui KURKU GYARFAS adică susținerea necesității autonomiei cooperativelor maghiare din Ardeal

Intrebare:

Care era punctul de vedere al D-tale ?

Răspuns:

Până în prima parte al anului 1946 și eu am susținut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare.-

Intrebare:

In ce ai văzut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare ?

Răspuns:

Pe baza directivelor șoviniiste trasate de KHRKO-GYARFAS în luna Mai 1945, și eu am văzut necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare în acea că; 1. cooperativele existente și Cen-

..//.

ss/Kisgyorgy Emeric,

133

- trala să fie condusă de maghiari, numiți de KURKO.-
2. Cooperăția maghiară se bucură de drepturi egale cu cooperati-
vile românești.-
  3. Cooperativele maghiare să primească mărfuri și credite dela
Incoop, adică după menținerea drepturilor politice se obțină și
drepturi economice.
  4. Să nu se știrbească dreptul cooperativelor asupra fabrici-
lor și construcțiilor din Tg. Mureș.

Scopul final era menținerea autonomiei cooperați-
ei magiare prin ori ce cale.-

Intrebare:

Cu cine ai discutat pentru a lămurii această pro-
blemă ?

Răspuns:

Pentru lămurirea acestei probleme în cadrul unei
ședințe ce a fost ținută la Hotelul Athenee Palace din Bucure-
ști din anul 1945 luna Mai, am discutat cu KURKO-GYARFAS, TAK-
ACS LUDOVIC, SIGMOND AKOS și alții, iar din partea cooperativei
"Alianta" a fost GYORGY ANDREI și HADNASY COLOMAN și din partea
cooperativei "Hangya" eu, KISSGYORGY EMERIC și HUSZAR COLOMAN.-

Intrebare:

Despre ce ați discutat în cadrul ședinței grupului
șovinist și care era punctul de vedere al lui KURKO ?

Răspuns:

În cadrul ședințelor fiecare a arătat situația
materială a întreprinderilor din care a rezultat că întreprin-
derile se găsesc într-o situație materială grea și au nevoie de
credite și mărfuri, și fiecare a cerut punctul de vedere al
lui KURKO, care atuncea președintele U.P.M.-lui și care a încer-
cat să introducă o linie șovinistă în problema cooperației.-

La ședințele KURKO ne-a arătat însemnătatea elibe-
rării, drepturile naționalităților conlocuitoare și ca o consen-
cintă a drepturilor se vor naște și drepturile economice, adică
ca institute economice ale naționalităților să fie conduse de
naționalitățile respective și să se organizeze să conducă
autonom aceste instituții. A mai arătat că noi mai avem mult
de luptat deoarece în guvern sunt elemente necorespunzătoare.

Intrebare:

Cine a făcut parte din grupul lui KURKO- GYARFAS ?

Răspuns:

În grupul lui KURKO GYARFAS au făcut parte; TAKACS
LUDOVIC, SIGMON AKOS, KALMAN ELENK, KORPARICH EDVARD, GYORGY

ANDREI, IAKATOS STEFAN, eu și alții.-

11
134

Intrebare:

Ce activitatea a desfășurat grupul șovinist al lui KORKO GYARFAS ?

Răspuns:

S'a făcut unificarea celor 2 centrale din Tg- Mureș și Aiud.-

S'a adaptat statutul nou, care se baza pe timpul vechi ei federață din Aiud.-

S'a ales noul consiliul de administrație, propus și aprobat de acest grup. În consiliul Administrativ, în marea majoritate am fost aleși delegați U.P.M.-ului, a fost ales și contele HALLER STEFAN fostl președinte dela federala din Aiud.-

S'a schimbat denumirea centralei.-

S'a schimbat statutele dela cooperativele din Ardealul de Nord și s'au făcut schimbări și în consiliul Administrativ.-

S'a continuat activitatea economiei pe sistemul vechi.

S'a continuat intervenții pentru primirea de materii prime pentru uzinele din Mareșeni.-

S'a făcut intervenții la Incoop încă cooperatiă pentru obținerea de credite și mărfuri pe seama centralei în raport cu numărul populației maghiare.-

R vizori contabili a făcut propagandă pentru menținerea și susținerea mai departe a situației pe principiul autonomiei.-

Grupul șovinist al lui KURKO a susținut mai departe necesitatea autonomiei cooperatiiei maghiare.- KOPPORICH EDNARD președintele federației "Kalara" în cursul anului 1945 a fost în Ungaria, la Budapesta și a adus tratative cu Banca Națională a Ungariei în privința aranjării situației imobilului din Tg-Mureș(depozitul și frigorif) și în urma reluării de către U.P.M

Intrebare:

Ce consideri d-ta. părerea grupului KORKO despre autonomia cooperativelor maghiare a fost just sau nejust?

Răspuns:

Consider că politica grupului lui KURKO GYARFAS nu era justă deoarece aducea o politică naționalistă separată într'un alt stat, este o politică profundă greșită iar pe de altă parte cerând și obținând credite și împrumuturi ne încadrat automat în discuțiile incopului.-

Si eu am făcut în grupul șoviniet al lui KURKO GYARFAS până în luna Martie-Aprilie 1946 și consider că am avut o atitudine completă

dine complec^x nejustă. am urmat o linie nejustă, naționalis-
tă până la data arătată de mai sus.-

După ce am citit prezentul proces verbal de inte-
rogatoriu și am constatat că întru totul corespunde cu cele
declaratate de mine îl susțin și semnez propiu nesilit de ni-
meni.-

Anchetator,
Slt de Securitate

Nagy Iosif,

135
Arestat,
ss. Kisgyorgy Emeric

20
136

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul KISSYAGY-KMERE născut la 11 august 1912 (zil lui) român
domeniul lui - Căminul zil lui Cucerii și Tăria, cartierul fost districtul Cantăreșchi cu ul.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
la nume domeniul în București, la: T. Al. Ștefănescu Bulevard Republicii 40, 51.

28 Februarie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 00 min.

„ s'a terminat la „ 11 și 00 „

Intrebare: Ce activitate politică ai desfășurat și după
eliberarea Ardealului de Nord?

Răspuns: Șeapă eliberarea Ardealului de Nord în 1944, decembrie
m'am înscris în U.P.R. din Tg. Jucureș și am lucrat pe
linia cooperativă. Am fost reprezentantul rezervei (secției) coope-
rativă în org. Ind. U.P.R. până în 1947. 30 martie.

Intrebare: Ce linie ai urmat și?

Răspuns: Am urmat linia porinită de lui KURKO-GYAR-
FAS adică susținerea necesității autonomiei cooperati-
vilor maghiare din Ardeal.

Intrebare: Care era punctul de vedere al șefului

Răspuns: Până în prima parte a anului 1946 m'm
am susținut necesitatea autonomiei coope-
rativilor maghiare

Intrebare: De ce ai văzut necesitatea autonomiei coope-
rativilor maghiare?

Răspuns: De baza directivelor porinite de șeful
KURKO-GYARFAS în luna mai 1946, m'm am văzut

Semnătura,

Urmare: necesitatea autonomiei cooperativelor maghiare în
acesta că: 1) cooperativile existente în Căntăna să fie
condus de maghiari - numiti de KURKO;

2) Cooperatiile maghiare să bucure
de drepturi egale cu cooperatiile românești

3) Cooperativile maghiare să primească
mărfuri și credite de la Tanco, astfel după obținerea
drepturilor politice se obțin și drepturi economice

4) să cîștige și atribuția dreptul cooperativelor
empere și fabricile și constructiile din Tg. Mures.

Rezult final este menținerea autonomiei
cooperatiilor maghiare prin orice cale

Intrebare: În cum au discutat pentru a lamuri aceasta
problema?

Răspuns: Pentru lămurirea acestei probleme - în cadrul
unui sedință ce a fost ținut la Hotelul Athenei Palace
din București, din anul 1945 luna Mai, am discutat
cu KURKO - GYARFAS, TAKACS - LUDOVIC, SIGMOND - AKOS
și alții, iar din partea cooperativelor, Acianta a fost
GYORGY - ANDREI și HADNAGY - COLOMAN, și din
partea comunistilor, KANGOR - KISSGYORGY - EMBRE
și HUSZAR - COLOMAN.

Intrebare: De ce ati discutat în cadrul sedinței
acei grupului românesc și care era punctul de vedere
al lui KURKO?

Răspuns: În cadrul sedinței fiecare a arătat
situația materiale ale întreprinderilor din
care a rezultat că întreprinderile se găsesc
într-o situație materială grea și au nevoie de
credite și mărfuri - și fiecare a arătat
punctul de vedere al lui Kurko, care atunci

Semnătura,

Răzvan Gulea

Urmare: un proiect de U.P.A. lui n care a incercat sa introduca a lui orientate in problema cooperatiei.

La sedinta KUBKO ne-a aratat importanta eliberarii drepturilor nationalitatilor contribuitorii n ca a converinta a drepturilor pe care marile n drepturile economice, adica ca institutiile economice ale nationalitatilor sa fie conduse de nationalitatile respective n sa se organizeze n condusii autonome aceste instituti. A mai aratat ca noi inca avem mult de lucru de depasire in guvern mai sunt elemente necorespunzatoare.

Intrebare: Cine au facut parte din grupul lui KUBKO-GYARFAS?

Raspuns: De grupul lui Kurko Gyarfaz au au facut parte: TAKACS-LUDOVIC, SIGMON-AXOS, KALMAN-ELEK, KORPARICH-EDUARD, GYORGY-ANDREI, LAKATOS-STEFAN, eu n alti.

Intrebare: Ce activitate a desfasurat grupul subunitat al lui Kurko Gyarfaz?

Raspuns: Se sunt implicarea celor 5 centrale - din Gy. Alf. rez n Ciind -

- Sa adaptat statutul nou - care se baza pe tipul modelii federale din Ciind;

- Sa facut, ales noul comitet de administratie - propus n aprobat de acest grup. Si comitetul adun. in mare masura este un jnt ales n delegati U.P.A. lui; a jnt ales n comitei Halter, Hefner ntral prezenta la dela federale din Ciind.

Se recomandat denumirea centralei (Kalakta)

Sempătura

Urmare:

La schimbarea statutelor dela cooperativa din B.

dealul de hard si cum sicut schimbati: si in cons. adu.

- La continuat activitatea economica pe tot
anul veseli

- Sa sicut interventii pentru primirea de ma-
teri prime pentru uzurile din Murescu si o

- Sa sicut interventii sau la fabrici, Mini. Cooperatie
pentru obtinere de credite si masuri pe seama
centralei in raport cu numarul populatiei
maghiare

- Revison contabil au sicut propunerea pentru
mutuarea si mutarea mandatarilor a sechii vint.
dintre pe principiul autonomiei;

- Grupul organizat al lui Kurka a fost
mut curai departe necesitatea autonomiei coope-
rativei maghiare

Introducere: - Timpurile Eduard presedinte de sed-
inta "Kalata" in curand anului 1945 a fost in
Ungaria - la Budapesta - si adus tratatie cu
Republ. Nat. a Ungaria in privinta aranzarii
notarii "institutiilor din Tg. Mures" / "Spitalul si "Fogara"
in urma reluarii de catre B.A.R.

Introducere: Ce considerati ca - parerea grupului KOF-
KO despre autonomia cooperativelor maghiare a
fost buna sau neajuta?

Concluzii: Omnia in politica grupului lui Kurka
grupul nu era justa deoarece aducea o
politica nationalista separata intr'un alt stat,
ceto + politica profund greata iar pe de alta
parte curand si slăbind credite si impu-
nături ne încadrăm automat în dis-

Semnătura,

M. J. J.

Urmare: *op. tomule incipului.*

115

si eu am fost in grupul 1000 unit
al lui Hurler Garza pana in luna Martie - Ap-
rilie 1946 si comitez ca am avut o atitudine foarte
negiata - am urmat o linie grea, materialista
pana la data aratata de sus.

138

Apoi ce am celtit prezinta P.V. ale
interrogatiunii si am constatat ca intru toate ca-
regunde cu cele declarate de mine si sus-
tin si asupra propriei decizii de cu mine.

Tragete

St. de Securitate
Analizator

✓ 139

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la Soimoșul Mic-Odorhei în anul 1912 August 11, fiul lui EMERIC și IRINA, de profesie contabil, fost Dir.Adj. Centrococoop, cu ultimul domiciliu în București, Raionul T.Vladimirescu Bdul.Republicii No.51.

15 Martie 1953- București
Interogatoriul a început la ora 8.
" s'a terminat la ora 14.

Intrebare :

Cine sunt părinții Dtale și ce avere au?

Răspuns:

Tata- KISGYORGY EMERIC, preot unitarian, mama BOER IRINA casnică. Domiciliază în com.BELIN Raionul Sft.Gheorghw. Au 15 hectare pământ, 11 h.arabil și 4 pășune, o casă de locuit și o grădină 0,5 h. Sunt categorișiți chiaburi. Mai au 2 vaci, 1 bivoliță, 2 viței.

Intrebare :

În ce spirit ai fost fost educat de părinți?

Răspuns:

Am fost educat în spirit mic burghez și în spiritul religiei unitariană.

Intrebare :

Dacă ai rude în străinătate și cu ce se ocupă?

Răspuns:

Am un unchi în R.P.U. KISGYORGY ENDRE în com.Szent Balasz - Jud.Somogy- notar comunal din anul 1921 până în anul 1945 dela care dată nu știu nimic despre el.

- Fratele meu KISGYORGY EDMUND în R.P.U. la Budapesta în prezent salariat la Calea Ferată Maghiară, iar în trecut a fost ofițer activ în armata fascistă maghiară al lui Horty, cu gradul de locotenent. În anul 1946 a fost pus în cadrul disponibil pentru trecutul lui. Am întreținut legături cu el prin corespondență.

140

Intrebare :

Ce studii ai Dta și unde ai făcut ?

Răspuns:

Sunt licențiat la Academia Comercială din Cluj în anul 1936.

Intrebare :

Unde ai lucrat până la cedarea Ardealului de Nord?

Răspuns:

Intre- Iulie 1946- Decembrie 1936 am fost funcționar la cariera de piatră din Valea Bogăți comuna Hochis-Târnava Mare, 1 Februarie 1937- Decembrie 1938 am fost contabil la centrala Coop. " Furnica " din Aiud; 1939-40 am fost revizor contabil la centrala " Furnica " din Aiud, cu sediul în com. Sântimbru Ciuc și am lucrat în Jud.Cluj, Târnava Mare, Trei-Scaune și Ciuc. În timpul cedării Ardealului de Nord am fost concentrat la Deva, iar la data de 6 Septembrie 1940 am fost desconcentrat.

Intrebare :

Care era atitudinea Dta față de dictatul dela Viena?

Răspuns:

Am fost bucuros și satisfăcut de dictatul dela Viena pentru faptul că nu vom mai fi minoritar într'un alt stat și că voi trăi în patria mea unde pot să am o situație materială mult mai bună.

Intrebare :

Unde ai lucrat în timpul ocupației maghiare ?

Răspuns:

Până la sfârșitul lunii Septembrie am lucrat ca salariat al fostei centrale din Aiud- la biroul din Cluj; Sept. 1940-15 Nov.1940 am fost profesor de meteorologie la Sc.Superioară de Comerț din Cluj, 15 Noembrie - până la eliberare am lucrat la Centrala Cooperativelor " Hangza " (pe Ardealul de Nord) din Tg.Mureș ca șef de serviciu administrativ, șef contabil director- adică ca funcționar superior.

Un an de zile 1941-1942 am fost profesor de contabilitate la Sc.Sup.de Metalurgie și Lemn dîn Tg.Mureș.

Intrebare :

Ce politică ai făcut în acel timp?

Răspuns:

În anul 1941 m-am înscris în Partidul Ardelenesc Maghiar- în acest partid n'am plătit nici cotizația. În anul

3/41

1942 m'am înscris în Partidul Reinnoirii Naşterii - Imredyşt şi am fost membru până în 1944.

Întrebare:

Care era atitudinea Dtaale faţă de Uniunea Sovietică ?

Răspuns:

În urma propagandei anti-sovietice în care am făcut şi eu parte, îmi era frică de venirea trupelor sovietice în Ardealul de Nord şi nu m'am aşteptat la desfăşurarea evenimentelor în favoarea Uniunii Sovietice.

În timpul regimului horthyşt când eram şeful serviciului administrativ-am semnat circulaţii şi ordine pentru difuzarea anumitor broşuri, material propagandistic, primit de la Min. Agric. ca de ex. " Stalin călăul milioaneilor, " Primejda bolşevismului" şi altele care au fost trimise la subunităţile întreprinderii ca material propagandistic.

Oa funcţionarii superiori am executat dispozitiunile primite, am aprobat politica lui HORTHY şi am aprobat ducerea războiului anti-sovietic.

Întrebare:

Ce alte ocupaţii ai mai avut din timpul ocupaţiei noastre în afară de cele arătate ?

Răspuns:

Am primit dela tatăl meu 13.000 "pengo" din care eu 10.000 pengo, am intrat ca acţionar la întreprinderea de olărie al lui KOKSIS ELMER din Tg. Mureş. Am fost acţionar la întreprinderea lui KOKSIS din Iunie 1943 până la 30 Septembrie 1944.

Întrebare:

Cine erau acţionarii, ce sumă de bani ai primit Dta şi ce ai făcut cu banii primiiţi ?

Răspuns:

Acţionarii erau; KOKSIS ELMER comerciant cu 20.000 pengo; VERES BELA Cpt.la M.St.M. cu 10.000 pengo, HAGY CAROL comerciant, cpt.de rezervă cu 10.000 pengo, GANY ALEXANDRU funcţionar la " Hangaşa" cu 10.000 pengo, şi eu cu 10.000 pengo.

În anul 1945-1946 la decontare am primit oca.180.000 lei, din care bani 100.000 lei am împrumutat lui KOVACS FRANCSO care era asociat cu BRANDNER ALEXANDRU la închirierea moarelor urbane. Oa dobândă am primit, făină, lapte, un porc, în valoare totală oca.10.000 lei iar mai târziu am cumpărat o casă pe numele soţiei.

///.

Intrebare :

Ce activitate politică ai desfășurat Dta după eliberarea Ardealului de Nord?

Răspuns:

În anul 1944 după eliberarea Ardealului dându-mi seama de noua situație politică și dorind să-mi asigur o poziție favorabilă m'am înscris în U.P.M. și apoi în P.C.R. Am activat pe linia cooperăției.

Intrebare :

Dacă te-ai înscris în U.P.M. și P.C.R. pebtru ați asigura o poziție favorabilă, arată concret cum ți-ai desfășurat activitatea politică?

Răspuns:

Politica pe care am depus-o până în primăvara anului 1946 era o politică greșită deoarece am făcut parte din grupul șovinist al lui Kurko-Gyarfas, grup care a susținut așa zisei , necesității autonomiei cooperativelor maghiare din Ardealul de Nord.

Grupul lui Kurko Kyarfas susținea în mod diversionist ideile- ca 1) cooperativele existente și centrala să fie condus de maghiari numiți de Kurko; 2) cooperativele maghiare să primească mărfuri și credite dela Incop, în raport cu numărul populației maghiare după obținerea " drepturilor " politică să se obțină și drepturi economice; 3/ menținerea și susținerea prin orice cale autonomiei cooperativelor maghiare.

Intrebare :

Cine au mai făcut parte în grupul șovinist-tădător - al lui Kurko și ce activitate ați desfășurat.

Răspuns:

În grupul lui Kurko Gyarfas au mai făcut parte; TAKACS LUDOVIC, SIGMOND AKOS; KALMAN ELEK; KORPARICH EDUARD; LAKATOS STEFAN; GYORGY ANDREI, HADNAGY CAROL, HUSZAR COLOMAN, VARGA GHEORGHE, SZUCS TAKAS , MARGARETA etc.

Ce activitate ; am făcut unificarea celor 2 centrale din Tg.Mureș, cu cea din Aiud- cu sediul în Tg.Mureș, s'a adoptat noul statut în spiritul statutului vechi din Aiud, s'a ținut adunarea gen.de unificare și s'a ales noul cons. de adm. și în mare majoritate au fost aleș delegații U.P.M.-ului, mai bine zis oameni lai Kurko, s'au ținut adunările și la cooperativele sătești și s'a ales conducerea cooperativelor; s'au continuat operațiunile economice, s'au făcut intervenții la

143

la Incoop și la Min.Coop., s'a popularizat și s'a făcut o propagandă pentru menținerea în continuare al așa zisei "necesității autonomiei cooperativelor maghiare".

Intrebare ;

Cum apreciezi poziția pe care ai avut Dta și ceilalți membrii ai grupului lui Kurko- Gyarfás în privința Cooperăției?

Răspuns;

Consider că politica grupului lui Kurko Gyarfás era o politică antistatală deoarece era o politică șovin-naționalistă care urmărea subminarea puterii statului și care a fost chiar împotriva intereselor populației muncitoare maghiare din România. Această politică naționalistă, șovină a lui Kurko eu am susținut-o prin activitatea mea pe care am depus-o până în anul 1946.

Intrebare ;

Unde ai lucrat Dta după eliberarea Ardealului de Nord?

Răspuns;

Dela eliberare în continuare am lucrat la centrala " Kalaka" până la 31 Martie 1947 ca șef contabil iar din mijlocul anului 1945 ca director coordonator al federației "Kalaka". Din 1 Aprilie 1947- 30 Iunie 1948 am fost consilier tehnic la Dir.Organizării al Incopului numit la propunerea lui Kurko și Cziko-Ferdinand. 1 Iulie 1948-30 Aprilie 1949 am fost director al federației " Kalaka". 1 Mai 1949-5 Sept.1950 am lucrat la Uniunea Ind.din Tg.Mureș, la care dată am fost transferat la Centrocoop.

Intrebare ;

În declarațiile anterioare Dta ai arătat că după 23 August 1944 ai fost de mai multe ori în București la cine ai locuit în acest timp?

Răspuns;

Până în anul 1945 am locuit în Hotel iar din anul 1946 până în anul 1950 am locuit la OLGA CIRICI din Str.Doamnei No.1 lunar 3-4 zile.

Intrebare ;

Cine era OLGA CIRICI ?

Răspuns;

OLGA CIRICI era de naționalitate austriacă, cetățeană jugoslavă, ea și locuința ei a fost luat sub protecția Legăției Jugoslavă.

Intrebare :

Ce legături ai întreținut cu Dânsa ?

Răspuns :

Deși sunt căsătorit, cu OLGA CIRICI am întreținut legături centroconjugale.

Intrebare :

Ce știi despre OLGA CIRICI ?

Răspuns :

Din cele povestite de OLGA CIRICI, prin discuțiile ce am avut cu ea știu că este soția lui FRENKIAN NICOLAE (decedat) fost armator de vase și acționar la fabrica de zahăr din Chitila.

A făcut excursii în Turcia, Grecia, Austria și Italia. Știu că a întreținut legături culegația Jugoslavă și Italiană din București și cu indivizi străini. A întreținut legături cu familiile foștilor miniștri și generali.

Era invitată deseori la masă la ministrul pleniptențiar al Jugoslaviei cu care a întreținut legături strânse. A mai întreținut legături apropiate cu atașatul comercial al Angliei, CHARLES pe care cunoștea încă înaintea războiului și care s'a întors în anul 1948.

Are o prietenă în Italia cu care a întreținut legături prin corespondență și primea pachete. Prietena ei PAULETTE a fost în țară de 2 ori, în anul 1947 și 1948.

Știu că a întreținut legături cu TOMA ALDEA fost partizan al lui Tito între anii 1940-1944. Cu acest individ am întreținut și eu legături până în anul 1947 când a fost numit atașat comercial la Belgrad - el fiind consilier la federala "Kalaka". În prezent TOMA ALDEA lucrează la Dir.Gen.a Forțelor de Muncă Cal. Moșilor No.197 - ca inginer, domiciliată în București Str. Dionisie Lupu No.36 sau 32.

După hotărârea Biroului Informativ, era speriată și avea gânduri de plecare din țară în Italia.

Intrebare :

Unde este în prezent OLGA CIRICI ?

Răspuns :

Știu că în anul 1951 Mai a fost expulzată din țară și a plecat în Jugoslavia. Cu OLGA CIRICI m'am întâlnit înainte de plecarea ei cu vre-o 2 săptămâni acasă la ea.

După plecarea ei din țară am primit o carte poștală scrisă în limba germană, prin care înștiințează că a sosit bine, a fost bine primită, că primește cartele de alimente șubla și intenționează să plece mai departe spre Italia. Cartea poștală a fost scrisă într'un oraș jugoslav căruia numele nu-mi amintesc. Am cettit cartea poștală, iar după aceea am rupt-o pentru faptul că am știut că poate să am neplăceri pentru aceasta .

Intrebare :

Ince împrejurări ai ajuns funcționar la Centroccoop?

Răspuns:

Am fost transferat la Centroccoop prin NAB ALEXE la data de 5 Septembrie 1950. M'am prezentat la NAB ALEXE unde am arătat că am origine socială nesănătoasă, că am soția bolnavă și ceream să rămân mai departe la Tg.Mureș. NAB ALEXE mi-a spus că situația mea este cunoscut și pot să îndeplinesc funcția de dir.adj.in cadrul Centroccoopului.

Intrebare :

Arată anchetei ce funcții ai îndeplinit în cadrul Centroccoopului?

Răspuns:

Dela 6 Sept.-20 Octombrie 1950 am fost director adj. pe lângă dir.adjunct PETRE GRALIUC care conducea subdirecția produselor alimentare. La această dată a luat ființă ca direcția independentă- dir.circ.mărf.alimentară-agricolă, unde am fost director cu delegații. Am îndeplinit această funcție până la 31 Martie 1951 când am fost transferat la subdirecția textilă ca director adjunct funcție pe care am îndeplinit până la 31 Decembrie 1951. Dela 1 Ianuarie - 15 Aprilie am fost dir.adjunct al direcției planificării- la care dată am fost îndepărtat din cooperatie.

Intrebare :

Cum ai dus la îndeplinire sarcinile pe care le-ai avut?

Răspuns:

O parte din sarcinile pe care am avut nu au fost duse la îndeplinire din cauza nelivrării mărfurilor convenite cu direcția de achiziții sau fabrici și în parte din cauza lipsurilor ce am avut, neglijență față de sarcini și că nu am urmărit până la capăt fiecare poziție.

A mai contribuit la neîndeplinirea sarcinilor și originea mea socială pe care o am. În tot timpul activității mele

am stat lângă cei tari indiferent că poziția lor era justă sau nejustă.

Intrebare :

Arată câteva fapte din activitatea D-tale de unde reiese atitudinea nejustă pe care le-ai avut D-ta față de muncă- arată și consecințele ei ?

Răspuns:

Am acceptat de multe ori dispozițiile dela superiori, cu toate că am văzut că nu poate să dea rezultate bune, și în sensul arătat mai sus, am dat ordin și eu. Consecințele- munca a fost dezorganizată.

- Populația a rămas neaprovizionată cu anumite produse de care avea nevoie.

- Nerealizarea planului de casă la cooperative .

- Stocări de mărfuri, nemulțumiri etc.

- N'am controlat bazele îndeaproape, privind lichidarea stocurilor , lucru prin care s'a blocat fondurile bazei (produceau pagubă) cu toate că am știut că aceste lucru duc spre împlinirea circulației monetare.

- Am livrat mărfuri în regiuni unde n'a fost necesar (de unde nu a fost cerut- ca urmare - stocare de mărfuri (agrare și textile) și deblocarea fondurilor- nemulțumiri etc.

- În repetate rânduri am făcut repartițiile de mărfuri (agrare și textile) anarhic, iar în urma acestui fapt centrele muncitorești (Petroșani, Plocești, Filipești de Fădure, Moinești etc) și orașele au rămas neaprovizionate.

- La produsele alimentare populația a trebuit să-și acopere diferența dela piață nerorganizată plătind prețuri mai mari.

Nerealizarea planului de casă.

În general au fost trimise produse necerute și nu s'au trimis mărfuri cerute.

De multe ori s'a întâmplat că am întârziat cu predarea proiectului de necesar pe sortimente către Dir. Planific. lucru prin care am întârziat întocmirea proiectului de plan la Dir. Planificării.

Mai sunt multe fapte din care rezultă atitudinea mea nejustă pe care am avut față de muncă- dar aceste fapte ca și cele arătate de mai sus prin exemple concrete au fost arătate în declarațiile anterioare pe care am dat.

Ca consecință generală a actelor de sabotaj arătate mai sus și în declarațiile anterioare au fost;

- Neaprovizionarea suficientă a populației și în special al centrelor muncitorești cu produse alimentare- aproape peste tot, și cu produse industriale în unele regiuni.
- Dirijări de produse industriale necerută.
- Neterminarea produselor cerute.
- Stocări din stocurile trimise și necerute de regiuni.
- Nerealizarea planului de casă.
- Au fost provocate nemulțumiri în rândul masselor largi al oamenilor muncii.

Întrebare :

Arată anchetei cum ai privit lucrurile când ai comis asemenea acte de sabotaj.

Răspuns:

Am fost conștient când am comis actele de sabotaj arătate mai sus și în declarațiile anterioare, am știut că unele măsuri nu dau rezultate ci împiedică, dăunau realizării planului, dar țiiu să arăt că nu numai eu mă fac vinovat pentru aceste acte de sabotaj ci se fac vinovați și

- pe linia agricolă- MARIN STEFAN directorul direcției Vegetale, SZABO ADALBERT- consilier cu sectorul vegetal- VASILE HULDUBAN vice-președintele Centrococoului, FODOR VASILE, pe linia mărfurilor industriale directorul Circ.Mărf.industri, NAE ALEXE vice-președintele Centrococoului, pe linia planului general care avea contact direct cu conducerea C.S.P.-ului, SOLYMOS IVAN- iar vinovăția acestora pot să o dovedesc.

Întrebare :

Arată înțelegerea care a existat între Dta și alți membrii din conducerea centrococoului în vederea comiterii acțiunii de sabotaj în Cooperatie ?

Răspuns:

Propriu zis n'a existat o înțelegere prealabilă între mine și alți membrii din conducerea Centrococoului în vederea ducerii unei acțiuni de sabotaj. Totuși în cadrul activității mele la Centrococ, eu mi-am dat seama că în diferite sectoare de activitate se duc acțiuni de sabotaj. Aceste acțiuni era legate și de sectorul une lucrăm și eu. Cu toate că mi-am dat seama de acest lucru și sectorul meu de activitate am mers pe această linie.

1968

Intrebare :

Ce te-a determinat pe Dta să duci aceste acțiuni de sabotaj în cadrul Cooperăției ?

Răspuns:

Dat fiind că sunt de origine socială chibburescă tatăl meu a fost preot, am fost educat în spiritul mic burghez, în timpul ocupației maghiare am avut funcții importante în cadrul cooperăției care atunci nu servea interesele poporului ci unui grup mai restrâns, deasemenea am fost membrul unui partid fascist maghiar. Toate acestea m'au determinat pe mine să nu fiu legat cu nimic de regimul democratic popular, iar când mi s'a ivit ocazia aduce o acțiune împotriva regimului actual am făcut acest lucru.

Un lucru care m'a determinat în această acțiune, a fost faptul că ăm văzut că și alți membri, din conducerea Centrocopului să dădeau la acțiuni asemănătoare.

Intrebare :

Până la ce dată ai lucrat la Centrocop și pentru ce ai fost îndepărtat ?

Răspuns:

Am lucrat la Centrocop până la 15 Aprilie 1952 când în urma excluderii mele din Partid am fost îndepărtat. Datorită faptului că am fost un element chibburesc, necorespunzător și pentru trecutul meu dubios.

Intrebare :

Unde ai lucrat după ce ai fost îndepărtat dela Centrocop ?

Răspuns:

După ce am fost îndepărtat dela Centrocop prin Dir.comercial SACHIARIDI și dir.coordonator BILAN MARCEL am fost angajat la Fructexport ca sezonier- tehnician-funcția pe care am avut până la 25 August 1952- la care dată am fost arestat.

Acest proces verbal de interogatoriu a fost cetit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că intru totul corespunde cu cele declarate de mine fi susțin și semnez propria- nesilit de nimeni.

SIN. DE SECURITATE,
Anchetator,

ss. KISGYORGY EMERIK

Nagy Istif,

-1-

11
149

Proces-Verbal de interogator

Arestat al KISGYÓRGY-EMÉDIO născut la Somsonul Nic. Odorhei în anul
1912 August 11, fiul lui Emere și Tima, de profesie contabil, fiu de răz.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
Ceulacșoș, cu ultimul domiciliu în București la 7 Vladimirescu (3rd Repabil-
ca Nr. 5).

15 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și 00 min.
„ s'a terminat la „ 14 și 00 „

Intrebare: Cine sunt părinții Stăli și ce avere au ?

Răspuns: Tată: Stoiczygy Emere preot unitarian, mama Bere Tima cas-
nică. Somintozsi în com. Beliu Rai Jf. Georghe. Au 15 hectare
pământ, 11 h. arabil și 4 pășune, o casă de locuit și o grădiniță 0.5 h. Sunt
categorisit clasați. Mai au 2 vaci, brovle, grâu

Intrebare: În ce spirit ai fost educat de părinți ?

Răspuns: Am fost educat în spirit nec. burghez și în spiritul
religiei unitariene.

Intrebare: Tată ai lucra în străinătate și cu ce scop ?

Răspuns: Am lucrat în R. P. U. - Stoiczygy Endre în com.
Geulacșoș - Statul Stoiczygy - notar comunal din anul 1951 până
în anul 1946 de la care dată nu știu nimic despre el.

- Tăbela meu Stoiczygy Edmund în R. P. U. la Brida-
poșta în proiect salariat la Calea Terati Magh iar în prezent
a fost opter activ în armata fasista magh al lui Hertley,
cu gradul de locotenent. În anul 1946 a fost pus în cadrul
disponibil pentru prezent lui. Am intrerupt legătura cu el
prin correspondență.

Semnătura: Stoiczygy

Urmas: Tutubare: Ce studii ai facut si unde ai facut?

Răzvan: Sunt licențiat al Academiei Comerciale din Cluj în anul 1936.

Tutubare: Unde ai lucrat până la cedarea Ardealului de Nord?

Răzvan: Tatru - Iulie 1936 - Dec 1936 am fost funcționar la cariera de pășuni din Valea Băgăi, comuna Hoșieș-Târvasa Mare; 1 Februarie 1937 - Dec 1938 am fost contabil la centrala coop. Tururea din Aiud; 1939-40 am fost coresp. contabil la centrala "Tururea" din Aiud, cu sediul în com. Sântimbru, cum și am lucrat în pârțile Cluj; Târvasa Mare, Trei-Săuce și Aiud. În timpul cedării Ardealului de Nord am fost concentrat la Sibiu iar la data de 6 Sept. 1940 am fost deconcentrat.

Tutubare: Care era atitudinea d-tale față de dictatul dela Viena?

Răzvan: Am fost bucurat și satisfăcut la dictatul dela Viena pentru faptul că nu mai erau și nemuritorii câte un alt stat și că noi trăim în patria mea unde pot și am o viață materială mult mai bună.

Tutubare: Unde ai lucrat în timpul ocupării maghiarilor?

Răzvan: Până la sfârșitul lunii Septembrie am lucrat ca salariat al fostei centrale din Aiud - la Canalul din Cluj; Sept. 1940 - 15. Noi. 1940 am fost profesor de matematică la Ș. Superioară de Comerț din Cluj; 15. noiembrie - până la eliberare am lucrat la centrala cooperativă "Hanga" (pe Ardealul de Nord) din Ș. M. și am fost de serviciu administrativ, și contabil direct - asistat și activitar superior.

- Un an de zile 1940-41 am fost profesor de contabilitate la Ș. Sup. de Matematică și Științe din Ș. Mures.

Tutubare: Ce politici ai făcut în acel timp?

Răzvan: În anul 1941 nu am activat în Partidul Ardelenesc

Semnătura,

12

Unare: Unguri - în acest parcaș s-au găsit un cadavru de om tânăr
în sau aproape în Săcălaș Românii. Încălțat și nu pot muncii prin
înălțime. Care era adăbușura și unde s-a găsit?

Șăcălaș: În vreme propagandei comuniste în care am fost și eu pe vreme
era prima de cucerire Ungariei noastre în decembrie 1947 și eu m-am
afectat deprimarea comunistă în perioada Unirii Sovietice.

A Unguri reprezentau deșteptatul care erau regali sovieticii
administrativi - am servit ca medic și ordine pe aproape amu-nu
șăcălaș, material propagandistic - primul din via țară - ca de ex. Stalin
când multă vreme, și după schimbările s-a așteptat ca să fie în
la subunități administrative ca material propagandistic.

A funcționarii țării au servit aproape în toate părțile
am găsit politici în țară și am găsit din nou reprezentanți
politici.

Peștele: Ce ați văzut ca mai curând din timpul regimului comunist
are implica de cele mai multe?

Regimul: Am văzut din țară mai bine șăcălaș din care au fost
Regim am văzut ca adunând la subunități de medic și din
Șăcălaș Șăcălaș din Șăcălaș. Am fost adunând la subunități
la vreme din vreme 1947 până la 30 sept 1949.

Șăcălaș: Care erau adăbușura, ce vreme de lucru și primul
și și ce a făcut ca țara primit?

Șăcălaș: Șăcălaș: Nume: KOCSIS-ESTE MER conștient în țară
Regim; VERES-BELU pot la 2 și 3 și cu 1940-Regim; NAGY-CORNE am
câștigat de Regim cu 1940-Regim; NAGY-DEBORDU în țară la Regim
cu 1940-Regim și cu 1940-Regim.

A omul știu de adăbușura am primit ca țară, din care
am văzut și am început să scriu în țară, care era scrisă în
BRANDNER-ȘĂCĂLAȘ la adăbușura noastră adăbușura. Ca adăbușura
am primit și prima țară, am primit și adăbușura țării, ca 1940-Regim
am văzut țara am început să scriu pe vremea țării.

Șăcălaș: De adăbușura țării și adăbușura țării și adăbușura țării.

Sigmund
1949

Urmare: alului de Nord:

Lașcuș: În anul 1944 după eliberarea idealului dându-mi seama de situația și starea politicii și dorind să-mi angajez și poplile favorabile în anul următor în U.P.R. și apoi în P.C.R. am activat și linia cooperativă.

Întrebare: Dacă te ai misurat în U.P.R. și P.C.R. pentru asigurarea și poplile favorabile, ce ai concret cum te-ai deosebit activitatea politică?

Lașcuș: Politica pe care am depus până în primăvara anului 1946 era și politica grădă deosebit am făcut parte din grupul sovietic al lui KURKO-EVARTAS, grup care a susținut am pînă, menținerea autonomiei cooperativelor maghiare din Idealul de Nord.

Grupul lui KURKO-EVARTAS măsura în mod divizionat ideile - ca 1) cooperativelor existente și centrale să fie conduse de maghiari numiți de kurko; 2) cooperativelor maghiare să primească mărfuri și credite dela Trucop, în raport cu numărul populației maghiare din localitățile unde sunt cooperative maghiare - adică după obținerea drepturilor politice să se obțină și drepturi economice; 3) menținerea și susținerea prin orice cale a autonomiei cooperativelor maghiare.

Întrebare: Cine au mai făcut parte în grupul sovietic-trucop - al lui kurko și ce activitate au desfășurat?

Lașcuș: În grupul lui kurko Gyorgy au mai făcut parte: TAKACS-LUDOVIC; SIMON-AROS; KALMAN-ELEK; KOVÁRICH-EDUARD; LAKATOS-STEFAN; SVÁRGY-ANDREI; ÁHDNAGY-CACEL; HUSZAR-COLOMAN; VARGA-SHEDACHE -; SZÜCS-TAKACS - MIHÁLY BETA etc.

Ca activitate: am făcut unificarea celor 2 centrale din ț. Luceș, cu cea din Árd - cu sediul în

Semnătura, György Gy.

13

Urmasare: Tg. Clujes, s'a adoptat noul statut in spiritul statutului precedent din Iud. s'a facut admnarea gen. de unificare si s'a ales noul cons. de admn. si in mare majoritate au fost ales delegati U.P.R. -ului - mai bine pt. cauzii lui Kurko; sau facut admnarea si la cooperatiunile s'atose si sau ales conducerea cooperativnelor; sau continuat operatiunile economice, sau facut interventa la Trezorerie si la Min. Corp.; s'a popularizat si s'a facut propaganda pentru mentinerea in continuare al actiunii "necesitatii autonomiei cooperativnelor maghiare".

Intrebare: Cum apreciez pop. tin pe care ai avut stea si centrali membri ai grupului lui KURKO - Szarfes in privinta la cooperatie?

Raspuns: Consider ca politica grupului lui Kurko Szarfes era o politica antistatala de arcece. era o politica sovietica - nationalista care urmarea obtinerea puterii statului si care a fost chiar mijlocul intermedietar populatiei rumunilor maghiare din Romania. Aceasta politica nationalista, sovietica a lui Kurko m'au sustinut si prin activitatea mea pe care am depus-o pana in anul 1946

Intrebare: Unde ai lucrat stea dupa eliberarea Ardealului de Nord?

Raspuns: Stea eliberare in continuare am lucrat la centrala "KALAKA" pana la 31 Ianuarie 1947 ca sef centralii iar din mijlocul anului 1947 ca director coordonator al federatiei "Kalaka". Din 1 Aprilie 1947 - 30 Iunie 1948 am fost consilier tehnic la Sti. Organizari al Trezoreriei. numit la propunerea lui Kurko si CZIKO-FERDINAND. 1 Iulie 1948 - 30 Aprilie 1949 am fost director al federatiei "Kalaka". Mai 1949 - 5 Sept 1949 am lucrat la Miniera Iud. din Tg. Clujes, la care data am fost transferat la Centrocopp.

Intrebare: In declaratiile anterioare stea ai avut ca

Semnatura,
Magyar

Urmare: dupa 20 August 1944 da ai fost de mai multe ori
in Bucuresti la cine ai locuit in acest timp

Raspuns: Pana in anul 1945 am locuit in Hotel
sai din anul 1946 pana in anul 1950 am locuit la
OLGA-CIRICI din Str. Tommei nr. 1- lunar 3-4 jre.

Intrebare: Cine era Olga Cirici?

Raspuns: Olga Cirici era de nationalitate
austriaca, cetateana iugoslavă - ea si sozinta
ei a fost luat sub protectia Legatiei
iugoslavă.

Intrebare: Ce legatini ai intretinut cu dinosa

Raspuns: Sii sunt cavaritii cu Olga Cirici
am intretinut legatini retracozigate.

Intrebare: Ce sii dege Olga Cirici?

Raspuns: Sii cele puzite de Olga Cirici, prin
dificultate ce am avut cu ea sii ca este sfiia lui
FRENKIAN-NICOLAE (decedat) fost armator de vase
si actionar la fabrica de zahar din Chibla

A facut recursii in Turcia, Grecia, Aus-
tria si in Italia.

Sii ca a intretinut legatini cu legatia
iugoslavă si Italiană din Bucuresti si cu miiilor strani.

A intretinut legatini cu familiile fostilor ministri si generali.
Era nicibata denari la masa la
ministriul penitenciarii al Iugoslaviei in care a
intretinut legatini straini. A mai intretinut
legatini apropiate cu atazatul comercial al
Angliei CHARLES pe care cunoatea nicea inaintea
raizbolului si care s'a intors in anul 1948.

Sii o prietena in Italia cu care a intro-
tint legatini prin corespondenta si prin cea pachete.
Prietena ei Paulette a fost in tara de 2 ori, in anul 1942 si 1948

Semnatura *[Signature]*

Urmare: X
52
Măi că a intrat în rândul legăturii cu TOMA-ALDEA Jnt
partezanul lui Totă între anii 1940-44. ca cu acest nivel
oid am intrat, aut și cu legăturii până în anul 1944
când a fost omis absoart comercial la Belgrad - și fiind
convins la federația "Katalaka". Pe prezent Toma Aldea lucră
la Br. Ju. a Furtelor de Numă călăra curșilor 197 - ca sup. mer.
Hmudilegă în București str. Lomonosov Lipu nr. 86 sau 32.

După hotărârea Biroului Informații, era operată
și avea gânduri de plecare din țară în Italia.

Interogare: Unde este în prezent Olga Ciuric?

Răspuns: Măi că în anul 1940 Măi a jnt expulșată
din țară și a plecat în Yugoslavia. Cu Olga Ciuric m'am
câtălnut maritate de plecare și cu mine s' ocupă numai acasă
la ea.

După plecarea și din țară am primit o carte
postată scrisă în limba germană, prin care s'instănteză
că a avut brie, a jnt brie primită, că prinsește cartele de
alimente dubla și s'instănteză să plece mai departe spre
Italia. Cartea postată a jnt scrisă într'un oraș uigolat
- căruia numele nu-mi amintesc. Am călăt cartea
postată, iar după aceea am rupt-o pentru faptul că
am alint că poate să am neplăceri pentru aceasta.

Interogare: În ce împrejurări ai ajuns funcționar la
Centrosop?

Răspuns: Am jnt transferat la Centrosop prin Hae
Allee la data de 5. Septembrie 1950. Măi am prezentat
la Hae Allee unde am arătat că am origină strălă
nesă în țară, că am oșlia bthuană și cerșam să-mi rădău
mai departe la Tg. Mures. Hae Allee a mi-a spus că m'ina-
ția mea este curșor și pot să îndeplinesc funcția de
dir. adj. în cadrul Centrosopului.

Urmare: Intrebare: Arata austeriei ce functii si indeplinit
in cadrul Comitetului?

Raspuns: Inla 6 sept - 20 octombrie 1960 am fost director
coljunct pe langa dir. adjunct Petre Guratiu care
conducea subdirectia produselor alimentare. La aceasta
data a luat fiinta ca directia independenta - dir.
circ. marf. alimentare-agricola unde am fost direc-
tor cu delegati. Am indeplinit aceasta functie pana la 31/10
1961 cand am fost transferat la subdirectia brutarie ca direc-
tor adjunct functie pe care am indeplinit pana la 31
decembrie 1961. - Inla 1 ianuarie - 16 aprilie am fost dir.
adjunct la directia planificarii la care data am fost
indepărtat din cooperatie.

Intrebare: Cum ai dus la indeplinirea sarcinilor pe care
le-ai avut?

Raspuns: D parte din sarcinile pe care am avut nu au fost
duse la indeplinire din cauza nelucrării marfurilor ex-
vante cu directia de activitate sau fabricii si in parte din
cauza lipsei de ce am avut, neglijenta fata de sarcini, ca
nu am urmarit pana la capat fiecare pozitie.

A mai contribuit la neindeplinirea sarcinilor
si starea mea sociala pe care o am. In tot timpul
activitatii mele am stat langa cei tari indiferent ca
oprite in era justa sau nejusta.

Intrebare: Arata catora parte din activitatea d-talei
de muncă recese atitudinea nejusta pe care le-ai avut
sta fata de munca - arata si consecintele ei?

Raspuns: - Am acceptat de multe ori dispozițiile
dela superiorii, cu toate ca am vrut ca nu poate
sa dea rezultate bune, si in anumit arata mai
pus, am dat ordina si eu.

Semnatura, *[Signature]*

Urmare: Consecințele: - munca a fost depășită

- Populația a rămas neaprovizionată cu anumite produse de care avea nevoie

- Nerealizarea planului de casă la cooperativă

- Stocări de mărfuri, nemulțumiri etc.

- Ei au controlat bazele (indeaproape) priuind lichidarea și curățarea, lucru prin care s-a blocat fondurile bazei (produse agricole) cu toate că am știut că acest lucru duce spre împiedicarea circulației monetare

- Am livrat mărfuri în regiuni unde nu a fost necesar / de unde nu a fost cerut - ca urmare - stocare de mărfuri / agrare și textile, blocarea fondurilor - nemulțumiri etc.

- În repetate rânduri am făcut repartitute de mărfuri (agrare și textile) anarhic, iar în urma acestora s-au creat centrele muncitorești (Petroșani, Ploiești, Sibiu, etc.) și orașele au rămas neaprovizionate.

- La produsele alimentare populația a trebuit să acopere diferența dela piață neaprovizionată plățând preturi mai mari

- Nerealizarea planului de casă

- În general au fost livrate produse necesare și nu s-au trimis mărfuri cerute.

- Se poate să s-a întâmplat că am întârziat cu predarea proiectului de necesar pe cartiermente către S. Planificarea prin care am întârziat întregul proiectului de plan la S. Planificării.

Am avut multe fapte din care rezultă atitudinea mea corectă pe care am avut parte de munca - dar aceste fapte ca și cele arătate de mai sus prin exemple concrete au fost arătate în dec-

Urmare: laratute anterioare pe care am dat.

Că conștința generală a actelor de cal-
tăj arătate mai sus n' în declarațiile anterioare au
fot:

- Neapropionarea reprezentă a populației n'
în opial al centrelor municipale cu produse aliimen-
tare - aproape peste tot, n' cu produse industriale
în unele regiuni:

- Stăjări de produse industriale necerute
- Nedistribuirea produselor cerute
- Stăjări din stocurile trimise n' necerute
de regiuni.
- Nerealizarea planului de casă
- Au fot provocate nemulțumiri în rân-
dul marilor lărg al comunităților muncii.

Intrebare: Arată neclăteți cum ai priot lucrurile când
ai comis asemenea acte de caltăj

Răspuns: Au fot comitente când am comis actele de ca-
ltăj arătate mai sus n' în declarațiile anterioare, au
plut că unele aușorii nu dau rezultate ci impedi-
că, dăunau realizării planului, dar tui n' arăt că
nu am mai eu mui pe orizont pentru aceste acte de
caltăj ci se fac orizont n'

- pe linia agricolă: Ministerul Ștefan
dirictorul Direcției Vegetale; Gata Adalbert - comisar cu
sectorul vegetal; Gheldulcu Vănilă neapropionătele
Centrosopului; Fodor Vănilă pe linia marfurilor in-
dustriale dirictorul Circ. hărg industriale; Nae Aleese n'
neapropionătele Centrosopului; pe linia planului general
care avea contact direct cu conducerea C.S.P.-ului
- Salguș Trau - iar comitentele acestora pot n' adrețes.

Semnătura, *M. J. J.*

Urmare: Intrebare: Arata intelegera care a existat
intre St. si alti membri din conducerea centrucopului
in vederea comiterii actiunii de salvataj in cooperatie?
Raspuns: Popruji nu a existat o intelegere prealabila intre
cumva si alti membri din conducerea centrucopului
in vederea ducerii unei actiuni de salvataj. Totusi
in cadrul activitatii mele la centrucop, eu m'am dat
seama ca in diferite sectoare de activitate se duc
actiuni de salvataj. Aceste actiuni erau legate si de sec-
torul unde lucram si eu. Cu toate ca m'am dat
seama de acest lucru si sectorul meu de activitate
am mers pe aceste linii.

Intrebare: Ce te-a determinat pe St. sa duci aceste
actiuni de salvataj in cadrul cooperatiei?

Raspuns: Tot fiind ca sunt de origine sovietica observasem
halat meu a fost prost, am fost educat in spiritul unui
buzgaly, in timpul ocupatiei germanizare am avut functii
importante in cadrul cooperatiei care atunci nu
servea interesele poporului si unui grup mai restrans,
deasemenea am fost membrul unui partid fascist maghiar.
Foarte acut m'am determinat pe mine sa am fi le-
gal cu numica de regimul democrat popular, iar
cand mi s'a dat scopia aduce o actiune in-
potriva regimului actual am fost acest lucru.

In lucru care m'a determinat in aceasta
actiune, a fost faptul ca am vazut ca si alti membri
din conducerea centrucopului si dadeau la
actiuni asemnabile.

Intrebare: Pana la ce data ai lucrat la centrucop
si pentru ce ai fost inchisat?

Raspuns: Am lucrat la centrucop pana la 15.

Urmare: Aprilie 1952 când în urma elinderii mele
din partid am fost îndepărtat. Statutul popului
că am fost un element chesărean, nerecunoscut
pentru brețul meu dubios.

Întrebare: Unde ai lucrat după ce ai fost îndepă-
țat de la Centracoop?

Răspuns: După ce am fost îndepărtat de la Centracoop
prin Lit. comercial Saclularidi nr. dir. coordonator

Balan Mareș am fost încă angajat la Fructecum
ca seporier-telmeian - funcția pe care am avut
până la 25. August 1952 - la care data am fost
arrestat.

Acost P.V. de interogatoriu a fost cel
de mine curânt cu curânt și după ce am conste-
tat că între toată circumstanțele cu cele declarate
de mine și (scrie) și (scrie) propriu-zis
de mine

1952

Lit. de Securitate

Amplasator

Semnătura,

Declarație

Subsemnatul Dragoș Emeric, născut la 11 August
1912 în comuna Soroceni nr. Coborheiu - fiul lui
Emeric și Tîrziu, de profesie contabil, fost director adj.
la Centrom, cu domiciliul în Șuceni, Gal. Republicii nr. 5,
în completarea declarației date în ziua de 6 Martie
1958 în legătură cu Marii Ștefan și Fodor Korle, declar
următoarele:

În legătură cu Marii Ștefan declar, că:

În operațiunile de aprovizionare de iarnă pe anul 1950/51
și trim 2/51 s-au făcut mai multe greșeli în urma
cărora populația în anumite localități au rămas neapro-
vizionate. Aceste greșeli au provenit din motivul, că
pe planul de aprovizionare era mai mic decât era
necesarul populației, sau din motivul, că, cererile erau
planificate în prăcuri + localități care nu au fost livrate
de furnizorul material.

Între multe ramuri au peche mai în curtea lui
Nănoie și Șuceni, că nu poate acoperi cererea

cu cantitatea planificată sau au reclamat, îi au primit răspuns de la Uniunea noastră la farmigose, în ambele cazuri, că nu are personal respectiv.

Stafel de capri concrete ca folgt:

- Uniunea raională Perna Severin, unde orașul este marele de aprovizionat nu are cantitatea necesară de cartofi și aprovizionarea omonitorilor.

- Uniunea raională Ploști, reclama la fel, că nu este suficientă cantitatea de cartofi.

- Uniunea coop. raională Galati, reclama tot cartofi.

- Coop. raională Bihor Constanța, oraș reclama, pe lângă celelalte, și Uniunea raională Făgăraș, care este desigur la farmigose game, că nu are cartofi.

- Uniunea coop. raională din Horești cere cartofi în plus.

- Uniunea coop. raională de la Craiova cere cartofi, că nu are planificată destul.

Uniunea coop. Pârba Felnică în lunge cartofi.

la Oradea. Și comunicat, că nu poate liza, că nu s-a ajuns.

La fel și Uniunea raională Roman nu a putut satisface cererea respectivă.

În mai jos vom vorbi, că nu am urcât în zona Hunedoara și Hecșevrie, dacă fiecare Uniunea raională primită sau a primit cantitatea necesară respectiv planificată de cartofi. În cazul în care am fost servit cu toate celelalte de Oradea și complexele de mai sus, nu am dus personal în a fost Uniunea raională ref. tehnici de Horești la Marcin sau la țelul sau. Până și am urcât

reclamația și în cazul mai bun, când li au îndrăgostit alt
 furnizor noi au comunicat această Unimii reclamante
 și au dat dispoziție să se adreseze Unimii respective, urmând
 ca și în cazul respectiv, după decizia Unimii să se dea dispoziție de
 livrare (repartitive) Unimii respective, deoarece nu s'au
 mulțumit în acest răgaz sau promisiune de la Maria Ștefan
 și după comunicarea făcută de directia noastră Unimii
 beneficiare nu au mai avut de dat de fapt Maria
 și dat dispoziție sau nu și data reclamația s'a rezolvat
 sau nu.

Fac pe Maria Ștefan vinovat pentru întocmirea planului
 de aprovizionare de iarnă pe proprii în mod greșit, unde
 populația muncitoare a fost lăsat pe ultimă plană, considerând
 sarcinile contractate mai importante decât sarcinile aprovizi-
 onării populației. Fac pe Maria Ștefan vinovat, că la
 întocmirea planului de iarnă nu s'a avut în vedere
 că centralele muncitorești necesită altă parte pe cap de locuitor
 ca centralele nemuncitorești și astfel termenii resp. încălzire
 și Plăști au reclamat lipsa de carbon. Pe fac vinovat,
 că a repartizat planul și ampre unimilor coop. raionale
 care nu făceau achiziții de carbon, motivând, că au
 plan de culturi și că e întocmit plan de livrare pe
 baza planului de achiziții care se bazează pe planul de culturi.
 Astfel au fost indicate Unimii raionale drept furnizor, care
 nu au avut achiziționări de carbon. Astfel cazul Unimii raionale
 de la Turda sau altă din Plăști care au figurat ca Unimii raionale
 furnizor. Pe fac pe Maria Ștefan vinovat, că atunci
 când s'au dat multe reclamații și, că reclamațiile
 începând din luna Noiembrie se rezolvă prin directia Prod.
 Min. Agricole, și câteva cazuri a dat direct

la unele dintrii cartofi fără să se întele, dacă nu
sunt momentan alte cazuri mai grave. După ce Contractul
unule a dat cartofi în plus fără să ne consultăm.

El face referință pe clarul Ștefan, că a considerat apro-
vizionarea celorlalte beneficiari mai important decât populația
civilă și să în a vout să micșeze contract și să
micșieze contract la cererea noastră pentru trim. II/1951 pentru
care am cerut.

II.

În legătură cu Fodor Karel declar următoarele:

Fodor Karel a discutat în trim. II/1950 cu Ștef. P. în privința
reșp. la Letka Paul și mai departe la C.S.P. cifrele de
control și grajele de mărfuri pentru anul 1951, primul cu
al în înțelegerea. Altmănea Fodor Karel a discutat și
planul de mărfuri pe trim. II/1951 pe graje de mărfuri
și pe sortimentale. Să Fodor Karel a acceptat și a
discutat planul de aproz. de mărfuri pe trim. II/1951 la
C.S.A. Fodor Karel din cifrele de control defalcate
pe trimestre pe anul 1951 și pe baza sortimentului primit
pe trim. I și II/1951 și-a dat seama, că serările de
aprovizionare a cooperativei în mediul rural, către amestec
și orse nu poate fi acoperit în mod satisfăcător, deoarece
în sortimentul dat se cuprind mărfuri, care reprezintă obose
mare și nu este o mărfa căutată în parte, pe de
altă parte sortimentul mărfurilor de bună calitate de ex. nu
este în raport cu necesarul cerut de cooperative.

Notă: În planul furnizării trimestru februarie și aprilie din
necesitate din Ungaria și Cehoslovacia, care avea un

pret de 4500 lei m. si care la sate nu se vindea, si schimb
ni pinal velosic apesa greu.

La tucatori de bumbac, necesarul cooperativ apesa mai
greu la pinge munitatilor, care ni schimb se dat
nit'o proportie de circa 50% fata de necesar.

La tucatori de matase capul era invers. S'a dat de la
Camin nit'o dimensiune necorespunzatoare pentru care fost se
stocat cantitati de lămâie.

Situatia trim I si II s'a repetat si ni trim III si ni post
si ni trim IV/1951.

S'au mai facut si repartitii grevate de cantitati si
sotimentale la anumite raioane, fapt care deosebina e
propozat blocarii de fonduri si nemulțumiri.

Stefl. S'a trimis ni trim I-III-5/1951, stufe din ni post la
Unioni raionale din satenge țara, fara sa se fie cerute
aceste marfa decat de circa 20% din Unioni. Stofl
ni rep. Călărăsi, Craiova, Telomnen aceste marfa nu se
vindea de loc ni orașul rural.

S'a trimis Zefira ni rep. Craiova, care la fel nu se vindea.

S'a trimis Bocanci ni rep. Turda, unde se cerea opinci, ni schimb
nu s'a trimis opinci ni cantitati suficiente, dar se găsia
opinci la Sfanta-Gheorghe sau Pitesti.

S'a dat ciroapi de bumbac albi la Bontota, unde se
compara si se disolpca fol. fire de bumbac.

S'a dat breinjorari la Răcari, ni loc de orșe.

S'au dat bluze vămitoristi la unimile raionale fl. mabil
rural, nu s'a vindeut.

S'a dat ni general confecta de ciroapi esomene, confecta de agri
si paataloni prea mult post tot.

S'a dat lămâie prea mult la Jind unde la unele raioane
ca saracii de achiziti.

S'a contractat trezoriari în calitate de slabi calitate în
trm I/1911 și s'a trimis la multe locuri.

S'a contractat în trm II/1911 pantalonii când era în stare
destul.

Eu mi fac vînzător, că începînd cu repartitiile
pe trm III/1911, am urmat același sistem pe care s'începe
sub conducerea lui Fodor și la subdier. Textile în trm I/1911
sub conducerea lui Caragheorghopol director adj. C'a prezentat
în trm II/1911. În trm III/1911 repartitiile și contractările
în cadrul cifrelor de plan le-am executat conform dis-
pozițiilor permise de la Fodor țară, adică am contrac-
tat cu fabricile mărfurile repartizate de C.S.A. pe
războaie deosebite de serviciul de resort și am fost
de acord cu toate măsurile pe care Fodor țară le-a
luat în raportul textile, încălțăminte și laborerie.

Eu mi fac vînzător, că în trm III și IV/1911, când Fodor
a lăsat săni directori am acceptat repartitiile C.S.A. și în
Căpuri când am avut brînci, că am se pota vînde în 1911
cele mărfuri, fiind mărfuri mai slabe, cum era cazul cu
textilele de lînă, care erau foarte slabe. Am fost de
trmii credințe făcînd afirmațiile directorului Lovas
și directorii de la C.S.A., că în sunt alți mărfuri.

Eu mi fac vînzător, că am am insistat cămpii Fodor
țară destul de mult, ca el putu pe trm III sau IV
și face intervenții la parvora mai de multe ori, pentru
în limitarea situației.

St. prezintă contabilitate repartizate în trm II-III și IV/1911
mi fac vînzător pe trm III și IV/1911 solida cu director
Lovan, care se sa ridicat cooperanții, cu care să lucrăm.

Fac pe Fodor Karle vinovat pentru faptul, că el cursoând dela începutul anului structura planului de aprovizionare și de defacere de anul 1951, când cantitățile de mărfuri date cooperativei erau insuficiente și în parte necorespunzătoare, a permis da executarea planului anului 1951, cu aceste elemente incorecte, adică marfi necorespunzătoare pe cantități și cantități.

El a luat măsurile necesare și n'a făcut demersurile la toate formele superioare care să fi ader remedierea situației.

El fac vinovat, că a acceptat coeficientii dati de xiv. Planificării și le-a aplicat pt. Trm. I și II/1951, care au fost necorespunzătoare în unele raioane. Astfel raionul Tecuci a avut cele mai mari de textile, Unimile raionale din regi Călărăși, Teloman și Cracova la fel.

El fac vinovat, că a încheiat contractul cu Textil ingot pentru mărfurile textile prin ingot în cantitatea prea mare. Deasemenea, că a încheiat contracte pentru prea mari cantități de confecții de toate felurile.

El fac vinovat, că fapta de cooperare de producție în Trm. I și II/1951 a fost prea ridicată și s'a permis și marfuri slab împachetate. Căz a avut la încheierea de la Corp de Producție din Târgoviște sau Ploiești. Pantaloni vâla Corp. Reparația Giurgiu, sau im se fost chemat la arbitraj pentru achitare.

El fac vinovat, că a acceptat o schemă de organizare a Direcției contopite, servicia Comisariat

pe la miază, care am precedea referenți tehnici, care să
 viziteze fabricile și să facă recepții, cum a avut
 Centrul textil, din care leușă la fabrici delugate.
 Centrul textilului au fost preparați fiind încă o mărje
 nouă, o lucră, sau alegeam Alsimeneli mai frumoase
 și se părmănea se dădea cooperativi. De fel la
 Confecții de dame, din leușă ochelari peduse, nu s'a putat
 face recepții la local de producție și se întâmplă ecdas, etc.

El face vinovat, că a pus la postul de șef de
 servicii la textile și la încălzămintu doi salariați
 care nu au putat împinde munca lor, deoarece Kabanov
 Fiodor la Textile era depusit și nu avea nici cunoștințele
 necesare, iar Kabanov de la încălzămintu era cu totul
 necorespunzător din toate punctele de vedere, care a și fost
 Conducet chior de Fiodor.

El face vinovat, că era prea credul față de promisiu-
 nile ce primise de partea autorităților și care nu se
 rezolvau în toate cazurile. Să se referă la înbrățăntura
 planului de aprovizionare.

București, la 7 Martie 1953.

Dragoș Gherghe

159

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 august 1912, în com. Scimosul Mic - Odorhei, de profesie contabil, fost director adjuncț la Centrocoop, cu ultimul domiciliu în București, Bd. Republicii Nr.51.-

17 mai 1954

orașul București

Interogatoriul a început la ora 11.

"

s-a terminat la ora 14.-

Intrebare: Ți se prezintă copia unui document, de unde provine acest document și cum trebuie să fie înțeles ?

Răspuns: Copia care mi se prezintă este copia adresei trimisă de Baza de aprovizionare și desfacere Nr.8 - Cluj, către Centrocoop - București, unde a fost înregistrată la Nr.541.894/951.

Textul acestei adrese trebuie înțeleasă în modul următor : Baza de aprovizionare și desfacere Nr.8 - Cluj, solicită redirijare unei cantități de marfă încă nelivrată, care fi fusese indicată de subdirecția textile din Centrocoop - condusă de mine, pentru cooperativa Apahida, altor raioane, deoarece cooperativei indicate nu fi era necesară.-

În privința acestei repartiții, declar că după cite îmi amintesc, a fost făcută pentru cooperativa Apahida, pe baza unei intervenții a URCC Cluj, și în cadrul cifrei de plan a URCC-Cluj.-

Intrebare: Ți se prezintă copia adresei URCC - Drăgășani Vâlcea Nr.18.597/18.XII.1951 către Centrocoop, înregistrată la nr.550-158/951. Ce rezultă din această adresă ?

Răspuns: Din adresa nr.15.597/18.XII.1951 a URCC - Drăgășani Vâlcea, rezultă că această Uniune solicită urgenta recartare a unei cantități de 10.000 (zece mii) metri inlet nevandabil, care fi fusese repartizat de Subdirecția Textilă - condusă de mine, și de care nu avea nevoie. Această marfă bloca aproximativ suma de 3.000.000 (trei milioane lei) a Uniunii Raionale a Cooperativei, care ar fi fost necesare pentru alte operații.-

Precizez că această repartiție nu am făcut-o la cererea URCC - Drăgășani - Vâlcea, ci la solicitarea în scris a Direcției Cereale coordonată de SZABO ALBERT și din dispoziția vice-președintelui HULDUBAN VASILE, sub pretextul impulsionării achizițiilor.-

././.

Intrebare: Ce rezultă din adresa Nr.12.153/21 iulie 1951 a URCC Roșiorii de Vede către Centrocoop, înregistrată la Nr.397.656/951, care ți se prezintă ?

Răspuns: Din adresa URCC Roșiorii de Vede rezultă că o cantitate de inlet repartizat dela această Uniune, Uniunii Fălticeni, a fost refuzată, nefiind de culoarea specifică ținu-tului respectiv.-

Eu declar însă că am făcut această repartitie deoarece nu dispuneam de marfă inlet specific raionului Fălticeni.-

Intrebare: Cum ai rezolvat Dta, cererea URCC Roșiorii de Vede ?

Răspuns: Considerînd justă refuzul URCC Fălticeni, care nu ar fi putut valorifica o marfă nespecifică acestui raion și deci i-ar fi blocat fondurile, am luat măsuri pentru o eventuală repartizare a inletului prin baza Timișoara. Aceasta rezultă și din adresa Nr.397.656/1 august 1951, semnată de mine și a cărei copie mi-a fost prezentată.-

Intrebare: Ce rezultă din adresa nr.13.529 / 951 a URCC Făgăraș, care ți se prezintă ?

Răspuns: Din adresa Nr.13.529/951 a URCC Făgăraș, rezul-tă că subdirecția textile a repartizat acestei unități o cantita-te de broboade plușate.-

Din această cantitate un număr de 84 de bucăți de broboade au fost peste necesarul Uniunii Raionale Făgăraș. La o solicita-re anterioară a URCC Făgăraș, eu am indicat ca această cantitate peste necesar să fie recartată la URCC Mediaș. URCC Mediaș nu a avut nevoie decît de 30 de astfel de broboade. Făgărașul solicită recartarea și restului de 54 broboade, arătînd că nu sunt cerute în raion.-

Eu menționez că o greutate în valorificarea broboadelor a fost introducerea lor în fondul unic.-

Intrebare: Ce s-a întîmplat cu cantitatea de broboade pe care URCC Făgăraș solicita să fie recartate ?

Răspuns: În urma cererii URCC Făgăraș, prin adresa Nr. 490.370/22.XI.1951, eu am dispus recartarea cantității respective de broboade dela Uniune la Baza de aprovizionare Sibiu.-

Intrebare: Ți se prezintă două telegrame una cu nr. 275.052/1.XII.1951 adresată Raionului Moinești Reg.Bacău și tele-grama 275.052 /1 decembrie 1951, adresată raionului Botoșani. Ce rezultă din aceste două telegrame ?

Răspuns: Din aceste două telegrame rezultă că subdirecția Textilă a repartizat raionului Moinești însemnate cantități de produse textile peste necesitățile raionului, fiind necesară recar-

160
tarea acestor mărfuri, fapt care a creat pagube însemnate. Repartițiile au fost făcute de mine, deasemenea și recartările, cum rezultă din telegrame care sunt semnate în original de mine.-

Declar că aceste repartiții s-au făcut în cadrul planului și că Sibiml a fost blocat pentru colectarea de lână.-

Intrebare: Ce reprezintă adresa Nr.10.593/25 Septembrie 1951, a URCC Botoșani, adresată subdirecției Textile din Centrocoop ?

Răspuns: Adresa Nr.10593/25 septembrie 1951, a URCC Botoșani adresată Subdirecției Textile din Centrocoop, arată că cantitatea de 2000 cămăși din pinză nealbită pentru care s-a dat dispoziție de livrare pentru URCC Botoșani, este prea mare. URCC Botoșani anunță că nu va încheia contract cu fabrica furnizoare decît pentru 1000 cămăși, care vor acoperi întregul necesar de desfacere a Uniunii în acest articol.-

Intrebare: Ce rezultă din adresa Nr.15-727/14 decembrie 1951 a serv.Comercial a URCC din Lipova, adresată Centrocoop-ului și care îți este prezentată ?

Răspuns: Din adresă rezultă că subdirecția textile condusă de mine, a recartat dela URCC Ineu la URCC Lipova, 25 fuste de damă, fără ca URCC Lipova să fi cerut aceste fuste. URCC Lipova cere anularea acestei repartiții, deoarece dispunea de un stoc suficient pentru acoperirea necesarului.-

Declar că probabil această repartiție eu am făcut-o pe baza unei intervenții din partea Bazei de Aprovizionare Arad, sau a Unui delegat a Cooperativei Lipova. Chiar dacă am făcut repartiția pe baza unei astfel de intervenții, această repartizarea ilegală, deoarece eu nu aveam dreptul să fac repartiții din recartări pe seama unei Uniunii Rationale, fără consimțămîntul acestei Uniuni, cum s-a făcut în cazul de față.-

Intrebare: Ți se prezintă adresa (în copie) Nr.8211/29 noiembrie 1951 a URCC Săveni, Serviciul Comercial, către Centrocoop. Ce rezultă din această adresă ?

Răspuns: Din adresa "r.8211/29 noiembrie 1951 a URCC Săveni rezultă că Subdirecția Textile a repartizat acestei Uniuni pentru comercializare în cadrul fondului unic, o cantitate de 200 broboade berlineze în afara cifrei de plan. Uniunea Săveni respinge această repartizare, arătînd că deține stocuri suficiente pentru a acoperi necesarul în această privință. Aceste broboade neputînd fi luate în primire de URCC Săveni, repartizarea trebuia anulată.

Declar că această repartizare peste cifra de plan și fără consultarea prealabilă de către mine și subdirecția textile a

Serviciului Comercial al Uniunii se datorește faptul că Direcția Generală Vegetale, sub pretextul impulsionării achizițiilor de cereale, a întocmit un plan de aprovizionare cu mărfuri industriale (și textile) a Uniunii rionale, în cadrul cărui plan noi am făcut numeroase astfel de repartiții, fără a consulta Serviciile Comerciale a Uniunilor Rationale, dacă corespund cu necesitățile lor reale. În urma acestui mod de repartiții, s-au ivit numeroase refuzuri de a primi repartițiile și importanțe recarțări de mărfuri.-

Refuzurile și recarțăriile de mărfuri astfel repartizate de subdirecția textile, condusă de mine, au provocat mărirea, fără nici un rost a cheltuielilor de transport a mărfurilor, dobîndi înutille plățile de unitățile cooperatiste, cărora li s-a reparatizeze mărfuri peste necesar, în același timp nu s-au realizat beneficiile care trebuiau să rezulte dintr-o vînzare normală a mărfurilor, toate acestea au cauzat scăderea rentabilității unor unități cooperatiste.-

Întrebare: Țe rezultat din adresa Nr.15.119/951 a Uniunii Rationale Lăpova trimisă către Centrococop și care ți se prezintă ?

Răspuns: Din adresa nr.15.119/951 a UROC Lăpova, trimisă către Centrococop, rezultă că subdirecția textile a reparatizat aceste Uniunii o cantitate de 520 metri covorocot și 8.400 m. inlet, peste necesarul unității respective, care avea deocum un stoc suficient pentru acoperirea necesarului.-

Uniunea cerea anularea repartiției. Eu în această privință mă fac vinovat că am făcut repartiții de astfel de produse în cadrul planului, fără a ține cont de stocurile existente la Uniunii cu toate că alte uniuni aveau nevoie și nu li s-au reparatizat cantități sulci ante pentru acoperirea întregului necesar.-

Mai declar că în întreaga perioadă cit am condus Subdirecția textile eu am făcut repartițiile fără a ține seama de stocurile deocum existente la Uniunii, în același mod a lucrat și Direcția Planificării. Aceasta a provocat numeroase recarțări de mărfuri, Soluții de aprovizionare în unele uniuni și diferite cheltuieli inutile.-

Întrebare: Ia 21 noiembrie 1951, referentul tehnic ALEXE MAVCIU a întocmit un raport care ți se prezintă. Ce rezultat cu privire la activitatea dtale. de conducător al Subdirecției Textile din acest raport ?

Răspuns: Din raportul referentului tehnic ALEXANDRU MALCUI rezultă că probeoadele pentru care eu am dat dispoziție să fie expediate dela baza București la Baza Bacău, erau nespecificoie Reg.

Bacău și că, conform celor declarate de conducerea bazei București, puteau fi valorificate în Reg. București. Pentru acest fapt MALOIU nu a executat dispoziția mea de expediere.-

Intrebare: Ce provoacă aprovizionarea unei baze cu mărfuri nespecifice regiunii în care funcționează baza ?

Răspuns: Repartizarea și aprovizionarea unei baze cu mărfuri nespecifice regiunii respective, în care funcționează baza, atrage după sine creierea de stocaje de mărfuri inutile și neaprovizionarea regiunii respective cu mărfurile necesare. De asemenea creierea unor astfel de stocuri provoacă blocarea creditelor bazei și scăderea rentabilității și naște totodată necesitatea recartării mărfurilor în regiunile specifice.-

Intrebare: Dar faptul că dta. ai dat dispoziție de aprovizionare cu mărfuri nespecifice, ar fi avut alte rezultate decât cele despre care ai vorbit în răspunsul anterior ?

Răspuns: Într-adevăr urmarea faptului că eu am dat dispoziții de aprovizionare cu mărfuri nespecifice ar fi provocat stocaje inutile și cu celelalte consecințe despre care am vorbit în răspunsul anterior.-

Intrebare: Ce a determinat ca URCC Botoșani să solicite prin adresa Nr.403.596/4.VII.1951, anularea unei repartiții date de Subdirecția (Serviciu)Textile condus de dta. ?

Răspuns: Prin adresa Nr.403-596/ 4 august 1951, URCC Botoșani solicită ca serviciul textile din Centrocoop al cărui conducător eram eu, să anuleze repartiția întregii cantități de marfă "Basmale Românie Muncitoare", care îi fusese repartizată de către mine.-

Declar că am repartizat această cantitate pentru planul Trimestrului III 1951, însă nu am luat în considerare faptul că URCC Botoșani, dispunea în stoc de o cantitate suficientă pentru acoperirea necesarului pe aproximativ un an de zile.-

Intrebare: Ce rezultă din adresa Nr.17.283/29 Noembrie 1951, trimisă către Centrocoop de URSS Drăgășani ?

Răspuns: Din adresa 17.283/29 Noembrie 1951, trimisă la Centrocoop rezultă că Uniunea Drăgășani respinge dispoziția de recartare dată de subdirecția textilă din Centrocoop condusă de mine pentru o cantitate de loc broboade plușate, documentînd că această cantitate le este necesară, chiar insuficientă.-

Intrebare: Cu ocazia unui control efectuat de o echipă a Comisiei Controlului de Stat, s-a descoperit că în trimestrul III și IV 1951, cît dta. ai condus Subdirecția Textile din

Centrocoop, s-au recartat printre altele următoarele importante cantități de mărfuri care fuseseră repartizate dta. la diferite unități în subordine :

22.100 m. reitcort
15.800 buc. .... franjuri
223.380 m. cașmir
163.930 m. inlet

Ce urmări a avut o asemenea repartiție și masivă recartare ?

Răspuns: Aceste mărfuri, de acord cu SZABO ALBERT, și subalternii de ai săi, le-am recartat sub pretextul impulsivității achizițiilor, pentru fond unic.-

Datorită modului de repartiții făcut pe baza cererii Direcției Generale Vegetale de Achiziții, fără ca eu să controlez necesitățile Uniunilor și stocurile anterioare, precum și datorită faptului că nu s-a realizat planul de achiziții de cereale, la Uniuni și cooperative s-au creat în depozite mari stocaje de produse textile, care au dus la blocarea fondurilor, plata de dobânzi și scăderea rentabilității unităților precum și alte pagube.-

Intrebare: Cum rezolvați dta. adresele primite dela unitățile în subordine prin care solicitau reglementări în repartiții și aprovizionarea cu produse textile ?

Răspuns: Eu am dat indicații în scris sau verbal subalternilor să rezolve aceste adrese, venite dela Uniuni sau alte unități în subordine, însă nu am urmărit rezolvarea lor pînă la capăt. Din această cauză s-au întimplat cazuri cînd am primit reclamații dela Uniuni că nu le-au fost rezolvate adresele înaintea nouă.-

Prezentul proces verbal de interogatoriu l-am citit cuvînt cu cuvînt și după ce am constatat că el corespunde întocmai cu cele declarate de mine, verbal, îl susțin și semnez.-

ss) KISGYORGY EMERIC

ANCHETATOR,
Lt. Maj. Barbu Lenobel.

Proces-Verbal de interogator

Arestat Kisgyalgy Erzsébet, născută la 11 August 1912
 în Com. Săimonești - Odorhei, de profesie contabilă,
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 fost director adjunt la Lăptosoaie, a ultimul domiciliu în București.
 Bul. Republicii 51.

11 Mai 1954

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 11 și - min.
 .. s'a terminat la ora 14 și - min.

Intrebare: Ți se prezintă copia unui document de unde provine acest document și poți să-l înțelegi?

Răspuns

Copia care mi se prezintă este copia adresei
 trimisă de Baza de aprovizionare și
 desfacere Nr. 8 din Cluj către Lăptosoaie
 București - unde a fost înregistrată la
 Nr. 541.894/957

Textul acestei adrese trebuie înțeles în
 modul următor: Baza de aprovizionare și
 desfacere Nr. 8 din Cluj solicită ^{redirecționarea} ~~reținerii~~ unui
 cantități de mărfuri încă ne livrate care
 îi fusese indicată, de sub direcția textului
 din Lăptosoaie - conducere de mine, pt. cooperativa
 Apahida altor raioane, de care cooperativă
 indicată nu îi era necesară.

În privința acestei raportări declar că după

Semnătura:

Urmare: este inii reamintese a fost facuta pentru cooperativa Apatida pe baza unui interventi. a URCC. Cluj si in cadrul cifrei de plan a URCC-Cluj.

Intrebare

Ti se prezinta copia adresei URCC Drăgășeni Valcea Nr. 18597/18 XII 951 către lentucoop in reg la Nr. SSD.158/951. A rezultat din aceasta adresa?

Răspuns

din adresa Nr. 18597/18 XII 951 a URCC Drăgășeni Valcea rezulta că aceasta uniune solicita urgenta recartare a unei cantitati de 10.000 (zece mii) metri in lat nevandabil care ii fusese repartizat de subdirectia textile - condusa de mine - si de care nu avea nevoie. Aceasta marfa bloca aproxi-mativ suma de 3000.000 - (tre milioane) lei a Uniunii Regionale a cooperativei care ar fi fost necesare pt. alte operati.

Prezinta ca aceasta repartitie nu era facut-o la cererea URCC. Drăgășeni-Valcea ci la solicitarea in scris a directiei centrale coordonata de Szabo Albert si din dispozitie si a presedintelui Hulduban Tarila mb pretextul impulsivarii a hăbitului.

Intrebare

A rezultat din adresa Nr. 12153/27 Iulie 1951 a URCC. Rononi de Vede către lentu coop in regi. state: la Nr. 397 656/951 - care ti se prezinta?

Răspuns

din adresa URCC. Rononi de Vede rezulta că o cantitate de inlat repartizat dela aceasta

Semnătura, *[Signature]*

163

Urmare: unime - unimii Falticeni a fost refuzata. Nu
ne fiind de natura specifica tiutului
respectiv.

In declararea ce am facut aceasta
repartitie deoarece nu dispuneam de marfa in tet
specifica raionului Falticeni.

Intrebare

Am si refuzat deumdata urarea URCC.

Porion de Ved.

Raspuns

Considerand justa refuzul URCC Falticeni
care nu ar fi putut valorifica o marfa
nespecifica acestui raion si deci ar fi fost
fondanta am luat masuri pentru o eventuala
repartizare a iutului prin boza Timisoara.
Aceasta rezultata din adresa Nr. 397656/1 Aug.
1951 sau nota de mine si o cerci copie
mi-a fost prezentata.

Intrebare

Le rezultata din adresa Nr. 13529/971 a URCC
Fagaras care ti se prezinta?

Raspuns

Din adresa Nr. 13.529/1951 a URCC Fagaras rezultata
ca in directia textila a repartizat acesti
unitati o cantitate de broboade pluate.

Si in aceasta cantitate un numar de 84 de
bucati de broboade au fost peste necesarul
unimii raionale Fagaras. La o solictare
externara a URCC Fagaras eu am indicat
ca aceasta cantitate peste necesar sa fie
reconstata la URCC Medias. URCC Medias

Semnatura

Urmare: nu a avut unora nevoie decât de 30
de esfel de broboade. Făgărașu solicită
recastarea și restului de 54 de broboade,
eritând că nu sunt cerute în raion.

Su mentionez că o greutate în valorificarea
broboadelor a fost introducerea lor în
fondul unic.

Întrebare

Se știe întâmplat cu cantitatea de
broboade pe care șog URCC Făgăraș - solicită
să fie recastate ?

Răspuns

În urma arerii URCC Făgăraș prin adresa
Nr. 490.370/22. 7. 951 su am dispus recastarea
cantității respective de broboade de la
unime la baza de aprovizionare Sibiu.

Întrebare

Ti se prezintă două telegrame una cu
Nr. 275.052 / i XII 954 adresată Raionului Moinesti Reg.
Bocian și telegrama 275.052 / i decembrie 1951 adresată
șog raionului Botorani. Ce rezultă din aceste
două telegrame ?

Răspuns

Din aceste două telegrame rezultă că
subdirecția textilă a repartizat raionului
Moinesti însumate cantități de produse
textile peste necesitățile raionului, fiind
neavute recastarea acestor mărfuri fapt
care a creiat pagube în sumate. Repartițiile
au fost făcute de mine desumene și recastările
cum rezultă din telegrame care sunt sumate

Semnătura, *[Signature]*

Urmare in original de mine ⁻⁵

Seclar ca aceste repartitii s'au facut in cadrul planului si ca intrusul a fost blocat pt. colectarea de lana.

Intrebare

Le reprezinta adresa Nr. 10.593/25 Septembrie 951

URCC Botosani adresata subdirectiei (serv) Textile din Centru-coop ?

Raspuns

Adresa Nr. 10.593/25 Septembrie 951 a URCC Botosani

adresata subdirectiei (serv) Textile din Centru-coop

crata ca cantitatea de 2000 ca man si din

penza nealbita pt. cas si o det de dispozitie

de livrare pt. URCC Botosani este prea

mare. URCC Botosani cuminta ca nu va

incheia contract cu fabrica furnizorilor

si tot pt. 1000 ca man iar vor acoperi

intregul necesar de desfacere a

tenului in acest articol.

Intrebare

Le reprezinta din adresa Nr. 15727/14 Februarie

1951 a serv. comercial a URCC Lipova adresata Centru-

coop - si care iti este prezentata ?

Raspuns

Din adresa rezultă ca subdirectia Textile

conduse de mine a recastat dela URCC Inu

re URCC Lipova 25 fusti de dama fara ca

URCC Lipova sa fi avut aceste fusti. URCC

Lipova are ambarca acestor repartitii deoarece

disponera de un stoc suficient pt. acoperirea

necesitatii.

Semnatura

Urmare: Seclar ca probabil aceasta repartitie de
 au facut-o pe baza unei interventii din
 partea Bogzi de aprovizionare Arad sau a
 unui delegat a cooperativei lipova. Chiar daca
 au facut ~~o~~ repartitie pe baza unei copii
 de interventii, aceasta repartitie e ilegala
 deoarece eu nu aveam dreptul sa fac repartitie
 din recastina pe nume unui Uniunii Rsioua
 fara consimtamantul acestei uniuni sau
 sa nu facut in copul de foto.

Intre bare

si se prezinta adresa (in copie) Nr. 8211/29 Noiembrie
 1951 a URCC Seveni Serviciul Comercial catre Autoconsum
 ce rezulta din aceasta adresa?

Raspuns

Din adresa Nr. 8211/24 Noiembrie 1951 a URCC Seveni
 rezulta ca sub directia textila a repartizata de la
 unimii pt. comercializare in cadrul fondului
 unic o cantitate de 200 broboade bebluex
 in ofara cifrei de plan. Unimea Seveni
 respinge aceasta repartizare aratand ca
 detine stocuri suficiente pt. a acoperi
 necesarul in aceasta privinta. Aceste broboade
 nu putand fi luate in primire de URCC Seveni
 repartizarea trebuie anulata.

Seclar ca aceasta repartizare poate cifra
 de plan si fara consultarea prealabila la
 catre mine si sub directia textila a serviciului
 comercial al unimii se datorita faptului
 ca Directia Generala vegetala sub preluatul
 impulsionarii achizitator de cereale a

Semnatura,

Urmare: intermit un plan de aprovizionare
 cu marfuri industriale (n. textile) a unitatii
 ratiionale in cadrul carui plan noi s-a
 facut numeroase apel de repartizari fara
 a consulta serviciile comerciale a unitatii
 ratiionale - daci corespund pe neunitatele
 lor reale. Un urma acestui mod de repartiti
 s-au ivit numeroase ofuzuni de a primi
 repartitiile n. importante recortari de marfuri;

Refuzurile n. recortari de marfuri
 apel repartizati de subdirectiile textile condus
 de mine au provocat marirea fara nici un
 rost a cheltuelilor de transport a marfurilor,
 dobandi iurta platile de unitatile coope-
 rativiste ca rora li se repartizase p. marfuri
 peste necesar, in acelasi timp nu s-au realizat
 beneficiile care trebuiau sa rezulte dintr-o
 vanzare normala a marfurilor, toate acestea
 au cauzat si a derea rentabilitatea unor unitati
 cooperativiste.

Intrebare

ce rezulta din adresa Nr. 15.119/97 a
 unitatii ratiionale Lipove trimisă către centrul coop.
 care ti se prezinta ?

Răspuns

Din adresa Nr. 15.119/951 (rezult) a URCC Lipove
 trimisă către centrul coop rezulta ca subdirectia
 textile a repartizat acestei unitatii o cantitate
 de 5200m covorot n. 8.400m in tot peste necesarul
 unitatii respective care are oca dea cum
 un stoc suficient pt. acoperirea necesarului.

Semnatura, *Duging*

Urmare: Unirea creștină a repartitiei:

Eu în această privință mă fac vinovat
că eu făcând repartitii de astfel de produse
în cadrul planului fără a ține cont
de stocurile existente la Uniuni, cu toate
că alte uniuni aveau nevoie și nu le
s-au repartizat cantități suficiente pt.
crescerea puterii neuron.

Mai deșeură că în întreaga perioadă cât
eu condus subdiviziua textilă nu am făcut
repartitii fără a ține seama de stocurile
de acum existente la Uniuni, în același mod
a lucrat și directia planificării. Aceasta a
provocat numeroase recenzi și marșuri, goluri
de aprovizionare în unele uniuni și diferite
cheltuieli inutile.

Intrebare

La 21 Noiembrie 1977 Reprezentantul Tehnic Alexe
Malin a întocmit un raport care ti-a prezentat
rezultate cu privire la activitatea de unitate de
conducător al subdiviziiei textile - din acest
raport?

Răspuns:

Din raportul reprezentantului tehnic Alexandru
Malin rezultă că la brașovadele pt. case
eu am dat dispoziție să fie expediate
de la boza București la Boza Bacău erau
neprețifice regiunii Bacău și că în
conform celor declarate de conducerea
bozei București puteau fi învalonificate
în regi. București. Pentru acest fapt

Semnătura,

Urmare: * Maltru nu a executat dispozitiile
mea de expediere.

Intrebare

Se provoaca aprovizionarea unei baze cu
marfuri ne specifice regiunii in care
functioneaza baza.

Raspuns

Repartizarea si aprovizionarea unei baze
cu marfuri ne specifice regiunii respective
in care functioneaza baza duce dupa
sine crearea de stocaje de marfuri inutile
si ne aprovizionarea regiunii respective cu
marfurile necesare. Deasemenea crearea unor
costuri de stocuri provoaca blocarea creditelor
bazei si scadeza rentabilitati, si nastre
tot oddata necesitatea reanteriorii marfurilor
in regiunile specifice.

Intrebare

Faptul ca demnitatea ai dat dispozitiile
de aprovizionare cu marfuri ne specifice
ar fi avut alte rezultate decat cele depe
care ai vorbit mai in raspunsul anterior?

Raspuns

Intrebarii unuia faptului ca eu am
dat dispozitiile de aprovizionare cu marfuri
ne specifice ar fi provocat stocaje inutile
si cu alte lalte consecinte depe care am
vorbit in raspunsul anterior.

Intrebare

Se a determinat la URCC. Botosani sa
solicite prin adresa Nr. 403.586/4 din 1974, cum lara

Semnatura,

Urmare: unui raportului dat de subdirectia (serviciul)
textile condus de d-nea Metas?

Răspuns

Prin adresa Nr. 403.536/4 August 1951
URCC Botosani solicită ca serviciul Textile
din Centrucoop să ia în conducător, sau să
să emulge raportul ^{intru} ~~un~~ contitate de
marfa "Basmole României Municipale" - care
să fie furnec raportata de către mine.

Secler să am raportat aceasta conti-
tate pt planul trimestrului III 1951 însă nu
am ~~scut~~ luat în considerare faptul că
URCC Botosani dispunea în stoc de o
cantitate suficientă pt. acoperirea necesară
pe aproximativ un an de zile.

Intrebare

a rezultă din adresa Nr. 17283/29 Noiembrie
1951 trimisă către Centrucoop de URCC Brăgănești?

Răspuns

Din adresa 17283/29 Noiembrie 1951 trimisă la
Centrucoop se rezultă că această uniune
Brăgănești respinge dispoziția de
recontare date de subdirectia textile
din Centrucoop - condusă de mine - ~~transmitându~~
pt. o cantitate de 100 broboade pluseate
documentând că această cantitate le este
necesară chiar în suficiență.

Intrebare

În rapoartă unui control efectuat de o echipă a
comisiei Controlului de Stat s-a denunțat că în
trimestrele III și IV 1951 cât dumneata și condus

Semnătura,

Urmare: subdirectia de textile din Centrocarp,
s'au recastat printre altele urmatoarele importante
cantitati de marfuri care fuera repartizate
de d'ea la diferite unitati in subordine:

- 22.100 m. ruitort
- 15.800 buc. cerinzi franjuri
- 223.380 m. vesmir
- 163.930 m. in let

Le urmasi a avut o anumita repartitie
in maniera recastore ?

Raspuns

Aste marfuri, de acord cu Seabo Albert si sub-
ellenii dea s'au (reparti) recastat sub pretextul
impulsionarii achizitiilor pt. fond unii.

Detonata modulul de repartitie faul pt baza
cerinzi directiei vegetale de achizitie, fara ca eu sa
controlez neunitatile unimilor si stourile anterioare
pecum si detonata faptul ca nu sa realizat
planul de achizitie de cereale, la unimii si
cooperative s'au crestat in depozite mari
stocaje de produse textile care au dus la blocaje
fondurilor, plata de obisniti si suaderea rente-
abilitatii unitatilor pe cum si alti pagube.

Intrebare

Cum rezolvi dumneata adresele primite de la unitati le
in subordine prin care solicitau reglementari in
repartitie si aprovizionare cu produse textile ?

Raspuns

In am deti indicati in scris sau verbal
sub ete mi tor si rezolvi aceste adrese
venite de la unimii sau ete unitati in

Semnatura, *[Signature]*

Urmare: imbordine, in sa nu am unicit
rezolvarea lor pina la capat. Din aceasta
cauza s'au intamplat cazuri cand am primit
acdamstii deo unimii ca nu le-au fost
rezolvate adrele inaintate noua.

Prezentul proces verbal de interogatoriu
l-am citit avint de avint si dupa ce
eu constatat ca el coresponde intocmai
cu cele debarate de mine verbal il
restin si returnez

inhibitor

Le Major Prokhorovitch

[Handwritten signature]

168

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul KISGYORGY EMERIC, născut la 11 august 1912 în Spîmoșul Mic-Odorhei, de profesie contabil fost director adjunct în Centrococp, cu ultimul domiciliu în București Bdul. Republicii No.51.

16 iulie 1954- București
Interogatoriul a început la ora 9,30
" s-a terminat la ora 11,30.

Intrebare: In ce perioadă ai condus Dta.Dir.circulația produselor alimentare agricole din Centrococp ?

Răspuns: Eu am condus direcția circulației produselor alimentare agricole de la înființarea ei luna octombrie (mijloc) 1950 pînă la 31 martie 1951, cînd am fost mutat în altă funcție tot în cadrul Centrococp-ului.

Intrebare: Ți se prezintă adresa U.R.C.C.Petroșani Nr.1484 din 15 februarie 1951 adresată Dir.Circulației produselor alimentare agricole. Ce rezultă din această adresă?

Răspuns: Din adresa U.R.C.C.Petroșani No.1484 din 15 februarie 1951 adresată direcției circulației produselor alimentare agricole- condusă la acea dată de către mine rezultă; că mărfurile alimentare primite pînă la data respectivă de către U.R.C.C. Petroșani sunt insuficiente pentru satisfacerea nevoilor de aprovizionare a magazinelor cooperativele din raionul Petroșani, cerînd majorarea aprovizionării cu mărfuri alimentare. Rezultă deasemeni că U.R.C.C. Petroșani împreună cu delegatul Dir.Reg.Deva au întocmit un plan de aprovizionare a raionului în care au arătat cantitățile de mărfuri alimentare care erau absolut necesare pentru aprovizionarea acestei regiuni, plan pe care delegatul direcției generale urma să trimită la Centrococp.

Intrebare: Ți se prezintă raportul instructorului tehnic IGNA GHEORGHE, adresat Dtale personal la data de 19 februarie 1951 și înregistrat la Centrococp cu Nr.140.627 din 23 februarie 1951. Ce rezultă din acest raport?

Răspuns: Instructorul tehnic al Reg.de Cooperație Hunedoara IGNA GHEORGHE în raportul său din 19 februarie 1951 adresat mie personal confirmă lipsa aprovizionării în cantități

suficiente în sortimente necesare de mărfuri alimentare agricole a U.R.C.C.Petroșani. Arată articolele de strictă necesitate de care raionul are urgent nevoie cerînd repartiții din aceste cantități de articole alimentare necesare. Totodată îmi atrage atenția că raionul Petroșani este un raion muncitoresc, cu populație formată în mare măsură de minieri în metalurgiști și că datorită specificului său raional nu se poate aproviziona cu produse agricole alimentare din resurse proprii.

Intrebare: Ti se prezintă adresa U.R.C.C.Hunedoara adresată Centrococp la data de 22 ianuarie 1951 și înregistrată la Centrococp cu No.113.332 din 24 ianuarie 1951. Ce rezultă din această adresă?

Răspuns: Din copia adresei U.R.C.C.Hunedoara care mi-a fost prezentată - avînd data de expediere 22 ianuarie 1951 și înregistrată la Centrococp cu No.113332"24 ianuarie 1951 rezultă;

Planul de aprovizionare cu produse alimentare agricole și industriale pe trimestrul IV.1950 și trimestrul I.1951 întocmit de direcția planificării din Centrococp, este mult prea mic față de necesitățile reale ale acestei unități în vederea aprovizionării acestui important raion muncitoresc.

Acest plan insuficient de pe trimestrul patru nu a fost realizat. Deasemeni nici planul pe trim.I.1951 nu a fost realizat în cantitățile scadente pînă la data adresei. Deasemeni se mai indică cantitățile suplimentare absolut necesare de mărfuri alimentare agricole necesare aprovizionării raionului.

În ceea ce mă privește pe mine personal în problema neaprovizionării în bune condițiuni a importantului centru muncitoresc Hunedoara vina mea constă în aceea că; în trimestrul IV.1950 nu am luat toate măsurile necesare în vederea realizării planului de aprovizionare a acestui raion, plan care și așa era necorespunzător față de necesitățile reale ale raionului, deasemeni în ianuarie 1951- cum de altfel rezultă și din adresă- situația s-a perpetuat la fel.

Măsurile în vederea bunei a provizionări a acestui raion trebuia să le iau împreună cu direcțiile de achiziții care deasemeni nu și-au răcut datoria în această privință.

Intrebare: Ti se prezintă copia după următoarele documente; Memoriu U.R.C.C.Birlad înregistrat la Centrococp sub numărul 171.345/21 martie 1951, circulara dată de Dîr.Circulației Produselor Alimentare, adresa Coop.MIHAI DUMITRU din Constanța înrîg.la Centrococp cu No.175.408 din 24 martie 1951 și anexa acesteia, situația repartițiilor, adresa Coop.de Consum Mihai Dumitru din Constanța No.11.311 din 13 februarie 1951,

adresa Centrocoop No.40.260/951 din 1 martie 1951 semnată de Dta, adresa Cooperativei raionale 21 decembrie din orașul Stalin cu No.1115/13 februarie 1951, precum și altele. Ce rezultă din aceste documente?

Răspuns: Din documentele care mi-au fost prezentate rezultă că uniunile raionale nu au fost corespunzător aprovizionate cu produse agrar alimentare și repartițiile indicate n-au fost executate de rumizori. Mai rezultă că eu în calitate de director al direcției circulației mărfurilor agrar alimentare nu am luat măsurile necesare pentru remediarea situației și că uniunile furnizoare indicate de MĂRIN ST. și de mine erau necorespunzătoare ele ne dispunând de produsele respective.

Intrebare: Cu ocazia acestui proces verbal precum și anterior ți s-au prezentat copile unor documente legate de activitatea Dtale desfășurată în Centrocoop în calitate de director al direcției circulației mărfurilor agrar alimentare și conducător al subdirecției textile. Din aceste documente și din declarațiile Dtale a rezultat că ai făcut aprovizionări anarhice neținând cont de specificul regiuni respective, nu ai luat măsurile necesare pentru aprovizionarea în bune condițiuni a centrelor muncitorești cu produse agro alimentare, că în urma activității Dtale sau produse pagube însumate.

Intrebare: Vînd ai comis aceste rapte ai fost conștient de urmările lor ?

Răspuns: Recunosc că în timpul cit am funcționat ca director al direcției circulației produselor alimentar agricole și apoi conducător al subdirecției textile din Centrocoop datorită activității mele unele uniuni raionale nu au fost suficient aprovizionate cu produse alimentar agricole și unora li s-au trimis mărfuri (textile) necorespunzătoare și ne specifice.

În sectorul textile am știut că unele mărfuri ce le trimit nu se vor desface nefiind specifice raioanelor respective cărora le repartizasem.

În această situație a contribuit în mare măsură și planul întocmit de dir. planificării coordonată de SOLYMOS IVAN pentru sectorul de textile și care era necorespunzător deasemeni și direcția generală de achiziții de sub conducerea lui SZABO ALBERT pentru sectorul de produse agro alimentare și la produsele agră alimentare planul a fost necorespunzător.

Intrebare: Cind ți-ai dat Dta seama că planurile sunt necorespunzătoare?

Răspuns: La produsele agré alimentare mi-am dat seama că planul nu este corespunzător cu necesitățile reale la aproximativ două săptămîni după ce l-am primit spre executare.

La textile mi-am dat seama de modul necorespunzător în care a fost întocmit planul de aproximativ o lună după ce l-am primit dela dir. planificării și cind am constatat personal pe teren stocurile existente și care erau în mare parte nespecifice unităților destinate.

Intrebare: Tă-ai dat seama că aceste planuri necorespunzătoare provoacă pagube economiei naționale?

Răspuns: Privind sectorul alimentar mi-am dat seama că se provoacă astfel nemulțumiri în rîndul populației, în sectorul textile mi-am dat seama îndă din luna iunie 1951 că se provoacă pagube însemnate datorită blocării de fonduri a unităților, recarțărilor, transporturilor inutile.

Intrebare: Din declarațiile Dtale rezultă că ai fost conștient că activitatea Dtale și a altor conducători din Centrococooop provoacă pagube însemnate economiei naționale. Ce te-a determinat să acționez totuși astfel?

Răspuns: Intr-adevăr eu mi-am dat seama de faptul că activitatea mea și a altor persoane din fosta conducere a Centrococooopului provoacă grave pagube economiei naționale și nemulțumiri în rîndul populației. Totuși eu am acționat în acest mod datorită următarelor ; unele măsuri cu caracter de sabotaj veneau din partea unor persoane care atunci făceau parte din conducerea Centrococooopului și anume SZABO ALBERT, SOLYMOS IVAN, CERNICICA DUMITRU, și cu care eu vroiam să riu în bune relații pentru a-mi menține postul și celelalte avantagii pe care le aveam în Cooperatie.

Pe de altă parte datorită originii mele sociale a educației primite am considerat că cu toate că vedeam cum prin activitatea mea produc aceste însemnate pagube economiei naționale totuși am pus înainte interesele mele personale celor ale statului, mergînd alături de cei de mai sus în executarea măsurilor lor dușmănoase și nu i-am demascat organelor competente de stat, comisia Controlului de Stat și organelor de Partid.

Prezentul proces verbal de interogatoriu l-am citit cuvînt cu cuvînt și după ce am constatat că corespunde întocmai declarațiilor mele verbale susțin și semnez.

Anchetator,

ss. KISSYORGY EMERIC

Lt. Maj. Barbu Lenobel

3 ex./E.M.

30000
170

Proces-Verbal de interogator

Arestatul Kisgyorgy Lmeric, născut la 11 Aug 1912 în com. Soimorul Nuc - Odorhei, de profesie contabil fost director adjunet în Căminul Coșeg, în ultimul domiciliu în Buc. Rep. Nr. 51.

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

16 Iulie 1954

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și 10 min.

„ s-a terminat la ora 11 și 20 min.

Intrebare: În ce perioadă ai condus directia circulației produselor alimentare agricole din Căminul Coșeg ?

Răspuns

Am condus directia circulației produselor alimentare agricole de la înființarea ei la 15 Octombrie (miercuri) 1950 până la 31 Martie 1951 - când am fost mutat în altă funcție tot în cadrul Căminului Coșeg - ului.

Intrebare

Ti se prezintă adresa URCC Pătrosani Nr. 1484 din 15 Februarie 1951 adresată directiei circulației produselor alimentare agricole. Ce referințe din această adresă?

Răspuns

Din adresa URCC Pătrosani No 1484 din 15 februarie 1951 adresată directiei circulației produselor alimentare

Semnătura, Kisgyorgy Lmeric

Urmare: agricole - condusă la acea dată de către mine rezultă: la mărfurile alimentare primite până la data respectivă de către URCC. Petroșani sunt în suficiență pt. rati. Infașura nevoi lor de aprovizionare a magazinelor cooperativei celor din raionul Petroșani, arîndu-măjorarea aprovizionării cu mărfuri alimentare. Rezultă deasemenea că URCC Petroșani împreună cu delegatul din

Reg. Dere au întocmit un plan de aprovizionare a raionului în care au existat cantități de mărfuri alimentare care erau absolut necesare pt. aprovizionarea acestor regiuni, plan pe care delegatul direcției generale urma să îl trimetă la Lendroag.

Intrebari

1) ce priza raportul instructorului tehnic Igna George adresat direct personal la data de 19 Februarie 1951 și înregistrat la Lendroag cu ~~nr.~~ Nr. 140.634 din 23 Februarie 1951. Ce rezultă din acest raport?

Rezons:

Instructorul tehnic al Reg. de Cooperatie Hunedoara Igna George în raportul său din 19 Februarie 1951 adresat mie personal confirmă lipsa aprovizionării în cantități suficiente și în ratiamente necesare de mărfuri alimentare agricole a regi. URCC.

Petroșani. Avem articolele de strictă necesitate de care raionul are urgent nevoie

Semnătura,

[Signature]

stors de
mă
1951

stors de
mă
1951

191

Urmare: fiind repartiti din cele cont. tale
 de esti cola ^{alimentare} necesare. Totodata s'au etage
 clienta ca raionul Petroșani este un
 raion muncitoresc cu populație formată în
 mare măsură de munceri și meta-lucrători
 și ca datorită specificului său raionul
 nu se poate aproviziona cu produse agricole
 alimentare din resurse proprii.

Intrebare

Am primit adresa URCC Hunedora adresată
 centrului la data de 22 Ianuarie 1951
 și înregistrată la centrul cu Nr. 113.332
 din 24 Ianuarie 1951 - ce rezultă din
 această adresă ?

Răspuns

Din copia adresei URCC Hunedora care
 mi-a fost prezentată - fiind date de expe-
 diere 22 Ianuarie 1951 și înregistrată la
 centrul cu Nr. 113,332/24. In 1951 rezultă:

Planul de aprovizionare cu produse
 alimentare agricole și industriale pe trimestrul
 I 1950 și trimestrul I 1951 întocmit de
 direcția Planificării din Inspectorat, este
 mult prea mic față de necesitățile reale
 ale acestei unități în vederea aprovizionării
 și acestui important raion muncitoresc.

Acest plan este insuficient și pe trimestrul
 I nu a fost realizat. Seamenți și pe
 planul pe trim. I 1951 nu a fost realizat
 în cantități reale până la data
 adresei. Seamenți nu există indicații
 cantitative suplimentare absolute

[Signature]

Urmare: necesare de mai furi alimentare agricole
vedere aprovizionari raionului.

In casa ma pinto pe mine personal in
problema aprovizionarii in bune conditii
a ~~sa~~ importanta lui centru muncitoresc
Hunedoara vine mea contie in actiune.

in trimestrul I 1950 nu am putut trata
maimile necesare in vederea realizarii
planului de aprovizionare a acestui raion
plan care n' are sa necorespunda
fata de necesitatile reale ale raionului
deasemenea in ianuarie 1951 - cum
de altfel rezultă in dui adrese - situatia
se perpetuat la fel.

Masurile in vederea unui aprovizionari
a acestui raion trebuie sa se ia
impunand cu directiile de actiune care
deasemenea nu si-au facut datoria in acest
privinta.

Intrebare

Si se prezinta copi dupa urmatoarele documente:
Memoriu URCC Berlad inregistrat la Centrul Coop. mb
numarul M.345/21 Martie 1951; Circulara dela de
directia circulatiei Produselor Alimentare; adresa
Coop. Mihai Dimitru din Constanta inreg. la
centrocoop cu Nr. 175.408 din 24 Martie 1951 in
cursa acestei situatii raportului; adresa
Coop. de la sum Mihai Stiu din Constanta Nr. 11.311
din 13 februarie 1951, adresa Centrocoop Nr. 10260/971
din 1 Martie 1951 sau nota de drummata; adresa
Cooperativii raionale 21 Decembrie din orasul Stejar

Mihail Gherghel

142

Urmare: cu Nr. 1115 / 13 Februarie 1957, precum
in art. 1. Ce rezultă din cele două documente?

Răspuns

Din documentele care mi-au fost prezentate
rezultă că unimile respective nu au fost
corespunzător aprovizionate cu produse
agrar alimentare și repartițiile indicate nu au
fost executate de furnizori. Mai rezultă
că eu în calitate de director al direcției
circulației mărfurilor agrar alimentare
nu am luat măsurile necesare pentru remedi-
erea situației și că unimile furnizoare
indicate ^{de Ministerul de Agricultură} ^{și de Comerț} nu
corespunzătoare și nu
disponând de produsele respective

Încheiere

cu ocazia acestui proces verbal precum și
anterior și s-au prezentat copiii unor
documente legale de activitate de unitate
desfășurate în întregime în calitate de
director al direcției circulației mărfurilor
agrar alimentare, și conducător al subdiviziunii
textile. Din aceste documente și din declara-
țiile de unitate a rezultat că ei fac
aprovizionări anarhice neținând cont de
specifica regiunii respective, nu au luat măsurile
necesare și aprovizionarea în bune
condiții și a unităților respective cu
produse agrar alimentare, și în urma
activității de unitate și-au produs pagube
însemnate.

Am și comis aceste fapte și pot
constient de urmările lor?

notă de
la Nr. 142

SEM NATURA. *[Signature]*

Urmare: Răspuns

adampat
de mijloc
1949

Recunosc că în timpul cât am funcționat
ca director al direcției de rută și producție
alimentar agricole și apoi ^(conducător) sub direcției textile
doi întreprinderi deținute autorității mele unele
unor raioane nu au fost înființate apăsări
cu produse alimentare agricole și unora
li s-au trimis marfuri (textile) necorespun-
zătoare și ne specific.

În restul textile care stău în
unel marfuri ce le trimis nu se vor
desface nefiind specifice raioanelor
respective cărora le repartizăm.

La această situație a contribuit în mare
măsură și planul întocmit de dir. planificării
coordonată de Solymskova p. restul de textile
și care era necorespunzător decidenți și direcția
generală de achiziții de măt conducerea lui
Spabo Albert p. restul de produse agro alimentare.
și la produsele agro alimentare planul a fost ne-
corespunzător.

Interbare

Unde și ai dat de am nevoie scama că planurile
sunt necorespunzătoare?

Răspuns

La produsele agro alimentare mi-au dat
scama că planul nu este corespunzător cu
necesitățile reale de aproximativ două
săptămâni după ce l-am primit spre executare.

La textile mi-au dat scama de modul
necorespunzător în care a fost întocmit

Handwritten signature

Urmare: planul la aproximativ o luna dupa
 ce l-am primit de la dir. planificarii si cand
 am constatat personal pe teren starea existente
 si ca erau in mare parte nepropozice destinate
 unitatilor destinate.

Intrebare

Ti-ai dat seama ca aceste planuri ne-
 corespunzatoare provoaca pagube economice
 nationale?

Raspuns

Privind sectorul alimentar mi-am dat
 seama ca se provoca astfel nemulțămiri
 in rândul populației, in sectorul textile mi-am
 dat seama inca din luna iunie 1951 ca se provoca
 pagube in sezonata datorita blocării de fonduri
 a unitatilor, reabilitarea, transporturilor inutile.

Intrebare

Dim delandurile dupitate rezultă ca si fost
 constant ca activitatea chernitale si a altor conda-
 catori din centrul provoca pagube in sezonata
 economice nationale. Te te-a determinat sa
 actionezi totun astfel?

Raspuns

Intrevedere cu mi-am dat seama de faptul
 ca activitatea mea si a altor persoane din foste
 conducere a centrului - alui provoca grave pagube
 economice nationale si nemulțămiri in rândul
 populației. Totun lu am actiune in acest
 mod datorita amatoriilor: unel nășari in
 cariera de robotaj veneau din partea unor
 persoane care alina focusu pară din conducerea
 centrului si o nume S. J. Albert, S. J. M. L. van

Urmare: Lemnicu de sus traie in care eu vroiam sa fiu
in bune relatii pt a-mi mentine postul in celalalt
avantajii pt' care se cream in cooperatie

Pe de alta parte datorita originii mele
sociale a educatiei primite am considerat ca in
toate ca vedeam cum prin activitatea mea produc
sunt innumarate pagube economiei nationale
statului am pus inainte interesele mele personale
celor ale statului, mergind olateni de cei de
mai sus in executarea marilor lor dusa-
noare si nu i-am domasnat organelor competen-
te de stat, comisia controlului de stat si organelor
de partid.

Prezentul proces verbal de interogatoriu
l. au citit cuvant cu cuvant si dupa
ce am constatat ca conopunole intocmai
declaratiilor mele verbale sustin si surse
Anchetator
L. mag. Dorobanescu

Mag. J. J.

12
174

DECLARATIILE MARTORILOR,

C.N.S.A.S.

173 174
175

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Martorul CSAKANY BELA născut la 14 Noembrie 1919 în Braşov fiul lui BLAZU şi VIILMA de profesie, profesor universitar, căsătorit fără copii, domiciliat în Cluj Str. Cortizius Nr. 34.-

10 Martie 1953 Cluj.-

Interogatoriul a început la ora 17,15 mi
" s'a terminat la " 18,30 "

Intrebare:

Când şi înce împrejurări aţi cunoscut pe numitul KISGYORGY EMERIC ?

Răspuns:

Pe numitul KISGYORGY EMERIC l-am cunoscut după eliberare, adică în anul 1945 sau 1946 precis numi aduc aminte anul însă ştiu că el în acel timp făcea parte din conducerea cooperativei "Furnica" din Târgul Mureş.-

Intrebare:

Ce legături ai avut d-ta cu el şi cât timp a durat legăturile dintre d-voastră?

Răspuns:

Cu numitul KISGYORGY EMERIC am avut legături numai de serviciu în sensul că subsemnatul în acel timp având conducerea biroului U.P.M. Bucureşti, veneau în contact pe linia cooperativei. Cu susnumitul deoarece ştiu să menţionez că în acel timp în cadrul cooperativei eram frământări.-

Legăturile noastre în sensul arătat mai sus, a durat până în anul 1949 sau 1950 când subsemnatul eşind din comisia de organizarea a cooperativei nu am avut legături cu susnumitul.-

Intrebare:

Ce cunoşti despre activitatea lui KISGYORGY EMERIC, din cadrul cooperativei din tot timpul cât veţi cunoscaţi?

Răspuns:

După cum îmi aduc aminte KISGYORGY EMERIC, în timpul

când ne-am cunoscut deținea postul de director al cooperativelor Furnica din Târgul Mureș.-

În această calitate a susnumitul susținea teza lui LUNKO, în ceiace servește necesitatea autonomiei cooperăției maghiare, mai bine zis teza naționalistă șovină a lui KUNKO în ceace privește problema cooperăției.-

Intrebare:

În ceonsta în mod concret punctul de vedere în legătură cu cooperăția a lui KISGYORGY EMERIC în problema cooperăției?

Răspuns:

Activitatea concretă a lui KISGYORGY EMERIC în ceiace privește cooperăția era de a face din cooperăție așa zisă maghiară, o cooperăție autonomă devine stătătoare legată de ideile naționaliste șovine, a căutat în tot momentul de a împiedica funcționarea cooperăției maghiare cu restul cooperățiilor și a susținut și protejat elementele care erau de acord cu punctul său de vedere.

De acest fel susținea în fond și în fapt teza lui KUNKO, înceace privește problema autonomiei cooperăției maghiare care era o teză falsă și dăunătoare bunei dezvoltări a cooperăției din țara noastră.-

Declar însă că numitul KISGYORGY EMERIC, după cum am observat față de subsemnatul era retras și puțin molecabil însă în fond era cu totul pentru teza lui KUNKO, aceasta observând-o în timpul când se făcea lucrările pentru furnizarea cooperăției, deoarece susnumitul era acela care să împiedice buna desfășurare al acestei chestiuni.-

Intrebare:

Ce alte manifestări naționaliste șovine ai observat d-ta atât în ceiace privește pe linia cooperăției cât și în afară cooperăției, în afară de cele arătate mai sus?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus pe linia cooperăției, am observat în timpul cât am cunoscut pe numitul KISGYORGY EMERIC, că în permanență avea o atitudine naționalistă șovină. mereu să văi cărea că lucrările nu merg bine, că nu se poate întrebuița limba maghiară și alte probleme ceace mă făcea să cred că susnumitul era pe linia naționalistă șovină și nu era de acord cu linia Partidului în ceace privește problema națională.-

Intrebare:

Dacă prin activitatea sa numitul KISGYORGY EMERIC, a dăunat bunului mers al fuzionarea cooperăției și cum anume?

Răspuns:

Declar, după vum am constatat sunsemnatul activitatea

lui KISGYORGY EMERIC a dănnat bunului mers al furnizării coope-
rației și aceasta prin faptul că a încurajat elementele naționa-
liste șivine atât din rândul coope-rației cât și din afară, fapt
care a făcut ca opera de fuzionare a coope-rației să fie împiedi-
cată adică mult încetănată.-

Intrebare:

Ce mai ai de declarat în legătură cu activitatea pe
linia naționalistă șovină a numitului KISGYORGY EMERIC, din timpul
cât v'ați cunoscut ?

Răspuns:

În afară de cele declarate mai sus nu mai am nimic
de declarat în legătură cu activitatea lui KISGYORGY EMERIC în
timpul cât ne-am cunoscut.-

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu
cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde într totul cu de-
clarațiile mele susțin și semnez.-

LT.MAJ.BS SECURITATE,

SS/Csakay Bela,

198 14

Proces-Verbal de interogator

Arrestat Mortoul CSAKANY BELA, născut la 14
Noiembrie 1919 în Bonyor - fiul lui Blomiu și Vilma de
Date de stare civilă, ultimul domiciliu
profesie profesor universitar, căsătorit și are doi copii
eluy str. Colțului nr. 34.

10 Noție 1953

Orașul eluy

Interogatoriul a început la ora 17 și 15 min.

" s'a terminat la „ 18 și 30 „

Intrebare: Căuți în iuce dispozitiori și cum ent
pe unitul KISSGORGY EMERIC.

Răspuns: Pe unitul KISSGORGY EMERIC
1. au cum ent eluy elberone, colico în anul
1948 sau 1946 precis unni colic aminte cum
iuro știu că el în acel timp făcea parte din
cercul de cooperatiori „Furica” din
Târgul Mureș.

Dutrebore: Pe legotuni ai orut lita
cu el și cõt timp a dunt legotunte
olitre b. vort rōs.

Răspuns: Cu unitul KISSGORGY EMERIC
au orut legotuni unni de recia în sensul
cō subunitul în acel timp orud conduc-
reo biroului centrali: U.P.M. București, vancan
în cantat pe linia cooperatiori cu unitul
deace știu rō unent cum cō în acel timp
în cadrul cooperatiori erau frōmōntōri.

Semnătura,

Molnár Gyula

Urmare:

Logotunle noastre in semul notat
mai sus, o clasa noua in cui 1949 sau 1950
cand subsemnatul fiind din cauza de opo-
ziție a cooperatiei in cu mai mult logotun
cu simutul.

Putrele: La cuminti depre
activitatea lui KISGEORGE EMERIC, de celal
cooperatiei din tot timpul cot vot: curent.

Rezumat: După cum iuni aduc
cunoscute KISGEORGE EMERIC, in timpul cand se-
curent deținea totul de directa el cooperativelor
Furca din Torgel Muncy.

De aceea, calitate simutul
suntiva țara lui KURKO, in ceia se
prezenta uventotea autanunții cooperatiei
Magliore, mai Cuno in țara noticualitō
scriuō a lui KURKO in ceia se prezenta
prelucura cooperatiei.

Putrele: Nu se conta in uncol
curent simutul de vedere in logotun
cu cooperatie a lui KISGEORGE EMERIC in
prelucura cooperatiei.

Rezumat: Activitatea curentō
a lui KISGEORGE EMERIC in ceia se prezenta
cooperatie era de a face din cooperatie
oro ino magliore a cooperatie autanunții
de nune statofore lovota pe islele notic-
ualitate scriuō, a contof in tot uncol
de a impedia publicarea cooperatiei magliore
cu restul cooperatiōa n o simtul n
pretepat elementele coi erau de celal cu

Semnatura,

[Signature]

178 100

Urmare: ginecologul ronu de vedere. In acest fel ginecologul in februarie si in aprilie tero lui KURNO, in ceea ce priveste ginecologul autentic cooperativist maghiar, care era o tero falsă si diabolice lumii devalorizari a cooperativistii din tara noastra.

Doctor ronu cu numele KISBOROGY EMERIK, dupa cum am observat foto de subteranul era netru si ginecologul marelui ronu in februarie era cu totul ginecolog tero lui KURNO, aceasta observandu-l in timpul cand se folcea lucrurile ginecologul cooperativist, deoarece ginecologul era care cointerese ginecologul lumii devalorizari a cooperativistii.

Intrebare: Ce alte manifestari notabile s-au realizat si au observat si la KISBOROGY EMERIK in timpul cot ronu cum s-a oprit in ceea ce priveste ginecologul cooperativist cot si in afara cooperativistii, in afara de cele notate mai sus.

Răspuns: In afara de cele notate mai sus pe ginecologul cooperativist, am observat in timpul cot am cum s-a ginecologul KISBOROGY EMERIK, cu in ginecologul tero a diabolice manifestati ronu, luarea de valorizari cu lucrurile un mare bine, cu un se poate intrebuinta ginecologul maghiar si alte probleme. Cea ce unu folose o o cred cu ginecologul era pe ginecologul manifestati ronu si un gra de oprit cu ginecologul Terodului in

Semnatura,

Urmare: cere ce probleme materiale.

Dutrelor: S-au prin activitatea
de unitat KISSOROV EMERIC, o clămint lumini
uneri al furiauni cooperatiei si cum euni.

Răspuns: Doctol, dlya cum eu cantotot
sub-cumuntul activitatei lui KISSOROV EMERIC
o clămint lumini uneri al furiauni cooperatiei
si aceasta prin faptul ca o incurajat eleme-
ntele notaucliste vorine otot din roudul
cooperatiei est si din afora, fapt care a
foacut ca opera de furiauni o cooper-
tiei sa fie ryeolicta solicta mult iuctiv-
ta.

Dutrelor: Ce mai ai de declarot
in legatură cu activitatea si lumina un-
tauncliste - ririna a unitatului KISSOROV
EMERIC, din timpul cot vroti euni.

Răspuns: In afora de cele decla-
rate mai sus in mai eu vinci de declarot
in legatură cu activitatea lui KISSOROV
EMERIC in timpul cot ne- eu euni.

Dlya ce eu citit ruzeral verbal
de interogatoriă curat cu curat si
eu cantotot ca corexunclis intru totul
cu declarotile mele ririna si reri.

St. Mo, de documente
A. Juncos

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

27 Martie 1953, Bucuresti
Interogatoriul a inceput la ora 17
" s'a terminat la " 22,30.-

Eu, Sgt. de Securitate NAGY IOSIF, am interogat in calitate de anchetator pe marborul:

TODOR (FEIBERGER) VASILE, născut la 8 Iulie 1916 în Beius, Reg. Oradea, de cetățenie și naționalitate română, membru de partid din 1945, posedă ca studii 4 cl liceu 1932 la Beius, de profesie vânzător textile, având funcția la Centrococoo Director general la Dir. Gen. Mărfuri alimentare, cu domiciliul în București Raional Gh.Dej Str. Stirbey Vodă Nr. 69, căsătorit cu DINER PERLA 31 ani, învățătoare - casnică, copii, VERA 5 ani, MARIOARA 3 ani toți domiciliază în București Str. Stirbey Vodă Nr. 69, origina socială o casă de locuit - tinichigiu-mic burghez.- Până în 1946 n'am participat la alegeri.- La alegerile din 1946 delegat la urnă din partea P.C.R. în com. Ujlaek plasa Beius.- N'am fost decorat. Cu serviciul militar satisfăcut la Rent. 34 Artilerie Oradea - soldat.- Dela 26 August 1951- 15 Martie 1952 în U.R.S.S.- Moscova- Perlovca, pentru studii.- Am fost judecat în anul 1941 la Timișoara de către Curtea Marțială pentru activitate ilegală muncitorească condamnat n'am fost.-

Intrebare:

De când lucrezi - d-ta în problema cooperăției, ce funcții ai îndeplinit?

Răspuns:

Lucrez în problema cooperăției din anul 1947.- Din Aprilie 1947 - Iulie 1948 am fost director adjunct la Fed. "Biharul" Oradea. Iulie 1948- Ianuarie 1949 am fost șeful serv. org. la Federala Biharul la care d-stă am fost numit în comisia de organizare al muncii jud. Bihor unde am lucrat până la Oct. 1949, când am fost ales în conducerea uniunii și m'am ocupat cu problemele organizării până la data de Iunie 1950.-

ss/Todor Vasile.-

188

Iunie 1950 - Sept. 1950 am lucrat la Centrocoop Buc. ca instructor central.- In luna Octombrie 1950 am fost numit director la Direcția Comercială și unde am lucrat până în luna Mai 1951 când am fost cooptat în Comitetul Executiv al Centrocoopului iar în luna Iulie am predat direcția lui SURI SILVESTRU, deoarece pregăteam pentru plecarea în U.R.S.S.-

Din August 1951 - Martie 1952 am fost în U.R.S.S. unde am urmat un curs superior pentru pregătirea cadrelor cooperatției.-

În luna Aprilie am preluat postul de director la Dir. com. unde lucrez și în prezent.- Din luna Ianuarie 1953 sunt conducătorul Dir. Generale a Produselor Alimentare.-

Intrebare:

Cine au fost subalternii d-tale dela Centrocoop între Oct. 1950 - Iulie 1951?

Răspuns:

Între Oct. 1950 - Iulie 1951 am avut următorii subalterni: GURALIUC PETRE la prod. alimentare, CARAGHIOGHIO-POI la prod. Industriale, STAIU GEBORIE la prod. industriale, KISGYORGY EMERIC la prod. industriale.-

Intrebare:

Unde, când și în ce împrejurări l-ai cunoscut d-ta pe numitul KISGYORGY EMERIC?

Răspuns:

Pe numitul KISGYORGY EMERIC l-am cunoscut în cadrul cooperatției în anul 1949, cu ocazia diferitor ședințe în cooperatție.-

Intrebare:

Ce relații ai avut d-ta cu el după ce l-ai cunoscut?

Răspuns:

Cu KISGYORGY EMERIC am întreținut relații de serviciu și relații de cunoștință. -

Intrebare:

Ce cunoștință ai d-ta despre activitatea lui politică și profesională de înainte și după ce l-ai cunoscut?

Răspuns:

Știu că a făcut parte din conducerea cooperatției fasciste maghiare "Hangya", este fiu de chiabur, a fost consilier la Incoop în timpul lui DUSA, și că a luat parte la unificarea cooperatției din Ardeal.-

Intrebare:

Ce cunoști d-ta despre activitatea lui dela Dir. ss/Podor Vasile.-

///.

comerțului cum s'a achitat de sarcinile pe care le-a avut?

Răspuns:

KISLYORGY EMERIC a tratat sarcinile cu superficialitate, a avut o abitudine de nepăsare, a neglijat sarcinile, a fost foarte comod, a evitat neînțelegerilor cu subalternii, a avut o atitudine de servilism, n'a dus la îndeplinire sarcinile deci ce le-a avut.- Astăzi când analizez activitatea lui pe care a depus-o, pot să declar că a sabotat sarcinile sectorului comercial.-

Intrebare:

Arată concret în ce problemă n'a dus la îndeplinire sarcinile, unde a sabotat banul mers al cooperăției?

Răspuns:

De mai multe ori s'a întârziat cu depunerea lucrărilor la C.S.P. referitor la necesar, și sortimente, care a dat posibilitate ca să întârzie lucrările planului de Stat.-

Cu ocazia ședințelor cu departamentele niciodată n'a luat poziție ceace a permis să primim mărfuri necorespunzătoare, nespecifice cerințelor și în sezonul necorespunzător. Astfel de cazuri a fost cu pălării tip cișhel unde s'a contractat fără ca să fi cerut cantitatea de 20.000 buc.-, care stă și în prezent la baza Sibiu și vor fi vândute în decurs de 5 ani.-

În vara anului 1951 s'a contractat cojoace și căciuli dela fabrica de blănărie "1 Mai" - Oradea și încă dela o fabrică din Ardeal, fără ca să țină cont de preți și modelul cojoacelor și a căciulelor nici de sezonul de vară acest contract nu a fost oprit.-

La defaloarea fondului de mărfuri a fost favorizată Regiunea Mureș, în detrimentul centrilor importante muncitorești.

Știu că a fost criticat de NAE ALEXE că s'a dat produse agricole (ouă, păsări, cartofi, fructe, etc) altor centre decât centrele muncitorești.- Deasemeni a făcut repartitia de mărfuri anarhice.-

Intrebare:

În afară de cele arătate mai sus ce alte probleme cunoști d-ta din activitatea lui KISLYORGY EMERIC?

Răspuns:

În anul 1949 s'apărut în Bulatinal Oficial că pentru meritele în cooperatie a fost și el decorat cu Medalia Muncii.-

După câteva luni când ne-am întâlnit la congres am întrebat unde este decorația lui.- El mi-a răspuns în limba maghiară prin cuvinte mardare spunând că aceasta este ordnul morcovului, etc., adică a avut o abitudine dusmănoasă.-
ss/Fodor Vasile.-

A întreținut legături de prietenie intime cu SZABO
ADALBERT consilier, NAGY VICTOR consilier, MANDULA DESIDERIU
referent tehnic, etc.-

Cum știu a fost un element afacerist, comod, cu
mentalitate burgheză și a susținut anumite elemente dușmănoase.

În legătură cu activitatea profesională a lui KISGYOR-
GY EMERIC din Centrococop mai sunt multe probleme de unde reiese
activitatea dușmănoasă a lui.- Întrucât nu cunosc concret aceste
fapte urmează ca să documentez și să declar după aceea în conti-
nuare activitatea lui dușmănoasă.-

Acest P.V. de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt
cu cuvânt și după ce am constatat că întru totul corespunde cu
cele declarate de mine, susțin și seamănă propriu, necălit de
nimeni.-

ss/Todor Vasile.-

Slăt. de Securitate

Naghy Iosif.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

27. Martie 1953 Orașul București

Interogatoriul a început la ora 17 și 00 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 22 și 30 minute.

Eu, Șt. de Sec. Nagy Jozif
am interogat în calitate de anchetator

1. Numele FODOR / FEIBERGER (pe creștinașul refuzat, martorul) Pronumele VHȘILE

3. Anul, luna și ziua nașterii 1916. Iulie 8. 4. Locul nașterii Beius, Reg. Cradea

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică P.N.L. (P.C.R.) din ce an 1937

8. Studii et. de liceu - 1932 - la Beius
când, unde și ce școală a absolvit.

9. Profesia măgărin țerit 10. Ultimul loc de muncă și funcția Centrosop - director general la dir. gen. Marx. Alina.

11. Ultimul domiciliu București, Rai. Gh. Ște. Ștefăni Poala nr. 69

12. Situația familială căsătorit cu Sima Poala - 31 ani, nu are copii - tată divorțat
casnică; Vera 5 ani, Marivara 3 ani - tată divorțat

13. (loc, domiciliul și ocupația) nu are. Ștefăni Poala nr. 69

13. Origina socială o casă de locuit - țeritului - rui burghez -
(averea părinților până la 25 August)

1914 și în prezent)

14. Activitatea politică până în 1947 Până în anul 1946 a fost membru în partidul
partea P.C.R. și în anul 1946 delegat la un congres (în ce partid politic a fost)
Participare în alegeri partea P.C.R. și în anul 1946 delegat la un congres

Iscălitura Fodor Poala

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale

n'am avut niciuna
(înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție

Armata Română. Reg. 34 Artilerie Brașov - soldat -

17. Dacă a fost prizonier

n'am fost prizonier
(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când, și în legătură cu ce

19.7 - 15 Martie 1952 în U.R.S.S. - Moscova - Perloca - pentru studii -

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

n'am participat în bande sau în organizații contra-revoluționare.

20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost condamnat

Au fost judecați în anul 1946 la Transilvania de către Curtea Militară pentru activitate ilegală revoluționară - condamnat n'am fost.

Intrebare:

De când lucrez în problema cooperatiei? Ce functii ai îndeplinit?

Răspuns: Lucrez în problema cooperatiei din anul 1947. În Aprilie 1947 - Iulie 1948 am fost director adjunat la Fed. Bilateral Oradea. Iulie 1948 - Ianuarie 1949 am fost director la Fed. Bilateral 1949 Ianuarie - Iunie 1949 am fost șeful serv. org. la federația Bilateral la care dădea am fost numit în comisia de org. al Comisiei Fed. Bilateral unde am lucrat până la Oct. 1949 când am fost ales în conducerea comisiei și m'am ocupat cu probl. organizării până la data de 19 Octombrie. Iunie 1950 - Sept. 1950 am lucrat la Centroc. P.M.C. ca director central.

Îscălitura,

Fodor Vasile

Urmare: In luna Octombrie 1960 am fost numit director la directia Comerciala unde am lucrat pana in luna Mai 1971 cand am fost croptat in Com. Executiv al Centriscopului iar in luna Iulie am predata directia lui Bozsi Silvester deoarece pregateam pentru plecarea in U.R.S.S.

In August 1971 - Martie 1972 am fost in U.R.S.S. unde am urmat un curs superior pt. preg. cadrelor coop.

In luna Aprilie am preluat postul de director la dir. com. unde lucrez si in prezent. In luna Ianuarie 1973 sunt conducatorul bir. Gen. al Prod. Alim.

Intrebare: Cine au fost subalternii Stala la Centriscop intre Oct. 1960 - Iulie 1971?

Raspuns: Intre Oct. 1960 - Iulie 1971 am avut urmatorii subalterni: Guratinc Petre la prod. alim.; Caraghiazghizul la prod. industriale; Stasen Ghe. la prod. industriale; Kisszergz Emerie la prod. industriale -

Intrebare: Uuale - cand si in ce imprejurari l-ai cunoscut Stala pe comunitul KISSYO'RST-EMERIE?

Raspuns: Pe comunitul Kisszergz Emerie l-am cunoscut in cadrul cooperatiei in anul 1949 ca re-gia diferitor activitati in cooperatie.

Intrebare: Ce relatii ai avut Stala cu el dupa ce l-ai cunoscut?

Raspuns: Cu Kisszergz Emerie am intrat in relatii mult relatii de servicii si relatii de comunitate.

Intrebare: Ce comunitate ai Stala dupa relati-laten lui politia si profesionale de manuta si dupa ce l-ai cunoscut?

Iscălitura
Andrei Vasile

Urmare: Răspuns: Său că a făcut parte din conducerea cooperativii "Familie magh. & Hungara" - este fiu de clasator, a fost comunist la Tuzsoș în timpul lui Băsa, și că a luat parte la înființarea cooperativelor din arestat.

Întrebare: Ce evenimente de după activitatea lui de la S.I. Com. cum să avertizat sarcinile pe care a avut?

Răspuns: Kissgerg Emere a tratat sarcinile cu superficialitate, a avut o atitudine de nepăsare, a neglijat sarcinile, a fost frântă credința, a urtat înțelegerile cu subalternii - a avut o atitudine de servilism - nu a dus la îndeplinire sarcinile ce a avut - astăzi când analizăm activitatea lui pe care a deșus pot să deținem că a salvat sarcinile - sectorul comercial.

Întrebare: Arată concret în ce probleme nu a dus la îndeplinire sarcinile - unde a salvat bunul mers al cooperativii?

Răspuns: - de mai multe ori să nu înțelegat cu depunerea lucrărilor la C.S.P. referitor la necesare și ordinele, care a dat posibilitate să se întărească lucrările planului de stat.

- cu ocazia redișterii (da) cu departamentele înrândate nu a luat poștă ceace permis să primim înțelegere necesară, respectării cerințelor și în raportul necesar. Astfel de cazuri a fost cu palat și tip cyhel unde s'a căutat fără să se fi cerut cantitate de 2000 buc. care să se în prezent la baza S.I. și să se fi înțelegat în decurs de 5 ani.

Observație: Fiecare pagină a procesului verbal se iscălește de către arestat sau martor, iar ultima pagină și de către anchetator,

Urmare: - In vara anului 1961 sa contrastat cojorale 186
si carucii dela fabrica de Alinares Ialai Oradea
si mica dela a fabrica din Ordeal fara ca sa fiue
cont pretul si modelul cojoralei si a carucii mici de
regional de vara acest contrast nu a fost oprit.

- La deplacarea fondului de marfuri
a fost favorizat legatura iluzora indetra-mentul ceule,
In importante muncitnesti.

- Sta ca a fost eu'ntat de Kal Alexe ca
sa dat produse agricole (ma, paine, cartof, fruct etc)
actin contra decit centric muncitnesti. Deasemii
a facit reparatii de marfuri amabilice

Intrebare: In afara de cele aratate mai sus
se alte probleme cuunt? Sta din activitatea lui
Kisgyorgy Emeric?

Raspuns: In anul 1949 a apirit in Putatinal
Oficial ca pentru meritele in cooperatie a fost
si el decorat cu Medalia Ununii.

Septi ca leva lui cand me-am
intalnit la congres am intrebato unde este
decoratiu lui. El mi-a raspun in limba
maghiara ca prin currite murdare spunand
ca aceasta este ordinul muncitnesti etc. - asica
a avut o atitudine dusmanosana.

A intalnit legaturii de prietenie
intime cu Szabo Adalbert comilier, Nagy Viktor
comilier, Mandula Bendlerii referent elucio etc.

Cam sta a fost un element (afara)
afaniant, comrad, cu mentalitate burgheza si a
intalnit amintit elemente dusmanosana.

In legatura cu activitatea profesio-

[Signature]

Urmare:

male al lui Hoggins, Euoric dui ca într-o vreme
mai sunt multe probleme de unde reuse acti-
vitatea din ziua aceea al lui. Intrucat nu cunoa-
concret accede foarte urmasii ea sa drumurile
si sa declare dupa aceea sa continuare acti-
tea lui din ziua aceea.

Alcat P. V. de interogatori a
fost citit de mine eu sunt eu cunoscut sa dupa
ce am constat ca sunt totul exprimat in
cele declarate de mine pentru sa rezuma
propriu venit de mine. *John V. White*

St. de Lec.

Amplasat:

Semnatura,

187

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul Todor VASILE, născut la 8 Iulie 1916
în Beiuș, fiul lui IGNAȚIE și BERTA, vânsător, în prezent
director general Centrococop, cu ultimul domiciliu în București
Raional Gh. Dej, Str. Stirbey Vodă Nr. 69.-

22 Aprilie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 22

" " s'a terminat la " 24.-

Întrebare:

În interogatoriul din 27. III. 1953. d-ta ai arătat
activitatea ducănoasă a lui KISSYORGY EMERIC din Centrococop.
Arată în continuare ce cunoști d-ta în legătură cu activita-
tea ducănoasă a lui KISSYORGY EMERIC?

Răspuns:

În anul 1950 Octombrie a apărut o hotărâre a
Consiliului de Miniștri în legătură cu înființarea bazelor de
mărfuri ale industriei ușoare cu scopul de a aproviziona orga-
nizația comercială a M.C.I.-ului și ale cooperăției de consum.-
În urma acestei hotărâri M.C.I. a insistat să mai aibă
depozite de mărfuri textile și încălțăminte, iar stocurile
existente la data înființării au fost predate în întregime
bazelor M.I.U.

Centrococopul care la data apariției hotărârii a
dispus de sece baze, ar fi trebuit ca să predea mărfurile
existente la bazele Centrococopului și astfel stocurile existen-
te ar fi intrat în circulația normală a mărfurilor.-

În realitate totul s'a întâmplat altfel. Centrococopul nu a fost preocupat cu predarea stocurilor existente mă
mult decât stăt, a continuat activitatea, însă uniunile rati-
onale fiind obligate ca să aprovizioneze cu textile și încălță-
minte pe baza de contract dela bazele M.I.U.-ului, stocurile
au rămas neatinsse în bazele Centrococopului. Ca urmare: canti-
tăți mari de mărfuri au fost imobilizate la bazele Centrococop-
ului, aprovizionându-se dela bazele M.I.U.-ului.- O altă
consecință era că aceste lucruri au creat greutăți financiare,
blocării de fonduri.-

ss/Todor Vasile.-

188

La data de 1 Ianuarie 1952 au fost puse în lichidare din cele 10 baze 6 baze, iar în urma stocurilor mari încă și în prezent se continuă lichidarea lor.- Aceste greutăți s'ar fi putut evita dacă numitul KISSYORGY EMERIC care a fost directorul acestui sector ar fi predat stocurile M.I.U. la data apariției hotărârii Consiliului de Miniștri.-

Tin să menționez dacă aceste stocuri de mărfuri ar fi fost preluate M.I.U.-ului unde ar fi fost reserovate și vândute consumatorilor.-

Tratatativele cu M.I.U. pentru predarea mărfurilor au fost duse de către Dr. SOYANOS IVAN vicepreședinte cu problema financiară și de planificare și de KISSYORGY EMERIC în calitate de director comercial.- Aceste nepredare a mărfurilor au produs pagube materiale serioase Centrococoopului.-

Am cunostință că în primăvara anului 1951 Centrococoopul s'a ocupat cu embalarea semințelor legumicole în pungulițe.- Aceste semințe au fost trimise prin cooperative sătești țărănilor muncitori.- În vara anului 1951 după ce a început să crească legumele au fost mai multe reclamații că s'a realizat alt produs decât cele prevăzute în pungulițe. Există o sfeclă furepică în loc de sfeclă cum era scris pe pungulița de semințe.-

Reclamațiile cunosc dela HUIDUBAN VASILE care s'a ocupat de contractări și achiziții de legume și a avut multe neplăceri din partea contractanților în urma acestui fapt.-

Cu problema embalării și comercializării semințelor în cadrul Centrococoopului a avut răspunderea KISSYORGY EMERIC care conducea direcția comercială de produse agro-alimentare.-

Acest P.V. de interogatoriu a fost citit de mine cuvânt cu cuvânt și după ce am constatat că întru totul corespunde cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss/Podor Vasile.-

Slt. de Securitate

Nagy Iosif.-

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Fodor Vasile născut la 8 Iunie 1916 în com. Jindău, Județul Isp. în Bortă, raionul, în prezent director general Centru-
corp; cu ultimul domiciliu în București, Rai. 96, Șez.
Str. Pătră Vădă 69

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

23 Aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 12 și min. 00

s'a terminat la 24 și min. 00

Intrebare: În interogatoriul din 27.II.1953 s'a în-
bat activitatea dumneavoastră al lui Kissgryg
Emeric din Centrocrop. Putem în continuare
ce cunosti s'a în legătura cu activitatea dumne-
voastră al lui Kissgryg Emeric?

Răspuns: În anul 1950 în luna octombrie a apărut a lu-
tării a Cons. de ministri în legătura cu înființ-
rea bazelor de mărfuri ale sud. sovare
cu scopul de a apăsura organizația
comercială ale M.C.T.ului și ale coopera-
tivelor de econom. În urma acestei hotărâri
M.C.T. a arătat că nu mai are depozite de
mărfuri textile și încălțăminte și stocurile
existente la data înființării au fost preluate
în întregime de către M.F.V.

Centrocropul care la data apariției
hotărârii a dispus de gaze boje, nu și înțeles
ce nu prelua mărfurile existente la baza de

Isplătură Fodor

Urmare: Centrocopulul și astfel stocurile existente au fost vândute cu circulația normală și mai-junilor.

În realitate totul de întâmplat astfel. Centrocopulul nu a fost preocupat cu prelucarea stocurilor existente - mai mult decât atât - a continuat activitatea, muncile raziionale fiind obligate ca să aparțină - duce cu treabă și încalță mînta pe baza de contract dela bagete N. S. U. ului - stocurile au rămas neasumate în bagete Centrocopulului. Ca urmare: cantități mari de marfuri au fost mobilizate la bagete Centrocopulului; - aprinzîndu-se dela bagete N. S. U. ului.

Dalta consimite era că aceste lucruri au creat greutate financiară, blocări de fonduri.

La data de 1 Februarie 1962 au fost pus în lichidare din cele 10 bagete 6 bagete iar cu urma stocurilor mari încă și în prezent se continuă lichidarea lor.

Aceste greutate s'au putut fi evitate dacă mîntul Kropping tinerii care a fost decisivul accentu s'ar fi prelatat stocurile N. S. U. la clasa apariției lichidării C. K.

Trî să menționez dacă aceste stocuri de marfuri ar fi fost preluate N. S. U. ului unele au fi fost reasortate, unele vîndute comunitarilor.

Tratările cu N. S. U. pentru prelucarea marfurilor au fost decise de către S. S. Lyman Fran precedente cu probleme

Îscăltura

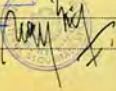
Urmare: *Financiare și de planificare și de Higgörög* 90
Emeric în calitate de director comercial. Aceste
reprezentare a marfurilor au produs pagube materi-
ale seriosă Centrocropului.

2) Am constatat că în primăvara a-
nului 199 Centrocropul s-a ocupat cu ambalarea
serumetelor leguminoase în punguliță. Aceste serumete
au fost trimise prin cooperative satete țărăni-
mii rusești. În vara anului 1991 după ce
a început să crească legumile au fost mai
multe reclamații că s-a realizat alt produs
decat cele prevăzute în punguliță (e. a. sunt
specia furajua în loc de grâu cum era scris pe
pungulița de serumete)

Reclamantul cunoaște date Huld-
bar Vinte care s-a ocupat de contractarea și asu-
girea de legume și a avut multe neplăceri
din partea contractanților în urma acestui
fapt.

Cu problema ambalarea și
comercializarea serumetelor în cadrul Cent-
rocropului a avut răspundere Higgörög Emeric
care conduce direcția comercială de produse
agro-alimentare.

Acest P.V. de interogatori a fost
scris de mine euvaht eu euvaht și după
ce am constatat că într-un tabel euvaht eu
au declarat de mine și asupra și asupra
propriu mesit de mine: _____

St. de Securitate
Inchietator:

Semnatura:

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Martorul IMREH FRANCISC, născut la 16 Decembrie 1907, în com. Chibed, Raionul Sângeorgiu de Pădure, fiul lui Sigismund și Ana, de profesie funcționar, cu domiciliu în Tg. Mureș, Piața Rozvelt 32.

4 Aprilie 1953.-

Orașul Tg. Mureș.-

Interogatoriul a început la ora 15 și 30 min.-

" s, a terminat la " 17 și 10 min.-

Intrebare: Dacă cunoașteți vreo persoană cu numele de KISGYÖRGY EMERIC, din Tg. Mureș.-

Răspuns: Pe KISGYÖRGY EMERIC, îl cunosc cam din anul 1935, din Aiud, lucrând împreună la Centrala Cooperativelor de Consum "Furnica" din aceasta localitate până în 1938, fiindu-mi prieten.-

L, am cunoscut și după aceasta dată încoace în Tg. Mureș până în 1949 când a fost numit director adjunct la Centrăcoop în București.-

Intrebare: Ce știi despre el?

Răspuns: KISGYÖRGY EMERIC, până am stat cu el la Aiud, nu a făcut nici un fel de politică.-

În ce privește serviciul era bine pregătit și priceput. La Aiud nu am cunoștință să fi făcut vreo faptă rea. Era în legături prietenești atât cu personalul Centralei, cât și cu persoane străine din oraș, fără să facă vreo deosebire de naționalitate.-

După 1938 nu m, am mai întâlnit cu el până în 1940 cam prin luna Noembrie la Tg. Mureș, unde el a fost mutat cu serviciul la aceeași unitate încă mai înainte.-

La venirea mea de la Aiud am continuat să muncim iar împreună la Centrala Cooperativelor din Tg. Mureș "Furnica" și-a desfășurat deacum activitatea în Ardealul de Nord.-

La această instituție până cam prin anul 1942-1943, a avut funcția de Șef al Serviciului Administrativ./Economic/. După aceasta dată a fost trecut la Serviciul Contabilități ca Șef al acestui Serviciu, lucrând până

în anul 1945.

În acest an a fost numit Director al acestei instituție. De la această dată încooace a deținut diferite funcții de conducere în organizația cooperatistă, fiind consilier și vicepresedinte până când a fost numit Director adjunct la Centrococop în București.-

Intrebare: Ce politică cunoașteți că a făcut pe timpul ocupației Ardealului de Nord?

Răspuns: În acest interval știu dinaintea că ar fi fost membru al partidului "Imrédy", însă din convorbirea noastră pe atunci nu am aflat niciodată că face vreo politică.-

Intrebare: Dacă cunoașteți că acesta a fost acționar de întreprinderi în Tg. Mureș sau altă parte?

Răspuns: Da, cunosc că a fost acționar la Fabrica de oală de lut KOC SIS din Tg. Mureș în anul 1945, însă nu știu cât timp și nici nu știu ce beneficii a realizat.-
Altă amestec la altă întreprinderi ca acționar eu nu cunosc.- Si aceasta în timpul acela din auzite l, am știut fiindcă el era un om închis, care nu vorbea de starea lui materială.-

Intrebare: Ce comportare cunoașteți că avea cu muncitorii?

Răspuns: Atât timp cât l, am cunoscut eu, nu am avut niciodată ocazia să văd că are comportare rea cu muncitorii.-
Știu că a avut prieteni din pătura muncitorească indiferent de naționalitate.-

Intrebare: Dacă mai aveți ceva de declarat?

Răspuns: Nu mai am nimic.-

-Dupăce am cetit cuvânt cu cuvânt procesul-verbal de interogatoriu și am constatat că conține numai cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss. Giurgiu Augustin.-

ANCHETATOR:

LT DE SECURITATE,

ss. Cisteanu Gheorghe.-

Pentru conformitate,
Geréb I.

198

Proces-Verbal de interogator

Arestat Marțianul Ivruch Francisc născut la
 16 Dec. 1904 în Com. Chibici Raionul Ișor de Padure
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 în Str. Sigismund și Avea de pe lângă Făclăuș în
 orașul în Tg. Sures Prota Rozvold 31.
 la 4 April 1953

Orașul Tg Sures

Interogatoriul a început la ora 15 și 30 min.

" s'a terminat la " 17. și 10 "

Intrebare: Dece suna așteți oare prestați

la muncile de Kiszgorgy Zmorie din
Tg Sures?

Rasp: Pe Kiszgorgy Zmorie îl cunosc
com din anul 1935 din Anul Căminului
în penința la Centrale Cooperativelor de
Cămin și "Gama" din acești beștelă
până în 1938, fiind din sen bun prieten.

Laun curvorcut și după această
dată înceoci în Tg Sures până în
1949 când a fost numit Director
adjuant la Centr. Co. în Bucurți.

Intreb: Ce ști despre el?

Rasp: Kiszgorgy Zmorie până din
stet cu el la Anul sen a făcut
nici un fel de patetic,

În ce privește serviciul era bun
pregăt și priceput.

Semnătura,
[Signature]

Urmasre: Intreb: Ce politica curvesti ca a ¹⁹⁴⁵
ficut pe timpul ocupatiei ordocalului de
nord?

Rosp: In acest interval stin din cauza
ca a te fu fost membru al partidului
"Frontul", insa din cauza a noastre
posturari nu am apat niciodata ca
foca vera politica. -

Intreb: Dacia curvesti ca acesta a
fost actiunea de intapudiri in zg. Mures
sau alta parte?

Rosp. De curor ca a fost actiunea
ca fofura de aole de luit Mores din
zg. Mures in anul 1945 insa am stin ca
timp. Si nici un stin de beneficiu a
realizat.

Alte ameste la alte intapudiri ca
actiune in un curor. - Si aceasta in
timpul acelu din cauza l'au stin
fandrea el era un om invalid care
nu vorbea de stirea lui materiala. -

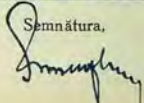
Intreb: Ce comportare curvesti ca
avea cu numerarii?

Rosp: Atel timp. Cat l'au curvest
cu un om arat niciodata ocazia
sa vad ca ore comportare (ca cu
numerarii. -

Stin ca a avut preturi din patura
numerarii independent de nationali-
tate. -

Intreb: Daci mai oriti ceva ou adorat?

Semnatura,

Urmare: Doz. Na mai am nimic.

Dupa ce am fost curant cu curant
pasoul urto al de interogatori si
am constatat ca centrul nu mai este
declarat de nimic - l. suscit si. Stimati

Imprudent

Analizator

si de securitate

Cristian. Chiriac

Semnatura,

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Mariorul KOCISIS EMIER născut la 15 Iulie 1906 în comuna Haștrik, Raionul Sighisora, eginaș Stalin, fiul lui Teodor și Aurelie, de profesie technician de cărmină, cu domiciliu în Tg. Mureș, Str. Orlăreși Nr.101.-

23 Martie 1953.-

Orășul Tg. Mureș.-

Interogatoriul a început la ora 12 și - min.-

" și a terminat la " 13 și 20 min.-

Întrebare: Dacă cunoști vreo persoană cu numele de KISGYÖRGY EMIER, din Tg. Mureș?

Răspuns: Da, îl cunosc pe KISGYÖRGY EMIER, din anul 1940, cam din luna Decembrie, pentru că acesta a fost prim secretar la Centrala Cooperativelor "Parnica"/Bașgia/ decând l-am cunoscut și până la 25 August 1944.-

Întrebare: Ce ști despre el?

Răspuns: Știu că în postul de prim secretar al acestei centrale era aproape conducător direct fiindcă țără el nu se prea putea face nimic în cadrul acestei instituții.-

Îl am cunoscut și după 1944 decând a luat ființă U.R.C.O. alol a avut o funcție de director până când a plecat la București la Centrococoop.-

Ce polițist a făcut în perioada 1940-1944 nu știu, însă știu că majoritatea funcționarilor dela "Parnica" au fost înscrși ca membri în Partidul "Împredist".-

Declar că, căt l-am cunoscut eu, era un om de afaceri, întru căt chiar și cu mine a fost compunist la uzina de oțelrie din Tg. Mureș, care mai înainte era proprietatea mea.-

Întrebare: Ce activitate a desfășurat căt timp ai fost cu el compomist și ce beneficii a avut pe urmă acestei afaceri?

Răspuns: Cu KISGYÖRGY am înțrecompomist la 1 Iunie 1944, când el a dat 10.000 de Pengt acesta mai mult în mod direct fiindu-se că nu fice cunoscut ca să nu se compromită că este acționar la o industrie mică și mai ales de acolo de lnt.-

Activitatea în cadrul uzinei nu a avut abșănt de loc.

159 498

Până la 23 August 1944 nu cred că a fost de 2 ori pe la uzina în vizita și atunci sta câte 10 minute.-
Profit nu a obținut nimic din cauza că până la 23 August nu am avut legătura pentru vânzarea mărfii, întrucât legătura mea de la Budapesta era un evreu ce a fost deportat sau ridicat.-

Toate marfa ce a rezultat cât timp am fost cu el acționar a rămas în stoc și după 23 August 1944 când s-au retras nemții fiind minată uzina electrică și podul turbinei, care sunt vecini cu uzina, din cauza aceasta toate marfa din stocul arătat s-a distrus.-

În timpul acesta KISGYÖRGY a fost plecat în Ungaria, mi-a spus că a adus bani centralei Furnica de Budapesta și când s-a înapoiat prin luna Decembrie 1944 mi-a spus să-mi restituie cei 10.000 de Pengő, care mi-a dat ca acționar. Aceasta mai mult fiindcă a văzut că uzina era distrusă. Eu i-am restituit acești bani până cam prin Martie 1945 tot în Pengő însă atunci nu mai avea valoare nici pe jumătate.

Întrebare: Dacă cunoști că KISGYÖRGY EMERIC, să fi avut legături și cu alte acționari de întreprinderi?

Răspuns: Din auzite știu că KISGYÖRGY a arendat o moară, fostă proprietatea orașului Tg. Mureș de pe Strada Voiniceni, însă nu știu cu cine a fost în tovărășie.-

După câte știu aceasta moară a arendat-o cam în anul 1945-1947.-

Relații poate să dea SASS IOSIF, care pe acel timp era primar în Tg. Mureș.

Alte chestiuni de afacere nu știu să fi făcut acesta.-

Întrebare: Dacă mai ai ceva de declarat?

Răspuns: Nu mai am nimic.-

-După ce am citit procesul-verbal de interogator și am constatat că conține numai cele dech rate de mine verbal, îl susțin și semnez.-
ss, Kocsis Elemér.-

ANCHETATOR SEF DE BIROU
LT DE SECURITATE,
ss. Cisteanu Gheorghe.

Pentru conformitate,
Gereș I.

120 HET
199

Proces-Verbal de interogator

Arrestat domnul Kocsis Elemér, născut la 15 Iulie
1906 în Com. Harghăta, Raionul Sighetuș Mare, Reg. Mărie.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 fiul lui Teodor și Annelin, de profesie tehnicieni de la Carorocă
cu domiciliu în Tg. deșeur. Str. Calarosi, Nr. 101. -
23. Martie 1953.

Orașul Tg. deșeur

Interogatoriul a început la ora 12 și - min.
 „ s'a terminat la „ 13 și 2- „

Intrebare: Doacă cunoaște oare pe cineva cu
numele de Kisgörgg, Emerik din Tg. deșeur?

Răsp: Da îl cunoaște pe Kisgörgg Emerik
din anul 1940, cum din luna Decembrie, până
în seara a fost prim secretar la Centrala
Cooperativelor „Frustranca” (Haugja) deșeur, fiind
cunoscut și pînă la 23. August 1944. -

Intreb: Cu cine după el?

Răsp: Știu că în postul de prim secretar
al acestei centrale, era aproape conducătorul
direct fiindcă foră el nu se prea putea
face nimic în cadrul acestei instituții
Un om cunoscut și după 1944 din anul a
lucrat pentru K.M. aici a avut funcția de
Director până când a plecat la București
la Centrală.

Cu politica a fost în perioada 1940-1944
nu știu, însă știu că negocierile Junta-

Semnătura,

M. Kocsis

Urmare: ¹²¹ ⁴⁰ ¹⁰⁰ vanitor dela Suruciu au fost in scris
ca unu multi in porticul, Iuliodi.

Qualor cu, est Nom curu cur au. Sta
nu om de afoceri intucat eluol si cu
nuine a fost Compromist la rugina de
alorie din Tg. Iunus exx mai inante era
prop. eteta mea.

Intals: la activitate a desponat est temp.
oi fost cu el Compromist si la bene fieri
a avut pe nume acotii afoceri?

Rosp: Cu Kissorgy om intuat Compromist la
1 June 1944, cond el a dat 10000 de pengi
ocacota mea mult in suad din otel. Paru-
du-se si nu fie curu cur ca si nu se
Compromista cu este octi onor la a industrie
nuca si mai elu de oole de lut.

Actiutate in excul ngreasi nu a avut
obolot de loc. Janu la 23 Aug. 1944. nu cred
ca a fost ole 2 ori pela ngreasi in vizita si
stuneri plu asta 10 minute.

Prebit nu a obtinat nuine din cauza ca peina
la 23 Aug. nu om avut legatura plute vengora
nuorpi intucat legatura mea dela Prudput
era in exren ce a fost depatat si eu
trilicut.

Tuata morfa ce a roguttat est temp.
om fost cu el octi onor a Ramos in
stel si dapi 23 Aug. cond si eu actio. nuine
siind minuta ngreasi elucha si padul
tut nuine core sunt ueloni cu ngreasi
din cauza ocacota tuata morfa din

Semnatura,

Kissorgy

Urmare: steinul oratut s'a doctura.

172/45

201

In timpul acaste Kirggorzgi a fost
plecat in Ungaria, mia spus ca a dus
boni Centului Fuzmici de Prudegesta si
cond s'a inoparat plin luna Decembrie
1944 mia spus sa-i restitua lei 10.000
de penga Kore mia oca sa oclionoz.
Acosta mia mult fuzmici o vogut sa
uzime un doctura. In ion restituit
acoste boni ponu com prin Martie 1945
si ingeuz iusa otuwei nu mia oca
valozte nici pe jumate.

Intreb: Dica surd. Kirggorzgi Euzmici
si fi oca legaturii cu alu oclionoz
de intepindri?

Rosp: Din auzite stein ca Kirggorzgi
a oca oca a moora foata paprietat
o roculu Tg. Amuz depe ste Vaiucari
nigri moora cu cima a fost in tovorie.
Dupu ceta stein acoste moora a oca
com in oca 1945-1947.

Lalatu peata sa dea Lass Fozb. com.
pe oca l'imp. ora primoz in Tg. Amuz.
Alte elatam de apecere nu stein sa
fi p'ent acosta.

Intreb: Dica surd si Reva de doctura?

Rosp: Nu mia un nimic.

Dupa ce un l'itit p'ocumul verbal
de interogator si un constat ca Centula
numunai ceta doctura de mima verbal
il oca si surd.

Oca l'itit sa dea P'ran. Semnatura,

si de surditate
Cistisio un Fuzmici

Surd si surd

✓ 11X
202

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul KORPARICH EDJARD, născut la 19 Februarie 1893, la Mostar - Jugoslavia, fiul lui ANTON și ELENA pensionar, ultimul domiciliu în Tr. Mureș, Str. Muncăcs 26, în prezent deținut în Penit. Aiud.-

16 Aprilie 1953, Aiud.-

Interogatoriul a început la ora
" s'a terminat la "

Intrebare:

Cu cine și întreținut legături d-ta dela lecția maghiară din București până la data arestării?

Răspuns:

Până la data când am funcționat ca președinte al Centralei Cooperativelor Kalaka, Tr. Mureș, respectiv 13 Mai 1948, am întreținut legături cu GYONGYOSI ISEFAN, conducătorul legăției maghiare la București.-

Intrebare:

În ce au constat aceste legături?

Răspuns:

Legăturile mele cu GYONGYOSI ISEFAN au constat în lecțură cu cooperatis și anume cu importul și exportul dintre România și Ungaria.-

Intrebare:

Prin cine l-ai cunoscut d-ta pe GYONGYOSI ISEFAN, la ce dată și ce funcțiane îndeplinea în țara noastră?

Răspuns:

Nu-mi amintesc prin cine l-am cunoscut, dar prima întâlnire cu GYONGYOSI, a fost întâmplătoare într'un bufet, din Cluj, stând la masă, s venit la mine și s'a prezentat că el este GYONGYOSI ISEFAN și de mult caută ocazia să mă întâlnească.- Nu știu cine l-a arătat că eu sunt KORPARICH, aceasta s'a întâmplat dacă bine îmi amintesc în toamna anului 1946.- El deținea funcția de consilier al legăției maghiare din București.-

ss/Korparich Eduard.-

100
203

Intrebare:

Ce relații ai întreținut cu el?

Răspuns:

Am avut după data când l-am cunoscut, legături în cece privește starea cooperativelor maghiare din Ardeal, în acest scop ne-am întâlnit des.-

Intrebare:

Ce activitate politică și profesională a desfășurat GYONGYOSI în R.P.R.?

Răspuns:

GYONGYOSI a desfășurat o activitate intensă în scopul păstrării autonomiei cooperăției maghiare în Ardeal.- Aceaste o cunosc eu deoarece în acest sens a avut legături cu mine.- În activitatea sa a avut legături cu KURKO GYARFAS, președintele U.P.M.-ului pe care l-a influențat în mare măsură.-

Intrebare:

Cum consideri activitatea pe care a desfășurat-o GYONGYOSI?

Răspuns:

El nu a simpatizat statul român și ca atare activitatea pe care a desfășurat-o, a fost subminarea.-

Intrebare:

Arată în mod concret cum a pus în practică această politică de subminarea regimului?

Răspuns:

GYONGYOSI era de aceeași părere cu mine și KURKO, în privința păstrării și pe mai departe a vechii forme de organizație a cooperăției în 1947.- Deci GYONGYOSI a acționat prin KURKO, iar eu am acționat pe linia U.P.M.-ului reprezentat prin KURKO.-

Intrebare:

D-ta cum întrețineai legăturile cu GYONGYOSI?

Răspuns:

Legăturile cu GYONGYOSI le-am avut prin întâlnirile ce le aveam, atât la lezație, cât și la locuința sa. A fost dl. GYONGYOSI odată și la mine acasă la Tr. Mareș în 1947.-

Intrebare:

Ce discuții ai avut cu dl. GYONGYOSI cu ocazia întâlnirilor pe care le-ați avut?

Răspuns:

În primul rând chestiunea în legătură cu exportul și importul dintre R.P.R. și E.P.U.-

ss/Korparich Eduard.-

In al doilea rând starea cooperativelor maghiare in privinta planului general de cooperatie pe care urma să-l adopte Statul Român, care avea drept scop formarea Federalelor județene, in care să încadreze și cooperativele maghiare. Dl. GYONGYOSI nu a fost de acord cu acest lucru la fel și KURKO și eu.

Intrebare:

Cine mai erau de față la aceste întâlniri?

Răspuns:

La întâlnirile pe care eu le-am avut cu Dl. GYONGYOSI nu a fost nici-o dată prezentă o altă persoană.-

Intrebare:

Cum a pus GYONGYOSI problema autonomiei Ardealului și a cooperativelor din Ardealul de Nord?

Răspuns:

In fața mea nu a făcut declarații în privința autonomiei Ardealului, în privința cooperativelor a susținut să menținem forma de organizare care a fost până în 1947, când KURKO a fost înlocuit din funcția de președinte al U.P.M.-ului.-

Intrebare:

Cine au ajutat politica lui GYONGYOSI și cum?

Răspuns:

Nu știu cine au ajutat politica lui GYONGYOSI.-

Intrebare:

Cine era KISSYORNY EMERIC?

Răspuns:

A fost director general al cooperativei Kalaka, Tg.

Mureș.-

Intrebare:

Ce cunoști despre activitatea lui din trecut?

Răspuns:

A fost delegat de noi la București la Incoop, unde să mențină legătura cu conducătorii Incoopului cu scopul clarificării în sensul în care noi doream situația coop. Kalaka. Nu-i cunosc activitatea politică din trecut.-

Intrebare:

Ce legături ai întreținut d-ta cu el?

Răspuns:

El a fost primul meu ajutor, chestiunile administrative și financiare erau conduse de el.-

se/Korparich Eduard.-

120
105

În timpul când a fost delegat la București, a reprezentat punctul de vedere al meu, în privința cooperăției, care era acela, cu al lui GYONGYOSI și KURKO.-

Odată după ce s'a reîntors de la București, mi-a spus că va fi imposibil să ne menținem în această formă pe mai departe, deoarece planurile sunt făcute și nu se vor schimba.-

Intrebare:

Ce alte încredințări i-ai dat lui KISGYORGY, în activitatea pe care ai desfășurat-o?

Răspuns:

Alte încredințări nu i-am dat.-

Intrebare:

De câte ori i-ai trimis prin el scrisori lui GYONGYOSI

Răspuns:

Nu-mi amintesc să-i fi scris vreodată lui GYONGYOSI.-

Intrebare:

Arată amănunțit activitatea lui KISGYORGY EMERIC, cu privire la autonomia Ardealului și a cooperăției maghiare din Ardealul de Nord?

Răspuns:

În privința autonomiei Ardealului nu cunosc activitatea pe care ar fi desfășurat-o KISGYORGY EMERIC, iar în ceea ce privește autonomia cooperăției maghiare din Ardeal, el a fost delegatul nostru, adică al Centralei Kalaka la București, pentru a ajunge la o înțelegere cu Incoopol în scopul creerii autonomiei cooperăției maghiare din Ardeal.-

Intrebare:

Ce legături a întreținut KISGYORGY EMERIC, cu legăția maghiară?

Răspuns:

Nu cred că KISGYORGY ar fi întreținut legături cu legăția maghiară, deoarece eu eram acela care aveam legături cu legăția și GYONGYOSI.- Stiu însă că a fost de vre-o 2-3 ori la legăția, fiind trimis de mine, pentru obținerea unor vize de pașapoarte pentru Ungaria.-

Intrebare:

Ce însărcinări i-ai mai dat cu aceste ocazii?

Răspuns:

Alte însărcinări nu i-am dat.-

Intrebare:

Cum a fost atras KISGYORGY EMERIC, de partea grupului ss/Korparich Eduard.-

Răspuns:

A fost atras de mine, bazându-mă pe inteligența sa și talentul său oratoric.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde întocmii cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu.-

ss/Korparich Eduard.-

Slt. de Securitate.-

C.N.S.A.S.

122
209

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Korpanich Eduard, născut la 4 Feb.
1893, la Mostar Jugoslavia, fiul lui Antoi n. Elena
peninsular, ultimul dom. Târgul Mureș, nr. Munkacs 26.
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)
În prezent detinut în Penit. Aiud
16. Aprilie 1953

Orașul Aiud

Interogatoriul a început la ora _____ și min. _____
s'a terminat _____

Întrebare: Cu cine ai întretinut legături
d-ta, de la legăția Maghiară, din Bucu-
rest, până la data arestării?

Răspuns: Până la data când am funcțio-
nat ca ni Președinte a Centralii Coop-
erativelor, Katalak^o Tg. Mureș, respectiv
13. Mai 1948, am întretinut legături cu
Gyongyosi István, conducătorul Legăției
Maghiare la București.

Întrebare: Tu ce ai constatat aceste
legături?

Răspuns: Legăturile mele cu Gyongyosi Is-
tván, au constatat în legătura cu coope-
rația și anume în importul și exportul
dintre România și Ungaria.

Întrebare: Până cine hai cunoscut d-ta pe
Gyongyosi István, la ce data și ce fun-
ctiune îndeplinea în țara noastră?

Îscălitura,
Korpanich Eduard

Urmasare: Răspuns: Nu-și amintesc prin cine l-am cunoscut, dar prima întâlnire cu Gyongyosi, a fost întâmplătoare într-un "bufet" din Cluj, fiind la o masă, a venit la mine și ne prezentat că el este Gyongyosi István și pe mult timp oarecum nu mă întâlneau. Nu știu cine ia arătat că un anumit torpăncuș, aceasta o întâmplat placă bine și amintesc în Transilvania anul 1946. El deține funcția de Consilier pe Legatie Maghiară din București.

Întrebare: Ce relații ai întreținut cu el?

Răspuns: Am avut de-a lungul timpului o cunoștință în ceea ce privește starea cooperativelor maghiare din Ardeal, în acest scop ne-am întâlnit des.

Întrebare: Ce activități politice și profesionale a desfășurat Gyongyosi în R. P. R.?

Răspuns: Gyongyosi a desfășurat o activitate intensă, în scopul păstrării autonomiei cooperativelor maghiare în Ardeal, aceasta s-a realizat cu ajutorul și alături de unii din conducerea noastră. În activitatea sa a avut legături cu Mihailo Gyorgyas, președintele a U. P. M. alții pe care la influențat în mare măsură.

Întrebare: Cum consideri activitatea

Urmare: pe care a demisionat-o Gyongyosi?

Răspuns: El nu a simpatizat statul
hondou și ca atare activitatea pe
care a susținut-o, a fost sub-
minare.

Intrebare: Inalte în mod concret cum
a pus în practică această politică
de subminarea regimului?

Răspuns: Gyongyosi era de acasă pădure
în mine și kurko, în privința pășunii
și pe mai departe a vechi forme de
organizare a cooperatiei, în 1947. S-a
Gyongyosi, a răstornat prin kurko, iar
eu care acționat pe linia U. P. H. ului,
reprezentant prin kurko.

Intrebare: S-a cum instituita legatură
cu Gyongyosi?

Răspuns: Legaturile cu Gyongyosi le-am
avut prin intermediiile pe le aveam, atât
la legatie, cât și la locuința sa. A fost
d-l Gyongyosi odată și la mine pe care la
Tg. Mures în 1947.

Intrebare: Ce discutii ai avut cu d-l
Gyongyosi în ocazia intermediiilor pe care
le ai avut?

Răspuns: În primul rând chesti-
unile în legatură cu exportul și importul
de către R. P. R. și R. P. U.

În al doilea rând starea coope-
rativei maghiare, în privința pla-
nului general de cooperatie pe care
urmas să-l adopte statul hondou.

Semnătura.

Popovici Iosif

Urmas: Care auia drept scop, formarea
Federalilor Judetene, in care sa luca-
deze si cooperatiunile mizghiare
si Gyongyosi nu a fost de acord cu
arost lucru la fel si Kurko si eu.

Tutebani: Cine mai erau de fata la
aceste intalniri?

Raspuns: La intalnirile pe care ete eu
le-am avut cu St. Gyongyosi, nu a fost
nici o data propentia o alta persoana.

Tutebani: Cum a pus Gyongyosi problema
Autonomiei Kolekalului si a cooperatiivelor
din Kolekalul de Nord?

Raspuns: In fata mea nu a facut decla-
rati in privinta Autonomiei Kolekalului,
in privinta cooperatiivelor a insistat
sa mentinem forma de organi-
zare care a fost pusa in 1947, cand
Kurko a fost inlocuit din functie
de Presedinte a U. P. M.ului.

Tutebani: Cine au ajutat politica lui
Gyongyosi si cum?

Raspuns: Nu stiu cine au ajutat politi-
ca lui Gyongyosi.

Tutebani: Cine ^{era} ~~stia~~ Kisgyorgy Emersi?

Raspuns: A fost director general al
Coop. Kalaka. Tg. Mures.

Tutebani: Ce cunosti despre acti-
tatea lui din trecut?

Raspuns: A fost sculepat de noi
la Bucuresti la "In coop.", unde sa meu-
tura legitura sa conducatori "In coop."

Semnatura,

Karmanis Ed

2009

Urmare: cu scopul clarificării în sensul că
care noi dorim situația corp. Kalakla
Nu-i din nou activitatea politică chinăntă.

Tutubare: Ce legături ai intrat în contact cu el?

Răspuns: El a fost primul meu agen-
tor, șterșionile administrative și finan-
sare erau conduse de el.

În timpul când a fost delegat
la București, a reprezentat punctul
de vedere al meu, în privința coope-
rației, care era același pe a lui
Gyongyos și Kurko.

Odată după ce se va recutor de
la București, mi-a spus că va
fi imposibil să se menținem în
această formă pe mai departe, deoa-
rece planurile sunt făcute și nu
se vor schimba.

Tutubare: A alta incredință i-ai
dat lui Kisgyogy, în activitatea pe
care ai desfășurat-o?

Răspuns: Alți în credință nu i-ai
dat.

Tutubare: De câte ori i-ai trimis
prin el scrisori lui Gyongyos?

Răspuns: Nu mi-amintesc astăzi
pe scris nevolata lui Gyongyos.

Tutubare: Mate amănuntit activi-
tatea lui Kisgyogy în țară, cu privire
la Autonomia Idealăului și a Coopera-
ției Maghiare din Probabilul de Nord

Semnatura,

Kisgyogy Endre

Urmare: Răspuns: În privința autonomiei
 Federației, nu cunoașterea activitatea
 pe care ar fi desfășurat-o Kirgorgy
 Smeri, iar în ceea ce privește auto-
 nomia cooperativă maghiară din
 Budapestă, el a fost delegatul nostru
 acolo, al "Centrului Kalanka la
 București", pentru a ajunge la o
 înțelegere cu "Incoapsul" în noaptea
 prieteniei: autonomiei cooperativă maghiară
 din Budapestă.

Întrebare: Ce legături o întreținut
 Kirgorgy Smeri, în legătura maghiară?

Răspuns: Nu cred că Kirgorgy
 ar fi întreținut legături în lega-
 tura maghiară, deoarece eu eram
 acolo care aveam legături cu le-
 gatia în Gyorgyos. Știu însă, că a
 fost de trei-șase ori la Legatie,
 fiind trimis de mine, pentru
 obținerea unor vize de pasaport
 pentru Ungaria.

Întrebare: Ce învațăm din și ei
 mai dat în, aceste rațiuni?

Răspuns: Alte învațăm din și ei
 și-au stat.

Întrebare: Cum a fost atras
 Kirgorgy Smeri, de partea grupului
 dvs.

Răspuns: A fost atras de mine,
 bazându-mă pe înțelegerea

Semnătura,

Răspuns Ed

Urmare: si talentul sau oratoric.

113
210

Dupa ce am citit prezentul
proces verbal de interopatiune
votat cu carenta si am constatat
ca colegii mei in toamna au ale
declarati pe mine astfel
semnely proprie.

Arhitectul:
H. J. Jimmy

Paranig Ed

197
211

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECTIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII STATULUI

PROCES-VERBAL DE INTEROGATORIU

24 Martie

1953

Orașul

Poneurești

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ minute. Interogatoriul s'a terminat la ora _____ și _____ minute.

Eu, Slt de Securitate Nagy Frig

am interogat în calitate de Ameliorator

1. Numele MARIN S. (numele tatălui, peștinului, mortului) 2. Pronumele STEFAN

3. Anul, luna și ziua nașterii 1908. Iunie 29 4. Locul nașterii Serbantul Vene - Reg. Galați (Rai. Brațe)

5. Cetățenia Română 6. Naționalitatea Română

7. Apartenența politică P. R. T. Marin din ce an 1930

8. Studii Sc. Normale - 1928 - în R. Brațe (când, unde și ce școală a absolvit)

9. Profesia Turăritor 10. Ultimul loc de muncă și funcția Colector O.C.L. Agror Poneurești

11. Ultimul domiciliu Poneurești - Rai. 22 August. Calea Eroilor 243. 240

12. Situația familială sotia Ana st. Marin, 24 ani, casnică - Virginia Marin, 12 ani, elevă la Sc. Brațe. Et. S. - ambii domniilegă (soția, copii, numele lor, vârsta lor, domiciliul și ocupația)
în Poneurești - Rai. 23 August. Calea Eroilor 243

13. Origina socială 3 h. părint - țate - în m. țate - mic burghez - (averes părinților până la 25 August 1944 și în prezent)
10 case la țară

14. Activitatea politică până în 1947 Am fost membru P. R. T. din anul 1930 - până la def. - am fost secretarul Partidului în com. modelen (în ce partid politic a fost. Participare în alegeri)
școală - a comb. în comunal - 1930-39 delegat la urșu.

În anul 1946 alegător - delegat la urșu.

Semnătura,
Mari

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale Medalia cl. II. pt. pregătirea
(înaint și după 23 August 1944)
premiul țării din anul 1931-36, Ordinul pe trece de ani. Nr. - Medalia cl. II. 1936-37.
16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție Armata Română, 2. grădnicerie pașă
Cernavodă, Lt. de rezervă - Ofițer a gyzelo pe Reg. - Reg. T. Infanț. Gurguz
17. Dacă a fost prizonier În germania din lagărul Kaiserstr. Brașov -
din 22. Sept. 1944 - 1 Mai 1945 (unde și când)
18. Dacă a fost în străinătate, unde, când și în legătură cu ce În Turcia -
Constanta sept. - 1934 - excursie în viața de tânăr.
19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare am fost
membru P. I. Nașu -
20. Dacă a fost judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost
condamnat Nu am fost judecat și nici condamnat niciodată

Intrebare: De când lucrați în problema cooperativă?
Răspuns: Lucrați în problema cooperativă din 1947 luna
Martie.

Intrebare: Arată sta unde ai lucrat și funcțiile
Răspuns: Martie 1947 - 1.11. 1948 consilier la Jnta Federația
Constanța; 1.11. 1948 - Sept. 1949 inspector gen. în corp. pe
Reg. Constanța cu filiale județele: Constanța, Tulcea, Tulcea,
Sept. 1949 - 1951 Sept. 23. Director Sti. Prod. Vegetală -
Centroc. la care dată am fost îndepărtat
pe l. în unit. solste; În luna noiembrie 1951 pe care lucrați
la Truseșter ca referent tehnic; Nr. 1957 - 20 Decembrie
1957 am lucrat la S.G.S.P. serv. adm. ca ref. de
sech. cu apertivizare; 1.11. 1957 - până în prezent la A.C.C.

Semnătura,

Intre

Urmare: a rezona bine ca orator.

Subiectare: Cu care directie din centrucorps ai intre-tinut legaturile apropiate ^{sta}?

Raspuns: Directia Prod. Vegetali din centrucorps a intretinut legaturile apropiate cu Sii. Comerciali al carui conducator era KISSYOTSY-EMERIC.

Subiectare: Cand, unde si in ce imprejurari l-ai cunoscut ^{sta} pe numitul Kissyotzy Emeric?

Raspuns: L-am cunoscut in anul 1949 cand el era director la Federatia "Kalaka". Am intre-tinut cu el legaturile oficiale.

Subiectare: Ce cunoscutia ai ^{sta} despre activitateea lui politica si profesionala in perioada de inainte si dupa ce l-ai cunoscut?

Raspuns: Mai ca dupa cedarea Ardealului de Nord - in timpul ocupatiei fasciste maghiara a avut functii de mare raspundere in cooperatie maghiara. Cum am avut a facut parte in P.S.T. Cate pis de chatur - prest.

In timpul cand a lucrat la federa-tia "Kalaka" din iq. Mures a fost apreciat ca un telegrama si conducator bun.

Subiectare: Ce cunosti ^{sta} despre activitatea lui din cadrul Sii. Circ. Muay. si Sii. Comerciale - cum o-a activitat saracurile pe care a avut?

Raspuns: Nu a existat o intelegere intre Huldulau Vanite si Kissyotzy Emeric. Huldulau Vanite a fost o metoda absolut greșită - a amenintat pe subalterni adica in continuare a terorizat pe ei.

Kissyotzy E a fost un element fricos, non influentabil si a avut o atitudine de ser-

Urmare: vilip.

N'a dus la indeplinire în bune condi-
țiuni sarcinile ce a avut - a neglijat - a sa-
lbat sarcinile.

Subțire: Arată concret în ce probleme n'a dus la
indeplinire sarcinile - unde a salbat muma pe
care a avut numitul Hingberg, Emeric?

Răspuns: Hingberg, Emeric a salbat muma pe
care a avut în următoarea problemă.

- n'a reușit ca să se organizeze rețeaua
de desfacere stabilită, cărui fapt a răsturnat
planul de aprovizionare - ca urmare în multe
centru munităților erau cartiere care nu
aveau magazine de desfacere, ex. în București
erau piețe de cartiere unde cooperative aveau
pea puțin magazine față de nevoile de sor-
sum a populației - niciu precis - la Clubul
Ghișta One în Petroșani unde n'a avut decât
o singură bară - în vara anului 1971

- Foarte prost au fost aprovizionate
centrule munităților și mare cu produse ali-
mentare agricole

- navea a urdentă clară de felul
cum sunt aprovizionate centrule munităților

- în următrea dării unitățile
beneficiare primere mășuri planificate prin
planul de aprovizionare -

- Hecurile de iarnă n'au fost
desfante. Ex. în capitală s'a consumat în 20.000
kg. prune de mți și consideri că el a salbat
desfacerea secora mți fapt pentru care aproape

Observație: Fiecare pagină a procesului-verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator.

Urmare: 2000-1000) se discută;

15/83

- În cadrul reuniunii de analiza
muncii am avut ca să se facă repartitiile
de produse industriale anarhic, fără să
tăie cont de specificul fiecărui regim
în parte. Cum este în Reg. Sărbăgea se trimite
tean barmale negre și pătării care nu erau
săndute deoarece populația era obisnuită
se poarte barmale colorate, darline. Seamne
se discutau că să fie repartite greșit și la
opini și chiar plupuri - etc.

Concluziile erau că marfu-
rile să nu aveau blocate și mii am, regre-
una circulara monstare.

Subțrare: Pentru care fapt n au fost aproxi-
mionate centrele muncitres și vrasle cu
produse agricole?

Răspuns: Centrele muncitres și vrasle n au
fost aproximinate cu produse agricole pentru
faptul că de mai multe am dat și noi
date greșite veritate iar pe alte parte n'a
era Kinging, Cuerni n'a controlat aceste date
și mai n'a depus nici un interes pentru
indolepmită carcimul.

Subțrare: Arată în mod concret, la ce regi-
nu să procedat în acest fel?

Răspuns: Regimul Borean-Roman era planificat
că-l dea Regimul Comunist și Galați cartofi
iar-Roman n'a avut în btoleama posibilă
să liareze întreaga cantitate de cartofi ce în
l regimul.

Imi

Semnătura,

Urmare: - Uzuzroz Emeric nu s'a urnarit niciodata
contractelor intre furnizori si beneficiari fapt
care a facut sa nu ajungasa daca uni-
tatile beneficiare sunt asigurate prin planul
de repartitie a produselor asigurate.

La intampinat ca a repartizat cartofi
pentru valea Fului dela tagara iar aceasta n'a
putut sa le dea pentru faptul ca n'a avut sau
a repartizat cartofi dela Rep. Stalin pentru Bucuresti
iar furnizorul n'a livrat intreaga cantitate
pentru faptul ca n'a avut.

- In perioada de produse
timpuri, rediti de luna, sabati, non timpuri,
varga timpuri) centrele municipale beneficiari
nu au primit in totalitatea cantitatile
prevazute in planul de aprovizionare. Exemple:
Rep. Bucuresti, are planificat in perioada
aceasta sa le dea produse timpuri unia-
toarele centre municipale: Stalin, Petrosani,
Comanana, -.

Intrebare: Ce pagube au produs cele aratate
mai sus?

Raspuns: Unitatile beneficiare nu si-a putut
indeplini planurile care a dus ca consecin-
ta neaprovizionarea centrelor municipale
si neindeplinirea planului pe unitati
pentru a plati salariile.

Prin prunt de vedere politic
sa produs in centrele municipale nemereserea
in convertul socialist sar pe de alte parte
a dat frau convertului operativ pentru a

lin

Semnatura,

Urmare: duce din aceste produse cu preturi
mult mai ridicate decât puterea de
cumparare a munitarilor. a produs
nemulțumiri și comentarii neamnatose.
Subțire: Fu afara de cele arătate
mai sus ce ^{mai} cunosti sta despre Kiggygyg
Emerie?

Răspuns: La conștientizarea actelor de nedreptăți a contribu-
tului și neajunsurile sociale al lui, situația familială
precum și atitudinea lui pasivă pe care a
avut-o în rezolvarea acestor probleme.

Acest P.V. de interogatori a fost
celt de mine curant cu curant și
după ce am combatut că între tu-
tul corespunde cu cele declarate de
mine și totuși și nemulțumiri
venite de mine:

St. de loc. lui
Anchetator:

Semnătura,

149
215

Dj ✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
-----

24 Martie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora . . .

" s'a terminat la " . . .

Bu. Slt. de Securitate NAGY IOSIF am interogată în calitate de anchetator pe martorul MARTIN STEFAN născut în anul 1908 în Iunie 29 Scartorul Nou Reg. Galați Raionul Brăila cetățenie Română, naționalitate română, P.N.T. Maniuc din anul 1930, studii Sc Normală 1928 în Râtmicul Sărat de profesie învățător, ultimul loc de muncă Colector O.C.L. Aprozar București, domiciliu în București Raionul 23 August Cale Moșilor 243 et.II, situația familială soția ANA ST. MARIN 29 ani casnică-VIRGINICA MARIN, 12 ani elevă la școala Nr. 8 ambi domiciliu în București Raionul 23 August Calea Moșilor 243, 3 ha. pământ tata învățător mic burghez o casă la țară. am fost membru P.N.T. din anul 1930 până la desființare, am fost secretarul Partidului în comuna Nedelcu Chercia, și consilier comuna-1930-39 delegat la urmă, în anul 1946 alegător, delegat la urmă, am fost decorat Medalia cl. II pt. pregătirea pr emilitară din anul 1935- 36, Odestință p elinie de asist. loc. Medalia cl, II 1936-37, am satisfăcut serviciul militar, armata română, 2 grăniceri pază Cernavodă. Lt. de rezervă. ofițer cu gazele pe Reg. Reg. 5 Infanterie ~~Sira~~ Guirgeni, am fost prizonier din lagărul Kaizerseletreolerch din 22 Oct, 1944- 1 Mai 1945.- Am fost în străinătate în Turcia-Constantinopol 1934 excursie învățătorescă, am fost membru P.N.T. Maniu, n'am fost judecat și nici condamnat niciodată.-

Intrebare:

De când lucrezi d-ta în problema cooperăției ?

Răspuns:

Lucrez în problema cooperăției din 1947 luna Mart:

Intrebare:

Arată d-ta unde ai lucrat și funcțiile ?

././.

ss. Marin Stefan.

Răspuns:

Martei 1947-1-II 1948 inspector gen. în coop. pe Reg. Constanța cu fostele județe Constanța, Tulcea, Ialomița, Sept. 1949-1951 Sept. 23 director Dit, Prod. Vegetală Centrocoop, la care dată am fost îndepărtat pentru bănuț sabotaj, în luna Noiembrie 18 zile am lucrat la Fructexport ca referent tehnic, Noembrie 1951.20 Decembrie 1951 la B.G.S.A. Serv- Administrativ ca șef de secție cu aprovizionarea, 1-II- 1952 până astăzi la O.C.L. Aprozar București ca collector.-

Intrebare:

Cu care direcție din Centrocoop ai întreținut legături apropiate d-ta ?

Răspuns:

Direcția Prod. Vegetală din Centrocoop a întreținut legături apropiate cu Dir, Comercială al cărui conducător era KISGYORGY EMERIC.-

Intrebare:

Când, unde și în ce împrejurări l-ai cunoscut d-ta pe numitul KISAGYARGY EMERIC ?

Răspuns:

L-am cunoscut în anul 1949 când el era director la Federația "Kalka".- Am întreținut cu el legături oficiale.-

Intrebare:

Ce cunoștină ai d-ta despre activitatea lui politică și profesională în perioada de înainte și după ce l-ai cunoscut

Răspuns:

Știu că după cedarea Ardealului de Nord în timpul ocupației fasciste maghiare a avut funcții de mare răspundere în cooperarea maghiară. Cum am auzit a făcut parte în P.N.T.- Ete fiu de chaibur preot. În timpul cât a lucrat la federația Kalăka din Tg. Mureș a fost apreciat ca un tehnician și conducător bun.-

Intrebare:

Ce cunoști d-ta despre activitatea lui din cadrul Dir. Circ. Mărf. și Dir. Comercială, cum sa achitat sarcinile pe care le-ai avut ?

Răspuns:

N'a existat o înțelegere între HULDUBAN VASILE vicepreședintele Centrocoopului și KISGYARGY EMERIC. HULDUBAN VASILE a folosit o metodă absolut greșită a amenințat pe subalternii adică în continuu a terorizat pe ei.-

KISGAARGY EMERIC a fost un element fricos, ușor influențabil și a avut o atitudine de servileziu. N'a dus la îndeplinire în bune condițiuni sarcinile ce a avut. a neglijat a sabotat sarcinile.-

Intrebare:

Arată concret în ce probleme n'a dus la îndeplinire sarcinile unde a sabotat munca pe care a avuто numitul KISGYARGY EMERIC ?

Răspuns:

KISGYARGY EMERIC a sabotat munca pe care a avuто în următoarele probleme;

n'a reușit ca să-și organizeze rețeaua de desfacere datorită căruia fapt a suferit planul de aprovizionare, ca urmare în multe centre muncitorești, erau cartiere care nu aveau magazine de desfacere. Ex în București erau piețe de cartier unde cooperativa aveau prea puține magazine față de nevoile de consum a populației, mai precis, piața Chibrit, Grivița Roșie, la Petroșani unde n'a avut de cât o singură tarabă (în vara anului 1951 foarte prost au fost aprovizionate centrele muncitorești și orașe cu produse alimentare agricole. N'avea o evidență clară de felul cum sunt aprovizionate centrele muncitorești. Nu urmărea dacă unitățile beneficiare primesc mărfuri planificate prin planului de aprovizionare. Stourile de iarnă n'am fost desfăcute.

Ex. în capitală sa conservat și 20.000 kg frunze de viță și consider că el a sabotat desfacerea acestor vițe fapt pentru care aproape 20.000 (80%) sa stricat. In cadrul sedințelor de analiza muncii am auzit că se făcea repartiții de produse industriale fără să țină cont de specificul fiecărui regiune în parte, Cum este în Reg Dobrogea, se trimitea basmale negre și pălări care nu erau vândute deoarece populația era obișnuită să poarte basmale colorate, deschise, Desemeni se discuta că sa făcut repartiții greșite și la opinci și chiar plugari etc.- Consecințele erau că mărfurile rămăneau blocate și îngreuna circularea monetară.-

Intrebare:

Pentru care fapt n'au fost aprovizionate centrele muncitorești și orașele cu produse agricole ?

Răspuns:

Centrele muncitorești și orașele n'au fost aprovizionate cu produse agricole pentru faptul că de mai multe ori am dat și noi date greșite, iar pe de altă parte KISGYARGY EMERIC n'a controlat aceste date și nici na depus nici na intere-

pentru îndeplinirea sarcinilor.-

Intrebare:

Arată în mod concret la ce regiunea sa procedat în acest fel ?

Răspuns:

Regiunea Bacău- Roman era planificate să-l dea regiunii Constanța și Galați cartofi iar Roman n'a avut în totdeauna posibilități să livreze întreaga cantitate de cartofi celor 2 regiuni. KISGWARGY EMBRIC nu sa urmărit încheierea contractelor între furnizări și beneficiari fapt care a făcut să nu cunoască dacă calitățile beneficiare sunt asigurate prin planul de reparații a produselor acțiunilor. Sa întâmpnat că a repartizat cartofi pentru vale Jiului dela Făgăraș, iar aceasta n'a putut să livreze pentru faptul că n'a avut sau a repertizat cartofi dela Reg. Stalin pentru București iar furnizorul n'a livrat întreaga cantitate pentru faptul că n'a avut. În perioada de produse timpuri, ridihi de lună, salată, roși timpuri varză timpurie, centrele muncitorești beneficiari nu au primit întotdeauna cantitățile prevăzute în planul de aprovizionare. Exemplu Re. București era planificat în perioada aceasta să livreze produse timpuri următoarele centre muncitorești. Stalin. Petroșani, Constanța.-

Intrebare:

Ce pagube au produs cele arătate mai sus ?

Răspuns:

Unitățile beneficiare nu și-a putut îndeplini planurile care a dus ca consențință neaprovizionarea centrelor muncitorești și neîndeplinirea planurilor pe unități pentru a plăti salariile. Din punct de vedere politic sa produs în centrele muncitorești neîncrederea în comerțul socialist, iar pe de altă parte o dată a dat grâu comerțului speculativ pentru a duce din aceste produse cu prețuri mult mai ridicate decât putereade cumpărare a muncitorilor. A produs nemulțumiri și comentări nesatisfăcătoare.-

Intrebare:

În afară de cele arătate mai sus ce mai cunoști d-ta despre KISGWARGY EMBRIC ?

Răspuns:

La comiterea actelor de sabotaj a contribuit și originea socială a lui, situația familiară precum și atotudinea lui pasivă pe care a avut-o în rezolvarea acestor probleme.-

219

Acest proces verbal de interogatoriu a fost citit de mine și după ce am constatat că corespunde întru totul cu cele declarate de mine susțin și semnez desilit de nimeni.-

SIT. DE SECURITATE.
Nagy Iosif,

ss. Marin Stefan.

177
280
169

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
*****

Arrestat NAGHI VICTOR, născut în București, la 15 Iunie 1901,
de profesie funcționar la C. Centrocoop, cu ultimul domiciliu în
București str. Intrarea Biserica Albă nr. 3.-

12 August 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 21,30

" " s'a terminat " 24,30

Intrebare:

Arată d-ta împrejurările în care l-ai cunoscut pe KIS-
GYORGY EMMIC?

Răspuns:

În anul 1948-1949, ducându-mă spre orașul Sf. Gheorghe îm-
preună cu SZABO ADALBERT și TOPIH GYZA, am cunoscut în vagonul
restaurant în care călătoream pe numitul KISGYORGY EMMIC. Din
discuțiile pe care le-am avut cu el am aflat că lucrează în
cadrul cooperăției în orașul Tg. Mureș.-

Intrebare:

Când l-ai revăzut d-ta pe KISGYORGY EMMIC?

Răspuns:

Pe KISGYORGY EMMIC l-am revăzut în anul 1951 când eu am
fost numit ca membru al Comitetului Executiv din Centrocoop.
KISGYORGY EMMIC la data numirii mele în Centrocoop, se afla în
cadrul acleiași instituții în postul de director adjunct la Dir.
Comercială.-

Intrebare:

Ancheta îți cere să arăți ce cunoști d-ta în legătură cu
activitatea politică și profesională a lui KISGYORGY EMMIC?

Răspuns:

În legătură cu activitatea politică a lui KISGYORGY EMMIC
înainte de 23 August 1944, nu cunosc nimic. În anul 1951, la venirea
mea în Centrocoop el era membru al P.M.R. Pe linie profesională
l-am găsit ca director adjunct la Direcția Comercială unde era
apreciat ca un bun tehnician în ramura comercială.-

Aceste aprecieri au fost făcute de către FODOR VASILEB,
care era director al Direcției Comerciale și CERNICICA DUMITRU vi-
ce președinte al Centrocoopului și care avea sub supraveghere Dir.

ss. Nagy Victor

179
221

Comercială.

În urma unei ședințe, care a avut loc în luna Decembrie 1951, a comitetului executiv, am aflat din cele arătate de RODICA BORTOI care era directoarea Direcției Cadre, că KISSYERGY EMERIC a avut posturi mari de răspundere în cadrul cooperativelor Hangy (Furnica) și Galaca (Olacă) în Ardeal în timpul ocupației horticole.-

Totodată am aflat că este fiu de preot chiabur și ca origină socială nu corespunde. RODICA BORTOI în cadrul acestei ședințe a cerut să fie dat afară din cadrele Centrocoopului fiind un element necorespunzător.-

Față de această propunere, CERNICIOICA DUMITRU și SOLYMOS IVAN au cerut ca KISSYERGY EMERIC să nu fie dat afară ci doar să fie mutat din cadrul Dir.Comercială în cadrul Dir.Planificării deoarece acest sector nu este așa de important ca sectorul comercial. RODICA BORTOI a acceptat această propunere și astfel KISSYERGY a fost transferat la Dir.Planificării.

În luna Ianuarie 1952, într-o ședință a comitetului executiv al Centrocoopului, RODICA BORTOI ridică din nou problema excluderii lui KISSYERGY din cadrele Centrocoopului, motivând acest lucru prin faptul că a primit dispoziții precise în acest sens. În aceeași ședință comitetul executiv a hotărât excluderea lui din cadrul Centrocoopului. Față de aceasta, SOLYMOS IVAN a declarat că deși KISSYERGY este un bun tehnician este de acord să fie îndepărtat din cadrul Centrocoopului.-

În tot timpul cât am fost împreună cu el în cadrul Centrocoopului nu am observat manifestări dușmănoase din partea lui.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine, susțin și semnez propriu.-

ss. Naghy Victor

SIT. DE SECURITATE

Foy Virgil

170
222

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat Năghi Victor născut în Zimnești la 15
Iunie 1901 de profesie funcționar Centrocrop cu
ultimul domiciliu în Zimnești Str. Fușcilor nr. 5 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12 August 1952
Orașul Zimnești

Interogatorul a început la ora 14 și 30 minute
s'a terminat la „ 12 și 30 „

Intrebare: Ștate d'oa împrejurările în care
l-ai cunoscut pe Kirgyorgy Smeric?

Răspuns: În anul 1948-1949 știa că era
șeful orașului St. Gheorghe într-ună pe
Strada Adalbert și Toth Gheza am cunoscut
în noaptea restaurant în care se înălțorau
pe numitul Kirgyorgy Smeric. Sin
din tinutele pe care le am avut pe el
am alalt în lucrare în cadru
cooperativei în orașul Târgu Mures.

Altre întrebări: Când l-ai revedere d'oa pe
Kirgyorgy Smeric?

Răspuns: Pe Kirgyorgy Smeric l-am
revedere în anul 1951 când eu am
fost numit ca membru a comitetului
Executiv al Centrocrop. Kirgyorgy
Smeric la data numirii mele în
Centrocrop se afla în cadru al unor

Semnătura
Năgheț

Urmare: instituit in postul de director adjunt
la Direcția Comercială.

Intrebare: Suteata i-ti cere sa arati pe
suavesti d-ta in legatura cu activitatea
politica si profesionala a lui Hirsyorgy
Bauer?

Răspuns: In legatura cu activitatea
politica a lui Hirsyorgy Bauer
inceputa de 23 August 1944 nu am
nimic. In anul 1951 la venirea mea
in Centrocsep el era membru al
C. M. R. Pe linie profesionala l-am
gasit ca director adjunt la Direcția
Comercială, unde era apreciat ca un
bun tehnician in ramura comerciala.
Sunt operieri au fost fante de între
Feder Naile sau era director a Direcția
Comerciala si Serviciu Simitu vice
prezidenti si Centrocsepului si este un
sib supraveghe Director Comercial.
Eu am primit unii pedinte, sau a mutat
loc in luna Septembrie 1951, a consilierului
executiv, au aflat din pe la aritate de
Rodica Zortai care era directoarea
Sintetiei Cadre, in Hirsyorgy Bauer
a avut posturi mai de raspundere
in cadrul cooperativelor Hargh
(Fureica) si Calasa (Clasa) in
Ardeal in timpul ocupatiei portante.
Tot odato am aflat ca este fii de
prest chialur si ca originea sa
nu raspunde. Rodica Zortai

Semnatura,
Hirsyorgy

157 HZ

Urmare: in cadrul acestei sedinte a venit sa fie dat viza din cadrul Centrului fiind un element neprofesionist.

Fata de aceasta propunere, Serviciul Simitru si Solyukas Trau au venit sa Hingyorgy ducera sa nu fie dat viza si sa fie mutat din cadrul Simitru Comercial in cadrul Simitru Claustru deoarece acest sector nu este asa de important ca sectorul comercial. Rodica Zortea a acceptat aceasta propunere si astfel Hingyorgy a fost transferat la Simitru Claustru. In luna Februarie 1952 intr-o sedinta a comitetului executiv a Centrului, Rodica Zortea ridica din nou problema excluderii lui Hingyorgy din cadrul Centrului, motivand acest lucru prin faptul ca a primit dispozitie precisa in acest sens. In urma sedintei comitetul executiv a hotarat excluderea lui din cadrul Centrului. Fata de aceasta Solyukas Trau a declarat ca desi Hingyorgy este un bun tehnician este de preferat sa fie indepartat din cadrul Centrului.

In acel timp, cat era fost impresionat eu el in cadrul Centrului nu am observat manifestari sau manovra din partea lui.

Supra se pun atat prezenta proces verbal de interogatoriu suscit

Jscălitura,
Chogy

Urmare: se punut si am constatat ca
este intorsul in cele declarate de
mine sustin si pe ura.

Arhetata: Juvinit:
Set de securitate: Cray

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Martorul RÁCZEUGEN, născut 23 Ianuarie 1908, în orașul Stalin, fiul lui Iulia și Ana, de profesie funcționar, căsătorit cu 3 copii, domiciliat în orașul Tg. Mureș Str. Edison Nr. 7.-

23 Martie 1953.

Orașul Tg. Mureș.

Interogatoriul a început la ora 13 și - min.-

" s, a terminat la " 14 și 10 min.-

Intrebare: Dacă cunoașteți o persoană cu numele de KISGYÖRGY EMBERIC, și ce știți despre activitatea lui?

Răspuns: Cunosco pe numitul KISGYÖRGY EMBERIC, cam din anul 1940, 1941, din cadrul fostei cooperative "Muzica" din orașul Tg. Mureș, al cărei secretar era el, apoi a avansat ca șef contabil și ulterior ca director, iar după eliberarea din anul 1944, a rămas mai departe ca director al cooperative "Kalács", apoi director al Federației, apoi director la cadrul I.N.C.O.-P. și ulterior la U.R.C.C. până a fost avansat în funcție și dus la Centrocopp-București cam prin anul 1949, unde a fost numit la un resort ca director., apoi retrogradat ca șef de serviciu.

Din punct de vedere profesional era bine pregătit având la baza academia comercială, iar în funcțiile ce le-a deținut de mai sus, căuta în totdeauna ca să pună în practică în tocmai ordinele ce le primea de la superiori lui, fapt pentru care s, a și remăntat în muncă. Din punct de vedere politic în trecut nu-i cunosc activitatea, știu că după 1944 a devenit mai târziu membru al Partidului. Din punct de vedere al relațiilor pe timpul ocupației maghiare avea legături cu autoritățile din aceea vreme datorită funcției pe care o avea.- Intrucât legături mai strânse nu am avut cu el, decât unele din punct de vedere profesional, nu le-am cunoscut mai deaproape, dar știu că după ce a ajuns la Centrocopp București, a devenit în relații bune cu unele rude

48
225

de ale lui VASILE LUCA, ca SZABO BERTI, și cu alte elemente protejate de LUCA. Se mai afla în relații destul de bune după câte am auzit cu vicepreședintele Cent-rocooperului anume SOLYMOS.-

Stiu că cam prin anul 1945 sau 1946 de către conducerea fostelor cooperative "Kaláka" în care era și numitul KISGYORGY EMERIC, s, s trimis o telegramă lui HATEÁ GAN la Cluj pe linie cooperatistică, dar scopul și conținutul ei nu pot să mi-l amintesc.-

Nu am cunoștință că susnumitul ar fi avut anumite manifestări cu caracter dușmanos sau naționalisto-șoviniste.-

-După ce am cetit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am constatat că corespunde cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss. Rácz Eu gen.-

ANCHETATOR:

LT MAJ DE SECURITATE,
ss. Uzăni Dumitru.

Pentru conformitate,
Geréb I.

226

Proces-Verbal de interogator

Montonul Arestat Racz Eugen, nascut la 23 Ianuarie 1908, in orasul Haliu, fiul lui Tulu & Ana, de profesie functionar, casatorit cu 3 copii.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
 domiciliat in orasul Ing. Mures Str. Edison N-7.

23 Martie 1953
 Oraşul Ing. Mures.

Interogatoriul a inceput la ora 13. și - min.
 „ s'a terminat la „ 14 și 10 .

Intrebare: Dați cunoașteti o persoană cu numele de Kisgyörgy Emeric, și le știți despre activitatea lui.
 Raspuns. Cunosc pe numitul Kisgyörgy Emeric, care din anul 1940-41, din cadrul fostei cooperative „Futura” din orasul Ing. Mures al carei secretar era el, apoi a ocupat ca șef contabil și ulterior ca director, iar după eliberarea din anul 1944, a revenit mai departe ca director al cooperativei „Kabalaka”, apoi director al „Federali” apoi director la cadrul F.N.C.P. și ulterior la U.R.C.C. până a fost ocupat în funcție în dos la Centrocog - București, cam prin anul 1949 unde a fost numit la un timp ca secretar ca director, apoi retrogradat ca șef de serviciu.

Cu privire de vedere profesională era bine pregătit având la baza de studii Universale, iar în funcțiile ce l-a deținut de mai sus, cauta întotdeauna ca să pună în practică întocmai ordiunile ce le primea de la superiorii lui, fapt pentru care sa și remarcat în munca.

Din punct de vedere politic nu ținea nici cunoaște activitatea

Semnătura,

Handwritten signature

Urmare: Stiu ca dupa 1944 a devenit membru al partidului, Sui punct de vedere al relatilor pe timpul ocupatiei maghiere avea legaturi cu autoritatile din acea vreme datorita functiei pe care o avea.

Intrebat legaturii aici Trauss mi am avut cu el, decat unele din punct de vedere profesional, mi l au cunoscut mai aproape, dar stiu ca dupa ce a ajuns la Cestho-Copancuvsti a devenit in relatii bune cu unele & rude de ale lui Vasile Luca - ca Szabo Berti si cu alte etc. unele protejate de Luca. Se mai afla in relatii deosebite de bune dupa care am avut cu vicepresedintele Cestho-Copancuvsti anume Solymos.

Stiu ca cam prin anul 1941 sau de cate conducerea fostelor cooperative Kaleke in care era membrul Hlas György Emere, sa trimis o telegrama lui Hlatogann la Cluj pe linia Cooperatistica, dar mesajul si continutul ei nu pot sa mi-l amintesc.

No am cunoscuta ca organismul ar fi avut anumite manifestari cu caracter dusmanos sau nationalist-posedante.

Dupa ce am stat covant cu covant prezentul proces verbal de interogatori n-am cunoscut ca organismul in cele declarate de mine sustin si temer proprii.

rei de ~~scuzabile~~

J. 14

Ramona

110 227

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul SOLYMOS IVAN, de profesie avocat, născut în Zalău Regiunea Cluj, la 14 Februarie 1915, cu ultimul domiciliu în București str. Sion nr. 16.-

7 August 1952, București.

Interogatoriul a început la ora 23,00
" s'a terminat " 0,30

Intrebare:

De când și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe KISGYORGY EMERIC?

Răspuns:

Cunosc pe KISGYORGY EMERIC din anul 1947 când am venit la București ca deputat al U.P.M.-ului și cu această ocazie am cunoscut pe susnumitul care era unul din conducătorii cooperăției maghiare din Ardeal și în această calitate vena pe la U.P.M. unde l-am întâlnit.-

Intrebare:

Ce anume cunoști din activitatea lui KISGYORGY EMERIC pe teren politic în trecut și în Centrococop?

Răspuns:

Activitatea lui politică din trecut nu cunosc, însă îi cunosc activitatea lui politică din anul 1947 și din anii următori. Știu că este fiu de preot chiabur, deasemenea știu că în anul 1947, la început, a fost sub influența lui KURKO GYARFAS, element govin din conducerea U.P.M. Gruparea lui KURKO împreună cu KISGYORGY au luptat împotriva fuzionării cooperăției maghiare cu cooperăția din țară. După un oarecare timp a părăsit gruparea lui KURKO și a trecut la gruparea condusă de KACSO care era pentru unificarea cooperăției maghiare cu cooperăția din țară.-

După unificarea cooperăției maghiare cu cea din țară a fost adus ca consilier la Incoop, unde a funcționat un oarecare timp după care a fost scos și a plecat la Tg. Mureș.-

După crearea Centrococopului a fost adus de către STEFAN VOITEC și NAN ALICE la Centrococop, unde a ocupat funcția de director. Solymos Ivan

tor adjunct la Direcția Comercială. După un timp a fost dat la Direcția Planificării din Centrococop.-

In muncă la Direcția Planificării el nu a corespuns pentru care motiv a fost scos din Centrococop în anul 1952, fiind și exclus din Partid, ca un element necorespunzător fiind fiu de preot chibur.-

In tot timpul cât a lucrat la Dir. Planificării, Direcție condusă de mine, nu mi s'a semnalat și nici eu personal nu am observat manifestări dușmănoase din partea lui, însă în permanență am fost sesizat de către directorul Direcției Planificării LESSEN că KISGYORGY EMERIK nu corespunde din punct de vedere a tehnicității și că este o fire comodă. Fapt ce a făcut ca să propun Comitetului Executiv scoaterea lui din Centrococop.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că cele declarate de mine sunt întocmai, susțin și semnez propriu nesilit de nimeni.-

ss. Solymos Ivan

MAIOR DE SECURITATE

P. Simion

CM/5 ex.

111
~~229~~
229

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat SOLYMOS IVAN de profesie avocat născut în ZALAU Reg. Cluj la 14 Februarie 1915 cu ultimul domiciliu în București Str. Sion 16. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

7 August 1952

Orașul București

Interogatorul a început la ora 23 și _____ minute

s'a terminat la „ 0 și 30 ”

Intrebare: De când și în ce împrejurări l-ați cunoscut pe Kisgyörgy Emeric?

Răspuns: Cunosce pe Kisgyörgy Emeric din anul 1947 când am venit la București ca deputat al U.P.M. ului, și cu această ocazie am cunoscut pe membrul care era unul din conducătorii Cooperăcii Mehli care din ideal și în această calitate vinde pe la U.P.M. unde l-am întâlnit.

Intrebare: Ce anume cunosti din activitatea lui Kisgyörgy Emeric pe teren politic ^{în țară} sau Centrosop?

Răspuns: Activitatea lui politică din trecut nu cunosc însă îi cunosc activitatea lui politică din anul 1947 și din anii următori. Știu că este fiu de preot chibăuz, deasemenea știu că în anul 1947, la început, a fost subit înfluența lui Kurkó Sgarfas element novin din conducerea U.P.M. Gruparea lui Kurkó împreună cu Kisgyörgy au luptat în pricina fuzionării Cooperăcii Mehli cu Cooperăcii 1 din

[Signature]

Urmare: Tana. După un anumit timp a părăsit gruparea
lui Hurek și a trecut la gruparea conducătoare de Răcoșo
care era pentru unificarea Cooperărilor Maghiare cu
Cooperăria din Tana.

După unificarea Cooperărilor Maghiare cu cea din Tana
a fost adus ca consilier la început unde a funcționat
un anumit timp după care a fost ales și a plecat la
Târgu-Mureș.

După o vreme Pentrocopului a fost adus de către
STEFAN VOITEC și NAE ALEXE la Centracoop
unde a ocupat funcția de Director adjunct la Direcția
Comercială. După un timp a fost la Direcția
Planificării din Centracoop.

În imediata Direcția Planificării el nu a corespun-
dent unei noțiuni a fost scos din Centracoop în
anul 1952 fiind în exil din Partid, ca un element
necorespunzător fiind puțin de prestabil.

În tot timpul cât a lucrat la Direcția Planificării,
Direcția condusă de mine, nu mi s'a remădat
și nici eu personal nu am observat manifestații
disimulate din partea lui, însă în permanență
am fost sesizat de către directorul Direcției Planifi-
cării Keres că Kisgyörgy Emerik nu corespunde
din punct de vedere a tehnicității și ed. este o
fără temei. Toată ce a făcut, ca să propun
Comitetului Executiv rezolvarea lui din Centracoop.

După ce am citit prezentul proces verbal
de interogatoriu curând eu curând și constatând
că cele scrise corespund întamisi eu cele declarate de
mine astăzi și revin propuneri revizite de mine.

Arhitect

Maia de securitate

F. SIMON

Trinimit

M. G. G. G.

Semnătura,

M. G. G. G.

230 76

C o p i e .

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR.

Martorul SOS IOSIP, născut la 9 Octombrie 1887, în orașul Tg. Mureș, fiul lui Iosif și a lui Iustina, de profesie zidar, pensionar, domiciliat în orașul Tg. Mureș Str. Martănovici Nr. 24.-

23 Martie 1953.-

Orașul Tg. Mureș.-

Interogatoriul a început la ora 12 și -min-
" s, a terminat la "12 și 35 min-

Intrebare: Dacă cunoașteți o persoană din orașul Tg. Mureș cu numele de KISGYÖRGY EMERIC, îi ce știți despre el?

Răspuns: Cunosc pe numitul KISGYÖRGY EMERIC, de multe ani de zile. Înă pe timpul ocupației maghiare lucra activ pe linia cooperatistă fiind funcționar de valoare în cadrul cooperativei "Kaláka".-

Din punct de vedere politic nu îi cunosc activitatea din aceea vreme, dar totuși era o persoană cu oarecare vază în orașul Tg. Mureș și cred că era înscris în Partidul Ardelean.

Mai știu că după eliberarea din 1944 a lucrat mai de parte pe linia cooperatistă, ca ulterior apoi datorită cunoștințelor sale să fie dus cu serviciul la București la Ministerul Cooperatistă unde a funcționat circa 3-4 ani, schimbat din Minister în vara anului trecut și arestat.-

Înainte de a fi dus la Minister, cam prin anul 1946, a fost în orașul Tg. Mureș ca conducător /directpr sau subdirectpr / a fostei cooperative "Kaláka", știu că tot prin acest an se arendase o moară din Strada Voiniceni /Hidrogi/ -Tg. Mureș la un fost preot rom. cat în combi aște cu cetățeanca SAGI IRINA din Tg-Mureș, moașa ce se duce în aceea vreme lupta de a se trece în patrimoniul orașului Tg. Mureș dela niște avocați.-

Relativ la acest fapt știu că cerealele ce se macinea la moara înclinată celor de mai sus se primea dela

./.

234 HF

Cooperativa "Kaláka", căreia îi era conducător numitul KISGYÖRGY EMERIC, și că la un moment dat nu s, au putut descurca cu scoaterea cerealelor, urmând apoi un proces.-

Nu am cunoștință ce profituri ar fi tras din această problemă numitul de mai sus.-

Intrebare: Cine mai poate da relații asupra activității de mai sus ale susnumitului?

Răspuns: Relații precise poate da numitul BABA, ce în prezent este funcționar la Sfatul orășenesc Tg. Mureș, lucrează la Secția Planificării, care a fost și el la Cooperativa de mai sus, funcționar.-

-După ce am cetit cuvânt cu cuvânt prezentul proces-verbal de interogatoriu și am văzut că corespunde intrutotul cu ce le declarate de mine, susțin și semnez propriu.-

SOS IOSIF /ss./

ANCHETATOR:

LT MAJ DE SECURITATE,
ss. Ușani Dumitru.-

Pentru conformitate,
Veréb I.

119

139

Proces-Verbal de interogator

Martor Sos Josif, născut la 9 Oct. 1887 în orașul Tg. Mureș
 Arestat fiul lui Josif și a lui Feustina, de profesie zidar și scriitor
 domiciliat în orașul Tg. Mureș 14 - Martinoara 14 24. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

23 Martie 1953

Orașul Tg. Mureș

Interogatoriul a început la ora 12 și min.
 „ s'a terminat la „ 12 și 35 „

Intrebare: Știai ceva dintr-o persoană din orașul Tg. Mureș
cu numele de Kisgyörgy Emérse și ce știti despre el.
 Răspuns: Cunosc pe numitul Kisgyörgy Emérse de multi
ani de zile. Încă pe timpul ocupației maghiare luase activ
pe linia cooperativă fiind funcționar de valoare în cadrul
Cooperativii Kalaka.

Știu foarte bine vederea politică nu îi cunosc activitatea
din acea vreme, dar întinș era o persoană cu oarecare vază în
orașul Tg. Mureș și cred că era interesat în fondul hotelului.

Măi știu că după eliberarea din 1944 a lucrat un departe
pe linia cooperativă, ca ulterior apoi datorită cunoștințelor
sale să fie dus cu serviciul la București la Ministerul
Cooperativii unde a funcționat circa 3-4 ani, s'eliberat din
Minister și vana anul următor, și arestat.

Înainte de a fi dus la minister, cam prin anul 1946 a
fișt în orașul Tg. Mureș ca conducător (director sau subdirector)
a fostii cooperative „Kalaka”, știu că tot prin acest an
și arestată o scrisoare din Str. Horiașeni (Hordosgi) - Tg. Mureș

Semnătura,

Sos Josif

Urmare: la un fost priet. relat. in cunostinta cu cetateana
Gagi Livia din Tq. Mures - moara se reduce la oca unuia lui
de oca si se in fatimicatul naseului Tq. Mures de la unii avocati.

Relativ la acest fapt stiu ca venabile se se mai uau
la moara internala celor de uca si se se prucea de la Crofe-
milia "Kalaka" - care ii sa cindocato amul Kirgyorgy
Kucic si ei la un moment dat nu sau mai putut
discutarea cu pozelele avocallor, unuand apoi un proces.

Na au cunoscuta ce profituri ar fi. Tras dui aceasta
problema amul de uca si.

Intrebare: Cui mai poate de relati asupra activitatii de
mai sus ale monumentului.

Raspuns: Relati pruce poate de amul Baba, ce in
prezent se functionar la Spitalul Brasene Tq. Mures - Lucaspa
la stia planificari, care a fost si el la cooperarea de un
siu functionar

Alpa ce au utit covant cu covant populul poses
verbal de utrogabru si au vogut ce cunpunde si hi
total cu cele declarate de unue sustin b. semez popu.

Avocatator
St. Maj. de Lec.
Uzoni Stae
Kellany

V. I. I. I.

PROCES-VERBAL DE INTEROGATOR

Martorul SZENTE BELA, născut la 1 Ianuarie 1916 în Tg. Mureș, fiul, lui Petru și Maria, de profesie inginer chimist cu domiciliu în Tg. Mureș Str. KEMÉNY Zsigmond Nr. 32.-

23 Martie 1953.-

Orașul Tg. Mureș.-

Interogatoriul a început la ora 13 și 25 min.-
" s, a terminat la ora 14 și 25 min.-

Intrebare: Dacă cunoști vreo persoane cu numele de KISGYÖRGY EMBERIC din Tg. Mureș?

Răspuns: Da îl cunosc pe acesta din anul 1941 fiind angajat la Federația Cooperativelor din cadrul Ardealului Furnica ca secretar economic și pe urma șeful serviciului Contabilității, în ultimul timp Director General.- După 1944 prin anul 1946 știu că a fost consilier la Centrocoop în București. Tot timpul cu KISGYÖRGY EMBERIC am fost în relații bune mai mult decât coleg.-

Intrebare: Ce știți despre el?

Răspuns: Din punct de vedere politic știu că în 1941 a simpatizat cu Partidul Imrédy.- Din acest om încoace nu știu să mai fi avut vreo închinare politică.- Știu că în perioada 1941-1944, avea un post de conducere și se ocupa mai mult cu chestiuni economice și financiare.- În aceasta calitate știu că ținea legătură cu organele guvernului Maghiar, dela Cluj cu BALOGH care de altfel făcea vizite dese la întreprinderea "Furnica", însă natura legăturilor nu o cunosc între ei.-

Din auzite dela KOC SIS ELEMÉR, mi-a spus că a fost acționar la fabrica lui de oale de lut în anul 1944-1945 ce beneficiu a deținut nu am cunoștință.- După 1944, a devenit directorul întreprinderii și avea legături strânse cu fostul președinte/Furnica/ al Întreprinderii Furnica KORPORICZI EDUARD /În prezent arestat și condamnat/.- Cu acesta împreună conducea

195
2342

intreprinderea și avea legături personale de vizită la domiciliu.-

Îmi amintesc că în 1945 s,a trimis o telegramă de felicitare lui HATEGAN, care intrase în componența Guvernului GROZA.-Telegrama a fost trimisă de KISGYÖRGY în sensul că HATEGAN avea legătură cu KORPORICZ și colabora cu întreprinderea Furnica.-

Alte amănunte din activitatea acestuia nu cunosc.-

-După de am citit cuvânt cu cuvânt procesul-verbal de interogatoriu și am constatat că câștine numai cele declarate de mine verbal, îl susțin și semnez.-

ss.Szente Béla.-

ANCHETATOR:

LT DE SECURITATE,

ss.Cisteanu Gheorghen-

Pentru conformitate:

Geréb I. -

Proces-Verbal de interogator

Atestat Stenul Stente Bela născut la i
Zomora 1916 în 19 luna febr la Sten & Hedra
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
de peș în Cluj cu nume în 19 luna St. Demetriu
19 mei 32.

23 febr 1953

Orașul 19 febr

Interogatoriul a început la ora 13 și 25 min.
„ s'a terminat la „ 14 și 25 „

Intrebare: Doce cunosti vreo persoana cu
numele de Wiszjorggi & meric din 19 febr
Rosp: Da în cunoștință pe acesta din anul
1941 fiind angajat la federația Cooperativelor
din sectorul ordcaului Fermei ca
secretar economic și pe vremea sup toare
Combativitate în ultimul tiup Director Gene
ral. - După 1944 prin anul 1946 stiu ca
a foșt consilier la Centrocop în Brno rafi.
at tiupul cu Wiszjorggi & meric am
foșt în relații bune mai mult decât
cele.

Intreb. Ce știți despre el?

Rosp: Eu nu pot de vedea politice stiu
ca în 1941 a simpatizat cu partidul
Imradji. - Dai deci am în în în în în
se mai fi avut vre-o în în în în în
stiu ca în perioada 1941-44, ora

Semnătura
heru

Urmare: un post de conducere si se ocupa
mai mult cu chestiuni economice si
financiare. - In aceasta calitate stiu
ca trimis legatura cu organele guvernului
si chiar de la Cluj cu Balaz. core de calful
fosea vizite dese la intreprinderea furnicera,
insa natura legaturilor nu a avut
intre ei. -

- Din cauza de la Koros Elmer mai a
spus ca a fost actionar la fabrica lui
de ade de lut in anul 1944-45 la care
freg a obtinut un din camuflata.

Dupa 1944 a devenit Directorul intreprin-
derii si avea legaturi stramene postel
procedente al intreprinderii furnicera
Korpososi E. durol (in proiect orast
si Comsomit). - Cu ocazia intreprinderii con-
ducerea intreprinderii si avea legaturi
personale de vizite la domiciliu.

Ini initiatorii sa in 1945 s'a trimis a telegram
de felicitare lui Hatogom core intorse in
Compania guvernului Graza. - Telegrama
a fost trimisa de Kis Gergely in anul
si Hatogom are a legatura cu Korpososi
si colabora cu intreprinderea furnicera.

Alte momente din activitatea acestuia sunt
cunoscute. -

Dupa ca am fost savant ca am avut
parcoul parb al de nitrog. si am colaborat
la construirea acestuia la declarata de
sine parb. - El pastreaza si documente
anulate tot tip de Bornea.

L. de Securitate

Semnatura
Helt

237/173

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul SZABO ADALBERT, născut la 22 Decembrie 1910, în comuna Oțeni Regiunea Stalin, fiul lui IOSIP și BERTA, de profesie grădinar, cu ultimul domiciliu în București Str. Bastiliei Nr. 22.-

7 August 1952, București
Interogatoriul a început la ora 21
? s'a terminat la " 24,30

Intrebare:

Când, unde și în ce împrejurări l-ai cunoscut pe numitul KISGYORGY EMERIK?

Răspuns:

Pe KISGYORGY EMERIK l-am cunoscut întâmplător în anul 1948 cu ocazia unei călătorii ce o aveam spre București. În compartimentul în care mă aflam era și el și discuta cu călătorii care se găseau în compartiment diferite chestiuni, în care m'am antrenat și eu și astfel ne-am cunoscut.-

Mai bine l-am cunoscut din anul 1949, când eu fiind vicepreședinte al Uniunii Cooperatiste a județului Trei Scaune din Sf. Gheorghe, luam parte la diferite ședințe ce au fost ținute la București de către Comisia de Organizare a Cooperației ei, la care lua și el parte, fiind Vicepreședinte al Uniunii Cooperatiste a județului Mureș, din Tg. Mureș, cu care ocazii am discutat cu el diferite chestiuni.-

Intrebare:

Ce relații ai avut cu el după ce l-ai cunoscut?

Răspuns:

Cu el am avut numai relații de cunoștință și de serviciu, alte relații mai apropiate nu am avut împreună

Intrebare:

Ce cunoștințe ai despre activitatea lui politică și profesională în perioada dinaintea și după ce l-ai cunoscut?

ss/Szabo Adalbert.

238/14

Răspuns:

Din discuțiile ce le-am avut cu el am aflat că este fiu de popă, mare bogătaş din comuna Belin, Raionul Sf. Gheorghe, unde tatăl lui are peste 50 ha. pământ.-

Deasemenea mai știu că în perioada hortistă el se afla la Tg. Mureș și era revizor Contabil la cooperativa "Koloko" (Erdelyi Reszki Hongyo Szovekeszet), cooperativă ce a fost înființată și patronată de partidul moșierilor din Ardeal /"Agrarian" (Erdelyi Gazdok Part), unde a funcționat și după 23 august 1944, până în anul 1949 când această cooperativă a fost preluată de cooperatie.-

Știu că în anul 1950, a fost adus la Centrocoop de către VOITEC STEFAN, unde a ocupat funcția de director adjunct la Direcția Comercială, funcție ce a deținut-o până în toamna anului 1951, când a fost transferat la Direcția Planificării a Centrocoopului la cererea lui SOLYMOS IVAN, tot în calitate de director adjunct, unde a funcționat până în Aprilie 1952 când a fost exclus din Partid și dat afară din cadrul Centrocoopului. După aceea am auzit că s'a angajat la "Fructexport" în funcție mai mică însă nu știu în ce calitate deoarece nu m'am mai întâlnit cu el.-

Din activitatea lui politică din perioada hortistă înainte de a-l cunoaște nu am nici-o cunoștință.-

Intrebare:

Ce cunoștințe ai despre activitatea lui în cadrul Direcției Comerciale a Centrocoopului?

Răspuns:

Din activitatea lui în cadrul Direcției Comerciale a Centrocoopului, nu cunosc nimic, afară de faptul că era incapabil și nu putea face față funcției ce o avea și cred că din această cauză a fost mutat la Direcția Planificării.-

Intrebare:

În afară de cele arătate mai sus ce alte chestiuni mai cunoști despre el?

Răspuns:

În afară de cele arătate mai sus nu mai cunosc nimic despre el.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriul cuvânt cu cuvânt și constatând că cele scrise sunt întocmai cu cele afirmate de mine, susțin și semnez propriu, și necilit de nimeni.-

Lt. de Securitate

ss/Szabo Adalbert.

Nistor Vasile.

144 / 717
239

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestatului Szobo Szobert, născut la 22 decembrie, 1910, în
comuna Otreni, Reghinca, Salina, fiul lui Jozsef și Borba, de
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
profesie președinte, cu ultimul domiciliu în bucurati - strada
Poștilor nr 22

7 August 1952
Orașul Bucurati

Interogatoriul a început la ora 21 și   min.
„ s'a terminat la „ 24 și 30 „

Intrebare: Când, unde și în ce împrejurări l-ai cunoscut
pe omul pe Kisgyorgy Emerik?

Răspuns: Pe Kisgyorgy Emerik l-am cunoscut în complet
în anul 1948 ca șeful unei comisii de o vreme spre
bucurati. În compartimentul în care mă aflam era și el
și discuta cu detoții care se păseau în compartiment
diferite chestiuni, în care mă am amănunțit și eu și astfel
me-am cunoscut.

Mai bine l-am cunoscut din anul 1949, când
eu fiind vicepreședinte al Uniunii cooperatiste a județului
Șeșu Icaune din Sf. Gheorghe, eu am fost la diferite
ședințe și cu tot înainte la bucurati de către Comisia de
Organizare a cooperatizării, la care lua și el parte, fiind
vicepreședinte al Uniunii cooperatiste a județului Mureș, din
Sf. Mureș, cu care ocazii am discutat cu el diferite
chestiuni.

Intrebare: Ce relații și-ai avut cu el după ce
l-ai cunoscut?

Încălitura, Huboș

Urmare: Răspuns: Cu el am avut numai relații de cunoștință și de serviciu, alte relații mai apropiate nu am avut împreună.

Întrebare: Ce cunoștințe a-i despre activitatea lui politică și profesională în perioada dinainte și după ce l-ai cunoscut?

Răspuns: din discuțiile ce le-am avut cu el am aflat că este fiu de popor, mare bogătos din comuna Belin, Raionul Sf. Ștefan, unde totuși lui are peste 50 ha. pământ.

deosemena mai știu că în perioada horkisto el se afla la v. Mureș și era revizor contabil la cooperativa Koloko^o (Erdelyi Részegyesítő Szövetkezet) cooperativa ce a fost înființată și patronată de partidul muncitoresc din Ardeal "Agrarian" (Erdelyi Gazdak Part), unde a funcționat și după 23 august 1944, până în anul 1949 când această cooperativă a fost preluată de cooperativă.

Știu că în anul 1950, a fost adus de Centrocops de către Vasile Heter, unde a ocupat funcția de director adjuncț la direcția comerțului, funcție ce a deținut până în toamna anului 1951, când a fost transferat la direcția Planificării a Centrocopsului la comuna lui Solymos Jvan, tot în calitate de director adjuncț, unde a funcționat până în aprilie 1952 când a fost exclus din partid în dat oțoră din cadrul Centrocopsului. După ceia am auzit că s-a angajat la "Fructoport" în funcție mai mică însă nu știu în calitate de ce nu m'am mai întâlnit cu el.

din activitatea lui politică din perioada horkisto înainte de al cunoaște nu am nici o cunoștință.

Întrebare: Ce cunoștințe a-i despre activitatea lui în cadrul direcției comerciale a Centrocopsului?

Iscălitura,

Ștefan

Urmare: Răspuns: din activitatea lui în cadrul Direcției
Comerciale a Centrocopului, nu amose nimic, o firmă de
septel să era imposibil și nu putea face foto-functii în
o area și ved să din accente cauza a fost mutat
la Direcția Iluminări.

Întrebare: În opoziție de cele scrise mai sus ce alte
chestiuni mai amori dege el?

Răspuns: În opoziție de cele scrise mai sus nu mai
amose nimic dege el.

după ce am citit prezentul proces verbal de
Pateropatriu curănt în curănt și constatând că
cele scrise sunt Pateroc mai în cele afirmate de
mine, curănt și ce mnez popări mențit de mine.

Archeolog
Lecot. de securitate.

Învinuit.
Huboig

241

DOCUMENTE

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din materialul alăturat rezultă că KISGYORGY EMERIC în perioada dela 1 mai -31 decembrie 1951, cît a condus Direcția Cîrculației Mărfurilor Industriale din Centrococp a desfășurat o activitate dușmănoasă de înregunare a activității Centrococp-ului și unităților sale prin repartizarea de mărfuri industriale în mod anarhic neținînd seama de necesitățile unităților, astfel: repartiții de mărfuri care nu le cereau, repartiții peste sau sub necesar, repartiții de mărfuri nevandabile care după o perioadă au trebuit să fie refuzate de Uniuni sau recortate, creînd stocuri de mărfuri la Unități.

Asemeni repartiții au blocat fondurile unităților respective cu valoarea acestor mărfuri, care au dus la neîndeplinirea planului de casă și de desfacere, ducînd la împiedecarea circulației monetare, muncitorii și populația fiind lipsită de mărfurile cerute, iar populația rurală să procure mărfurile dela orașe.

Activitatea dușmănoasă dusă de KYSGYORGY EMERIC, a provocat serioase prejudicii , pe deoparte Cooperației și Statului, iar pe de altă parte clasei muncitoare care nu era aprovizionată cu bunurile de care avea nevoie.

.-.-.-.

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din constatările făcute de echipa Comisiei Controlului de Stat, consemnate în referatul alăturat cu privire la dezvoltarea schimbului de mărfuri dintre sat și oraș rezultă:

isogory
Emeric
- La pag. 3, Dir. Circulației Mărfurilor Ind. condusă de K.E. a luat ca bază coeficienții pe care i-a elaborat împreună cu Dir. Planificării și care nu corespundeau cu necesitățile locale a unităților, nefiind întocmiți pe baza datelor statistice și a puterii de desfacere, (neexistând propunerile unităților de jos).

Repartițiile de mărfuri au fost făcute pe baza coeficienților dați de K.E. la Bazele de Aprovizionare, acestea eliberând mărfuri în cantități mai mici sau mai mari față de necesarele Uniunilor.

Dir. Cir. Mărf. Ind. condusă de K.E. nu are o evidență a stocurilor și a desfacerii,

Mai rezultă că deși K.EMERIC a fost sesizat în dările dă seamă asupra existenței de mărfuri nevandabile și greu vandabile, a clasat sesizările fără a dispune măsurile necesare.

- La pag. 5, *referatul*
sigetă de
KISGYORGY EMERIC, care conducea Dir. Circ. Mărfurilor Industriale a luat măsuri care au dus la neținerea unei evidențe asupra mărfurilor industriale desfăcute.

KISGYORGY EMERIC neluând măsuri pentru cunoașterea reală a necesităților unităților, repartizându-se produse ce nu merg în anumite regiuni s-au creiat stocuri apreciabile de mărfuri. Deasemeni KISGYORGY EMERIC neținind seama la repartiții de specificul și posibilitățile fiecărei Regiuni, s-a îngreunat prin aceasta aprovizionarea muncitorilor și țăranilor cu produse industriale.

În cuprinsul referatului este scoasă la iveală în parte activitatea criminală a arestatului KISGYORGY EMERIC.

Din dosarul Nr. 470 al
Comisiei Controlului lui de
Stel. 264

REFERAT

Asupra controlului efectuat de echipa Florescu Marcel și Alimaru Mihail pentru completarea și verificarea constatrilor făcute pe tema "Felul cum se dezvoltă schimbul de mărfuri între oraș și Sat" la Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum în baza delegației Nr. 1848 din 13.IX.1951.-

Durata Controlului: dela 13.IX-23.IX.1951.

Controlul nu s'a putut efectua conform instructajului, toți salariații din Direcția Planificării împreună cu delegații din Direcțiile Operative fiind plecați pe teren pentru defalcarea planului pe trim. IV pe timp de lo zile.-

Constatări.

Planul de aprovizionare de gross pe semestrul I în sumă de lei 51.751.977 mii lei a fost realizat în sumă de 52.749.355 mii lei reprezentând un procent de 102%.-

Planul de desfășurare de gross pe semestrul I în sumă de 51.081.105 mii lei a fost realizat în sumă de 46.839.566 mii lei reprezentând un procent de 91%.-

Planul desfășurării de detaliu pe semestrul I în sumă de 54.178.781 mii lei a fost realizat în sumă de 50.952.168 mii lei (cifra plan de casă) reprezentând un procent de 94%.-

Din care mediul urban planificat cu suma de 15.878.877 mii lei realizând suma de 18.862.558 lei reprezentând un procent de 118%.-

Iar în mediul rural planul de desfășurare pe semestrul I în sumă de 38.300.104 mii lei a fost realizat în sumă de mii lei 32.087.810, reprezentând un procent de 83%.-

Planul de valorificări pe semestrul I în sumă de 9.007.432 mii lei a fost realizat în sumă de 5.033.156 mii lei reprezentând un procent de 55%, în cifra de mai sus nefiind cuprinsă realizarea de achiziții animale în sumă de 1.100.697 mii lei din trim.II nemai fiind planif. cate, sarcinile fiind trecute la Departamentul Cărnii.-

Realizările stăt la mărfuri industriale cât și la valorificări se datoresc în cea mai mare parte unei depășiri la unele produse, iar altele nerealizându-se decât în procente mici.

Trimestrul ITrimestrul II

Alimentare	78%	113,2%
M.A.T.	122,9%	134,9%
C.A.M.	99,5%	113,6%
Textile, încălzim.	100,3%	98,5%
Metal-chimic.	127 %	153 %
Hârtie	156,7%	116,1%
M.C.C.	33,1%	118,7%
Petrol	71,1%	56,6%

265

Procentele scosute la valorificări se referă la următoarele sectoare:

Cereale	14%	iar față de realiz. din 1950 reprezintă	95%
Legume uscate	70%	" " " "	25%
Legume și sarsav.	83%	" " " "	206%
Produse animale	52%	" " " "	87%
Contractări animal.	66%	" " " "	89%
Mivări din con			
tractări animale	20%	" " " "	32%

C a u z eAprovizionarea cu mărfuri industriale.

Pe baza cifrelor de control Direcția Comercială întocmește necesarul pe sortimente fără a cunoaște necesarul unităților de jos (trimestrul I.).-

Pe trin. II deși a avut necesarul dela Uniunile Raionale (fără consultarea cooperativelor din sistemul lor) nu au fost luate în seamă, deoarece neexistând o colaborare între Serviciile Comerciale și Serviciile de plan din cadrul Uniunilor la întocmirea necesarului pe baza cifrelor de control, Serv. Comerciale cer cantități prea mari în raport cu producția și cu posibilitățile de desfășurare, iar altele cu cantități mult prea mici față de posibilitatea de desfășurare.-

Decarece nu au existat instrucțiuni cu indicația ca necesarele să fie întocmite în colaborare cu Serviciile de plan, ce posedau cifrele de control și pe baza cunoașterii necesarului real al consumatorilor din raza lor de activitate, ele nu corespund scopului pentru care au fost create și nu sunt ținute în seamă.-

Din care cauză necesarul pe sortimente întocmit de Direcția Comercială nu are la bază cunoașterea reală a necesităților locale, creindu-se astfel stocuri de mărfuri (blocându-se creditele) iar planul de casă în mediul rural nu se realizează.-

Reflectându-se astfel și în muncă de valorificare.-
 Repartiția mărfurilor pe timp, s'a făcut pe bază
 de coeficienți stabiliți de către Dir. Planificării care nu erau
 coeficienți reali, neexistând necesarul pe articole și articole,
 neacoperându-se stocurile și mărfurile ridicate de către Uniunile
 Raionale dela depozitele Uniunilor Regionale, ce se desfășu-
 rară.-

Pe nr. II, repartițiile au fost făcute pe baza coefi-
 cienților stabiliți pe Raioane de către Direcția Planificării în
 colaborare cu Direcția Comercială, lașd ca îndrumări necesarul-
 care în majoritatea cazurilor - nu corespunde cu necesitățile
 locale întrucât nici sarcinile de plan date Uniunilor Raionale
 nu au fost întocmite pe baza datelor statistice și a rapoartii de
 desfășurare (neexistând propunerile unităților de jos).-

Necesarul a fost întocmit de către Serviciile Comer-
 ciale ale Uniunilor Raionale, fără a ține seamă de cifre de con-
 trol și a cererii consumatorilor, nevăd nici propuneri dela
 cooperativele comunale.-

La Centrocop nu au fost criate dela toate Uniunile
 Raionale aceste necesare.-

Repartițiile au fost făcute prin Bazele de aprovizio-
 nare și Uniuni Raionale, indicându-se Bazelor coeficientul
 de calcul pentru fiecare Uniune Raională.-

Bazele de aprovizionare de cele mai multe ori, nu
 ține seamă de acești coeficienți, eliberându-se mărfuri către
 Uniunile Raionale în cantități mai mici sau mai mari.-

Direcția Comercială nu are o evidență a stocurilor
 și a degăzării existând numai la Direcția Planificării, pe
 grupe și pe produsele prevăzute în plan.-

Deși Uniunile Raionale în dările de seamă și prin
 referenții tehnici, semnificative prin rapoartele lor existența de
 mărfuri nevandabile și erau vandabile la Uniunile Raionale, ace-
 stea sunt pușe la dosar, fără a exista o preocupare în rezolvarea
 lor.-

Fondul Unic.

Prin Hotărârea Consiliului de Miniștri Nr. 356 din
 17.IV.1951, la propunerea Centrocop-ului, a fost constituit
 "Fondul Unic", pe baza unei corelații între produsele industriale
 deficitare și cele alimentare.-

Su nu s'au putut constata în ce măsură a fost studiată
 această problemă de către Centrocop și care au fost criteriile
 la întocmirea baremului deoarece nu ni s'a pus material la înde-
 mână.-

267

Prin Decizia Nr. 413 din 10 Mai 1951 a Comitetului Executiv, se pune în aplicare și se stabilește sistemul de organizare, de desfășurarea produselor industriale și de cumpărarea produselor agricole și animale conform H.C.N. Nr. 356.-

La data de 12 Mai se transmit instrucțiunile pentru punerea în aplicare a Deciziei Nr. 413, iar efectiv operațiunile încep la data de 21 Mai 1951.-

La data de 26 Iulie 1951, prin telegrama Nr. 54.763, transmisă Uniunilor Raionale, se comunică scoaterea grăului din fondul unic.-

La data de 29 August a fost oprită vânzarea mărfurilor industriale pentru fondul unic, rămânând schimbul numai pentru ouă și păsări.-

Cu circulara nr. 267.137 din 6 Septembrie, se transmite noul barem, rămânând în fondul unic, din produsele agricole, numai grâu, secară și porumb recolta 1950, introducându-se totodată o serie de noi mărfuri industriale ca : sibir, loden negru, stofă H.W. Stas Solol bocanci bovine, tablă galvanizată, vase emailate, găleți galvanizate și pluguri.-

La data de 28 August, Centrocoop-ul a propus Comitetului de Prețuri completarea sortimentului cu aceste produse în baza art. 4 din H.C.N. Nr. 356. Astfel, în urma aprobării Comitetului de Prețuri, Centrocoop-ul s'a adresat Ministerului Comerțului Interior și C.S.A. -ului pentru a pune la dispoziția Cooperăției sortimentele și cantitățile de mărfuri noi introduse.-

În același timp, Centrocoop-ul a luat măsuri ca în cooperativele urbane să nu se mai vândă aceste mărfuri consumatorilor, iar în cooperativele satești s'a trecut la inventarierea lor blocându-le până la intrarea în vigoare a noului barem (10 Sept.).

Problema prelucrării mărfurilor dela Comerțul de Stat, nu a fost rezolvată până în prezent.-

Comerțul de Stat continuă să vândă aceste produse la oraș, astfel că se constată că producătorii oclolesc cooperativa, ducându-și produsele pe piață și cumpărându-și apoi dela magazinele de stat, fără nicio condiție, mărfurile de care au nevoie.-

Dat fiind faptul că aceste criterii de schimb nu au ținut seama de posibilitățile variate din diferitele Regiuni, stabilind un sistem unic și aplicat uniform în toată țara, rezultatele obținute sunt slabe.-

Produsul agricol	Perioada u.m. 21.V.-26.VII. (Realizări)	Perioada 26.VII.-10.IX (realizări)	Perioada 10-15.IX. (Realizări)	TOTAL Realizări
Branza vaci- nea	t. -	80	-	80
Caș onie	" -	55	-	55
" vacă	" -	15	-	15
Grăd, secară	" 1.358	-	350	1.718
Porumb	" 1.816	1.082	117	3.015
"Izoarelui	" -	1.183	-	1.183
Oulă mi	buc.16.885	22.070	-	38.955
Păsări	kg.157.394	476.941	-	634.336
Untură	" 129.415	86.864	-	216.279
Ulei	" 18.114	77.769	-	95.883
Miei vii	buc.107.361	-	-	107.361
Miei de milo	" -	2.934	-	2.934
Lână	kg. 41.417	42.884	-	84.301.-

Evidența mărfurilor industriale vândute și a produselor agricole primite din cadrul fondului unte, nu sunt ținute de către unitățile de jos, cu toate instrucțiunile date.-

La Centrocop, nu a fost o preocupare a Direcțiilor Planificării și Comerciale, pentru a ține și a urmări aceasă evidență.-

La repartizarea mărfurilor industriale nu a existat o preocupare în cunoașterea reală a necesităților locale, repartizându-se produse ce nu sery în anumite Regiuni, Creându-se astfel stocuri apreciable de mărfuri (cașmir, ciment).-

Dar fiind faptul că baremurile nu au ținut seama de posibilitățile variate ale diferitelor Regiuni, aplicându-se mecanic pentru toată țara acelaș barem, îngreunând prin aceasta aprovizionări țărănimii cu produsele industriale și obținându-se în acelaș timp rezultate slabe la produsele agricole.-

Din cauza deselor schimbări a baremurilor, s'a creat o lipsă de încredere din partea producătorilor.-

Valorificări

Propunerile de plan nu sunt întocmite în baza proiectelor de plan ale unităților de jos (cooperative), aceasta nefiind consultate.-

Propunerile de plan ale Centrocop-ului nu sunt făcute pe baza unor criterii juste, neavând toate datele statistice, fiind întocmite pe baza propunerilor Direcțiilor operativ din cunoștințele referențelor tehnici, și a Direcției Planificării, care nu posedă toate elementele necesare unei juste întocmiri a mdrx propunerilor de plan.-

///.

Sarcinile de plan, transmise unităților, nu sunt făcute pe cunoașterea reală a terenului.- Astfel, au fost date sarcini la grâu pe tr. I și II regiunilor Dolj și "rad, cu toate că aceste regiuni au fost deficitare în toamnă anului 1950.-

Cu toate că au fost cunoscute disproporțiile dintre prețurile de achiziție și cele din piața liberă, nu a existat o preocupare în această privință.-

Deceșerani, salarizarea procentuală favorosă achizițiile la animale în detrimentul achizițiilor de cereale și fructe (care se fac mai greu).-

Cu toate că este cunoscută lipsa achizitorilor la cooperativele comunale, munca fiind dusă numai de vicepreședinți, nu s'au luat măsuri pentru aplicarea instrucțiunilor Nr. 279 din 28 Martie 1951, pentru organizarea colectivului de achizitori.-

Schemele de organizare fiind întocbite în baza devalorului dela mărfurile industriale, fără a ține cont la valorificări de sarcini de plan din acest sector, precum și a rasei de activitate (un raion sau două), nerăscându-se nici-o deosebire într'un raion de munte și unul de câmp, a făcut posibil ca în unele raioane munca să nu poată fi cuprinsă.-

Munca de îndrumare și control

Instructorii raionali care au în sarcina lor controlul cooperativei comunale își desfășoară o activitate în general nesatisfăcătoare și necorespunzătoare sarcinilor ce le revin.-

În loc ca aceștia să ducă o muncă de control și îndrumare, ei sunt întrebuințați în alte probleme (cadre, la trezorerie, etc.).-

Instructorii raionali neavând un instructaj scris din partea Direcției organizatorice și Centrocopp a atribuțiilor și a felului cum să-și ducă munca, ea este dusă întâmplător fără un plan de muncă și fără a cunoaște problemele.-

Nu există o colaborare între Serviciile operative care primesc instrucțiunile și instructorii raionali care trebuie să controleze aplicarea lor, în majoritatea cazurilor instructorii raionali nu cunosc aceste instrucțiuni.-

Munca dusă de instructori nu este controlată de instructorii șef ai raioanelor și președinții Uniunilor Raionale și nici de Direcțiile Regionale.-

250

Deasemeni, instructorii centrali din Direcția Organizației nu au executat controale pentru a constata felul cum își duc activitatea instructorii raionali și a le da îndrumări în muncă.-

Nu sunt primite dela toate Uniunile Raionale rapoartele de activitate, iar sesizările făcute nu sunt urmărite pentru a fi rezolvate.-

Dela adunările generale care s'au ținut în Martie 1951 nu a mai avut loc nici-o adunare obștească.-

Nu a existat o preocupare în organizarea muncii de lămurire, acțiune și propagandă pentru atragerea țărănimii pe făgașul cooperăției, aceasta lăsându-se pe seama conducerii cooperativelor, care în majoritate este ca și inexistentă.-

Direcția Organizației din Centrococop nu a studiat în mod amănunțit sistemul de organizare a Cooperăției.- Astfel: în urma raionalizării teritoriale, s'au creat Uniuni Regionale și Uniuni Raionale, ca la data de 1 Ianuarie 1951 cele 28 Uniuni Regionale să se desființeze, Directoratele Regionale ca organe de îndrumare și control, iar la data de 3 Septembrie 1951, în ședința Consiliului general al Centrococop-ului să se hotărască reînființarea Uniunilor Regionale.-

Situația fraudelor la data de 1 August 1951 a fost de lei 791.679.304, din care s'a recuperat suma de lei 337.985.464, rămânând cu un sold de lei 453.693.840 la un număr de 25 regiuni.-

Cauzele de dătoare în cea mai mare parte lipsei de pregătire profesională a gestionarilor (mulți neștiutori de carte), nestabilitatea în funcțiuni și lipsei controlului obțesc (censuri, comitetele de prăvălie).-

Deasemeni, slaba pregătire a revizorilor contabili și situația de subordonare a revizorilor față de conducerile Uniunilor Raionale precum și lipsa unui important număr de contabili (944) din care 788 la cooperativele sătaști, a dus la înmulțirea fraudelor.-

Controlor de Stat,
sa/Indescifrabil. -

26.IX.1951.

Conform cu originalul din lacon
C.E.S. Nr. 470

Köppf Martin
Șef. secției cont. coop. din
C.E.S.C.

251

NOTA EXPLICATIVA
=====

Din adresa Comisiei Controlului de Stat No.5074 din aprilie 1952, semnată de tov.Ministru PETRE BORILA către Centrocoop privind controlul efectuat la unitățile Coop.și în Centrocoop asupra respectării H.C.M.No.356/1.IV.1951 în legătură cu intensificarea schimbului între oraș și sat cu ajutorul fondului unic de mărfuri industriale rezultă:

La pag.6-7 rezultă controlul efectuat la Dir.Comercială respectiv în cadrul Dir.Circulației Mărfurilor Industriale condusă de KYSGYORGY EMERIC, asupra exactității evidenței intrărilor desfacerilor și stocului final al mărfurilor industriale.

S-a dovedit că KYSGYORGY EMERIC care conducea Dir. Circulației Mărfurilor Industriale pe perioada trim.II,III și IV 1951a înlocuit situații care cuprindeau cifre nereale, inducând în eroare organele de stat în aprecierea activității desfășurate de Centrocoop și unitățile subordonate.

La pag.7, rezultă că din lipsa unor evidențe la unități (inventare, pentru toate mărfurile industriale ce existau în depozite) nu s-a putut face un control asupra activității organizatorice a Uniunii Centrale și Rationale a Coop.de Consum, fapt care a dus la o stare de permanentă desorganizare a muncii în desfacerea mărfurilor industriale. KYSGYORGY EMERIC avea obligația de a lua măsuri pentru întocmirea unor evidențe.

La pag.10, rezultă că KYSGYORGY EMERIC a făcut dirijări de mărfuri fără a lua în considerare nevoile de mărfuri industriale corespunzătoare diferitelor regiuni, ceea ce a dus la recartări masive de mărfuri, creere de stocuri mari de mărfuri și blocarea fondului de rulment, lipsa acelororaș mărfuri în alte regiuni unde erau necesare, degradări de mărfuri, călearea disciplinei financiare și circuitului financiar în economia națională.

La pag.13, rezultă că mărfurile industriale desfăcute în cantități sporite, au fost absorbite de păturile avute și chiaburime, în privința schimbului de mărfuri între oraș și sat,

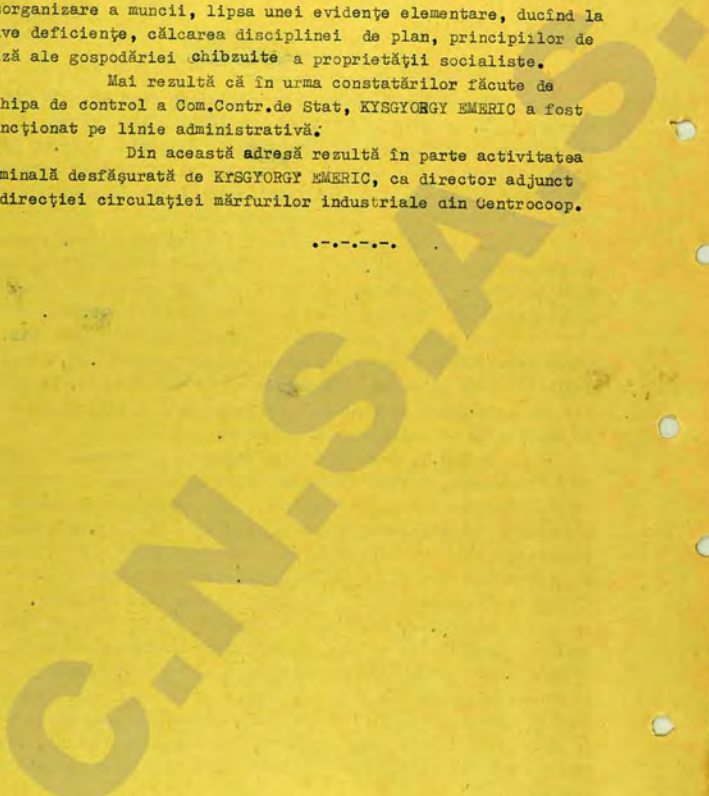
se evidențiază o disproporție între mărfurile industriale desfăcute la sate și produsele achiziționate.

La pag.14, rezultă că KYSGYORGY EMERIC, care conducea Dir.Circulației Mărfurilor Industriale a creat o stare de desorganizare a muncii, lipsa unei evidențe elementare, ducând la grave deficiențe, călcarea disciplinei de plan, principiilor de bază ale gospodăriei chibzuite a proprietății socialiste.

Mai rezultă că în urma constatărilor făcute de echipa de control a Com.Contr.de Stat, KYSGYORGY EMERIC a fost sancționat pe linie administrativă.

Din această adresă rezultă în parte activitatea criminală desfășurată de KYSGYORGY EMERIC, ca director adjunct al direcției circulației mărfurilor industriale din Centrocoop.

.....

Cab. Președintelui
COMISIUNEA CONTROLULUI DE STAT
CABINET Nr. 5074
23 Aprilie 1952

Vogtala
Controlul unimii
de stat
Nr. 379
252

TOVARASULUI AGIU CONSTANTIN
PREȘEDINTELE UNIUNII CENTRALE A
COOPERATIVELOR DE CONSUM

Organele Comisiunii Controlul de Stat, au efectuat un control asupra aplicării și respectării prevederilor Hotărârii Consiliului de Miniștri Nr. 356 din 18 Aprilie 1951, în legătură cu intensificarea schimbului între oraș și sat, cu ajutorul fondului unic de mărfuri industriale.-

Controlul a avut loc la Uniunile Naționale : Bîilești, Mizil, Zimnicea, Medgidia, Simleul - Silvaniei și Vaslui, cuprinzând un număr de 16 cooperative comunale, precum și la Uniunea Centrală a Cooperativelor de consum.-

I

CONSTATĂRI

În urma controlului efectuat s'a constatat următoarele:

Activitatea de desfăcere și achiziții desfășurată în anii 1950-1951 de către cooperație, a avut următoarele rezultate:

	<u>Mărfuri industriale desfăcere la sate</u>	<u>Achiziții de produse agricole</u>
1950	55.827.354.000 lei vechi	14.518.426.000 lei vechi
1951.-	73.879.290.000 "	18.666.790.000 "

De unde rezultă că în timp ce valoarea mărfurilor industriale desfăcute la sate a crescut cu circa 32%, valoarea produselor agricole achiziționate în anul 1951 a crescut cu numai 29%. - Deasemenea, raportul între valoarea produselor agricole achiziționate și mărfurile industriale distribuite la sate în anul 1950 a fost de 26,02%, iar în anul 1951 de numai 25,3%

Este de subliniat că rezultatele nesatisfăcătoare ale activității Cooperației în domeniul achizițiilor de produse agricole au fost obținute în anul 1951, în condițiuni multmai

avantajoase decât în anul precedent și anume:

- stadiul organizatoric mai înaintat;
- recolta agricolă mai bună;
- cantități și sortimente de mărfuri industriale sporite;
- crearea "fondului unic" de mărfuri industriale pentru schimbul cu produse agricole.-

În cece privește produsele agricole de primă importanță pentru economia națională, situația comparativă a realizărilor obținute în anii 1950- 1951 este următoarea:

1950- grâu -secară	11.697 tone-	Porumb	12.961 tone
1951-	"	48.823 " - "	21.077 "

adică 417% la grâu-secară și 162% la porumb față de realizările anului 1950.-

În anul 1951 planul de achiziții la cereale a fost îndeplinit după cum urmează:

	<u>1951</u>		
	<u>Achiziții cereale</u>		
	<u>Plan</u>	<u>Realizări</u>	<u>%</u>
Grâu-secară	365.000 tone	48.823 tone	cca. 13
Porumb	70.000 "	21.077 "	" 30.-

Realizările la cereale sunt și mai reduse dacă avem în vedere că planul de producție pe baza căruia au fost stabilite sarcinile de achiziții, a fost depășit în realizarea și că astfel disponibilul de cereale la producător a fost mai mare decât cel inițial prevăzut.-

După scăderea din totalul producției de cereale realizate în 1951 a cotelor convenite statului, consumului propriu, necesarul de semințe și altor diferite rezerve, disponibilul la producător a fost socotit la 511.717 tone grâu - secară.-

Situația realizărilor de grâu-secară față de disponibil este următoarea:

	<u>1951</u>
Disponibil	511.717 tone
achiziții realizate	48.823 "

adică un procent de numai 9,5%

Cresșterea în 1951 a realizărilor cantitative la achizițiile de cereale față de anul precedent se datorește în cea mai mare parte înființării la 25.V.1951 a "fondului unic" de mărfuri industriale pentru schimbul cu produse agricole.-

Aceasta se constată din următoarele cifre:

254

	<u>1950</u>		<u>1951</u>	
	<u>Semestrul I</u>	<u>Semestrul II</u>	<u>Semestrul I</u>	<u>Semestrul II</u>
Grâu-Secară	4.011 t.	7.686 tone	3.271 tone	45.552 tone
Porumb	9.238 t.	3.723 "	5.732 "	15.345 "

Creșterea achizițiilor de cereale realizată în a doua jumătate a anului 1951 a fost bineînțeles favorizată de valorificarea de către producători a recoltei bune obținute, însă cea mai mare parte a cantităților de cereale au fost realizate prin schimb în cadrul fondului unic, achizițiile făcute fără schimb fiind minime.-

Aceasta evidențiază linia greșită pe care a mers Cooperația de Consum în folosirea "fondului unic". În loc de a organiza temeinic și în spiritul luptei de clasă, activitatea de achiziții fără schimb de mărfuri industriale și să utilizeze fondul unic ca instrument ajutător, întreaga greutate a acțiunii în cece privește achiziția de cereale s'a limitat la schimbul condiționat de fondul unic. Uniunea Centrală a Cooperativelor de consum a adoptat astfel linia cea mai ușoară rezistențe, metodă care a condus la scurgerea celor mai mari cantități de cereale la piața neorganizată.- Aceasta a contribuit pe lângă alte cauze la rezultatele negative evidențiate de Hotărârea Partidului și Guvernului referitoare la reforma bănească, aprovizionându-se satele cu mari cantități de mărfuri industriale, fără ca în schimb să se asigure în mod corespunzător aprovizionarea sectorului socialist industrial și populației cu materii prime și produse agricole.-

II

C A U Z E

1.- Încă din luna Mai 1951, Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum a trecut la aplicarea H.C.M. Nr. 356 din 18 Aprilie 1951 referitoare la înființarea fondului unic de mărfuri industriale pentru schimbul cu produse agricole, creat în vederea intensificării schimbului între oraș și sat.-

Datorită însă orientării greșite, superficialității și care a fost studiată organizarea întregii activități în această direcție, cât și lipsei aprofundate de date și informații care să oglindească realitatea terenului și specificul diferitele regiunilor în întreaga țară, munca a decurs nesatisfăcător.-

Comitetul Executiv nu a reușit să conducă, să coordoneze și să controleze activitatea de achiziții.-

///.

255

Părghia achizițiilor directe nu a fost folosită în măsură suficientă, ceace a condus la slăbirea bazei economice a alianței dintre clasa muncitoare și țărâna muncitoare.-

Comisiunea Controlului de Stat a sesizat prin adresa Nr. 2169/1951 parte din formele sub care s'au manifestat greșelile organizatorice și de orientare, constatate în controlul efectuat în trimestrul al treilea al anului 1951 în problema schimbului între oraș și sat.-

Cu toate acestea, recomandările Comisiunii Controlului de Stat nu au fost aplicate, iar activitatea în ceace privește achizițiile prin fond unic s'a dus mai mult "pe încercate", modificându-se baremurile și difuzându-se instrucțiuni contradictorii la intervale apropiate (anexa 1).-

Prin aceiași adresă Comisiunea Controlului de Stat a recomandat deasemenea studierea și apoi aplicarea unui sistem de cointerensare al organelor cu sarcini de achiziții și valorificare dela cooperative.- Acest sistem urma să fie stabilit în așa fel încât să asigure dezvoltarea unei rețele largi de achizitori, care să cuprindă în bune condițiuni munca și să fie interesați să o facă.-

În loc să studieze cu toată seriozitatea măsura propusă și să procedeze la aplicarea ei practică, urmărindu-se rezultatele, Centrocopului a procedat la retribuirea procentual și pentru achizițiile de produse agricole obținute în schimbul produselor industriale prin fond unic.-

Aceasta a condus la reducerea și mai mult a achizițiilor fără schimb de mărfuri datorită faptului că vice-președinții cu sarcini de valorificare aveau asigurate, fără nici-o muncă, procente asupra cantităților de produse agricole achiziționate prin fond unic.- S'a ajuns astfel la situația când valorificarea anumitor produse agricole prin achiziții s'a redus de fapt la cantitățile obținute prin schimb cu mărfuri industriale, achizițiile contra cost fără schimb reducându-se la zero.-

Aceste deficiențe au fost determinate în mare măsură de lipsa de colaborare între Direcția Generală a Produselor Vegetale de sub coordonarea tov. vice-președinte HULDUBAN VASILE, Dir. Planificării de sub coordonarea tov. vice-președinte SOLYMOS IVAN, și Dir. Comercială; deasemenea de munca nesatisfăcătoare desfășurată de Dir. Organizării de sub coordonarea tov. vice-președinte GANET NICOLAE.-

Subliniem că această lipsă de coordonare și colaborare în cadrul aparatului de conducere central a fost verificată cu

regularitate în toate controalele efectuate de Comisiunea Controlului de Stat.-

2.-Ca o consecință a faptului că pârghia achizițiilor nu a fost folosită în conformitate cu linia Partidului însăși organizarea evidenței activității în acest sector a fost neglijată neputându-se cunoaște și urmări îndeaproape rezultatele obținute.-

- Astfel în cece privește "fondul Unic", nici una din Direcțiile Centrale nu cunoaște evoluția mărfurilor industriale și a produselor agricole achiziționate prin schimb, în perioada funcționării diferitelor sisteme de echivalențe ce s'au practicat până la 31 Decembrie 1951.-

- Instrucțiunile transmise unităților nu tratează just problema evidenței separate a mișcării mărfurilor și a produselor agricole ce au fost schimbate în cadrul fondului unic.- Instrucțiunile prevăd numai obligația pentru cooperative, de a ține în ultimele pagini ale registrului gestionarului, evidența mișcării mărfurilor industriale, intrate și eșite, fără a se arăta dacă și cum trebuie să fie ținută evidența produselor agricole achiziționate.- Dealtfel, prevederile instrucțiunilor Nr. 5828 nu au fost aplicate în cece privește evidența la nici una din unitățile controlate.- Această lipsă, deosebit de serioasă, a avut drept urmare că nici Uniunea Centrală și nici Uniunile Raionale nu s'au putut orienta just, nu au putut folosi experiența terenului și nu au fost astfel în situația de a lua măsurile corespunzătoare pentru înlăturarea deficiențelor.-

Direcția Generală a Produselor Vegetale și Direcția Produselor Animale, organe care au înț sarcină achiziția și valorificarea produselor agricole, nu au întocmit nici în colaborare și nici separat instrucțiuni în sensul arătat.-

Arătăm de exemplu că pe data de 5 Iulie 1951 a fost transmisă de către Direcția Comercială circulara Nr. 5969, prin care se cerea întocmirea de situații despre mișcarea mărfurilor industriale după criterii mai complete, ca urmare tocmai a deficiențelor instrucțiunilor anterioare menționate.- Si această circulară însă, se preocupă numai de mișcarea mărfurilor industriale, fără să rețelezeze în vreun fel înregistrarea datelor referitoare la produsele agricole achiziționate în schimb.-

La fiecare schimbare a sistemului de echivalență, au fost întocmite și transmise unităților, instrucțiuni lămuritoare.-

Acetcea nu au cuprins însă nici o indicațiune menită să indice lipsurile manifestate în legătură cu evidența "fondului unic", cu toate că Centracoopul s'a lăsat în întregă posesă de pierzând de neajunmurile determinate de neconștințarea reală a terenului. -

În situațiile de evidență și de cifre statistice cerute de organele de control, atât la Direcțiile Unității Centrale cât și la organizațiile cooperatiste din țară, au fost conștate neputerici, contradicții și în multe cazuri lipsa totală până și a elementelor și documentelor primare, necesare bunului mers al activității organizațiilor respective și efectuării de organele superioare tubelare a controlului muncii depuse de aceste

Industriale prin fond unic s'a cerut Direcției Comerciale din Centracoop o situație care să cuprindă întregile, desfacerile și stocul finel al mărfurilor industriale respective pentru perioada 31.V. - 31.XII.1951 conform explicației cuprinse în însoși tabelul înlocuit și remis organelor noastre de control, aceasta a fost elaborat după următoarele criterii:

"Explicație" Datele de mai sus au fost întocmite în modul următor: stocul inițial la un număr de 5 produse pe baza datelor valorice de stoc, stabilite de Dir. Financiară; la un număr de 6 produse pe baza stocurilor inițiale comunicate de unități în situațiile cheuzinate; la un număr de 11 produse pe baza datelor comunicate de 56 unități ronale, iar pentru restul de 91 unități prin înmulțirea rezultatelor obținute de primele 56 unități cu coeficientul 2,80. - Datele de reparafii și întreg pe baza situațiilor întocmite de serviciile operative, iar stocul final pe baza comunicațiilor dela unități". -

Beste evident că exactitatea unor astfel de situații este mai mult decât relativă și că ea nu permite o analiză amănunțită valabilă în ceea ce privește mișcarea fiactivelor mărfii în cadrul fondului unic. -

În situația înaintată de Dir. Planificării referitoare la realizările fizice de plan în activitatea de desfacere a mărfurilor în cadrul fondului unic pe trimestrele II, III și IV ale anului 1951, cifrele indicate drept realizări ale planului de detalii, sunt de fapt cifre care reprezintă realizările planului de detalii, dar de la aceste date au fost culese dela Dir. Comercială, iar altele dela Dir. Planificării, care a și semnat întreaga lucrare. - Aceste situații cuprinzând cifre nerole, dovedesc neseriozitatea personalului care le-a întocmit, suferențialitatea organelor de răspundere care le-a semnat și induc în eroare organele de stat în aprecierea activității desfășurate de

de Centrococp și unitățile subordonate.-

Intre situațiile întocmite de către Dir. Planificării și Dir. Comercială, referitoare la mișcarea mărfurilor din fond unic în perioada 31.V.- 31.XII.1951 au fost constatate nepotriviri ducând la diferențe apreciabile.-

Astfel, stocul per 31 Dec. 1951 la diferite mărfuri extrase pentru exemplificare, prezintă următoarele diferențe:

<u>Stoc mărfuri industriale (fond unic) per.31.XII.1951</u>				
<u>Dir. Planificării</u>	<u>U/M</u>	<u>Dir.Comercială</u>	<u>Diferență %</u>	
Tablă galvaniz.	55,7	tone 68,8	13,1	+23,5
Sodă caustică	1.064	" 608	456	-42,8
Găleți galvaniz	79	buc. 50	29	-36,7
Ciment	1.571,5	tone 1124	447,5	-28,4
Carton asfaltat	942	mii m.575,8	366,2	-38,8
Cherestea	35145	m.c.45.558	10.613	-30
țigle	11714	mii buc.8.438	3.276	-27,7

x x

3.- O cauză fundamentală a deficiențelor organizatorice și de muncă practică a organizațiilor cooperativei de sus și până la ultima unitate, a constituit-o felul în care au fost elaborate instrucțiunile Nr. 5828 de către Uniunea Centrală (Dir. Comercială).-

Aceste instrucțiuni care se referă la organizarea și funcționarea fondului unic sunt confuze, necomplete și nestudiate.-

Astfel, ele nu cuprind nici un fel de dispoziții privind întocmirea unor inventare complete a mărfurilor ce urmau să fie desfăcute exclusiv prin "fondul unic" de către Uniuni Raionale și Cooperative pe data introducerii în practică a prevederilor H.C.M. Nr. 356/1951.-

Necunoscându-se stocurile inițiale de mărfuri industriale nu a putut fi urmărită mișcarea acestor mărfuri, măsura în care ele au corespuns nevoilor de schimb, ceace a condus și la imposibilitatea efectuării de către organele Uniunii Centrale și Uniunilor Raionale controlului activității, atât din punct de vedere organizatoric, cât și în ceace privește corectitudinea operațiunilor.-

În dispozițiunile transmise cu ocazia schimbărilor de baremuri, nu s'a precizat obligația cooperativei și uniunilor raionale de a întocmi situații de inventar pentru toate mărfurile industriale ce existau în depozite în momentul aplicării schimbării de barem.-

254

Lipsa inventarului, atât la înființare cât și la fiecare modificare a sistemului de echivalență, a condus pe deoparte la o stare de permanentă desorganizare a muncii practice și a crescut pe de alta posibilității elementelor necinstite dela cooperative de a opera în voe și fără nici un risc de control.-

Pentru a exemplifica consecințele pe care le-au avut defecțiunile menționate asupra rezultatelor muncii la Uniunile Raionale și cooperative în cece privește schimbul prin fondul unic, arătăm următoarele:

Datorită lipsurilor din instrucțiuni, majoritatea cooperativeelor controlate, au distribuit prin fond unic (numărul) numai mărfurile primite dela data punerii în aplicare a prevederilor H.C.M. Nr. 356, desfăcând prin vânzare liberă cantitățile cuprinse în fondul unic și existente în stoc la data primirii instrucțiunilor.- Totodată, cea mai mare parte a cooperativeelor, cărora la început nu le-a fost atribuit "fond unic", nu au inventariat și nu au predat stocurile din magazine, acelor cooperative care fuseseră stabilite inițial pentru astfel de operațiuni.-

De exemplu, cooperativa pietroasele din raionul Mizil a distribuit prin vânzare liberă mărfurile existente în stoc după data intrării în vigoare a fondului unic și după primirea instrucțiunilor corespunzătoare.-

Cooperativele Clondiru și Breaza din acelaș raion, nu au inventariat și nu au predat coop. Pietroasele cantitățile de mărfuri existente în stoc la data introducerii schimbului prin fond unic, desfăcându-le prin vânzarea liberă.- Acest procedeu a fost urmat, datorită lipsurilor organizatorice și de celelalte 23 cooperative din raionul Mizil, de 12 cooperative din raionul Medgidia și de 13 cooperative din raionul Băilești.-

Producătorii, au avut astfel posibilitatea să-și cumpere cele trebuincioase dela alte cooperative decât cele stabilite pentru schimb, fără a fi obligați de a aduce produse agricole.- O altă urmare a fost că dintr'un început, fondul unic a fost privit cu neîncredere de către unii producători făcându-se jocul elementelor dușmănoase, care au căutat să discrediteze schimbul de acest fel prin cooperatie.- Situația creată s'a accentuat ulterior datorită modificărilor dese și nestudiate aduse prin practicarea diferitelor baremuri.-

4.- Insuficiența instrucțiunilor s'a evidențiat și în cece privește lipsa de îndrumare în înregistrarea diferitelor operațiuni de schimb în cazurile - dealtfel frecvente- în care produsele agricole au fost primite de către o cooperativă, iar

mărfurile industriale corespunzătoare s'au distribuit de către o cooperativă, iar mărfurile industriale corespunzătoare s'au distribuit de către o alta.- Astfel de situații au fost constatate la toate cooperativele controlate și ele se referă la schimbul de produse agricole cu cherestea.-

Din cauza aceasta nu se poate stabili ce cantitate și ce fel de mărfuri industriale au fost desfășurate prin schimb. Nici una dintre cooperativele care au primit produse agricole eliberând dovezi pentru cherestea, nu cunoaște nici dacă această marfă a fost eliberată, nici în ce cantități.- Cooperativele au eliberat numeroase dovezi de primire de produse agricole solicitatorilor de cherestea, fără ca această marfă să existe în depozitele centrelor cooperatiste, special afectate pentru aceasta.- Ca urmare, dovezile respective nu au putut fi valorificate, iar producătorii nu și-au putut primi marfa industrială solicitată.-

Sesizată despre aceasta, Uniunea Centrală transmite către Uniunile raionale circulara Nr. 267026/28.VII.1951, prin care interzice primirea de produse agricole, atâta vreme cât în depozitele de cherestea nu se găsesc cantități suficiente de materiale pentru acoperirea nevoilor.- Ceace este însă caracteristic în general tuturor instrucțiunilor elaborate de organele centrale și anume transmiterea în jumătăți de măsură a sarcinilor și studierea superficială a problemelor, s'a evidențiat și în această circulară.- Aceasta deoarece interzicând în mod just achiziția în condițiile arătate, circulara nu stabilește cum să se organizeze munca pentru evitarea greutăților, respectiv măsurile care trebuiesc luate ca unitățile să cunoască cotele de cherestea ce le sunt afectate, să primească periodic situații de disponibil dela depozitele de cherestea din cadrul raionului, precum și situații din care să rezulte cantitățile de cherestea eliberate.-

De exemplu, la depozitul de cherestea Smârdioasa din raionul Zimnicea, se găseau la data controlului un număr de cca. 70 dovezi de predare lăsate acolo de către producători.- Cererile pentru aceste dovezi nu au putut fi acoperite din lipsa unei cantități îndestulătoare de cherestea.- Unele dintre aceste dovezi fuseseră lăsate în păstrare la depozit cu luni de zile în urmă, iar un mare număr se găsesc încă nevalorificate în posesia producătorilor.-

Netemeinicia instrucțiunilor și circularilor transmise de Centrocoop, nu a fost sesizată de membrii Comitetului Executiv, care au aprobat cuprinsul acestora, semnând chiar cea mai mare parte a circularilor transmise.-

5.- Nu a existat un plan al desfacerii și achiziției prin fond unic care să aibe la bază posibilitățile de aprovizionare cu mărfuri industriale pentru schimb, care să țină seama de sarcinile de achiziție a produselor agricole.- Dirijarea mărfurilor s'a făcut de multe ori fără a lua în considerare nici disponibilul de produse agricole și nici nevoile de mărfuri industriale corespunzătoare diferitelor regiuni.-

Din această cauză s'a efectuat din dispoziția Centrocopului sau din inițiativa Uniunilor Raionale masive recartări de mărfuri între unitățile diferitelor regiuni și raioane.-

Aceste recartări au luat proporții mari care s'au ridicat numai în a doua jumătate a anului 1951 la mii de vagoane (anexa 2). În trimestrele III și IV.1951 s'au recartat printre altele:

1.794 tone ciment	22.100 mtr.Reitcord	
98.500 mc.carton asfaltat	15.800 buc.casinici	tr. 40
2.925.000 buc.țigle	223.380 mtr. cașmir	tr. 40
5.724 m.c. cherestea	163.930 " inlet.	

Exemplele arătate oglindesc numai în parte expediții și reexpedițiile de mărfuri efectuate, care au fost mult mai mari.- Urmrările acestora au fost următoarele:

- crearea de stocuri mari de mărfuri și blocarea fondului de rulment la un număr de unități;
- Lipsa acelorși mărfuri în regiunile care le necesitau și deci micșorarea posibilităților de achiziție;
- cheltueli de transport ce s'au ridicat la zeci de milioane lei (vechi);
- degradări de mărfuri, consecință a transportului și manipulării repetate;.-
- imobilizarea unui mare număr de vagoane de cale ferată care nu au putut fi folosite în scopuri economice productive.
- călcarea disciplinei financiare și deranjarea circuitului financiar în întreaga economie națională, etc

6.- Organele de conducere din Uniunea Centrală cât și cele ale Uniunilor Raionale, au manifestat în repetate rânduri neîncredere față de capacitatea de muncă și pregătirea profesională a personalului dela cooperative, încercând prin aceasta să justifice lipsurile în activitatea ale unităților sătești și comunale, ceace este nejust.-

Majoritatea personalului dela cooperative dă actualmente slabe rezultate în muncă, datorită mai ales lipsei de

262

îndrumare și control a organelor de conducere centrale.-

Unele Uniuni Raionale și Cooperative Comunale au dovedit inițiativă întocmind instrucțiuni și situații de evidență corespunzătoare nevoilor.- Datorită însă faptului că organele superioare nu au cerut și folosit aceste date, inițiativa a rămas fără urmare și în cele din urmă a fost abandonată chiar de acele unități unde ea s'a manifestat.-

Arătăm de exemplu Uniunea Raională Simleul- Silvaniei, care a întocmit încă din 8 Iulie 1951 instrucțiuni complete însoțite de tabele model, transmițându-le unităților.- Partea negativă a Uniunii Raionale menționate a fost că nu a urmărit respectarea de către cooperative a instrucțiunilor transmise și deci nu a folosit posibilitățile pe care singură și le-a creat.-

Una din cooperativele din raion și anume coop. "1 Mai" a respectat dispozițiunile primite și ca urmare a înaintat Uniunii o situație clară din analiza căreia se poate constata cu ușurință cât s'a desfășurat prin fond unic din fiecare marfă industrială, ce și cât s'a schimbat în schimb.*

Anexăm în copie atât instrucțiunile la care ne referim, cât și tabelul întocmit de coop. "1 Mai", pentru orientarea (anexa 3).-

Astfel de inițiative au fost luate și de alte uniuni raionale cum sunt de exemplu cele din Medgidia și Vaslui, care au întocmit instrucțiuni și tabele similare celor citate și care oglindesc situația fondului unic în întregime.-

7.- La majoritatea cooperativelor controlate s'au constatat nereguli în păstrarea bonierelor și dovezilor de primire a produselor agricole, acestea nefiind numerotate sau lipsind cu desăvârșire. La unele cooperative bonurile de vânzare au fost aruncate iar la altele au fost ținute fără grije în lăzi sub tejghele și întrebuințate ca hârtie de ambalaj pentru micile cumpărături.- Aceste lipsuri grave se datoresc instructajului defectuos și controlului inexistent al organelor Uniunii Raionale.

Arătăm de exemplu că la:

Coop. Smârdioasa, bonurile și dovezile de primire au fost folosite la ambalaj;

Coop. "23 August"- Vârșolț- bonurile de vânzare pe întregul an 1951, au fost aruncate sau arse;

Coop. Albești - Vaslui, bonurile de vânzare nu se puteau citi fiind roase de goareci.

Coop. "Pestera"- Medgidia, nu se fac bonuri de vânzare iar dovezile de primire se întocmesc pe hârtie de ambalaj.-

Coop. Silistra și Simeni Mari, nu se fac deloc bonuri și nu se eliberează dovezi de primire.-

Asemenea nereguli au fost constatate și la cooperativele Breaza, Clondru și Pietroasele din Raionul Mizil.-

În majoritatea cooperativelor controlate, bordourile cuprind atât achizițiile făcute prin schimb cât și acelea realizate fără schimb de produse industriale.-

Urmările pe care le atrag aceste deficiențe în gospodărirea unităților cooperatiste, sunt deosebit de dăunătoare și ele constituie una din cauzele fundamentale atât a activității anarhice cât și a fraudelor și neregulelor permanente.-

8.- La cooperativele controlate nu s'a făcut nici un control asupra desfășurării activității de schimb prin fond unic, ceace explică deficiențele de tot felul ce s'au manifestat și necunoașterea la Uniunea Centrală a rezultatelor reale ale acestei activități.-

III

ALTE LIPSURI

Lipsa de control a activității unităților și legătura slabă a organelor superioare cu cooperativele comunale și sătești a avut și alte consecințe.-

1.- Astfel, la cooperativa Smârdioasa- Zimnicea, însuși președintele Boca Tănase a contractat trei porci cu termen de predare la 15.X.1951. Până la 20.I.1952 Boca Tănase nu predase însă decât un porc, restituind avansul luat pentru ceilalți doi.- La întrebările puse de organele de control, președintele a negat contractarea, recunoscând incorecta lui atitudine numai atunci când a fost pus în fața actelor doveditoare.-

2.- La un sondaj asupra distribuirii petrolului la cooperativa Costești- Vaslui, s'a constatat lipsa unei cantități de 317 ltr. Aceasta se datorește faptului că nu sa întocmesc tabele concrete de distribuire, pentru 50 % din locuitori și sunt neciteț întocmite, astfel încât nu este posibilă efectuarea decât cu greutate a unui control.-

3.- Magazinele cooperativei Catane Noi- Băilești din satele Cahane Noi, Catane Vechi și Covei au stat închise între 8-19 Ianuarie inclusiv, gestionarii lipsind din diferite motive.-

4.- Ca urmare a calculării greșite a prețurilor de către Ștefănel Petre, delegatul Uniunii Raionale Băilești, la 11 Ianuarie 1952 s'a vândut de către cooperativa Catane Noi mărfuri la prețuri mai reduse decât cele reale.-

5.- Prin telegrama Nr. 21059 din 31.I.1952 Centrococop dă dispoziția ca toate cooperativele să depună la B.R.P.R. Banca de Stat filiale încasările făcute din vânzare de două ori pe zi, făcând răspunzătoare de executare Uniunile Raionale.- Această dispoziție nu-și găsește însă aplicabilitate în multe raioane ale țării.- Astfel la Simleul -Silvaniei sunt 18 cooperative, iar Banca de Stat are numai două filiale la distanțe între 5-32 km. de cooperative.-

IV.

C O N C L U Z I I

1.- Atât în controlul asupra "fondului unic" cât și din controalele anterioare efectuate în probleme în legătură cu schimbul dintre oraș și Sat, organele Comisiunii Controlului de Stat au constatat în activitatea Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum abateri serioase dela linia partidului, abateri evidențiate în Hotărârea Partidului și Guvernului referitoare la reforma bănească și Hotărârea din 7 Martie în legătură cu măsurile ce trebuiesc luate pentru consolidarea succeselor dobândite în urma reformei bănești.-

Deasemeni s'au constatat lipsuri organizatorice importante care au putut avea loc numai ca urmare a liniei greșite ce a fost introdusă în activitatea organizațiilor cooperatiste.-

Cantitățile sporite de mărfuri industriale, desfăcute la sate au fost absorbite în special de păturile avute și chibaurime, iar țărănimea nu^a fost în suficientă măsură solicitată pentru asigurarea aprovizionării industriei și populației cu materii prime și produse agricole.-

Rezultatele obținute în cece privește schimbul între sat și oraș în anul 1951, evidențiază disproporția între mărfurile industriale desfăcute la sate și produsele agricole achiziționate, schimbul având un caracter mai mult unilateral și anume dela oraș la sat. -

2.- Comitetul Executiv al Uniunii Centrale a Cooperativelor de consum nu a studiat, nu a organizat temeinic și nu a controlat desfășurarea muncii de achiziții, fapt care a contribuit la rezultatele reduse obținute.-

3.- Reducerea activității de achiziții pentru anumite produse agricole- la schimbul prin fond unic și neglijaarea achizițiilor directe a lipsit cooperația de o armă puternică în sarcina de atragere a țărânilor spre cooperație și activitatea colectivă în vederea întăririi bazei economice a alianței dintre muncitori și țărâni muncitori.-

4.- Starea de desorganizare, lipsa unei evidențe elementare, mergând până la necunoașterea obligației de a întocmi și păstra actele primare necesare pentru a justifica activitatea la unități, este o deficiență gravă, care conduce la călcarea disciplinei de plan, a principiilor de bază ale gospodării chibzuite a proprietății socialiste.-

Fraudele și neregulile permanente care se descoperă la cooperative, a confirmat mereu această stare de fapt, fără ca Uniunea Centrală să fi luat măsuri hotărâte pentru curmarea desorganizării și lipsei de control în muncă.-

V

S A N C T I U N I

Față de deficiențele constatate, vă aduce la cunoștință că prin Decizia Nr. 93 din 23.4.1952 s'a dispus în conformitate cu art. 6 al Decretului Nr. 369/15.IX.1949 pentru înființarea Comisiunii Controlului de Stat și republicat în B.Of.Nr. 91 din 16 August 1951, pedepsirea celor vinovați, pedepse pe care vă rugăm a le aplica după cum urmează:

"Mustrare:

Szabo Adalbert - Director General al Dir. Gen. a Prod. vegetale din Centrocoop, pentru:
- Studiarea superficială a problemei achizițiilor și valorificării;
- organizarea defectuoasă a muncii și instrucțiuni necorespunzătoare la unități.-
- Necolaborarea cu celelalte organe centrale de conducere și coordonarea activității.-

"Observație"

Buri Silvestru - Director la Dir. Comercială din Centrocoop (5.VII.1951- 4.I.1952).-

Staicu Gheorghe Dir. Adj. la Dir. Comercială din Centrocoop (5.VII.1951- 4.I.1952).-

Kisgyorgy Emeric Director adj. la Dir. Comercială din Centrocoop, (5.VII.1951- 4.I.1952)

Simionescu Eugen Director la Dir. Gereale din Centrocoop 5.VII.1951 - 4.I.1952) pentru:
- organizarea defectuoasă a evidenței contabile și operative în centrală și la unități și neurmărirea ei;
- Neurmărirea aplicării Deciziei 413/10.V.1951 și instrucțiunile 5828/21.V.1951 referitoare la organizarea activității de "fond unic".-
- necunoașterea rezultatelor activității de schimb prin "fond unic".-

- Lipsă de îndrumare și control al activității unităților.-
- lipsa documentelor primare la unități și desorganizarea contabilă.-

VI

PROPUNERI:

În vederea remedierii neîntârziată a lipsurilor constatate în controlul efectuat, în baza art. 6. al Decretului Nr. 369/15.IX.1949 pentru înființarea Comisiunii Controlului de Stat și republicat în B.Of.Nr. 91 din 16 August 1951, astfel după cum a fost modificat și completat prin Decretul Nr. 133/1951 propunem:

- a.- Analizarea în spirit critic și autocritic, atât a activității Cooperăției cât și a membrilor Comitetului Executiv, în anul 1951, în lumina abaterilor și deficiențelor avute.-
- b.- Centrocoop să studieze de îndată și în mod temeinic problema valorificării produselor agricole în toată complexitatea ei, organizând activitatea de achiziții la toate unitățile sale.-

Pentru aceasta:

- Să organizeze întreaga evidență operativă în conformitate cu nevoile cunoașterii amănunțite a terenului.-
- În ce privește schimbul prin fond unic, să dispună introducerea unei evidențe complete, stabilind și organul care va centraliza și sintetiza periodic datele ce se vor culege
- Să dispună și să urmărească analizarea periodică a datelor de evidență în Centrală și la toate unitățile subordonate în vederea cunoașterii permanente și amănunțite a felului în care se desfășoară activitatea de achiziții prin schimb și prin schimb de mărfuri, industriale.-
- Să asigure respectarea strictă a obligațiilor completării și păstrării actelor primare (boniere, borderouri, dovezi de primire, etc), luând măsuri ca formularele necesare să nu lipsească de la unități.-
- Să aplice măsurile dispuse de către Comisiunea Controlului de Stat prin adresa Nr. 2169/1951, referitoare la sistemul de cointeresare al vice-președinților cu sarcini de valorificare și crearea unor largi colective de achizitori.-
- Să nu acorde vice-președinților cu sarcini de valorificare procente de cointeresare pentru produsele agricole achiziționate cu ajutorul fondului unic.-

- Să verifice și să dea o atenție specială completării personalului cooperativelor comunale cu vice-președinți pentru valorificare care să înfrunească condițiile necesare.-

X

- Să dispună revizuirea și complectarea personalului de îndrumare și control în cadrul schemelor de organizare existente, la toate organizațiile cooperativei, atribuind personalul de control în activitatea de teren, sarcini multilaterale (prizind ansamblul problemelor unităților și fiecare dintre acestea în parte) și nu controlul parțial pe o problemă sau ramură utilizat până acum.

- Să asigure o desfășurare planificată a activității de schimb prin fond unic, stabilind cantitățile de mărfuri necesare pentru a fi distribuite la sate în raport cu disponibilul de produse agricole, existent și prezumat, al diferitelor regiuni ale țării, cu planul general de achiziții în funcție de specificul regional.-

- La orice schimbare de barem (sistem de echivalență la scoaterea sau introducerea unor mărfuri din fondul unic, ca urmare necesităților ivite în dezvoltarea economică, să dispună inventarierea corespunzătoare a acestor mărfuri sau produse pe data modificării lor efectuate pentru a evita posibilitățile de fraude și incorecțiuni, cât și pentru a putea urmări în mod continuu efectele schimbărilor făcute.-

- Să reglementeze legăturile care trebuie să existe între diferitele cooperative ale unui raion și între acestea și Uniunea Raională în cazurile în care pentru produsele agricole predate la o unitate, mărfurile industriale corespunzătoare sunt primite dela altă unitate.- Aceasta pentru a nu emite din evidență și a putea urmări complet operațiunile de fond unic.-

X

c.- Să dispună stabilirea pagubelor suferite de cooperativa Catane Noi prin greșita calculare a prețurilor de către delegatul Uniunii Raionale Băilești, Ștefănel Petre, precum și a cantităților de petrol, care lipsesc din stocul cooperativei Costești-Vaslui și imputarea în sarcina celor vinovați a sumelor corespunzătoare.-

Totodată vă rugăm ca în termen de 15 zile să ne comunicați măsurile luate în urma propunerilor făcute.-

PREȘEDINTELE

COMISIUNII CONTROLULUI DE STAT

Conform cu originalul
dii doamnei C.S. Nr. 778

Köpf Berlin
Șef secției cont. coop. din Petre Boriță.-
C.S.C.

268

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din adresa Bazei de Aprov. și Desfacere Cluj No.8 către Centrocoup, rezultă că KYSGYORGY EMERIC în calitate de conducător al Dir. Circulației Mărfurilor Industriale, a repartizat anarhic mărfuri industriale la Unitățile care care nu reprezentau un centru muncitoresc, aceste mărfuri neputând fi desfăcute, astfel unitatea fiind nevoită a cere recartarea mărfurilor, creindu-i consecințe în desfășurarea activității ei.

Documentul oglindește pe deplin activitatea de desorganizare a muncii desfășurată de KYSGYORGY EMERIC în Centrocoup precum și nerepartizarea de mărfuri după specificul de regiune.

Opriete de pe adresa gazdei de aprovizionare și Desfacere Nr. 8
 Cluj, către Centrul 0007, însee. Ia nr. 541894/1951.

pag 30
 269

Un dispozitiv de livrare nr. 2042/D din 21 Septembrie 1951
 și repartizat pentru Uninea, Raionul a coop. de consum Uluj,
 cantitatea de : 50 buc. paltone bărb.

50 buc. paltone dame

din cota raionulă, din care am livrat Raionului susmenționat
 cantitatea de 20 buc. paltone bărb. și 40 buc. paltone dame.

Deoarece în cuprinsul "Adomului Uluj, nu există decât o
 singură "Cooperativă "Aphida" care să ocupe cu mărfuri raionale
 și deoarece aceasta nu este un centru muncitoresc, vă rugăm ce
 restul de paltone nelivrate încă să le repartizați raioanelor
 Mărnăveni și Gherla, în cuprinsul cărora se găsesse cente muncit-
 toresci, după cum urmează :

Raionul Mărnăveni 30 buc. palt. bărb.

" Gherla 10 " " dame

Vă rugăm deci ce pentru cantitățile de mai sus să ne
 trimiteți cât mai urgent posibil dispozițiile de livrare pentru
 raioanele Mărnăveni și Gherla și o doap. de anulare pentru ace-
 leași cantități pentru raionul Uluj.

Luptăm pentru Plan luptăm pentru Pace!

DIRIGTOR

SIF COMJABIL

ss. W. Edim

ss. C. Meszaros

240

N O T A EXPLICATIVA

=====

Din extrasul alăturat Anexa 2, rezultă reparatiile anarhice făcute de KYSGYORGY EMERIC, în trim. III 1951, în calitate de conducător al Dir. Circulației Mărfurilor Industriale la U.R.C.C., fără ca unele din ele să ceară mărfuri, altele reparativizînd mai mult sau mai puțin față de necesar creînd șocuri de mărfuri industriale care au dus la blocarea fondurilor, îngreunarea circ. monetare precum și neîndeplinirea planului de casă și de desfacere al unitunii, după cum rezultă și din stocul anexa 1., existent la unul din mărfurile îndus-triale (înletul).

Oglîndește activitatea dușmănoasă de sabotaj a lui KYSGYORGY EMERIC, îngreunarea activității Cooperatîei, cauzînd serioase prejudicii ec. naționale a R.P.R.

Archievo Surbatal -

Archievo Nacional de Historia y Geografía (Cuba Suribata)

Archievo de la Biblioteca Nacional de Cuba
 P. 3
 Fecha de entrada al archivo: 1954

País	Región	Comunal	Habitantes (1954)	Superficie		Cultivos		Ganadería		Industria		Comercio		Educación		Otras
				Terreno	Agua	Arroz	Caña	Cerros	Carreteras	Carreteras	Carreteras	Escuelas	Escuelas			
Cuba	Oriente	Artes	Artes	2000	-	14 000	1 000	21 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Barahona	Barahona	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Bayamo	Bayamo	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Camaguey	Camaguey	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Cardenas	Cardenas	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
	Occidente	Matanzas	Matanzas	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Sancti Spiritus	Sancti Spiritus	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Las Tunas	Las Tunas	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Granma	Granma	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
		Guantanamo	Guantanamo	1 000	-	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Daga	Region	Lain	Aduka & Bala (guru)	Kangi abadi		Pangkat		Jumlah		Jumlah		
				Wawan	Agar	Wawan	Rand	Wawan	Agar	Wawan	Agar	
Kadaka	Agar	Pada	Pada	-	-	1200	-	-	1200	-	1200	
		Si Bala	Pada	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
		Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
		Conat	Conat	-	1000	-	-	-	-	1000	-	
		Conat	Conat	-	1000	-	-	-	-	1000	-	
	Gag	Gag	Conat	Conat	-	-	1000	-	-	1000	-	1000
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Conat	Conat	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
Gadag	Wawan	Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
		Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
		Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
		Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
		Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-	
	Gadag	Gadag	Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-
			Wawan	Wawan	1000	1000	1000	-	1000	-	1000	-

Handwritten signature or name

274

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din adresa U.R.C.C.Drăgășani, rezultă că KISGYORGY EMERIC, a făcut repartiții anarhice de mărf.ind.greu vandabile în care Unitate a investit sume importante de bani, blocându-se fondurile și îngreunarea circulației monetare.

Rezultă că deși KYSGYORGY EMERIC cunoștea că sunt mărfuri greu vandabile totuși a impus repartiția unor asemenea mărfuri, creînd defecțiuni în activitatea unităților Cooperăției

245
Pag 28

C o p i e de pe adresa Uniunii Regionale a Coop. de Consum
Drăgășani Vâlcea Nr. 18597/18 Dec. 1951 către
Centroscoop, înreg. la nr. 550.156/1951.

Urmare la comunicările noastre scrise și prin delegatul nostru tov. Ștefănescu, vă informăm că în depozitul nostru se află cantitatea de circa 10.000 m. inlet fond unic nevandabil.

Intrucât în aceasta marfă avem investit circa 3.000.000 lei fără nici un beneficiu, cunoscând că nu putem vinde măcar un singur metru, vă rugăm a dispune urgenta recartare a lui.

În viitor vă rugăm să nu ne mai programați cu mărfurile de care nu avem nevoie.

Așteptăm dispozițiunile Dvs.

MUNCIM PENTRU ÎNDEPLINIREA PLANULUI,
VICEPREȘEDINTE ȘEF SERVICIU
ss. indescifrabil ss. indescifrabil

276

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din adresa U.R.C.C. Roşiorii de Vede No.12153/24.VII.
1951 către Dir.Circulaţiei Mărf. Industriale condusă de EMERIC
KISGYORGY, precum şi răspunsul acesteia din urmă, scoate în
evidenţă rezultatele activităţii duşmănoase a susnumitului, în
repartizarea anarhică a mărfurilor făcute la U.R.C.C. ^{Roşiorii de Vede} ~~Palticoni~~
aceasta refuză mărfurile, deoarece nu s-a ținut seama de sp-
cificul regiunii.

277 Pag 21

9

C o p i e de pe adresa Uniunii Coop. de Consum Roșiori de Vede
Nr.12153/24 Iulie 1951, către Centrocoop, înreg. la
Nr.397656/1951.

Vă facem cunoscut că Inletul alb ce îl avem și reparti-
zat de Dvs. Uniunii Fălticeni acestea îl refuză deoarece în Re-
giunea să se caută inletul de culoare roșie.

Rugăm dispuneți altă repartiție.

UNIUNEA COOP. DE CONSUM
ss. indescifrabil

Copie de pe adresa Centrocop, Dir. Circ. Mărf. Industriale
Nr. 397656/ 1 August 1951, către Uniunea Regională a
Cooperativelor de consum Roşiorii de Vede, Reg. Telerman

92

Referitor la adresa Dvs. Nr. 121153/1951, privind stocul de
inlet ce-l aveți în stoc nevandabil, vă rugăm a lua contact di-
rect cu Baza de Aprovizionare 4imișoara, care necesită acest arti-
col.

DIRECTOR ADJ.,
ss. E. Kisgyorgy

SEF DE SERVICIU,
ss. I. Cebaner

279

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din adresele U.R.C.C.Făgăraș No.13529/1951 către Centrocoop-Dir.Comercială și răspunsul acestuia No.490370/22.XI.1951 către Unitatea de mai sus, rezultă că KISGYORGY EMERIC în calitate de conducător al Dir.Circ.Mărf.Ind. a desfășurat o activitate de îngreunare a activității unităților prin repartiții de mărfuri de care nu aveau nevoie, blocând fondurile, astfel unitățile fiind nevoite a cere recartarea mărfurilor.

Pag 24 280

C o p i e de pe adresa Centrocopp, Nr. Comercială Nr. 490370/22
Noembrie 1951, către Uniunea Raională a Cooperativelor
de consum Făgăraș, Reg. Sibiu.

Ne referim la adresa Dvs. Nr. 13529/1951, privind cantita-
tea de 54 buc. broboade pluşate, veți lua legătura cu Baza Sibiu
pentru recartare.
Alăturat vă înaintăm și dispoziția de recartare Nr. 5703/T.

DIRECTOR ADJ.,
ss. E. Kisgyörgy

SEF DE SERVICIU,
ss. I. Cabaner

281

pag 23

C o p i e de pe adresa uniunii Raionale a coop. de consumpăgăraș
nr.13529/1951, către Centrocoop, înreg. la nr.490.370/951

9
N

Urmare telegramii dvs. nr.222117 privitor la 84 buc. bro-
boade plusate de recartat la URCC Mediaș, vi facem cunoscut că am
luat legătură cu susmenționata uniune și până în prezent am recar-
tat 30 buc. broboade, necesar arătat de conducerea unității în urma
convorbirii telefonice avută.

Rugăm dispuneți asupra restului de 54 buc. broboade exis-
tente în stocul nostru care nu sunt ceante în Raionul Făgăraș.

LA LUPRA PENTRU ÎNDEPLINIREA PLANULUI
VICEPREȘEDINTE ȘEFUL SERVICIULUI
ss. Oiora Traian ss. Geamănu Constantin

282

NOTA EXPLICATIVA

Din telegramele date de KISGYORGY EMERIC, rezultă că acesta în urma repartițiilor de diferite mărfuri textile și articole textile peste necesarul muncitorilor a creat stocuri la U.R.C.C. Botoșani, cărui i s-au alocat fondurile făcându-se recartări la alte Uniuni care aveau nevoie de ele.

CENTROCOOP

14 27 108 M 283

TELEGRAMA

RAYCOOP MOLNESTI REGIUNEA BACAU

Recartati la Uniunea Regionala Botosani douămi metri sibir două sute casinci franjuri douămi metri covercoat din prisosul Dvs.

COMERCIAL J.D. *mes*

CENTROCOOP Nr 275052
DIRECTOR
BURI

DIRECTIA COMERCIALA
DIRECTOR AJUTAT
S. B. 1
Kiss...

Handwritten signatures and initials

SE/VZ

1 Decembrie 1950

EXR. 13
BACAU
DATA..... ORA

1 DEC 1950

CENTROCOOP

E.M.P.
BOTOSANI
D.R.
230

68-25
100

284

TELEGRAMA

RAICCOOP BOTOSANI

Ridicati de la Uniunea Rationala Moinești douăzeci mtr sibir două sute casinci fraujuri douăzeci mtrii covercoat din prisosul lor

INTRODUCI
nos

CENTROCOOP Nr. 275053
DIRECTOR
BURI

DIRECTIA COMERCIALA
DIRECTOR ADJUNCT
S. B. [Signature]
K. [Signature]

SB/VE

1 Decembrie 1951

25
414 - 1. DEC. 1951

285

NOTA EXPLICATIVA

Din acest material rezultă că KISGYORGY EMERIC a dat dispozițiuni de livrare U.R.C.C. Botoșani a 2.000 cămăși pinză nealbită, peste posibilitățile de desfacere a acestei unități care este impusă de susnumitul a încheia contracte cu fabrica furnizoare, fără ca U.R.C.C. Botoșani să aibă nevoie de acea cantitate.

286

U
o p i e de pe adresa Uniunii Raionale a Coop. de Consum Botoșani
Nr.10593/25 Sept.1951, către Centrocoop, Serv. Textile
înreg. la nr. 453796/1951.

Ne referim la dispoziția de livrare nr.1712/c cu privire la re-
partiția de 2000 buc. cămăși din pinză nealbită și vă comunicăm că vom
încheia contract cu Fabrica " Proletarul Roșu" numai pentru 1000 buc.
cămăși deoarece verificînd necesarul nostru pe trimestrul IV am consta-
tat că nu vom putea desface mai mult.

Binevoiți a lua în considerație adresa noastră.

LUPTAM PENTRU PACE !

UNIUNEA RAIONALĂ A COOP. DE CONSUM

B O T O Ș A N I

Sec. Îndes. I. Frabil

247

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din materialul alăturat reese că KYSGYORGY EMBERIC,
a făcut repartiții de mărfuri ind.și articole confecționate
textile la unități, peste posibilitățile lor de desfacere,
mărfuri care măreau stocul unităților, blocind fondurile și
îngreunînd îndeplinirea planului de casă și de desfacere.

288
c o p i e de pe adresa Uniunii Raionale a Coop.de Consum Lipova
Serviciul Comercial Nr.15.727 din 14 Decembrie 1951, către
Centrocoop, înreg. la nr.5479o2/1951.

Gu adresa Nr.275o12/247/1951, ne repartizati dela URCC Ineu
cantitatea de 25 bucăți fuste dame, care cantitate nu a fost comandate
de noi.

Rugăm anularea acestei repartiții, deoarece avem în stoc 75
bucăți, care acoperă necesarul pe trim.I.1952.

Uniunea Raională Ineu a fost incunostințată de a nu expedia
aceasta marfă.

La lupta activă pentru pace.

Vicepreședinte ,
ss. indescifrabil

Seful Serviciului Comercial,
ss. indescifrabil

219

C o p i e de pe adresa Uniunii Cooperativelor de Consum Raionul
Săveni, Serviciul Comercial Nr. 8211 din 29 Noembrie 1951
căt^{re} Centrocoop înreg. sub nr. 533242/1951.

La adresa Dvs. Nr. 267.270/236 din 16 Noembrie a.c., prin care
ne repartizați dela Baza Centrocoop Iași cantitatea de 200 buc.
broboade berlineze pentru fond unic, vă facem cunoscut că nu avem
nevoie de aceste broboade, întrucât avem stocuri mari care sunt greu
vandabile.

Vă rugăm a repartiza aceste broboade altei Uniuni care are
nevoie.

Uniunea Cooperativelor de Consum
Raionul Săveni

ss. înd. neîfrabil

290

N O T A   E X P L I C A T I V A

=====

Din adresa U.R.C.C. Lipova rezultă că i s-a repartizat de către KYSGYORGY EMERIC, mărfuri greu vandabile care blochează fondurile și creiază greutateți în desfășurarea activității unității.

Deși KYSGYORGY EMERIC, în urma instructajelor pe deoparte dădea linie de lichidarea stocurilor de mărfuri greu vandabile, pe de altă vine și repartizează mărfuri necerute de Uniunea respectivă.

Rezultă deasemeni activitatea dușmăncasă a lui KYSGYORGY EMERIC, de îngreunarea desfășurării activității unităților.

291

O p l e de pe adresa Uniunii Rationale a Coop. de Consum Lăpova
Serviciului Comerțului Nr. 15119/1951, către Centrul
Integ. la nr. 541.031/1951.

La adresa Dvs. 267.270/236/1951, prin care ne repartizati

cantitatea de 5.200 metri covorcoac precum și 8.400 metri in let v-am
telegreatat, să anulați această repartitie deoarece avem în stoc peste
necesar.

Înem să vă precizăm că la toate instructajele ce le primim ni
se trasează sarcini de reducerea stocului și să nu avem marfuri greu
vandabile, cum de exemplu această cantitate de in let și covorcoac ar
constitui pentru Uniunea noastră un stoc de marfă care ar fi greu van-
dabilă și în care ar sta o sumă de bani neînfructuosi.

Deci rugăm anularea repartitiei deoarece vom refuza categoric
primirea lor, nerînd comandat de noi.

La luptă activă pentru pace, pentru socialism.

Vicepreședinte,
ss. Indesoltrabil

Șeful Serv. Comerțului
ss. Indesoltrabil

pt. cont.

292

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din raportul Ref.technic ALEX.MALCIU, rezultă că KISGYORGY EMERIC, a dat sarcină acestuia să expedieze dela Baza de Aprov.București la Baza Bacău, broboade plușate de culoare bleumarin deși este cunoscut că această culoare este nespecifică în Moldova unde merg la desfacere broboade de culoare maron, gris și beige. Susnumitul a expediat mărfuri care creiau stocuri în Bază, lucru pe care KISGYORGY EMERIC îl cunoștea, continuînd mai departe a desfășura politica dușmănoasă de creere de stocuri de mărfuri și blocări de fonduri care la rîndul lor ducea la împiedecarea circulației monetae.

Azi 2 Noiembrie 1951, m'am deplasat la Baza de Aprovizionare Ombrocoop București, unde am stabilit ca în ziua de 6 Noiembrie să trimită un delegat, pentru a prelua toate mostrele de tricotate ce se află la noi.

Gov. Director KISGUYŢEV mi-a trasat ca sarcină, probodele pluşate să fie expediate la Baza Bacău. Văzând aceste probode constat că sunt de culoare bleumarin şi în regiunea Moldovei merg la desfacere probode de culoare maron, gris şi bălge.

Din această cauză nu am găsit necesar să le expediem la Bacău, mai ales că tovarăşii din depozit comunică că le pot desface acî.

Cantitatea de combinazoane copii care noi nu am fost de acord ca s'o preia, au primit dispozitiile dela fabrica Teba de a o preda Bazei M.I.U. Bucureşti.

Mentionez că în depozit se găseşte cantitatea de cca. 1.000 duz. ciorapi mătase, în arară de 1000 duz. care a fost predată Ooap. 21 Decembrie din Bucureşti, care reclamase că nu au ciorapi la desfacere.

MEMBRU N. ALEXANDRU

ss. Alex. M. I. U.

21.XI.1951.

294

NOTA EXPLICATIVA

Din adresa U.R.C.C.Sibiu No.13610/1951 către Centrocoop, rezultă că KYSGYORGY EMERIC în calitate de conducător al Dir.Circulației Mărfurilor Industriale, a repartizat Unității arătate 100 per.ciorapi mătase, marfă de care U.R.C.C. Sibiu dispunea de cantități suficiente în depozit.

Reese cum KYSGYORGY EMERIC, obligă Unitatea să ridice mărfurile, sub diferite pretexte, urmărind astfel creerea de stocuri iar pe de altă parte blocări de fonduri.

3-4

295

Pag 12

C o p i a de pe adresa Uniunii Raionale a Coop.de Consum Sibiu
nr.13610/1951, către Centrocoop, înreg.la nr.383272/1951

Prin prezenta vă comunicăm că conf. Disp. de livrare
nr.3708/I ne-ați repartizat la fabrica " Teba " Sebeș cantitatea de
100 duz. ciorapi mătase Bemberg

Având în vedere că în depozitul nostru se găsesc cantități
suficiente de ciorapi de mătase, vă rugăm să binevoiți a dispune
anularea acestei repartiții.

Totodată vă comunicăm că am anunțat fabrica " Teba " să nu
efectueze livrarea.

La lupta activă pentru Pace
VICEPREȘEDINTE SERUL SERV.COMERCIAL
ss. indecifrabil ss. indecifrabil

3-4

276 Pag 13

C o p i e depe adresa Centrocoop nr. 383272 din 18 Iulie 1951, către
uniunea Raională a Coop. de Consum Sibiu.

Ca răspuns la adresa Dvs. Nr. 13610/1951, vă facem cunoscut că
nu v'am anulat dispoziția de livrare nr. 3708/T. Pentru cantitatea
de 100 duz. ciorapi mătase bemberg.

Vă informăm că pentru trim. III nu v'am repartizat din acest
articol și veți lua legătură cu fabrica ca ordinul de mai sus să-l
efectueze la o dată mai târzie.

DIRECTOR ADJ.,
s. Kisgyorey E.

SEF DE SERVICIU,
ss. I. Căbaner

297

NOTA EXPLICATIVA

=====

Adresa No.538055 din 12 decembrie 1951 a Dir.Com.
(textile) către U.R.C.C. Birlad, rezultă că în urma activității
desfășurată în mod dușmănos de KISGYORGY EMERIC, a făcut
repartiții de mărfuri textile peste nevoile Unității care a
dus la creerea de stocuri de mărfuri greu vandabile în trimes-
trele anterioare, blocând fondurile și îngreunând îndeplinirea
Planului de Casă și de desfacere, fapt care a determinat ca
Unitatea să ceară reanartarea mărfurilor.

298 Pag 27

UNIUNEA CENTRALA A COOPERATIVELOR DE CONSUM
"CENTROCOOP"
DIRECTIA COMERCIALA
SERVICIUL TEXTILE

COPIE

nr. 539.084

București, 12 Decembrie 1951.

9

C i t r e
UNIUNEA RAIONALA A COOPERATIVELOR DE
CONSUM B A R L A D

Confirmăm telegrama Dvs. nr. 629/1951, prin care ne solicitați
recartare a cantității de :
    "   mtr. 10.000 inlet
    "   "   2.500 cașmir 80 cm.

vă facem cunoscut că am comunicat Bazei de Aprovizionare
Centrocoop Timișoara stocul Dvs. și imediat ce vom fi în posesia răs-
punsului vom dispune recartarea.

"CENTROCOOP"
DIRECTOR ADJ.,   ȘEFUL SERVICIULUI,
ss. Kisgyorgy K.   ss. Căbaner I.

UNIUNEA RAȚIONALĂ A COOP. DE CONSUM
BOTOȘANI
Nr. 8574
1951 August 1.

299 Copie

Page 25

înreg. la nr. 403.596 din 4 Aug. 1951

9

Către
UNIUNEA CENTRALĂ A COOP. DE CONSUM
DIRECȚIA MĂRFURI INDUSTRIALE
Serviciul textile
BUCUREȘTI

ne referim la articolul "Basmale România "uncitoare".
Vă rugăm să binevoiți a dispune anularea dispoziției
de livrare Nr. 3666 din 25 Iulie pentru basmale "România "uncitoare"
deoarece avem în depozit cantități care acoperă necesarul nostru pe timp de un an.

LUPȚAM PENTRU PACE

PREȘEDINTE
ss. indecifrabil

ȘEF DE SERVICIU
ss. indecifrabil

300

NOTA EXPLICATIVA

=====

Adresa U.R.C.C.Drăgășani-Balotești No.17283/29.XI.951
cătore Centrocoop, rezultă că KYSGYORGY EMERIC, care conducea
Dir.Circ.Mărf.Industriale a dus o muncă de desorganizare,
lipsă de evidențe etc. fapt care a făcut să nu cunoască în ce
măsură unitățile au nevoie de mărfurile repartizate și spe-
cificul regiunii lor.

302

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din adresa instr.technic IGNA GH. Către Dir.Circ. Mărf.Alim.Agr.Directorul KYSGYORGY EMERIC precum și din adresele U.R.C.C.Hunedoara și Petroșani, se arată situația îngrijorătoare a felului cum este aprovizionată U.R.C.C.Petroșani, precum și a ventrelor muncitorești Valea Jiului, Hunedoara, etc. care nu pot satisface necesitățile de aprovizionare ale muncitorilor și populației. Rezultă că repartițiile de prod.alimentare cerute de către U.R.C.C. Petroșani pe baza necesarului nu au fost satisfăcute . Mai rezultă că U.R.C.C. Petroșani a fost programată să primească produse alimentare dela furnizorii care nu dispuneau de materii prime. Deasemeni nici pentru mediul rural nu au primit cantități de cereale necesare.

Astfel, muncitorii și țăranii din această Regiune au suferit în aprovizionarea lor .

301

pag 29

C o p i e de pe adresa Uniunii Regionale a Coop de Consum
Drăgășani - Balotești Nr. 1/283/29 Noiembrie 1951,
căt-re Uniunea Centrală a Coop. de Consum, înreg. la
Nr. 533833/1951.

9

La adresa Dvs. Nr. 222157 din 22 Noiembrie 1951,
Vă comunicăm că nu putem recarta cele 100 buc.
broboade plugate, întrucât este un articol căutat în Raiosnele
noastre, fiind cantitate insuficientă și această.

SA LUPTAM ACTIV PENTRU PAZĂ

PRESEDINTE   SEFUL SERVICIULUI COMERCIAL
ss. indecifrabil   ss. indecifrabil

Petroșani, 19.II.1951.

Către

UNIUNEA CENTRALA A COOPERATIVELOR DE CONSUM

Direcția Circulației Prod. Aliment. Agricole
(Tov. Director Kisgyörgy)

S'a făcut repartitia
rticolalor ce putem da
omen' n - Se va mai da -

București.

4.II.1951 (ss) Kisgyörgy E.

Urmare la raportul Direcției Regionale Deva și Raportul
Uniunii Regionale a Cooperativelor de Consum Petroșani, înaintat de
Dvs. cu Nr. 1484 din 15.II. 1951 prin care s-a arătat necesarul de
de produse alimentare agricole pe trimestrul I-1951, vă aduc la
cunoștință următoarele:

Situația aprovizionării Văii-Jiului-Hunedoara cât și a ce-
lorlalte centre muncitorești din regiunea Hunedoara, este foarte
ingrijorătoare.

Piețele noastre precum și prăvăliile de desfacere și chioș-
curile sunt aproape goale. In afară de fasole și mere noi nu des-
facem nici un produs.

Din această cauză atit populația cât și forurile superioare
politice și ale puterii de Stat sunt nemulțumite. In Valea Jiului
cooperatia este aproape zilnic criticată in presa locală.

Cunceaștem situația grea a aprovizionării creiată de faptul
că operațiunea de achiziții a produselor alimentare agricole
merge slab.

Ne însușim vina noastră că poate nu am făcut, local, totul
pentru o bună aprovizionare din resursele locale, dealfel ex-
trăș de mici in raport cu necesitățile Regiunii noastre.

Inșă argumentele de mai sus nu satisface minerii și turnăto-
rii noștri.

Vă rugăm deci a analiza situația noastră și a face tot posi-
bilul de a ne repartiza maximum de produse alimentare in limita
necesarului înaintat cu repartele de mai sus.

In prima urgență avem nevoie de rădăcinoase, ouă, păsări,
brânză, varză acra, prune uscate (din stocurile din regiune)
și miere de albine.

Tinem să menționăm că o situație grea o constituie și fap-
tul că pînă in prezent in Regiunea noastră nu am primit nici o
cantitate de porumb destinat mediului rural. Acest fapt ne-a fost
arătat și de către asociați cu ocazia Adunărilor Generale.

LUPTAM PENTRU PACE !

Instructor Tehnic,

(ss) Gh. Igna

C O P I E.

UNIUNEA COOP. DE CONSUM

Centrocoop înreg. No.135.699

Raionul Petroșeni

din 19 Febr. 1951

Plaza Victoriei 3, Tel.271
Comercial Tel. 33

Către

A.S.

No.1484/1951 16 Febr.

" CENTROCOOP "

Direcția Circulației Produselor Alimen-
tare Agricole,

București.

Cal. Victoriei No.29

În cadrul aprovizionării centrelor muncitorești din Valea Jiului, cu produse agricole alimentare, în cursul trimestrului I/1951, s-a înlocuit de către raionul nostru un plan de aprovizionare care a fost desbuțat în sedința de lucru cu președinții scooperativelor noastre, astfel ca acest plan să oglindască cât mai real, necesarul de produse agricole alimentare, în vederea unei bune aprovizionări a populației muncitoare.

La stabilirea cifrelor de plan a luat parte și tov. Igna Gheorghie, instructor din partea Direcțiunii Regionale Hunedoara Deva, care ne-a promis tot concursul pentru ca acest plan să poată fi tradus în fapt.

Un exemplar din acest plan urma să fie depus de către tov. Igna Centrocoop-ului, pentru a fi aprobat și a ni se face repartițiile de produse pe furnizori.

Bazați pe cele de mai sus, am așteptat să primim repartițiile de produse în cadrul acestui plan, pentru a putea trimite delegați pe teren în vederea impulsivării expedițiilor, însă cu toate că suntem la jumătatea trimestrului, nu am primit pînă în prezent repartiții decât pentru unele produse și acestea în cantități minime, cari sunt departe de a satisface necesarul nostru.

La fel cantitățile de produse agricole alimentare, intrate efectiv în cursul acestui trimestru, dela 1 Ianuarie și pînă în prezent, sunt mici astfel că prăvăliile de desfacere ale unităților noastre, atît din Petroșeni, cît și din celelalte centre muncitorești pendente de acest raion, sunt complet lipsite de produse alimentare de primă necesitate, neputînd oferi muncitorilor decât fasole și mere.

Pentru edificarea Dvs. comunicăm mai jos, cantitățile de produse agricole alimentare, intrate în raionul nostru dela data de 1 Ianuarie și pînă în prezent:

O u â	5760	buc.
Ceapă	20.000	kg.
Fasole	118.000	"
Marmeladă	10.400	"
U n t	376	"
M e r e	53.500	"
Brînză	6.800	"

Menționăm că am primit repartiție pentru 1.000 kgr. unt dela Eg. Mureș însă fabrica furnizoare ne face cunoscut că din lipsă de materii prime nu va putea să ne livreze decît numai o parte din acest unt.

Rugăm dispuneți de urgență să ni se facă repartițiile de produse agricole alimentare, în cadrul planului nostru de aprovizionare pe acest trimestru și a ne indica firmele furnizoare, deoarece fără aceste repartiții nu putem trimite delegați pe teren, pentru impulsivarea expedițiilor de produse, spre a nu provoca perturbări în planul general de dirijare al produselor.

Totodată înaintăm și o copie după planul de aprovizionare pentru trimestrul I-1951.

LUPTAM PENTRU PAȘE !

Președinte:

Consilier :

(ss) indescifrabil

(ss) Consilier

- K.V. -

Către

" CENTROCOOP "

București.

Raionul nostru întâmpină serioase greutăți în alimentarea celor 7 (șapte/ centre muncitorești / Hunedoara, Teliuc, Ghelar, Govășdia, Toplița, Simeria și Călan/, lucru ce a fost semnalat în repetate rânduri. Acest fapt se datorește în mare parte planului de aprovizionare pe trim.IV pe 1950 carea fost prea mic la unele articole alimentare și faptului, că nu a fost realizat în întregime așa cum se vede în tabelul anexat.

Afară de aceasta, populația Raionului nostru crește în fiecare zi, așa că planurile noastre de aprovizionare rămân mereu insuficiente. La fel planul pe trim.I-1951 pentru astfel de produse alimentare, după cum se vede din tabelul anexă No.2 este extrem de mic față de nevoile noastre, - avînd în vedere că încă în acest trimestru încep lucrări importante în Raion care vor mări populația orașului Hunedoara cu 30 - 40%.

Un capitol critic pentru aprovizionare îl creiază brînză și untul, care pe trim.IV-1950 am fost planificați numai cu 1035 kg. (unamietreizecișicinci/, iar pe trim.I-1951 cu 1500 kgr. unt. Aceste cantități sunt absolut insuficiente Raionului nostru, cu toate că ni s-a dat și o cantitate neînsemnată peste plan.

Față de cele arătate mai sus, vă rugăm să ne repartizați chiar în cota liberă următoarele alimente care nu le-am primit pe trim.IV-1950 și a da dispozițiuni de livrarea lor:

- 8 vagoane fructe proaspete
- 15 " cartofi (deși am depășit planul, avem absolută nevoie/
- 1 vagon varză murată
- 7 vagoane ceapă
- 2 vagoane zarzavat (țelină și pătrunjel /
- 2 vagoane brînză telemea
- 1 vagon marmeladă
- 3 vagoane făină integrală sau albă
- 500.000 buc. ouă
- 20.000 kg. păsări

Afară de aceste alimente cu cari suntem în deficit, să dați dispoziție de livrare pentru următoarele alimente planificate pe trim.I.-1951 și din care nu am primit nimic pînă în prezent:

- 3.000 kg. brînză telemea
- 3 vag. fructe proaspete
- 3 vag. legume
- 3 vag. cartofi
- 15.000 kg. porumb

" La luptă activă pentru Pace "

Președinte,
(ss) indescifrabil

Sef serviciu,
(ss) indescifrabil

Anexe: 2 extrase

UNIUNEA RAIONALĂ A COOP. DE CONSUM
HUNEDOARA

306

Produse agricole planificate Raionul Hunedoara pe trim.IV - 1950

Felul produsului	planificat vag.	realizat vag.	D i f e r e n Ț e	
			plus	minus
Fructe proaspete	19	10	-	9 vag.
Fasole	5	5	-	-
Cartofi	153	200	47	-
Varză	19	9	-	10
Ceapă	12	5	-	7
Zarzavat	8	7	-	1

Președinte,
(ss) indescifrabil

Planificare,
(ss) indescifrabil

UNIUNEA RAIONALĂ A COOP. DE CONSUM
Hunedoara

Produse agricole planificate Raionului Hunedoara pe trim.I-1951

Unt	1.500 kg.
Brinză	3.000 "
Fructe	80.000 "
Legume	60.000 "
Cartofi	50.000 "
Fasole	30.000 "
Porumb	15.000 "

Președinte,
(ss) indescifrabil

Seful planificare,
(ss) indescifrabil

Conf. cu

304

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din memoriul U.R.C.C.Birlad, reese că KYSGYORGY EMERIC, a fost sesizat asupra greutăților pe care el le-a făcut în aprovizionarea cu produse alimentare de primă necesitate a acestui Raion, în asigurarea consumului de diferite alimente strict necesare populației muncitoare, în cursul trim.I.1951, prin repetate restructurări de plan la articolele alimentare, prin anularea repartițiilor de produse care erau date pentru satisfacerea nevoilor populației muncitoare, precum și pentru aprovizionarea restaurantelor din cadrul Raionului în special a aceloră din centrele muncitorești.

În urma acestui memoriu, KYSGYORGY EMERIC prin rezoluția pusă este cu totul nepăsător asupra cerințelor unităților de jos, neluând nici-un fel de măsuri de viitor.

Documentul de față oglindește activitatea dușmănoasă pe care KYSGYORGY EMERIC a desfășurat-o în Cooperatie, împiedicând aprovizionarea muncitorilor, creind astfel nemulțumiri.

Ne adresăm astăzi Dvs. în ajunul întocmirii planului pe trim. II pentru întocmirea unui plan cât mai temeinic și cu un volum mai mare la desfaceri.

Facem acest lucru după experiența executării planului pe trim. I, care a suferit restructurări serioase la articolele alimentare de primă necesitate și care a suferit printr-o aprovizionare greoaie, din cauza diverselor anulări de repartiții, din cauza unor furnizori care au livrat cu mari întârzieri și în cantități reduse față de comenzi, pe motive că nu posedau materia primă sau alte motive de acest fel.

Noi am muncit pentru realizarea unei părți din acest plan, impulsionând încontinuu furnizorii prin cereri scrise, telegrame și chiar delegați, arătându-vă în același timp și Dvs. prin diverse scrisori felul cum furnizorii noștri înțeleg să-și respecte repartițiile.

Vă dăm în acest sens cazuri concrete: Repartiți de 3000 Kgr. pește proaspăt atât de necesar populației muncitoare din orașul nostru, în special când orașul este complet lipsit de aprovizionare cu carne și mezeluri.

După toate insistențele noastre și trimițând chiar un delegat am primit 433 Kgr pește în loc de 3000 Kgr.

Unul repartizat la fabrica "Centrocoop" din Burdujeni, 1 Tonă, în cadrul trim. I am primit 50 Kgr., iar fabrica furnizoare nici nu a înțeles să ne răspundă la multiplele noastre scrisori. Acest aliment este cerut cu cea mai mare insistență pentru copiii muncitorilor și pentru muncitorii suferinzi. Totuși noi nu putem face față cererilor atât de îndreptățite a numeroasei muncitorimi din orașul ns. care este și reședință de regiune.

În planul ns. am avut repartizat 13 Tone marmeladă, totuși nu ni s'a livrat decât 7 Tone, spunându-ni-se de către Dvs. că s'a restructurat planul. Marmelada este alimentul omului sărac, fiind cel mai ieftin și mai accesibil pungii celor mulți.

O problemă asemănătoare cu cele amintite mai sus, este și aceea a produselor zaharoase, unde din cantitatea totală repartizată de Dvs. (11 Tone) am primit numai 7 Tone și aceasta după multe insistențe.

O mare lacună mai este lipsa zahărului liber în mediul urban și în special în mediul rural. Cantitatea repartizată de Dvs. a fost extrem de mică față de cantitatea necesară.

În ceea ce privește aprovizionarea restaurantelor din raionul ns., în număr de 9, aceasta lasă foarte mult de dorit, din cauza lipsei unei aprovizionări mai consistente de : Făină de grâu sau grâu, carne, pește, fasole, orez, cartofi etc.

Aceste restaurante au devenit în ultimul timp alimentatoarea unui mare număr de cetățeni flotanți din întreaga regiune, care vin pentru anumite interese la diverse întreprinderi și autorități ale regiunii. În felul acesta restaurantele din orașul ns. și acelea din centrele muncitorești duc o lipsă crâncenă de alimente și sunt prost privite de către consumatori.

Este o situație care trebuie privită cu toată seriozitatea întru cât și Sfaturile Populare s'au sesizat de aceste lipsuri și greutăți întâmpinate de restaurante, pentru buna aprovizionare și servirea unei mese consistente.

O altă latură în ceea ce privește o bună aprovizionare cu semințele necesare culturilor prevăzute în planul de însămânțări pentru regiunea ns.

Planul de cultură a gospodăriilor agricole colective pentru însămânțatul cepii, varzei, usturoi, cartofi și celelalte produse legumicole, ne arată ca necesar o cantitate de :

30 Tone arpacig , 90 Tone cartofi și 20 Tone usturoi, ca semințe de bază necesare culturilor din regiunea ns.

Aceste semințe trebuie distribuite în primul rând gospodăriilor agricole colective, iar în al doilea rând gospodăriilor anexe ale sfaturilor populare, departamente, etc., iar în cele din urmă culturilor contractate de noi pe baza planului trasat de către "Centrocoop".

Deoarece noi , până în prezent, nu am primit din aceste semințe decât 17 Tone arpacig, 45 Tone cartofi care urmează să-1 ridicăm de la circa 25-30 Km. de raionul Tg. Frumos Regiunea ~~ns.~~, și care cantității nu pot acoperi necesarul semințelor arătate mai sus, pentru întreaga regiune.

În felul acesta Cooperația nu are de unde acoperi necesarul de arpacig, usturoi, cartofi pentru contractanții noștri.

Acești contractanți ne amenință cu desfacerea contractelor pentru nelivrarea la timp a semințelor, urmând ca ei să-și lucreze singuri terenurile, aprovizionându-se cu semințe la negru.

Aceste semințe se vând cu prețuri de speulă ; arpacigul se vinde cu 240-300 lei/Kgr. iar cartofii de sămânță cu 15-20 lei/Kg.

Vă rugăm a vedea că necesităm pentru acoperirea planului la semințe încă o cantitate minimă de 13 Tone arpacig, 45 Tone cartofi și 15 Tone usturoi.

Din analiza celor arătate în prezentul memoriu, pe care vi-l supunem prin tov. Sebastian Gh. șeful secției Prod. Alimentare, se constată că avem absolută nevoie de un ajutor concret și urgent al Dvs. pe care-l solicităm cu toată insistența ns. spre a ne putea îndeplini sarcinile cu mult succes și a le depăși pentru construirea Socialismului, pentru întărirea cooperăției. pentru PACE.

Bârlad 18 Martie 1951.

PRESEDINTE

Șeful serv. Produse Alimentare
I. SUFFER

I. Suffer

311

MEMORIU

Ne adresăm astăzi Dvs. în ajunul întocmirii planului pe trim.II pentru întocmirea unui plan cât mai temeinic și cu un volum mai mare la desfaceri.

Facem acest lucru după experiența executării planului pe trim.I care a suferit restructurări serioase la articolele alimentare de primă necesitate și care a suferit printr-o aprovizionare greșită, din cauza diverselor șulări de repartiții, din cauza unor furnizori care au livrat cu mari întârzieri și în cantități reduse față de comenzi, pe motive că nu posedau materia primă sau alte motive de acest fel.

Noi am muncit pentru realizarea unei părți din acest plan, impulsivă încontinuu furnizorii prin cereri scrise, telegrame și chiar delegați, arătându-vă în același timp și Dvs. prin diverse scrisori felul cum furnizorii noștri înțeleg să-și respecte repartițiile.

Vă dăm în acest sens cazuri concrete: Repartiția de 3000 kgr. pește proaspăt atât de necesar populației muncitoare din orașul nostru, în special când orașul este complet lipsit de aprovizionare cu carne și mezeluri.

După toate insistențele noastre și trimițând chiar un delegat am primit 433 kgr. pește în loc de 3000 kgr.

Unul repartizat la fabrica "Centrocoop" din Bărdăjeni, 1 Tonă, în cadrul trim.I am primit 50 kgr., iar fabrica furnizoare nici nu a înțeles să ne răspundă la multiplele noastre scrisori. Acest aliment este cerut cu cea mai mare insistență pentru copiii muncitorilor și pentru muncitorii suferinzi. Totuși noi nu putem face față cererilor atât de îndreptățite a numeroasei muncitorimi din orașul ns. care este și reședință de regiune.

În planul ns. am avut repartizat 13 Tone marmeladă, totuși nu ni s-a livrat decât 7 Tone, spunându-ni-se de către Dvs. că s-a restructurat planul. Marmelada este alimentul omului sărac, fiind cel mai ușor și mai accesibil pungii celor mulți.

O problemă asemănătoare cu cele amintite mai sus, este și aceea a produselor zaharoase, unde din cantitatea totală repartizată

7/2

de Dov. (11 Zone) au primit numai 7 Tone și acestea după multe în-
stabație.

O mare lacună mai este lipsa zăbpruit liber în mediul
urban și în special în mediul rural. Cantitatea repartizată de Dov. a
fost extrem de mică față de cantitatea necesară.

În ceea ce privește aprovizionarea restaurantelor din rai-
onul nr. 1 în număr de 9, aceasta lasă foarte mult de dorit, din cauza
lipsei unei aprovizionări mai consistente decât fiind de prin cea grâu,
ceară, porțel, fasole, orz, cartofi, etc.

Aceste restaurante au devenit în ultimul timp alimentatoare
unui mare număr de cetățeni flotanți din întreaga regiune, care vin
pentru a-mănca înțeroase la diverse întreprinderi și autorități ale re-
gionii. În felul acesta restaurantele din orașul nr. 1 și celele din
centroala municipiului dau o lipsă urduenă de alimente și sunt prost
privite de către consumatori.

Este o situație care trebuie privită cu toată seriozitatea
întrucât și staturile Populare s-au bazat de aceste lipuri și gre-
tăți îndrăginate de restaurant, pentru buna aprovizionare și servirea
unei mase veniozistente.

O altă latură în ceea ce privește o bună aprovizionare cu
semințele necesare culturilor agricole în planul de înstăbilități pen-
tru regiunea nr.

Planul de cultură a gospodăriilor agricole colective pentru
înstăbilități ceții, varză, usturoi, cartofi și celelalte produse la-
gunicole, de arsele ca necesar o cantitate de :

30 tone aragăie, 30 tone cartofi și 20 tone usturoi,
ce semănțe de bază necesare culturilor din regiunea nr.

aceste semănțe trebuie să distribuie în primul rând gospo-
dăriilor agricole colective, iar în al doilea rând gospodăriilor anexe
ale staturilor populare, departamente, etc., iar în cele din urmă cul-
turilor contractate de noi pe baza planului trecut de către "Centrosoci-

Deoarece noi, fiind în prezent, nu am primit din aceste se-
mănțe decât 17 tone aragăie, 45 tone cartofi care urmează să-1 ridicăm
deja circa 25 - 30 km. de raionul 12. Primus Regimenas înși și care
cantități au pot acoperi necesarul semințelor arăbale mai sus, pentru
regiunea nr.

În felul acesta Cooperatiya nu are de unde acoperi necesarul
de aragăie, usturoi, cartofi pentru contractanții noștri.

Acești contractanți ne amănăță cu defacerea contractelor
pentru realizarea în timp a semințelor, urmind ca ei să-și lucreze sin-
guri terenurile, aprovizionându-se cu semănțe la negru.

313

Aceste semințe se vînd cu prețuri de speculă: arpagic se vînd cu 240 - 300 kg. iar cartofii de sîmîntă cu 15 - 20 lei kg.

Vă rugăm a vedea cî ne necesită pentru acoperirea planului la semințe încă o cantitate minimă de 13 tone arpagic, 45 tone cartofi și 15 tone usturei.

Din analiza celor arătate în prezentul memoriu, pe care vi-l supunem prin tov. Sebastian Gh. șeful secției Prod. Alimentare, se constată că avem absolută nevoie de un ajutor concret și urgent al Dvs. pe care-l solicităm cu toată insistența ns. spre a ne putea îndeplini sarcinile cu mult succes și a le depăși pentru construirea Socialismului, pentru întărirea cooperăției pentru PACS.

REGIUNEA B I R L A D

PRESEDINTE,

(ss) Rusu Ioan

Șeful Serv. Produse Alimentare

(ss) I. Suffer

314

NOTA EXPLICATIVA

=====

Materialul alăturat cuprinde Circulara dată de KISGYORGY EMERIC, care trasează planului de achiziții și desfaceri pe trim.I.1951.

- Din plan reese că U.R.C.C. Constanța trebuie să pri-nească și în acelaș timp să desfacă aceleaș cantități de pro-duse alim.apricole, în mare parte urmînd să se desfacă prin Coop.de Consum Mihai Dumitru-Constanța. În situația dela 1-15.III.1951 Coop.M.Dumitru arată că nu a primit în raport cu Planul- decît, mărfuri în cantități minime, după cum rezultă din rubrica intrări în luna ianuarie -februarie și martie 1952 care nu reușesc să satisfacă necesitățile muncitorilor și populației din acest oraș.

Neaprovizionarea rețelei Cooperatiste din orașul Constanța se datorește faptului că KISGYORGY EMERIC a făcut repartiții în mod dușmănos dela unități care nu dispuneau de produsele respective.

Circulări
Prezentă s-a trimis la toate
Raionalele.

(as) Poleşcu

Ostre

UNIUNEA RAIONALĂ A COOPERATIVELOR
DE CONSUM

REGIUNEA -----

In vederea executării sarcinii de achiziție și desfacere
ce revine unităților cooperatiste în cursul trim. I-1951 pentru apro-
vizionarea centrelor sanitaroști și pentru însămânțări, vă trimi-
tem anexat "PLANUL" de achiziție și desfacere, cuprinzând produ-
sele programate sau repartizate raionului Dvd.

Planul cuprinde o rubrică în care se trec raioanele be-
neficiare sau furnizora, precum și două rubrici separate:

Consum și sămânță.

Aceste rubrici sunt împărțite fiecare în două părți:
Achiziții locale sau primiri dela alte raioane și desfaceri locale
sau expediții către alte Uniuni Raionale.

- La rubrica raionul beneficiar sau furnizor este trecut
numele raionului respectiv.

În coloana I-a Achiziții sau primiri dela alte raioane
și în dreptul raionului furnizor, la rubrica produsului respectiv,
sunt trecute toate cantitățile de arsează să le achiziționezi
din raionul propriu sau să le primești dela alte raioane.

În coloana II-a Desfaceri locale sau expediții la alte
raioane și în dreptul raionului respectiv, sunt specificate pe fel
de produs.

Cantitățile ce arsează să fi distribuite de Dvs. la consu-
mul local, precum și expedițiile către alte raioane.

De exemplu:

Raionul Arad are în sarcină să achiziționeze 5 tone
cartofi și 20 tone ceapă, iar ca sarcină de desfacere 190 tone
cartofi, 30 tone ceapă și 80 tone rădăcinoase. Menționăm că ceape
și rădăcinoasele formează capitoul "Diverse legume" și Zarzava-
turi pentru care Dvs. ați primit cifra de plan la desfacere.

Conform alăturatului Plan aceste cantități se asigură

Prinsele Anstoria

	<u>C a r t o f i</u> tone	<u>C a s p e</u> tone	<u>Rădăcinose</u> tone
Dela Raion Arad	5	20	-
" " Sibiu	53	-	-
" " Agnita	32	-	-
" " Criș	-	10	-
" " Suceava	-	-	40
" " Iași	-	-	40
Total.	190	30	80

316

Față de planul trasat Dvs. și pentru asigurarea la timp a cantităților prevăzute, urmează să luați toate măsurile în impulsivitatea achizițiilor din raionul Dvs., pentru realizarea cantităților programate (dacă sunteți planificat cu achiziții proprii) și expedierea lor la raionele beneficiare prevăzute în plan.

Totodată veți ține o legătură permanentă cu Uniunile furnizoare pentru a vi se expedia cât mai urgent și la timp toate produsele prevăzute în plan.

Vă stragem atenția că toate aceste sarcini trebuie să nu numai realizate - dar și depășite - de aceasta depinzând buna aprovizionare a oamenilor muncii.

Ne veți confirma prezenta.

DIRECTIA LEGUME
St. Marin

DIRECTIA CIRC. MARFURILOR ALIMENTARE
DIRECTOR DIRECTOR ADJUT
E. Kisgyörgy Gh. Mastase

MB/CC.

*Pentru conformitate cu
copie la sediul...*

317

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din documentele alăturate (pag..... la.....) rezultă că în perioada septembrie 1950, pînă la 1 mai 1951, KISGYORGY EMERIC, conducînd direcția circulației Produse Alimentare din Centrocoop, a dat repartizări de produse alimentare în mod dușmănos pentru centrele muncitorești dela furnizori care nu dispuneau de mărfurile indicate și în cantitățile respective.

În acel fel tocmai centrele importante muncitorești au rămas neaprovizionate cu alimente de strictă necesitate creînd nemulțumiri în rîndul muncitorilor.

.-.-.-.-.-

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A ACHIZIȚIILOR
" PRODUSE VERZEALE "
DIRECȚIA LEȘNIE

REGIONALĂ Constanța
Raional Constanța

348

PLAN

de achiziții și desfacere pe trim. I - 1951

C O N S T A N T A

RATONUL
BENEFICIAR
SAU
FURNIZOR

Achiziții lo-
cale sau pri-
mări dela alte
Raioanele
tone

Desfaceri lo-
cale sau expe-
dieri la alte
Raioanele
tone

Achiziții
locale sau pri-
mări dela alte
Raioanele
tone

Desfaceri locale
sau expedieri la
alte Raioanele
tone

OBSERVA-
ȚIUNI

Car. Cea- Rădă-
tofi pă cinoș-
se

Car. Cea- Rădă-
tofi pă cinoș-
se

Car. Arge- Ustu-
tofi gic roi de ar-
dini

Car. Arge- Ustu-
tofi gic roi de ar-
dini

Constanța

160 20 61

150 120 10 11

Iași

100

Bacăni

60

Buzău

20

Birlad

61

Tulcea

3

Giurgiu

3

Iși

5

din import

160

Oradea

20 10

Ep. Buceșo

150

TOTAL

160 20 61 160 20 61

150 120 10 11 150 120 10 11

Pentru

Centrocopp
Inregistrat No. 175.408 24. Martie 1951

COOPERATIYA DE CONSUM

Constanța 17 Martie 1951

" MIHAI DUMITRU "

Titl.

Constanța
Str. Mihai Viteazu No. 18

Telefon 1228, 1248, 2442, 2672, 2579
Nr. 1234

UNIUNEA CENTRALA A COOP. DE CONSUM
Serv. Fructe-Legume-Zerzavat

Serviciul Circ. Prod. Alim. si Agr.

Bucuresti.

H.C. / B.B.

Alăturat. la prezenta vă redităm situația repartițiilor
de la 1 - 15 Martie 1951.

TRĂIASCA PRINUL NOSTRU PLAN CINCINAL !

COOPERATIYA DE CONSUM

" MIHAI DUMITRU "

CONSTANȚA

(ss) indescifrabil (ss) indescifrabil

Pentru confirmare

COOPERATIVA DE CONSUM

" MINAI DUMTRU "

Constanța

S I T U A T I A

Repartițiilor a serviciului Fructe, Legume și Darzavă

319

Furnizorul	Localitatea	Nr. dispoz.	Cantit.	Felul mărfii	termen livrare	INTRARI		OBSERVAȚIUNI
						Ian. Febr.	Mart.	
Uniunea Raională C.C.	Huși	11.395	3.000	Prune	promptă			s-a expedit
" " "	Păceni	11.526	10.000	Pasole	"		7 1 7	
" " "	Iși	10.205	100.000	Cartofi	"			la 16.III.1951 se încarcă l vas.
" " "	Păceni	10.205	20.000	"	"			
" " "	Buzău	10.205	10.000	Ceapă	"			
" " "	Birlad	10.205	50.000	Rădăc.	"			
" " "	Zalatin	11.473	15.000	Pasole	"			
" " "	Tecuci	11.473	10.000	Rădăc.	"			nu are
" " "	Tirgo- viște	11.456	10.000	Mere	"			nu are
" " "	G.Lung	11.053	55.000	Mere	trim.I	11574		
" " "	Focșani	-	4.00	Magiun	promptă		6130	

COOPERATIVA DE CONSUM

" MINAI DUMTRU "

Constanța

(ss) indescifrabile

320 360
Jat

NOTA EXPLICATIVA

Din adresele No.11311/13.2.1951, No.Jl.40260/951
No.836/24.2.1951 și Telegrama U.R.C.C.-Buhuși, alăturate re-
zultă că Coop.Mihai Dumitru, din orașul Constanța i s-a repar-
tizat cantități însemnate de rădăcinoase de către Dir.Circ.
Mărf.Alim.condusă de KISGYORGY EMERIC dela U.R.C.C.Buhuși-
care comunică că repartiția făcută nu poate fi executată deca-
rece cantitățile indicate de mărfuri sunt stricate- astfel că
Coop.Mihai Dumitru- Constanța a fost pusă de către KISGYORGY
EMERIC în situația de a nu putea satisface aproviz.în bune
condițiuni a muncitorilor și populației din Constanța.

COPIE

DIR. GERS. MARFURILOR ALIMENTARE,
Subdir. Fructe, Legume, Zerzavat

13 Februarie 1951.

"r. Of. 11311

Către

Cooperativa Raională "MÎNĂI DUMITRU"
CONSTANȚA

321 321

Vă facem cunoscut că v-am repertizat dela Uniunea Raională
a Coop. de Consum, Bănuși, cantitatea de :

5.000 kg. rădăcinoase.

pentru aprovizionarea populației muncitoare din Raionul Dvs.

Veți lua legătură cu Uniunea furnizoare pentru stabilirea
modului de livrare și argentarea livrării.

DIRECȚIA CIRCULAȚIEI MARF. ALIMENTARE,

Director Adjunct,
(ss) Năstase Gh.

Seful Serviciului,
(ss) M. Beraru

IP/AN.

Senta

COPIE.

322
1 Martie 1951

Serv. Legume-Fructe-Mercurat
Jl. 40260/951

Către

Cooperativa "Mihai Dumitru "

Constanța.

Uniunea Regională a Coop. de Consum Buzăși ne face
cunoscut că nu vă poate livra cele 5000 kg. rădăcinoase, intru-
cât sunt stricte.

În acest caz vă recomandăm să considerați această repartiție.

DIRECȚIA CIRC. PRODUSE ALIMENTARE

Director

Șef Serviciu

Kisgyörgy E.

Beraria M.

Pentru un

COPIE

COOPERATIVA DE CONSUM

" MIHAI DUMITRU "

Constanța

Str. Mihai Viteazu Nr. 18

Nr. 836

Către

UNIUNEA CENTRALĂ A COOP. DE CONSUM

" CENTROCOOP "

DIRECTIA CIRC. MAREVILLOR ALIMENTARE

Subdir. Fructe, Legume, Zarzavat,

Bucuresti.

148.989 1.3.1951.

Constanța 24 Februarie 1951.

Cu referire la scrisoarea Dvs. Nr. 11311 din 13 ian.
prin care ne repartizați cantitatea de 5.000 kg. rădăcinoase dela
Balnea Rațională s Coop. de Consum Buhăși, susnumita Uniune ne tele-
grafiază următoarele:

" Nu putem executa repartizarea 11.325, Morcovul fiind
stricat. U.R.C.C. Buhăși "

Vă rugăm a ne repartiza o altă cantitate dela o altă
Uniune.

TRĂSACA PRIMUL NOSTRU PLAN CINCINAL I

Cooperativa de Consum

" Mihai Dumitru "

Constanța

(ss) Indescifrabile

Scutiu

Inregistrat Centrocsep
No. 40266 23. Febr. 1951.

COPIE.

TELEGRAMA

324

Direcția Comercială Mărfuri Alimentare
Subdirecția Fructe - Legume

București 308 p.25 22/2/12/ 12.40.

Nu putem executa repartitia Nr. 11325 coop. Constanta
marceval fiind stricat. U.C.C. București 2301

pt. Conformitate
210 (Marceval)

Pentru

325

NOTA EXPLICATIVA

=====

Din adresa Coop.Raion.21 dec.or.Stalin, către Dir.Mărf.Alim.- care era condusă de KISGYORGY EMERIC, rezultă că susmenționatei Cooperative i s-a repartizat diferite cantități de ulei și untură dela U.R.C.C. Dej- Gherla și Făgăraș, care în răspunsul lor către Coop. 21 decembrie orașul Stalin arată că nu dispun de cantitățile de mărfuri indicate de susnumita Direcție a le repartiza.

Coop.21 Decembrie a fost pusă în situația de a nu-și putea îndeplini sarcinile de aprovizionarea oamenilor muncii din or.Stalin, datorită politicii dușmănoase de repartiții anarhice desfășurată de KISGYORGY EMERIC.

C O P I E

Centrocop înreg. 135.819 19.2.51

Cooperativa Rațională 21 Decembrie
Plaza 23 August Nr.17
Orșaul Stalin
Nr. 1115 13.II.1951

326

UNIUNEA CENTRALĂ A COOPERATIVELOR DE CONSUM
Direcția mărfuri alimentare
BUCUREȘTI

Aveți onoare, a vă face cunoscut prin prezenta următoarele:

Cu adresa Nr. 12161 din 5 Februarie a.c. ne-ați repartizat de la diferite Uniuni raționale cantități de ulei și untură. În urma adreselor noastre uniunea rațională Dej cu adresa Nr.2271 din 10 Februarie ne face cunoscut că nu posedă cantitatea de 500 kgr. ulei.

Cu adresa Nr.1254 din 10 Februarie ne face cunoscut uniunea rațională Șerle că nu posedă cantitatea de 500 kgr. ulei. Cu adresa Nr.1846 din 10 Februarie a.c. uniunea rațională Făgăraș ne face cunoscut că nu posedă decât cantitatea de 82 kg. untură din cantitatea de 1000 care ne-a fost repartizată.

Peșă de celelalte mai sus vă rugăm să binevoiți a dispune.

LUPȚAM PENTRU PACE ȘI PLĂN

VICEPREȘEDINTE
(ss) Măison Mihai

ȘEFUL SERV. COMERCIAL
(ss) Porcaș Geza

ȘEFUL SECȚIEI
Bucurenciu A.

Coop. Rațională de Consum
" 21 Decembrie "
Orșaul Stalin

Pentru

327

NOTA EXPLICATIVA

Din adresa U.R.C.C.Petroșani No.2696/1951 rezultă că a fost Planificată de către Direcția Circulației Mărfurilor Alimentare Agricole din Centrocoop, condusă de KISGYORGY EMERIC, a primi cantitatea de 203.000 ouă pentru buna aprovizionare a acestui centru muncitoresc, dela U.R.C.C. Craiova care nu putea să livreze din lipsă de posibilități. Din acest motiv U.R.C.C.Petroșani produsele nu a putut îndeplini sarcinile de aprovizionare cu ouă a minerilor din Valea Jiului.

C O P I E .

Centrocop înregistrat
sub No.170.705 din 21.Mar.1951

UNIUNEA COOP. DE CONSUM RAIONUL PETROSANI
SERVICIUL COMERCIAL
Nr. 2696/1951

Petroșani 12 Martie 1951.

Către

UNIUNEA CENTRALA A COOP. DE CONSUM
DIR. CIRCULAȚIEI PROD. ALIM. AGRIC.
BUCUREȘTI.

Prin prezenta vă facem cunoscut că Uniunea Raională a coop. Craiova, nu ne-a livrat pînă în prezent decît cantitatea de 5760 buc. ouă, din cantitatea de 203.000 cît am fost planificat inițial pe trim.I.

În fața acestei situații vă rugăm binevoici să interveniți la Uniunea respectivă pentru a ne urgenta livrările considerînd că alimentația minerilor din Valea Jiului nu poate suferi amînări.

Luînd legătură cu Uniunea Craiova, ne comunică că nu ne poate livra decît în măsura în care ouăle intră la centrul de selecționare. Eventual vă rugăm să ne repartizați și la alte centre.

Luptăm pentru Pace.

PRESEDINTE,
(ss) indescifrabil

SEFUL SERVICIULUI,
(ss) indescifrabil

3 29

NOTA EXPLICATIVA
=====

Din adresele U.R.C.C.Constanța și Prajova (Plocești) rezultă că aveau primite repartiții de produse alimentare agricole, prin Dir.Prod.Vegetale cu care conlucra KYSGYORGY EMERIC ca dir.al Circ.Prod.Alim.Agricole- dela Uniunile R. Pașcani și or.Stalin, care nu au putut satisface asemenea repartiții deoarece nu dispuneau sau nu puteau achiziționa asemenea mărfuri, astfel că aceste două centre muncitorești au rămas nesatisfăcute în cerințele de aprovizionare a muncitorilor și a populației din orașe.

COPIE CONFORM CU ORIGINALUL

7578 21.III. 51

UNIUNEA RAIONALĂ A COOPERATIVELOR
DE CONSUM CONSTANȚA
Serv. Produse Vegetale
Nr.1788

30

Către,

UNIUNEA COOPERATIVELOR DE CONSUM
DIRECȚIA PRODUSE VEGETALE
BUCUREȘTI

Cu adresa Nr.2314, din 12 crt. Uniunea Raională Pascani ne comunică că nu are nici o cantitate de ceapă ca să ne poate livra cele 20 tone programate de Dvs. în acest Raion.

În această situație vă rugăm a ne programa în altă regiune de unde ne putem procura ceapa pentru necesarul Raionului nostru, cunoscând că din această cantitate, de 20 tone, avem sarcina să aprovizionăm ai muncitorii din orașul Constanța.

TRAIASCA LUPTA PENTRU PACE!

PRESEDINTE,

SEFUL SERVICIULUI

ss. indesc.

ss. indesc.

UNIUNEA CENTRALĂ A COOPERATIVELOR
DE CONSUM Nr.171036 / 21.Mart.1951
REGISTRATURA GENERALA

cu
30 Martie 1951

UNIUNEA COOPERATIVELOR DE CONSUM

DIN JUDEȚUL PRAHOVA Cont virament (Mărfuri 484

RAIONUL PLOESRI

) Valorif. 560
(Diverse 26

Serviciul Prod. Alim. Agricole

nr. 4166

Ploesti, 21 Martie 1951.

CONFORM CU ORIGINALUL

Titl. UNIUNEA CENTRALA A COOP DE CONSUM

Dir. Generală Produse Vegetale

Bucuresti

Bucuresti

Urmare adresei dvs. nr. 51400/17.III.1951, prin care ne-ati
făcut cunoscut repartizarea a 540 tone cartofi de sămânță din
Raionul Orașului Stalin.

Vă facem cunoscut că luând legătură cu Uniunea Raională
a Coop. Consum Orașul Stalin, tov. Bagiu, ni s'a comunicat că în
momentul de față nu are nici o cantitate de cartofi urmând a face
achiziționări pe teren după care va începe expedierea treptată
a cantității respective.

Deasemenea ni s'a comunicat a nu conta pe întreaga cantitate
repartizată de dvs. deoarece achiziționările pe teren merg greu.

Pață de această situație vă rugăm a ne comunica hotărârea

Dvs.

Vicepreședinte,

ss. indesc.

Șef Serviciu,

ss. indesc.

At com
Bogdan
20 III 51

NOTA EXPLICATIVA

=====

332

Din adresa U.R.C.C.orăștie către Dir.Cir.Mărf.Alim. rezultă că KISGYORGY EMERIC, care conducea ac.Directie, prin adresa No.11232/1951 a repartizat Uniunii de mai sus Prod. Alim.agricole dela mai multe Uniuni, care nu dispuneau de mărfurile indicate a fi livrate, astfel că U. R.C.C.Orăștie nu a putut să-și ducă sarcinile de aprovizionare a muncitorilor și populației din acest oraș.

C O P I E.

CENTROCOOP INREGISTRAT
sub No.165.772 din 16.Martie 1951

UNIUNEA RAIONALĂ A COOP. DE CONSUM
ORĂȘTIE
Serviciul Comercial No.2887

Orăștie, 14.III.1951.

Către

" CENTROCOOP "
DIRECTIA CIRCULATIEI MARFURILOR ALIMENTARE
SERVICIUL L E G U M E

BUCUREȘTI.

Conform adresei Dvs. Nr.11232/951, vă facem cunoscut că am trimis delegat la următoarele Raioane pentru recepționarea legumelor repartizate:

Raion Bacoș repartizat	30	tone	cartofi
" Craiova "	7,35	"	ceapă
" Băilești "	2,65	"	ceapă
" Zeletin "	15.-	"	rădăcinoase.

Delegatul s-a întors fără produse, deci, vă rugăm a ne repartiza mărfurile de mai sus dela alte Raioane unde aceste alimente strict necesare se găsec.

Totodată, comunicăm că am primit 10 tone fasole dela Bacău.

LUPTAM PENTRU DEPASIREA PLANULUI !

VICEPRESEDINTE
(ss) Elena Popa

SEFUL SECȚIEI,
(ss) P. Palkovits

SEFUL SERVICIULUI,
(ss) M. Freilic

REFERAT DE PRELUNGIREA CERCETARILOR

REFERAT

Eu anchetator, ajutor sef de birou din Direcția de Cercetări MAI, Lt. Maj. BARBU LENOBEL, cercetînd materialul dosarului de ancheta nr. 88 al arestatului KYSGYORGY EMERIK, arestat la 27 aug. 1952, pentru activitate de sabotaj economic desfășurată în Cooperatie, născut la 11 aug. 1912 în com. Someșul Mic Reg. Autonomă Maghiară, origina socială chiabur, studii dr. în științe economice, căsătorit, are un copil, cu ultimul domiciliu în București Bdul. Republicii nr. 51.-

A M S T A B I L I T

KISGYORGY EMERIK, în calitate de Director Adjunc al Direcției Produse Textile și apoi Agroalimentarei din Centroc-
coop, a dat dispoziții anarhice de aprovizionare a centrelor
muncitorești, ceea ce a determinat masive recartări de mărfuri.-

A fost conștient că aceste repartiții anarhice pro-
voacă grave pagube Centroc-coop-ului și economiei naționale.-

P R O P U N E M

Să se intervină la Procuratura Militară a Regiunii
București, pentru a se aproba prelungirea mandatului de are-
stare a susnumitului, intrucit cercetarile sunt în curs.-

AJUTOR SEF DE BIROU

1. Barbu
Barbu Lenobel

DE ACORD

SEFUL SERVICIULUI

CAPITAN

D. Marinache
D. Marinache

SEFUL DIRECTIIEI

COLONEL

Fr. Butyka
Fr. Butyka

337

FISA PERSONALA A ARESTATULUI
KISGYORGY EMERIC

Nr. 16-II

FIȘA PERSONALĂ

338

Intocmită de Direcția, Serv. Județean

Numele și prenumele:

D.S.S.S.
KISOYOROVY - E-EMERIC.

Cu porecla:

Nume fals:

Semnătura infractorului:

KISOYOROVY

Felul infracțiunii:

Ocupațiunea:

Contabil.

Origina socială:

Apartenența politică:

Avere:

Vârsta:

40 ani.

Anul nașterii, comuna, județul, țara:

11-III/1912 - Com. Sărmășag - Mezőcsanak.

Ultimul domiciliu: comuna, județul, țara:

București - Bulev. Republicii - n. 51.

Domiciliu anterior:

Naționalitatea:

Maghiar.

Cetățenia:

rom.

Religiunea:

Starea civilă

Expunerea rezumativă
a infracțiunii*Emerie*
Tata*Irina*
Mama*Elizabeta*
Soț (f) *-*

Fotografiat de

Bere
Cliseul Nr. *4268*

A fost

Dactiloscopia de

Studii:

Medicină - Comercială.

Copii

1.

Limba ce posedă:

rom. maghiar - germană

Situația militară:

Sărbătorit.

Rude

Specialitatea ca infractor:

Formula dactiloscopică:

AFIA

SEMNALMENTELE

1. Talia: m. 1 cm. 61
 f. mic, mic, mijlociu, înalt, f. înalt
2. Corpolența Petrit
 slab, avilit, potrivit, lino (faint mare)
3. Fața { culoarea roz
 forma ovoid
 culoarea: roză, palidă, brună
 forma: rotundă, ovală, patrată, plină sau slabă
4. Fruntea nișor
 mică, mijlocie, mare, turtă, plină sau slabă
5. Părul { culoarea neted sur
 ondulat, neted, chel
 culoarea: blond, roșu, castaniu, negru, sur, alb
6. Ochii albaşii
 albaşii, conaci, pălizi, portocaii, castani, deseri, castani întinși, particularități
7. Sprâncene { forma arcuț
 culoarea
 forma: drepte, arcuite, înfrântă
 culoarea: se notează când diferă de a părului capului.
8. Nasul { profil neted
 fața
 directia, conca, conara
dropt, ondule, tendință, ondule, bolnă
9. Gura nișor buze groase
 mică, mijlocie, mare, buze groase, subțiri, rețedate
10. Bărba { subțiri
 subțire, lata, dubla, cu frântă
11. Urechile nișor departate
 mici, mijlocii, mari, departate, lipite, parșite
12. Semne particulare
 cicatrice, pigmentări ale
 pielii, tatuaj, fracturi,
 anchloze, picioare în X
 sau O, ghebos, ampu-
 tări, etc.
- Rețineți la portecă stingo a puului.

Legături politice	Caracterizări speciale asupra individului

Impresiunile digitale a mâinii stângă

Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic
				

339

Ziua arestării și comportarea la arestare	Rezultatul percheziției		Antecedente	Condamnat
				Prin sentință sau decizie
21.04/952				
				Local unde se execută pedeapsa

Observațiuni și note oficiale

Semnătura celui ce a făcut foaia

Sigiliul

Semnătura ofițerului de poliție unde s'a fotografiat și dactiloscopiat

Sigiliul

Impresiunile digitale a mâinii drepte

Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic
				

Științe rezultate din declarațiile sale

Științe rezultate din declarațiile altora

Confruntări

Reconstituiri

Strict Secret
Confidential-Personal

los 88

REFERAT

- Privește cazul lui KISGYORGY
EMERIC, fost director adjunct
în Centroccoop. Arestat la 26
august 1952.

R E F E R A T

- Privește cazul lui KISGYORGY EMERIC, fost director adjunct în Centrococp. Arestat la 26 august 1952.

- KISGYORGY EMERIC, născut la 11 august 1912 în com. Soimoșul Mic, Reg.Autonomă Maghiară, fiul lui EMERIC și IRINA, orig.socială; preot-chiabur, studii; licențiat al Academiei Comerciale, de profesie contabil, fost membru al partidelor "Ardelelesc Maghiar" și "Reînviiri Maghiare", după 23 august 1944 fost membru U.P.M. și P.M.R. (exclus), cu ultimul domiciliu în București Bdul.Republicii No.51.

MOTIVEL ARESTĂRII :

La efectuarea controlului în Centrococp nu s-a făcut nici un fel de propunere cu privire la KISGYORGY EMERIC.

KISGYORGY EMERIC, a fost arestat pe baza unei acțiuni informative dusă de Dir.IV-a. El a fost conexasat la grupul celor arestați din Centrococp în urma controlului.

KISGYORGY EMERIC a fost învinuit că din septembrie 1950 și pînă la 15 aprilie 1952 perioadă în care a deținut funcțiile de director adjunct al Dir.circulației produselor alimentare agricole, director al subdirecției textile și apoi subdirector al planificării din Centrococp, a făcut repartizări de mărfuri anarhice creînd mari pagube Cooperăției și goluri în aprovizionarea populației.

Față de aceste învinuiri în cursul cercetărilor s-au stabilit următoarele :

În timpul ocupației hortiste fiind șef contabil al Centralei Cooperativelor "Hangyo" (Ardealul de Nord) KISGYORGY EMERIC a dispus difuzarea prin unitățile în subordine a anumitor broșuri și materiale cu caracter antisovietic care le primise dela forul superior.

În această perioadă a fost membru al Partidelor "Ardelenesc Maghiar" și "Reînnoiri maghiare". Nu a rezultat să fi avut funcții în aceste partide.

După eliberarea Ardealului de Nord a devenit membru al U.P.M.-ului.

Fină în anul 1946, KISGYORGY EMERIC a sprijinit acțiunea lui KORPARICI EDUARD (în prezent condamnat) prin care urmărea izolarea Cooperăției maghiare de cooperăția din restul țării.

În 1946 a luat poziție pentru afilierea cooperativelor maghiare la I.N.C.O.P. datorită cărui fapt a fost îndepărtat din centrul federației Cooperativelor maghiare de către conducere reacționară. Însă imediat a fost încadrat consilier tehnic la I.N.C.O.P.

Tot în această perioadă KISGYORGY EMERIC a transmis din partea lui KORPARICI EDUARD lui GYONGYOSI ISTVAN (fost reprezentant al Ungariei la București în prezent condamnat pentru activitate în cadrul bandei RAJK LASLO) unele scrisori fără să aibe cunoștință de conținutul lor.

Între anii 1946-1951 a întreținut legături sentimentale cu cetățeanca jugoslavă OLGA CIRECI, în prezent expulzată din țară. Ancheta nu a putut stabili dacă între ei au existat și alte legături decât cele sentimentale.

În septembrie 1950, KISGYORGY EMERIC a fost transferat în Centrococop unde a deținut funcția de director adjunct al circulației mărfurilor alimentare agricole, director al sub direcției textile și apoi director adjunct în direcția planificării.

La cercetări KISGYORGY EMERIC a recunoscut că în timpul cât a deținut aceste funcții în cadrul sub direcțiilor conduse de el s-au făcut repartizări și planificări anarhice de mărfuri fie datorită planificării necorespunzătoare făcută de Dir. Planificării sau a direcției generale a produselor vegetale care sub pretextul realizării planului de achiziții a făcut recartări și repartizări anarhice de mărfuri trecând peste planul de aprovizionare.

Recunoaște că aceste repartiții anarhice de mărfuri au provocat pagube însemnate și au creat goluri în aprovizionare.

Deasemenea recunoaște că vina sa constă în aceea că în funcțiile deținute ar fi trebuit să se opună unor astfel de repartizări necorespunzătoare, dar că nu a putut face acest lucru fiind dispoziți primite dela SOLYMOS IVAN și SZABO ALBERT,

precum și dela directorul său direct (în prezent liber).

Din adresa No.5074/23 aprilie 1952 a Comisiei Controlului de Stat rezultă că într-adevăr KISGYORGY EBERIC are vină în aceste planificări anarhice de mărfuri, dar apreciază că vinovați de aceste fapte în această măsură sunt șefi săi direcți. (în prezent liberi).

KISGYORGY EBERIC, a fost sancționat cu sancțiunea " observație " în timp ce SZABO ALBERT a fost sancționat cu " mustrare " sancțiune mai gravă. Deasemeni cu sancțiunea " observație " au fost sancționați și șefii direcți ai lui KISGYORGY EBERIC.

La cercetări KISGYORGY EBERIC încă dela început și-a recunoscut partea sa de vină, în proces a demascat activitatea dușmănoasă a arestatului și CERNICICA DUMITRU.

Din cercetări nu a rezultat că activitatea desfășurată de KISGYORGY EBERIC în Cooperatie să fi avut caracter conștient dușmănos și sabotor. Deasemeni nu s-au stabilit împotriva sa fapte penale, doar unele cazuri de neglijență în serviciu.

Pe baza celor de mai sus ,

PROPUNEM :

- Punerea în libertate a lui KISGYORGY EBERIC

prin Dir.IV-a.

DE ACORD,
LOCUITOR ȘEF DE SERV.
MAIOR,

I. Angelescu
I. Angelescu,

AJUTOR ȘEF DE BIROU,
LT.MAJOR
Barbu Lenobel
Barbu Lenobel,

DE ACORD,
ȘEFUL DIRECȚIEI,
COLONEL,

Fr. Butyka
Fr. Butyka,

2 ex./E.M.

Declarație

Subsemnatul Kissgözy Emeric, născut la 11 August
1912 în comuna Soimoseu nou, județul lui Emeric și Trina,
de profesie contabil, fost director adj. la Centrocruz, cu illi-
mul domiciliului în București, Jal. Republicii 51, declar prin
toarele: Nu voi divulga absolut nimă nui, tuda, pretia sau
cursant, probleme asupra căror nu au fost interogati, local
unde au fost cercetați și persoanele care n'au cercetat.
Mi s'a pus în vedere, ca respectarea plev de mai sus
înseamnă divulgarea secretului de Stat și se sancționează
conform legilor R. P. R. în vigoare.

București, la 22 Oct. 1954

Kissgözy Emeric

345

Republica Populară Română

SECRET

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Data 22 Oct. 1954

CONFIRMAREA Nr. 228

Arestatul: numele Kysygorgy
pronumele Emeric
tata Emeric, mama Iana
născut la 11-VIII-1912

Șeful Unit. a fost pus în li-
brărie la data 22 octombrie

1954 orele 15³⁰ pe baza ordinului
Nr. 228- din 22 oct. 1954

Șeful închisorii de anchetă M. A. I.

Șeful Unit. Atkinson

Data 22 octombrie 1954-

5.nov.1954.-

346

SE APROBA

Seful Secției

Căpitan

Repede Nicolae.

REFERAT

KISGYORGY EMERIC, arestat de organele noastre la data de 10.VIII.1952, în baza mandatului de arestare Nr.130 emis de Procuratura Mil.Terit.București.

Cercetările efectuate în această problemă au stabilit următoarele:

Susnumitul a fost arestat și anchetat pentru motivul că ar fi desfășurat activitate dușmănoasă și de subminare a economiei naționale.

Din verificările întreprinse asupra numitului cit și din materialul existent a rezultat că activitatea pe care a desfășurat-o nu a avut un caracter conștient dușmănos și de sabotare.

Intrucât cercetările nu au putut stabili fapte culpabile de trimitere în fața instanței de judecată a susnumitului, Dir.VIII-a a propus punerea în libertate a numitului KISGYORGY EMERIC, propunere care a fost aprobată de Tov.Ministrul Drăghici Alexandru, la data de 22.X.1954. Serv. "C" conf.ordinului Nr.228 a pus în libertate pe susnumitul.

Obiectele ce au fost ridicate de organele noastre la data arestării cu ocazia percheziției corporale au fost predate celui în cauză du proces verbal, ce se află la dosarul de control.

În afară de obiectele rezultate din percheziția corporală nu au existat deoarece proces verbal de percheziție domiciliară și opis de avere personală nu i s-a întocmit fiind arestat din 1952 și nu erau prezente aceste instrucțiuni în nici un text din lege.

Lucrarea fiind terminată și măsurile ordonate duse la îndeplinire propunem:

Clasarea dosarului de anchetă la arhivă spre păstrare privind pe KISGYORGY EMERIC.

SEFUL BIROULUI

Lt. C. Constantinescu

Nedelcu D.

LUCRATOR OPERATIV

Maxim Elena. *Monica*